

EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKOT -OPAS

Vuoden 2024 ehdotuspyyntö

*Mahdolliset kieliversioiden väliset ristiriidat
ratkaistaan englanninkielisen tekstin perusteella.*

Versio 1 / 2023

Euroopan komissio

Koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto

Osasto B – Nuoriso, koulutus ja Erasmus+

Yksikkö B.3 – Nuorisoasiat, vapaaehtoinen solidaarisuustoiminta ja harjoittelut

©Euroopan unioni, 2024

Käyttö on sallittu, jos lähde mainitaan.

Euroopan komission asiakirjojen käytösäännöistä säädetään päätöksessä 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).

Sellaisten valokuvien tai muun materiaalin käyttöön tai jäljentämiseen, joihin EU:lla ei ole tekijänoikeutta, on pyydettävä lupa suoraan tekijänoikeuden haltijalta.

EUROOPAN SOLIDAARISUUS JOUKOT

Ohjelmaopas 2024

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3
A-OSA – YLEISTÄ TIETOA EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKOISTA	4
Mikä on toimintapoliittinen tausta?	5
Mitkä ovat Euroopan solidaarisuusjoukkojen tavoitteet, painopisteet ja olennaiset piirteet?	6
Mitkä ovat toimet sekä laatu- ja tukitoimenpiteet?	10
Mikä on ohjelman budjetti?	11
Kuka toteuttaa Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimintaa?	12
Mitkä muut elimet osallistuvat Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimeenpanoon?	13
Ketkä voivat osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkoihin?	15
B-OSA – NUORTEN OSALLISTUMINEN SOLIDAARISUUSTOIMIIN	17
VAPAAEHTOISHANKKEET	18
Mitä ovat vapaaehtoishankkeet?	18
Mitä toimintaa tämän toimen puitteissa voidaan tukea?	18
Miten vapaaehtoishanke perustetaan?	19
Mitkä ovat vapaaehtoistoiminnan kelpoisuusperusteet?	22
Mitkä ovat avustuskelpoiset kustannukset ja sovellettavat rahoitussäännöt?	24
Mitkä ovat yksikkökustannukset päivässä osallistujaa kohden?	28
Miten rahoitusta voi saada?	29
VAPAAEHTOISTIIMIT ENSISIJAISILLA ALOILLA	31
Mitä ovat vapaaehtoistiimit ensisijaisilla aloilla?	31
Mitkä ovat tämän toimen vuoden 2024 ehdotuspyynnön painopisteet?	31
Mitkä ovat tavoitteet?	31
Mitä toimintaa tämän toimen puitteissa voidaan tukea?	32
Miten hanke perustetaan?	33
Mitkä ovat hankkeiden arviointiperusteet?	34
Mitkä ovat avustuskelpoiset kustannukset ja sovellettavat rahoitussäännöt?	37
SOLIDAARISUUSTOIMIEN VAPAAEHTOISTEHTÄVIEN LAATUMERKKI	38
Mikä on laatumerkki?	38
Mitkä ovat laatumerkin eri tyypit?	38
Miten laatumerkkijärjestelmä toimii?	38
Mitkä ovat periaatteet ja laatustandardit?	39
Mikä on johtavien organisaatioiden laatumerkki?	41
Mitkä ovat laatumerkin arviointiperusteet?	41
Mitkä ovat seuranta-, raportointi- ja laadunvarmistustoimenpiteet?	44
SOLIDAARISUUSHANKKEET	45
Mikä on solidaarisuushanke?	45
Mitkä ovat tavoitteet?	45
Miten solidaarisuushanke perustetaan?	46
Mitkä ovat hankkeiden arviointiperusteet?	47
Mitkä ovat avustuskelpoiset kustannukset ja sovellettavat rahoitussäännöt?	49
Mitkä ovat yksikkökustannukset työpäivää kohden?	50
C-OSA – NUORTEN OSALLISTUMINEN HUMANITAARISEEN APUUN LIITTYVIIN SOLIDAARISUUSTOIMIIN	51
HUMANITAARISEN AVUN VAPAAEHTOISTOIMINNAN LAATUMERKKI	52
Mikä on laatumerkki?	52
Mitkä ovat laatumerkin eri tyypit?	52
Miten laatumerkkijärjestelmä toimii?	52
Mitkä ovat laatustandardit?	53
Mitkä ovat laatumerkin arviointiperusteet?	56

Seuranta-, raportointi- ja laadunvarmistustoimenpiteet.....	59
VAPAAEHTOISTOIMINTA EUROOPAN HUMANITAARISEN AVUN VAPAAEHTOISJOUKOISSA (HUMANITAARISEN AVUN VAPAAEHTOISTOIMINTA)	60
Mitä on humanitaarisen avun operaatioita tukeva vapaaehtoistoiminta?.....	60
Mitkä ovat tavoitteet?	60
Mitä toimia voidaan tukea?	60
Miten hanke perustetaan?	61
Mitkä ovat hankkeiden arviointiperusteet?	64
Mitkä ovat avustuskelpoiset kustannukset ja sovellettavat rahoitussäännöt?	67
D-OSA – LAATU- JA TUKITOIMENPITEET	68
OPPIMISTUKI	69
Yleinen verkkovalmennus.....	69
Kielivalmennustuki	70
Valmennus- ja arviointijakso.....	70
Mentorointi	77
Oppimistulosten tunnustaminen.....	78
VAKUUTUS.....	79
EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKKOJEN PORTAALI.....	81
MUITA TÄRKEITÄ SEIKKOJA.....	82
Osallistumistodistus.....	82
Sopimukset	82
Viisumit ja oleskeluluvat	82
E-OSA – TIETOA HAKIJOILLE.....	83
MITEN HAKEMUS TEHDÄÄN?	83
Vaihe 1: Rekisteröi organisaatio	83
Vaihe 2: VARMISSA, ETTÄ HANKE ON PERUSTEIDEN MUKAINEN	84
Vaihe 3: Varmista, että hanke täyttää taloudelliset ehdot.....	90
Vaihe 4: Täytä hakulomake ja lähetä se	93
MITÄ TAPAHTUU HAKEMUKSEN JÄTTÄMISEN JÄLKEEN?	95
Arviointimenettely.....	95
Lopullinen päätös	95
Tulosten ilmoittaminen.....	95
MITÄ TAPAHTUU HAKEMUKSEN HYVÄKSYMISEN JÄLKEEN?	96
Avustussopimus.....	96
Avustuksen määrä	96
Maksumenettelyt	96
Hankevaiheiden määräajat ja maksujärjestelyt.....	98
Muita tärkeitä sopimusehtoja	99
LIITE I – SANASTO.....	102
LIITE II – OSALLISTUMINEN USEAAN TOIMEEN	107
LIITE III – YHTEYSTIEDOT	108

JOHDANTO

Tämä opas on apuväline kaikille, jotka tarvitsevat perusteellista tietoa Euroopan solidaarisuusjoukoista, jäljempänä myös 'solidaarisuusjoukot' tai 'ohjelma'. Opas on tarkoitettu pääasiassa organisaatioille, oppilaitoksille ja elimille, jotka haluavat järjestää toimia Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa, sekä nuorille, jotka haluavat osallistua solidaarisuusjoukkojen tukemiin solidaarisuustoimiin.

Opas sisältää myös Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa myönnettävää avustusta koskevat säännöt ja ehdot, ja näin ollen sillä on oikeusvaikutuksia valintamenettelyjen ja tuen myöntämisen osalta.

EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKOT -OPPAAN RAKENNE

Opas jakautuu viiteen osaan:

- **A-osassa** luodaan yleiskatsaus Euroopan solidaarisuusjoukkoihin sekä ohjelman soveltamisalaan ja rakenteeseen. Siinä annetaan tietoa solidaarisuusjoukkojen tavoitteista, painopisteistä ja olennaisista piirteistä, tukikelpoisista maista, toteutuksesta vastaavista rakenteista ja käytettävissä olevista kokonaismäärärahoista.
- **B-osassa** annetaan tietoa Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimista, joita tuetaan ohjelmalohkosta "nuorten osallistuminen solidaarisuustoimiin".
- **C-osassa** annetaan tietoa Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimista, joita tuetaan ohjelmalohkosta "nuorten osallistuminen humanitaariseen apuun liittyviin solidaarisuustoimiin".
- **D-osassa** annetaan tietoa laatu- ja tukitoimenpiteistä, joita osallistujaorganisaatioille ja osallistujille tarjotaan toimien ja hankkeiden valmistelun, toteutuksen ja jatkotoimien aikana.¹
- **E-osassa** kerrotaan avustusten hakemista ja hankkeiden valintaa koskevista menettelyistä sekä Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa tarjottavan avustuksen myöntämiseen liittyvistä taloudellisista ja hallinnollisista määräyksistä.²

Lisäksi opas sisältää seuraavat liitteet:

- **Liite I:** Sanasto
- **Liite II:** Osallistuminen useaan toimeen
- **Liite III:** Yhteystiedot.

Koska Euroopan solidaarisuusjoukot -opas on laadittu Euroopan komission hyväksymän vuoden 2024 työohjelman mukaisesti, sitä saatetaan tulevana vuosina tarkistaa, jotta se vastaisi uusien työohjelmien painopisteitä ja toimintalinjoja. Oppaan toimeenpano edellyttää myös, että talousarvioesityksen mukaiset määrärahat ovat käytettävissä joko budjettivallan käyttäjän hyväksyttyä kyseisen vuoden talousarvion tai väliaikaisten kahdestoistaosien mukaisesti.

¹ Tämä osa koskee vain tämän oppaan sisältämiä toimia.

² Ks. edellinen alaviite.

A-OSA – YLEISTÄ TIETOA EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKOISTA

SOLIDAARISUUSTOIMIEN KESKITETTY ASIOINTIPISTE

Euroopan unioni perustuu solidaarisuuteen eli yhteisvastuuseen. Se on yhteinen arvo, joka koetaan merkittäväksi koko eurooppalaisessa yhteiskunnassa. Solidaarisuus määrittää Euroopan yhdentymishanketta ja luo vahvan yhteisen eettisen perustan, jota tarvitaan nykyisten ja tulevien kriisien ratkaisemiseksi. Solidaarisuus on selkeä ohjenuora eurooppalaisille nuorille, joiden pyrkimyksenä on kehittää unionia edelleen.

Nuoret tarvitsevat helposti käytettävissä olevia mahdollisuuksia osallistua solidaarisuustoimiin, joiden kautta he voivat tuoda esiin sitoutumisensa yhteisöjä hyödyttävään toimintaan. Samalla he hankkivat hyödyllistä kokemusta ja kehittävät osaamistaan henkilökohtaisella, koulutuksellisella, kulttuurisella, sosiaalisella, kansalaistaitoihin liittyvällä ja ammatillisella tasolla ja parantavat siten työllistettävyyttään.

Euroopan solidaarisuusjoukkojen avulla nuoret voivat rakentaa yhdessä osallistavampaa yhteiskuntaa. Samalla solidaarisuusjoukot tukevat haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä sekä vastaavat yhteiskunnallisiin ja humanitaarisiin haasteisiin. Solidaarisuusjoukot tarjoavat innostavan ja voimaannuttavan kokemuksen nuorille, jotka haluavat auttaa, oppia ja kehittyä, sekä keskitetyn asiointipisteen tällaisille solidaarisuustoimille kaikkialla unionissa ja sen ulkopuolella.

Ohjelma tarjoaa nuorille entistä enemmän ja yhä laadukkaampia mahdollisuuksia monenlaisilla aloilla (esim. maahanmuuttajien kotouttaminen, ympäristöhaasteet, luonnonkatastrofien ehkäiseminen, koulutus ja nuorisotoiminta, kulttuuriperinnön säilyttäminen ja humanitaarinen apu). Lisäksi se tukee kansallisia ja paikallisia toimijoita niiden pyrkiessä selviytymään erilaisista yhteiskunnallisista haasteista ja kriiseistä.

Koska ohjelman kattavuutta on laajennettu siten, että siihen kuuluu myös humanitaarisen avun operaatioita tukeva vapaaehtoistoiminta, Euroopan solidaarisuusjoukot tarjoavat tarveperusteista hätäapua ja tukea avustus-, hätäapu- ja suojelutoimien toteuttamisessa siellä, missä niitä eniten tarvitaan. Sen avulla voidaan vastata niin täyttämättömiin yhteiskunnallisiin tarpeisiin Euroopassa kuin humanitaarisiin haasteisiin EU:n ulkopuolisissa maissa.

Euroopan solidaarisuusjoukkojen toiminnalla tuetaan EU:n nuorisostrategian 2019–2027³ tavoitteita. Strategiassa kannustetaan nuoria aktiivisiksi kansalaisiksi, sekä solidaarisuuden ja positiivisen muutoksen edistäjiksi yhteisöissä ympäri Eurooppaa ja inspiroitumaan EU:n arvoista ja eurooppalaisesta identiteetistä.

AIEMPIEN KOKEMUSTEN POHJALTA KOHTI UUTTA

Euroopan solidaarisuusjoukot perustuvat yli 25 vuoden aikana nuoriso- ja solidaarisuusalan eurooppalaisissa ohjelmissa saatuihin tuloksiin, etenkin eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun menestykseen, EU:n vapaaehtoisapua koskevaan aloitteeseen ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen aiempaan, vuosien 2018–2020 ohjelmakauteen.

³ https://youth.europa.eu/strategy_fi

MIKÄ ON TOIMINTAPOLIITTINEN TAUSTA?

EU:N NUORISOSTRATEGIA

EU:n nuorisostrategia on vuosia 2019–2027 koskeva EU:n nuorisopoliittisen yhteistyön kehys⁴. Tämä yhteistyö tulee hyödyntämään nuorisopolitiikan potentiaalia mahdollisimman kattavasti. EU:n nuorisoyhteistyön tavoitteena on vastata nykyisiin ja tuleviin haasteisiin, joita nuoret kaikkialla Euroopassa joutuvat kohtaamaan, sekä luoda kehykset kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien tekemän nuorisopoliittisen yhteistyön tavoitteille, periaatteille, painopisteille, avainalueille ja toimenpiteille.

EU:n nuorisostrategian tärkeä osa on 11 eurooppalaista nuorisotavoitetta⁵. Ne kehitettiin EU:n nuorisodialogin yhteydessä osallistavalla toimintatavalla, jossa oli mukana päätöksentekijöitä, nuoria ja tutkijoita. Nuorisotavoitteissa esitetään visio Euroopasta, jossa nuoret voivat hyödyntää koko potentiaaliaan. Niissä yksilöitiin nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä ja tuotiin esiin, mihin haasteisiin on puututtava. Nuorisotavoitteissa edellytetään muun muassa, että nuoret otetaan mukaan yhteiskunnan toimintaan ja heille tarjotaan nuorille tarkoitettuja tiloja sekä laadukkaita työpaikkoja. EU:n nuorisostrategian tulisi edistää tämän nuorten esittämän vision toteuttamista hyödyntämällä EU:n tason toimintapoliittisia välineitä sekä kaikkien sidosryhmien kansallisia, alueellisia ja paikallisia toimia.

EU:n nuorisostrategia perustuu kolmeen keskeiseen toiminta-alueeseen:

- SITOUTTAMINEN
- YHDISTÄMINEN
- VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET.

SITOUTTAMISEN alalla EU:n nuorisostrategiassa pyritään nuorten mielekkääseen osallistamiseen kansalaistoimintaan, talouteen, yhteiskuntaan, kulttuuriin ja politiikkaan. Strategialla edistetään nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan, tuetaan sosiaalista ja yhteiskunnallista sitoutumista ja pyritään varmistamaan, että kaikilla nuorilla on tarvittavat resurssit osallistua yhteiskuntaan.

YHDISTÄMISEN alalla EU:n nuorisostrategia tukee nuorten mahdollisuuksia saada omakohtaisia kokemuksia vaihto-ohjelmista, yhteistyöstä ja kansalaistoiminnasta eurooppalaisessa kontekstissa.

VAIKUTUSMAHDOLLISUUKSIEN alalla strategian tavoitteena on tukea nuorisotyötä kaikissa muodoissaan ja luoda pohjaa nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiselle kaikkialla Euroopassa.

VAPAAEHTOISTOIMINTAA KOSKEVA EU:N TOIMINTAPOLIITTINEN KEHYS

Vapaaehtoistoimintaa koskeva toimintapoliittinen kehys määritellään tällä hetkellä pääasiassa neuvoston vuonna 2022 antaman nuorten vapaaehtoista liikkuvuutta Euroopan unionissa koskevan suosituksen⁶ perusteella. Suosituksella pyritään poistamaan vapaaehtoistoiminnan esteitä Euroopassa lisäämällä tietoisuutta, parantamalla valmiuksia tarjota vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia, vähentämällä erityisesti heikommassa asemassa olevien ryhmien osallistumisen esteitä ja lisäämällä hankittujen taitojen tunnustamista.

Euroopan solidaarisuusjoukkojen humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminta on humanitaarista apua koskevan eurooppalaisen konsensuksen⁷ mukaista. Sillä pyritään edistämään unionin humanitaarisen avun vaikuttavuutta ja tehokkuutta hyvän humanitaarisen avun periaatteiden⁸ mukaisesti. Lisäksi edistetään kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta.

EUROOPAN NUORISON TEEMAVUODEN PERINTÖ

Yksi Euroopan solidaarisuusjoukkojen monialaisista painopisteistä on tukea nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan, vaalia yhteisiä arvoja ja edistää aktiivista kansalaisuutta. Tämä painopiste oli myös Euroopan nuorison teemavuoden keskiössä, koska teemavuoden tavoitteena oli kuunnella ja osallistaa nuoria sekä lisätä heidän vaikutusmahdollisuuksiaan. Vuoden 2024 ohjelmassa otetaan huomioon Euroopan nuorison teemavuoden 2022 saavutukset ja täydennetään sen pitkäkestoisia vaikutuksia. Nuorten vaikutusmahdollisuuksia edistetään edelleen ja heitä kannustetaan osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fi/TXT/?uri=CELEX:52018DC0269>

⁵ https://youth.europa.eu/strategy_fi

⁶ EUR-Lex - 32022H0411(01) - FI - EUR-Lex (europa.eu)

⁷ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien, Euroopan parlamentin ja Euroopan komission yhteinen julkilausuma; EUR-Lex - 42008X0130(01) - FI - EUR-Lex (europa.eu)

⁸ https://ec.europa.eu/echo/partnerships/relations/ghd_en

MITKÄ OVAT EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKKOJEN TAVOITTEET, PAINOPISTEET JA OLENNAISET PIIRTEET?

TAVOITTEET

YLEINEN TAVOITE

Ohjelman yleisenä tavoitteena on tehostaa nuorten ja organisaatioiden osallistumista helposti saavutettaviin ja laadukkaisiin solidaarisuustoimiin, lähinnä vapaaehtoistoimintaan. Näin voidaan vahvistaa yhteenkuuluvuutta, solidaarisuutta, demokratiaa, eurooppalaista identiteettiä ja aktiivista kansalaisuutta unionissa ja sen ulkopuolella. Samalla tavoitteena on vastata ruohonjuuritasolla yhteiskunnallisiin ja humanitaarisiin haasteisiin pyrkien erityisesti edistämään kestävästä kehityksestä, sosiaalista osallisuutta ja yhtäläisiä mahdollisuuksia.

ERITYISTAVOITE

Ohjelman erityistavoitteena on tarjota nuorille – myös heille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia – helposti käytettävissä olevia mahdollisuuksia osallistua solidaarisuustoimiin, joilla saadaan aikaan myönteisiä yhteiskunnallisia muutoksia unionissa ja sen ulkopuolella. Samalla tavoitteena on parantaa näiden nuorten osaamista ja tunnustaa se asianmukaisesti sekä helpottaa heidän toimintaansa aktiivisina kansalaisina.

TOIMINTAPOLIITTISET PAINOPISTEET

OSALLISUUS JA MONINAISUUS

Euroopan solidaarisuusjoukot pyrkivät edistämään sosiaalista osallisuutta, suvaitsevaisuutta, ihmisoikeuksia ja kaikenlaisen erilaisuuden ja moninaisuuden arvoa sekä tarjoamaan kaikille nuorille yhtäläiset mahdollisuudet sen toimien tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Euroopan solidaarisuusjoukot tarjoavat saavutettavia ja joustavia toimintamuotoja, lisärahoitusta sekä erilaisia tukitoimenpiteitä (esimerkiksi yleistä ja kielivalmennusta, vakuutuksia, solidaarisuustoimia edeltävää ja niiden jälkeistä tukea, hallinnollista apua). Niillä kannustetaan nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumaan toimiin ja otetaan paremmin huomioon heidän erityistarpeensa. Organisaatioiden tulisi noudattaa hankkeiden ja toimien suunnittelussa osallistavaa lähestymistapaa ja hyödyntää käytettävissä olevia mekanismeja, jotta erityyppisiä osallistujaryhmiä saadaan mukaan.

Euroopan solidaarisuusjoukkojen olisi myös tuettava hankkeita ja toimia, joilla vastataan aktiivisesti osallisuutta ja moninaisuutta koskevaan kysymykseen laajemmin yhteiskunnassa.

Näiden periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu **osallisuutta edistävien toimenpiteiden kehys⁹ ja osallisuus- ja moninaisuusstrategia¹⁰**. Niiden tavoitteena on auttaa organisaatioita tavoittamaan useampia sellaisia osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja poistaa esteitä, joita eri kohderyhmät saattavat kohdata.

Nuorilla, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tarkoitetaan nuoria henkilöitä, jotka ovat ikäovereihinsä verrattuna epäedullisessa asemassa yhden tai useamman syrjäytymistekijän tai esteen vuoksi. Jäljempänä esitettävä luettelo tällaisista mahdollisista esteistä ei ole tyhjentävä, vaan sillä on tarkoitus antaa osviittaa toiminnalle, jonka tavoitteena on lisätä saavutettavuutta ja sellaisten henkilöiden osallistumista, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

- **Vammaisuus:** Tämä kattaa ruumiilliset, henkiset, älylliset tai aisteihin liittyvät vammat, jotka vuorovaikutuksessa erilaisten esteiden kanssa saattavat estää henkilön täysipainoisen ja tehokkaan osallistumisen yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa.¹¹
- **Terveysongelmat:** Terveysongelmat, kuten vakavat tai krooniset sairaudet tai muut fyysiseen tai mielenterveyteen liittyvät ongelmat, saattavat aiheuttaa esteitä ohjelmiin osallistumiselle.
- **Koulutusjärjestelmiin liittyvät esteet:** Henkilöt, joilla on eri syistä vaikeuksia suoriutua koulutusjärjestelmissä, koulunkäynnin varhain keskeyttäneet nuoret, työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevat sekä aikuiset, joilla on alhainen koulutustaso, saattavat kohdata esteitä. Vaikka muutkin tekijät saattavat vaikuttaa asiaan, nämä koulunkäyntiin liittyvät ongelmat johtuvat useimmiten koulutusjärjestelmistä, jotka luovat rakenteellisia rajoituksia ja/tai eivät ota kaikilta osin huomioon yksilön erityistarpeita, joskin ne voivat myös liittyä henkilökohtaiseen

⁹ Komission täytäntöönpanopäätös – Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman (2021–2027) osallisuutta edistävien toimenpiteiden kehys: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/commission-decision-framework-inclusion-2021-27>

¹⁰ Täytäntöönpanon suuntaviivoja – Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen osallisuus- ja moninaisuusstrategia: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>

¹¹ Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista: <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

- tilanteeseen. Esteitä henkilöiden osallistumiselle saattaa syntyä myös siinä tapauksessa, että opetussuunnitelmien rakenteen vuoksi on vaikeaa toteuttaa oppimiseen tai koulutukseen liittyvää liikkuvuutta ulkomailla osana opintoja.
- **Kulttuurierot:** Kuka tahansa voi lähtökohdistaan riippumatta kokea kulttuurierot esteinä, mutta erityisesti ne voivat haitata henkilöitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Tällaiset erot voivat muodostaa merkittäviä esteitä oppimiselle yleisesti ja varsinkin maahanmuuttaja- tai pakolaistaustaisille henkilöille – esimerkiksi hiljattain saapuneille maahanmuuttajille, kansalliseen tai etniseen vähemmistöön kuuluville henkilöille, viittomakielen käyttäjille tai henkilöille, joilla on vaikeuksia sopeutua uuteen kieliympäristöön ja kulttuuriin. Joutuminen kosketuksiin vieraiden kielten ja kulttuurierojen kanssa ohjelman toimiin osallistumisen yhteydessä saattaa heikentää joidenkin henkilöiden osallistumista ja pienentää heidän osallistumisesta saamaansa hyötyä. Kulttuurierot voivat jopa muodostaa esteen osallistumiselle ylipäätään, jos mahdolliset osallistujat jättävät niiden vuoksi kokonaan hakematta tukea ohjelmasta.
 - **Sosiaaliset esteet:** Sosiaaliset sopeutumisvaikeudet, kuten puutteelliset sosiaaliset taidot, epäsosiaalinen tai riskikäyttäytyminen, (aikaisemmat) rikokset tai (aikaisempi) päihteiden väärinkäyttö tai sosiaalinen syrjäytyminen saattavat muodostaa esteen. Sosiaaliset esteet voivat johtua myös perhetilanteesta, kuten siitä, että hakija on perheen ensimmäinen korkeakoulutukseen pääsevä jäsen tai hän on vanhempi (erityisesti yksinhuoltajavanhempi), omaishoitaja, perheen elättäjä tai orpo tai että hän on ollut tai on parhaillaan laitoshoidossa.
 - **Taloudelliset esteet:** Esteenä voi olla heikko taloudellinen asema, kuten alhainen elintaso, pienet tulot, pakko käydä töissä opiskelun ohessa, riippuvuus sosiaaliturvajärjestelmästä, pitkäaikaistyöttömyys, epävarma tilanne tai köyhyys, kodittomuus, velkaantuneisuus tai talousvaikeudet.
 - **Syrjintään liittyvät tekijät:** Sukupuoleen, ikään, etniseen alkuperään, uskontoon, vakaumukseen, seksuaaliseen suuntautumiseen, vammaisuuteen tai intersektionaalisiin tekijöihin (kahden tai useamman edellä mainitun yhdistelmä) liittyvä syrjintä voi aiheuttaa esteitä.
 - **Maantieteelliset esteet:** Maantieteellisen esteen saattaa muodostaa esimerkiksi asuminen syrjäseudulla tai maaseudulla, pienillä saarilla tai reuna- tai syrjäisimmillä alueilla, lähiöissä, palvelujen katvealueilla (vähän julkista liikennettä ja heikot palvelut) sekä vähemmän kehittyneillä alueilla. Myös palvelujen (erityisesti mahdollisuuksiltaan epäedullisessa asemassa olevia henkilöitä tukevien palvelujen) heikko siirrettävyys saattaa aiheuttaa ongelmia, kun palvelujen olisi ”liikuttava” osallistujien mukana näiden lähtiessä kaukana sijaitsevalle paikkakunnalle tai varsinkin ulkomaille.

YMPÄRISTÖN KESTÄVYYS JA ILMASTOTAVOITTEET

Euroopan solidaarisuusjoukot voivat edistää merkittävästi komission sitoumista vastata ilmastoon ja ympäristöön liittyviin haasteisiin. Ohjelmalla pyritään **Euroopan vihreän kehityksen ohjelman**¹² edistämiseksi sisällyttämään vihreitä käytäntöjä kaikkiin hankkeisiin ja toimiin sekä edistämään ympäristön kannalta kestävä, vastuullista toimintaa osallistujien ja osallistajaorganisaatioiden keskuudessa. Organisaatioiden ja osallistujien olisi otettava ympäristöystävällisyys huomioon hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Erityisesti kannustetaan toteuttamaan toimia, joilla edistetään muita olemassa olevia ympäristökestävyyteen liittyviä EU-aloitteita (esimerkiksi uusi eurooppalainen Bauhaus -aloite).

Ohjelmalla tuetaan myös ympäristönsuojeluun, kestävyteen ja ilmastotavoitteisiin liittyviä yhteiskunnallisia hankkeita ja toimia. Tällaisilla hankkeilla voidaan puuttua monenlaisiin kysymyksiin ja pyrkiä esimerkiksi suojelemaan, säilyttämään ja parantamaan luonnonpääomaa, lisäämään tietoisuutta ympäristökestävyydestä ja mahdollistamaan käyttäytymismuutoksia yksilöllisten mieltymysten, kulutustottumusten ja elämäntapojen suhteen. Ohjelmalla tuetaan aloitteita, joilla pyritään ehkäisemään ja lieventämään tai korjaamaan äärimmäisten sääilmiöiden ja luonnonkatastrofien haittavaikutuksia, sekä toimia, joilla tuetaan tällaisista äärimmäisistä sääilmiöistä tai luonnonkatastrofeista kärsineitä yhteisöjä.

Euroopan solidaarisuusjoukot tekevät myös yhteistyötä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kanssa vuosina 2023–2027 ja panee täytäntöön Horisontti Eurooppa -puiteohjelman rahoitusosuutta, joka on varattu EU:n ilmastoa koskevien missioiden ja vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita ja strategioita tukeville vapaaehtoishankkeille. Näin nuorille luodaan uusia solidaarisuustoiminnan mahdollisuuksia tällä alalla.

DIGITAALISUUS

Euroopan komission poliittisissa suuntaviivoissa korostetaan, että Euroopan on oltava digitaalisen siirtymän kärkijoukoissa¹³. Euroopan solidaarisuusjoukot voivat toimia tässä tukemalla eurooppalaisia heidän sukupuolestaan, iästään ja taustastaan riippumatta. Näin he voivat elää ja kehittää itseään digitaalisella aikakaudella sellaisten hankkeiden ja toimien avulla, joiden tarkoituksena on vahvistaa digitaalisia taitoja, edistää digitaalista lukutaitoa tai auttaa ymmärtämään digitaalisen teknologian riskejä ja mahdollisuuksia.

Euroopan solidaarisuusjoukot edistävät myös virtuaalisten ja digitaalisten komponenttien, kuten tieto- ja viestintätekniikan välineiden, käyttöä kaikissa hankkeissa ja toiminnaissa.

OSALLISTUMINEN YHTEISKUNNALLISEEN TOIMintaan, YHTEISET ARVOT JA KANSALAISTOIMINTA

Solidaarisuusjoukot edistävät nuorten osallistumista demokraattisiin prosesseihin ja kansalaistoimintaan. Ohjelman keskiössä

¹² https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/actions-being-taken-eu_fi

¹³ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/shaping-europe-digital-future_fi

on vapaaehtoistoiminta, ja se osallistaa ja voimaannuttaa nuoria toimimaan aktiivisesti yhteiskunnassa. Ohjelmalla vastataan Euroopan laajuisiin kehityssuuntauksiin, jotka liittyvät nuorten vähäiseen osallistumiseen yhteiskunnalliseen toimintaan sekä siihen, että nuoret tuntevat heikosti kaikkien EU:n kansalaisten elämään vaikuttavia Eurooppa-asioita.

Euroopan solidaarisuusjoukkojen olisi myös pyrittävä vahvistamaan EU:n identiteettiä ja lisäämään osallistujien tietoisuutta EU:n yhteisistä arvoista, yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteista sekä sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

TERVEELLISTEN ELÄMÄNTAPOJEN JA MIELENTERVEYDEN EDISTÄMINEN

Solidaarisuusjoukot pyrkivät kaikissa tomissaan tukemaan terveydenhuollon ennaltaehkäisy-, edistämisen- ja tukitoimia HealthyLifeStyle4All-aloitteen mukaisesti keskittyen erityisesti haavoittuvassa tai muita heikommassa asemassa olevien väestöryhmien tukemiseen. Vapaaehtoisten työpanosta voidaan ohjata merkittäviin, erityisesti mielenterveyteen liittyviin terveyshaasteisiin sekä syöväen ehkäisyyn ja hoidon kaltaisiin toimintapolitiittisiin painopisteisiin.

INNOVOINTI

Solidaarisuusjoukot pyrkivät myös tuottamaan lisäarvoa edistämällä ja tukemalla uusia innovaatioita. Ohjelmassa kannustetaan nuoria ja organisaatioita lisäämään tietoisuutta yhteiskunnallisista haasteista ja kehittämään niihin innovatiivisia ratkaisuja esimerkiksi maaseudun innovaatioekosysteemien puitteissa (esim. nuorten muuttaminen pois maaseudulta, kestävä energijärjestelmät, terveyden edistäminen, tautien ehkäisy).

Lisäksi ensisijaisten alojen vapaaehtoistimien toimien **erityisiä vuotuisia toimintapolitiikan painopisteitä** vuonna 2024 ovat

- hätäapu aseellisia selkkauksia pakeneville henkilöille ja muille luonnonkatastrofien tai ihmisen aiheuttamien katastrofien uhreille
- myönteiset oppimiskokemukset ja -tulokset nuorille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Lisätietoja on kohdassa ”Vapaaehtoistimien ensisijaisilla aloilla”.

OLENNAISET PIIRTEET

Euroopan solidaarisuusjoukkojen tavoitteiden mukaisesti huomiota kiinnitetään erityisesti seuraaviin piirteisiin.

EU:N ARVOJEN KUNNIOITTAMINEN

Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimeenpanon ja siten myös ohjelman edunsaajien, osallistujien ja ohjelman puitteissa toteutettavan toiminnan on noudatettava EU:n arvoja, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, mukaan lukien vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet, täysin EU:n perussopimuksissa ja EU:n perusoikeuskirjassa vahvistettujen oikeuksien ja arvojen mukaisesti.

VAPAAEHTOISTOIMINTA SOLIDAARISUUSJOUKKOJEN PUITTEISSA

Yhtenä näkyvimmistä solidaarisuuden osoituksen muodoista vapaaehtoistoiminta tarjoaa nuorille mahdollisuuden osallistua toimiin, jotka auttavat vastaamaan paikallisissa yhteisöissä havaittuihin tarpeisiin ja ratkaisemaan tärkeitä yhteiskunnallisia haasteita paikan päällä.

Vapaaehtoistoiminta antaa nuorille mahdollisuuden hankkia hyödyllistä kokemusta ja taitoja sekä kehittää osaamistaan henkilökohtaisella, koulutuksellisella, sosiaalisella, kulttuurisella, kansalaistaitoihin liittyvällä ja ammatillisella tasolla. Näin he voivat parantaa työllistävyyttään ja osallistua aktiivisemmin yhteiskunnan toimintaan. Vapaaehtoistoiminta on epäviralliseen oppimiseen ja arkioppimiseen liittyvä rikastuttava kokemus, joka parantaa nuorten osaamista.

EPÄVIRALLINEN OPPIMINEN JA ARKIOPPIMINEN

Epävirallisella oppimisella tarkoitetaan oppimista, joka tapahtuu virallisen koulutuksen ulkopuolella oppimistoiminnan kautta ja johon liittyy oppimisen tukea jossakin muodossa. Epävirallisen oppimisen lähtökohtina ovat aktiivinen osallistuminen ja oppijakeskeisyys. Oppiminen tapahtuu vapaaehtoisesti, joten se liittyy kiinteästi nuorten tarpeisiin, toiveisiin ja kiinnostuksen kohteisiin.

Arkioppimisella tarkoitetaan oppimista jokapäiväisen elämän tomissa, työssä tai vertaisryhmissä. Sitä voidaan usein luonnehtia tekemällä oppimiseksi. Nuorisotoiminnassa arkioppiminen on tärkeässä roolissa esimerkiksi vertaisryhmäkeskusteluissa, vapaaehtoistoiminnassa ja monenlaisissa muissa tilanteissa.

Epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen avulla nuoret hankkivat olennaisia taitoja, jotka tukevat heidän henkilökohtaista, sosiaalista ja koulutuksellista kehitystään sekä kannustavat heitä osallistumaan aktiivisesti yhteiskuntaan, mikä muun muassa parantaa heidän työllistymisnäkömiään. Tällaisilla oppimiskokemuksilla on myös merkittävät mahdollisuudet parantaa

virallisen koulutuksen tasoa, tavoittaa NEET-nuoria (työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria) tai muita vähemmän mahdollisuuksia omaavia nuoria ja torjua sosiaalista syrjäytymistä.

Nuorisoalan oppimistoiminnan tarkoituksena on vaikuttaa erittäin myönteisesti nuoriin, mukana oleviin organisaatioihin, niihin yhteisöihin, joissa toimia toteutetaan, nuorisoalaan itseensä sekä talouden ja yhteiskunnan sektoreihin koko EU:ssa.

OPPIMISTULOSTEN TUNNUSTAMINEN JA VALIDOINTI

Solidaarisuustoimien oppimistuloksena muodostuva osaaminen olisi määritettävä ja dokumentoitava asianmukaisesti. Näin voidaan varmistaa, että Euroopan solidaarisuusjoukkoilla on vaikutusta osallistujien henkilökohtaiseen, koulutukselliseen, sosiaaliseen, kansalaistaitoihin liittyvään ja ammatilliseen kehitykseen.

Siksi olisi tarvittaessa kannustettava siihen, että kansallisella ja unionin tasolla käytetään tehokkaita epävirallisen ja arkioppimisen tunnustamisen välineitä, kuten Youthpass- ja Europass-todistuksia. Lisätietoja tästä on tämän oppaan D-osassa.

EUROOPPALAINEN LISÄARVO

Euroopan solidaarisuusjoukkojen on tuettava solidaarisuustoimia, joista saadaan selvää eurooppalaista lisäarvoa esimerkiksi seuraavien ominaisuuksien ansiosta:

- kansainvälisyys, erityisesti oppimiseen liittyvän liikkuvuuden ja yhteistyön suhteen
- kyky täydentää muita ohjelmia ja toimintalinjoja paikallisella, alueellisella, kansallisella, unionin ja kansainvälisellä tasolla
- eurooppalainen ulottuvuus, joka liittyy näiden solidaarisuustoimien aiheisiin, tavoitteisiin, toimintamalleihin, odotettuihin tuloksiin ja muihin näkökohtiin
- toimintamalli, joka liittyy taustaltaan erilaisten nuorten osallistamiseen
- vaikutus avoimuutta ja tunnustamista lisäävien unionin välineiden tehokkaaseen käyttöön.

KANSAINVÄLINEN ULOTTUVUUS

Euroopan solidaarisuusjoukkoihin sisältyy vahva kansainvälinen ulottuvuus (eli yhteistyö ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa nuorten ja organisaatioiden osallistumisen kautta). Solidaarisuusjoukkojen toiminnan laaja maantieteellinen kattavuus edistää EU:n pyrkimyksiä tukea ja vahvistaa valmiuksia ja selviytymiskykyä EU:n ulkopuolisissa maissa.

MONIKIELISYYS

Monikielisyys on Euroopan yhdentymiskehityksen kulmakiviä, ja se symboloi vahvasti EU:n pyrkimystä olla moninaisuudessaan yhtenäinen. Kielitaito on tärkeimpiä niistä taidoista, jotka antavat ihmisille paremmat valmiudet osallistua työmarkkinoille ja hyödyntää tehokkaasti tarjolla olevia tilaisuuksia. EU pyrkii siihen, että jokaisella kansalaisella olisi jo varhaisessa iässä tilaisuus oppia vähintään kaksi vierasta kieltä.

Kieltenopiskelun edistäminen ja tukeminen kuuluvat pääasiallisesti muiden EU:n aloitteiden piiriin. On kuitenkin osoitettu, että puutteellinen kielitaito on yksi suurimmista tekijöistä, joka estää eurooppalaisia liikkumasta maiden välillä, myös Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa. Esteen poistamiseksi solidaarisuusjoukkojen toimintaan osallistuville tarjotaan kielivalmennustukea. Lisätietoja tästä on tämän oppaan D-osassa.

OSALLISTUJIEN SUOJELU, TERVEYS JA TURVALLISUUS

Euroopan solidaarisuusjoukkojen tukemisiin toimiin osallistuvien suojeleminen, terveys ja turvallisuus ovat tämän ohjelman keskeisiä osia. Kaikkien solidaarisuusjoukkoihin osallistuvien täytyy pystyä hyödyntämään täysipainoisesti ohjelman puitteissa tarjottuja mahdollisuuksia henkilökohtaiseen ja ammatilliseen kehittymiseen ja oppimiseen. Tämä voidaan taata ainoastaan turvallisessa toimintaympäristössä, jossa kaikkien oikeuksia, ruumiillista ja henkistä koskemattomuutta sekä henkistä terveyttä ja hyvinvointia kunnioitetaan ja suojellaan.

Siksi jokaisella Euroopan solidaarisuusjoukkoihin osallistuvalla organisaatiolla täytyy olla käytössä tehokkaita menettelyjä ja järjestelyjä – kuten kotiuttaminen odottamattomien turvallisuuskriisien yhteydessä – niiden toimita mukana olevien henkilöiden turvallisuuden, suojan ja syrjimättömyyden takaamiseksi. Tällaisia toimenpiteitä olisi mukautettava osallistujien tarpeiden mukaan. Kaikkien vapaaehtoisten on oltava vakuutettuja osallistumiseen liittyvien riskien varalta. Kansainvälisiä vapaaehtoisia varten on olemassa erityinen vakuutus. Lisätietoja tästä on tämän oppaan D-osassa.

HANKKEISTA JA NIIDEN TULOKSISTA TIEDOTTAMINEN VAIKUTTAVUUDEN MAKSIMOIMISEKSI

Tiedottaminen hankkeista ja niiden tuloksista (tuotokset ja tulokset) on keskeisen tärkeää, jotta varmistetaan vaikuttavuus eri tasoilla. Hakijoiden on suunniteltava, kuinka heidän hankkeestaan ja sen tuloksista jaetaan tietoa hankkeen aikana ja sen jälkeen.

Edunsaajien on [yhteisten viestintäohjeiden](#) mukaisesti ilmoitettava selvästi Euroopan unionin tuki kaikissa viestintää ja tulosten levittämistä koskeissa toimenpiteissä ja tuotteissa, kuten tapahtumissa, verkkosivustoilla, visuaalisissa

materiaalissa ja julkaisuissa. Niiden on erityisesti varmistettava, että kaikessa viestintämateriaalissa käytetään Euroopan unionin logoa¹⁴ ja että ne noudattavat avustussopimuksessa vahvistettuja määräyksiä. Edunsaajan saamaa avustusta voidaan vähentää, jos näitä määräyksiä ei noudateta.

MITKÄ OVAT TOIMET SEKÄ LAATU- JA TUKITOIMENPITEET?

Saavuttaakseen tavoitteensa Euroopan solidaarisuusjoukot toteuttavat neljää toimea, jotka on jäsennetty kahteen ohjelmalohkoon:

- Nuorten osallistuminen solidaarisuustoimiin:
 - vapaaehtoishankkeet
 - vapaaehtoistiimit ensisijaisilla aloilla
 - solidaarisuushankkeet.
- Nuorten osallistuminen humanitaariseen apuun liittyviin solidaarisuustoimiin (vapaaehtoistoiminta Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoiskoukoissa):
 - humanitaarisen avun vapaaehtoishankkeet.

Lisäksi Euroopan solidaarisuusjoukot tukevat toimia ja toimenpiteitä, joiden tarkoitus on toteuttaa laadukkaita solidaarisuustoimia.

- Laatu- ja tukitoimenpiteet:
 - Euroopan solidaarisuusjoukkoihin osallistuvien henkilöiden ja organisaatioiden verkostotoiminta
 - asianmukaiset toimenpiteet turvallisuusselvitysvaatimusten asettamiseksi sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti
 - ennen solidaarisuustoimia, niiden aikana tai niiden jälkeen toteutetut toimenpiteet, joilla pyritään varmistamaan vapaaehtoistoiminnan laatu ja saavutettavuus – esimerkiksi verkossa ja sen ulkopuolella annettava valmennus, jota mukautetaan tarvittaessa kyseiseen solidaarisuustoimeen ja sen asiayhteyteen, kielivalmennustuki, vakuutus (mukaan lukien tapaturma- ja sairausvakuutus) sekä Youthpass-todistuksen laajempi käyttö asiakirjana, jossa määritetään ja dokumentoidaan osallistujien solidaarisuustoimien aikana hankkima osaaminen, valmiuksien kehittäminen ja hallinnollinen tuki osallistujaorganisaatioille
 - laatumerkin suunnittelu ja ylläpito
 - Euroopan solidaarisuusjoukkojen resurssikeskusten toimet, joilla tuetaan ohjelman toimien toteuttamista ja parannetaan toteutuksen laatua sekä tehostetaan niiden tulosten validointia
 - Euroopan solidaarisuusjoukkojen helppopääsyisen portaalin sekä muiden asiaankuuluvien verkkopalveluiden ja tarvittavien tietoteknisten tukijärjestelmien ja verkkotyökalujen perustaminen, ylläpito ja päivittäminen.

¹⁴ Logo on ladattavissa osoitteessa https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/reference-documents-resources_fi

MIKÄ ON OHJELMAN BUDJETTI?

Euroopan solidaarisuusjoukkojen ohjeelliset kokonaismäärärahat EU:n talousarviosta kaudeksi 2021–2027 ovat 1,009 miljardia euroa. Vuotuisen talousarvion hyväksyy budjettivallan käyttäjä. EU:n talousarvion hyväksymisvaiheita voi seurata seuraavalta sivustolta: https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/eu-budget/how-it-works/annual-lifecycle/preparation_en

Tietoa käytettävissä olevista toimikohtaisista budjeteista, tukea saavien hankkeiden suunnitellusta lukumäärästä tai ohjeellisista keskimääräisistä avustumääristä löytyy Euroopan solidaarisuusjoukkojen vuoden 2024 työohjelmasta: (https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/reference-documents-resources_fi).

KUKA TOTEUTTAA EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKKOJEN TOIMINTAA?

EUROOPAN KOMISSIO

Euroopan solidaarisuusjoukkojen toteuttamisesta vastaa viime kädessä Euroopan komissio. Se hallinnoi määrärahoja ja asettaa painopisteitä, tavoitteita ja arviointiperusteita pitkin ohjelmakautta. Se myös ohjaa ja seuraa aloitteen yleistä toteuttamista, jatkotoimia ja arviointia Euroopan tasolla. Lisäksi Euroopan komissiolla on kokonaisvastuu ohjelmaa kansallisella tasolla toimeenpanevien hallintorakenteiden valvonnasta ja koordinoinnista.

EUROOPAN KOULUTUKSEN JA KULTTUURIN TOIMEENPANOVIRASTO (EACEA)

Euroopan komission **koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto** (jäljempänä myös 'EACEA' tai 'toimeenpanovirasto') vastaa useiden solidaarisuusjoukkojen toimien toteutuksesta Euroopan tasolla suoralla hallinnoinnilla. Toimeenpanovirasto vastaa ohjelmaan kuuluvien hankkeiden koko hallinnosta niiden koko elinkaaren ajan alkaen ohjelman tunnetuksi tekemisestä ja avustushakemusten arvioinnista aina hankkeiden seurantaan sekä hankkeiden ja ohjelman tulosten levittämiseen.

Toimeenpanovirasto vastaa

- Euroopan solidaarisuusjoukkojen näkyvyyden parantamisesta ja systeemisten vaikutusten kasvattamisesta levittämällä ja hyödyntämällä niiden tuloksia
- solidaarisuusjoukkojen puitteissa tarjottavia palveluja koskevien tarjouskilpailujen hallinnoinnista.

KANSALLISET TOIMISTOT

Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimeenpano perustuu etupäässä välilliseen hallinnointiin¹⁵, eli Euroopan komissio antaa talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä kansallisille toimistoille. Tausta-ajatuksena on tuoda solidaarisuusjoukot mahdollisimman lähelle edunsaajia ja ottaa huomioon kunkin maan ominaispiirteet. Tätä varten kukin EU:n jäsenvaltio ja ohjelmaan assosioitunut kolmas maa nimeää yhden tai useampia kansallisia toimistoja. Kansalliset toimistot tiedottavat Euroopan solidaarisuusjoukoista ja toimeenpanevat sitä kansallisella tasolla. Ne toimivat myös Euroopan komission sekä paikallisen, alueellisen ja kansallisen tason osallistajaorganisaatioiden välisenä yhteyspisteenä. Kansallisten toimistojen tehtävänä on

- tarjota tietoa Euroopan solidaarisuusjoukoista
- käsitellä hankehakemukset oikeudenmukaisesti ja avoimesti, kun ne valitsevat omassa maassaan rahoitettavia hankkeita
- seurata ja arvioida Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimeenpanoa omassa maassaan
- tarjota taustatukea hankehakijoille ja osallistajaorganisaatioille hankkeen koko elinkaaren ajan
- toimia tehokkaasti yhteistyössä kaikkien kansallisten toimistojen verkoston ja Euroopan komission kanssa
- varmistaa solidaarisuusjoukkojen näkyvyys
- edistää ohjelman tulosten levittämistä ja hyödyntämistä paikallisella ja kansallisella tasolla.

Lisäksi kansallisilla toimistoilla on tärkeä asema väliportaina Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimintapolitiikan kehittämisessä ja laadullisessa toimeenpanossa, sillä ne

- toteuttavat valmennus- ja arviointijakson EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa
- toteuttavat hankkeiden elinkaaren aikaisen hallinnon lisäksi hankkeita ja toimintaa, kuten verkostoitumistoimintaa, joilla tuetaan Euroopan solidaarisuusjoukkojen laadullista toimeenpanoa ja/tai edistetään politiikan kehittämistä
- edistävät Euroopan solidaarisuusjoukkojen ja unionin nuorisopolitiikan välisiä yhteyksiä ja synergioita
- kannustavat uusia toimijoita ja muita heikommassa asemassa olevia kohderyhmiä, jotta näilläkin olisi mahdollisuus täysipainoiseen osallistumiseen
- hakeutuvat yhteistyöhön ulkopuolisten elinten ja kansallisten viranomaisten kanssa vahvistaakseen Euroopan solidaarisuusjoukkojen vaikuttavuutta omassa maassaan ja Euroopan unionissa.

Kansallisten toimistojen kannustavan menettelytavan tarkoituksena on opastaa mahdollisia hakijoita ja edunsaajia kaikissa eri vaiheissa: ensitutustumisessa Euroopan solidaarisuusjoukkoihin, hakumenettelyissä, hankkeen toteutuksessa ja loppuarvioinnissa. Tämän periaatteen tausta-ajatuksena on, että yhtäläisten mahdollisuuksien takaamiseksi kaikille on välttämätöntä tarjota tukea kohderyhmille niiden tarpeita vastaavilla opastus-, neuvonta-, seuranta- ja valmennusjärjestelyillä.

¹⁵ Varainhoitoasetuksen N:o 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan c alakohta.

MITKÄ MUUT ELIMET OSALLISTUVAT EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKKOJEN TOIMEENPANOON?

Euroopan komission, toimeenpanoviraston ja kansallisten toimistojen lisäksi seuraavat elimet tarjoavat lisäasiantuntemusta solidaarisuusjoukkojen toimeenpanossa.

RESURSSIKESKUKSET

Resurssikeskukset ovat osa Euroopan solidaarisuusjoukkojen perustamista koskevassa asetuksessa mainittuja laatu- ja tukitoimenpiteitä. Niillä tarkoitetaan lisätoimintoja, joita nimetyt kansalliset toimistot toteuttavat Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimien kehittämisen, toteuttamisen ja laadun tukemiseksi. Euroopan solidaarisuusjoukot hyödyntävät Erasmus+ -ohjelman vakiintunutta resurssikeskusten verkostoa sekä Euroopan solidaarisuusjoukkojen omaa resurssikeskusta.

NUORISOALAN SALTO-RESURSSIKESKUKSET

Nuorisoalan SALTO-resurssikeskukset¹⁶ ovat rakenteita, joita tuetaan lähinnä Erasmus+ -ohjelmasta ja joiden tarkoitus on parantaa nuorisoalan hankkeiden laatua. Ne tarjoavat temaattisen painopisteensä (osallistuminen, tiedottaminen, osallistaminen, moninaisuus, koulutus ja tunnustaminen) tai maantieteellisen painopisteensä (itäiset kumppanimaat ja Venäjä, eteläiset Välimeren maat tai Länsi-Balkan) mukaisesti kansallisille toimistoille ja muille nuorisoalan toimijoille resursseja, tietoa ja koulutusta tietyillä aloilla sekä edistävät epävirallisen ja arkioppimisen tunnustamista. SALTO-resurssikeskukset tarjoavat myös tukea ja kehittävät koulutusta, välineitä ja resursseja Euroopan solidaarisuusjoukkoja varten. Niiden kokemus ja tietämys hyödyttävät siten myös Euroopan solidaarisuusjoukkojen sidosryhmiä.

Niiden suoraan solidaarisuusjoukkoihin liittyvät tehtävät ovat

- ohjelmassa syntyneen epävirallisen ja arkioppimisen tunnustamista helpottavan Youthpass-todistuksen toteutuksen koordinoiminen
- laatumerkkien myöntäminen ja valvominen ohjelmaan assosioitumattomissa maissa
- valmennus- ja arviointijakson toteuttaminen ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- solidaarisuusjoukkojen osallisuutta koskevan ulottuvuuden sekä osallisuus- ja moninaisuusstrategian toteutuksen tukeminen.

Lisätietoa saa verkkosivustolta www.salto-youth.net.

EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKKOJEN RESURSSIKESKUS

Euroopan solidaarisuusjoukkojen resurssikeskuksen tarkoituksena on avustaa kansallisia toimistoja, osallistajaorganisaatioita ja Euroopan solidaarisuusjoukkoihin osallistuvia nuoria solidaarisuustoiminnan ja -toimien toteutuksen laadun parantamisessa. Sen tehtävänä on

- järjestää kurseja, opintokäyntejä, yhteistyöfoorumeja, yhteistyötä ja kumppanuuksia rakentavaa toimintaa
- kehittää ja dokumentoida Euroopan solidaarisuusjoukkojen tukemiin toimiin liittyviä koulutusmenetelmiä ja välineitä
- laatia käytännöllisiä julkaisuja ja antaa ohjeita
- koota näyttöä hyvistä käytännöistä ja esteistä toimeenpanon aikana ja analysoida niitä
- edistää Euroopan solidaarisuusjoukkojen ja unionin nuorisopolitiikan välisiä yhteyksiä ja synergioita tukea kansallisia toimistoja verkostoitumistoiminnan kehittämisessä ja toteutuksessa
- toimia kansallisten toimistojen ja SALTO-resurssikeskusten keskeisenä tukipisteenä, jonka avulla nämä voivat pohtia ja parantaa tiettyjä solidaarisuusjoukkojen täytäntöönpanoon liittyviä seikkoja
- edistää muun muassa organisaatioiden, mentorien sekä valmennus- ja arviointijakson kouluttajien yhteisöjen verkoston rakentamista Euroopan solidaarisuusjoukkojen ohjelmassa.

Lisätietoa saa verkkosivustolta <https://www.salto-youth.net/rc/solidarity/>

EURODESK-VERKOSTO

Eurodesk-verkostoa tuetaan Erasmus+-ohjelmasta, ja se tarjoaa nuorille ja heidän parissaan työskenteleville tietopalveluja koulutus- ja nuorisoalalla avautuvista mahdollisuuksista Euroopassa ja nuorten osallistumisesta Euroopan tason toimintaan.

Eurodesk-verkosto toimii kaikissa Euroopan solidaarisuusjoukkoihin osallistuvissa maissa, ja sen Euroopan-laajuisuudesta toimintaa

¹⁶ SALTO on lyhenne sanoista "Support for Advanced Learning and Training Opportunities".

koordinoi keskus toimisto Eurodesk Brussels Link. Eurodesk-verkosto vastaa tiedusteluihin, antaa tietoa rahoituksesta, järjestää tapahtumia ja laatii julkaisuja. Lisäksi se osallistuu Euroopan nuorisoportaalin tuottamiseen.

Lisätietoja Eurodeskistä löytyy osoitteesta <http://www.eurodesk.eu>.

EUROOPAN NUORISOPORTAALI

Euroopan nuorisoportaalissa julkaistaan EU:ta ja jäsenmaita koskevaa tietoa ja mahdollisuuksia, jotka ovat kiinnostavia Euroopassa asuvien, opiskelevien tai työskentelevien nuorten kannalta. Se on saatavilla 28 kielellä.

Euroopan nuorisoportaali löytyy osoitteesta https://youth.europa.eu/home_fi.

Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaali on yhdistetty Euroopan nuorisoportaaliin ja löytyy **EU-aloitteet**-osiosta.

KETKÄ VOIVAT OSALLISTUA EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKKOIHIN?

Euroopan solidaarisuusjoukkojen kohdeväestö ovat nuoret. Solidaarisuusjoukot ottavat nuoret mukaan pääasiassa solidaarisuustoimia järjestävien järjestöjen, laitosten tai julkisten tai yksityisten elinten kautta lukuun ottamatta solidaarisuushankkeita, joihin nuoret voivat hakea suoraan. Solidaarisuusjoukkojen osallistumisehdoissa viitataan näihin kahteen kohderyhmään: osallistujat (eli solidaarisuusjoukkoihin osallistuvat nuoret) ja organisaatiot. Sekä osallistujien että organisaatioiden osallistumisehdot määräytyvät sen mukaan, missä maassa niiden oikeudellinen kotipaikka on, ja kyseessä olevan toimen mukaan. Nämä ehdot on määritelty tämän oppaan B- ja C-osassa kunkin toimen yhteydessä.

OSALLISTUJAT

Nuoret ilmoittavat halustaan osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkoihin rekisteröitymällä Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin. Solidaarisuusjoukkojen portaaliin voi rekisteröityä 17-vuotiaana, mutta osallistujien on oltava 18–30-vuotiaita toimen alkamispäivänä. Humanitaariseen apuun liittyvissä solidaarisuustoimissa osallistujien yläikäraja toimen alkamispäivänä on 35 vuotta.

OSALLISTUJAORGANISAATIOT

Euroopan solidaarisuusjoukkojen hankkeita ehdottavat ja toteuttavat yleensä osallistujaorganisaatiot. Euroopan solidaarisuusjoukkojen hankkeisiin osallistuvien organisaatioiden on oltava sijoittautuneena johonkin EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan.

TUKIKELPOISET MAAT¹⁷

Euroopan unionin jäsenvaltiot ja kolmannet maat voivat osallistua täysipainoisesti kaikkiin Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimiin. Lisäksi ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat voivat osallistua joihinkin toimiin. Tarkempiin ehtoihin voi tutustua tämän oppaan B- ja C-osan toimien kohdalla.

¹⁷ Euroopan unionin jäsenvaltioiden yhteisöt ja niissä laillisesti oleskelevat henkilöt voivat osallistua täysipainoisesti kaikkiin Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimiin. Lisäksi ohjelmaan voidaan asetuksen 13 artiklan mukaisesti ottaa mukaan seuraavia kolmansia maita Euroopan unionin ja kyseisten maiden välisten sopimusten mukaisesti: ne Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) jäsenet, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, unioniin liittymässä olevat maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat. Myös kolmansien maiden yhteisöt ja niissä asuvat henkilöt voivat asetuksen 14 artiklan mukaisesti olla oikeutettuja joihinkin toimiin asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jos se on unionin edun mukaista.

EU:N JÄSENVALTIOT JA OHJELMAAN ASSOSIOITUNEET KOLMANNET MAAT

Euroopan unionin (EU) jäsenvaltiot ¹⁸			
Belgia	Kreikka	Liettua	Portugali
Bulgaria	Espanja	Luxemburg	Romania
Tšekki	Ranska	Unkari	Slovenia
Tanska	Kroatia	Malta	Slovakia
Saksa	Italia	Alankomaat	Suomi
Viro	Kypros	Itävalta	Ruotsi
Irlanti	Latvia	Puola	

Ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat ¹⁹		
Pohjois-Makedonia	Liechtenstein	Turkki
Islanti		

OHJELMAAN ASSOSIOITUMATTOMAT KOLMANNET MAAT

EFTA-maat
Norja

EU:n naapurialueen kumppanimaat ²⁰			
Länsi-Balkan (alue 1)	Itäiset naapurimaat (alue 2)	Eteläiset Välimeren maat (alue 3)	Venäjä (alue 4)
Albania Bosnia ja Hertsegovina Kosovo ²¹ Montenegro Serbia	Turkmenistan Azerbaidžan Valko-Venäjä Georgia Moldova Kansainvälisessä oikeudessa tunnustettu Ukrainan alue	Algeria Egypti Israel Jordania Libanon Libya Marokko Palestiina ²² Syyria Tunisia	Kansainvälisessä oikeudessa tunnustettu Venäjän alue

¹⁸ Merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin 25 päivänä marraskuuta 2013 annetun neuvoston päätöksen 2013/755/EU 33 artiklan 3 kohdan mukaan unioni varmistaa, että merentakaisista maista ja alueilta tulevat organisaatiot ja henkilöt ja niihin menevät organisaatiot ja henkilöt voivat osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkoihin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan asemassa ohjelman sääntöjen mukaisesti ja niihin jäsenvaltioihin sovellettavien järjestelyjen mukaisesti, joiden alaisuuteen merentakaiset maat ja alueet kuuluvat. Merentakaisten maiden ja alueiden luetteloon voi tutustua seuraavassa osoitteessa: https://ec.europa.eu/europeaid/regions/overseas-countries-and-territories-octs/oct-eu-association_en.

¹⁹ Edellyttää assosiaatiosopimusten allekirjoittamista Euroopan unionin ja kyseisten maiden välillä.

²⁰ Komission tiedonannossa n:o 2013/C 205/05 (EUVL C 205, 19.7.2013, s. 9–11) esitetyt kelpoisuusperusteet koskevat kaikkien tässä oppaassa esiteltujen toimien toteutusta. Niitä sovelletaan myös avustusta saaviin kolmansiin osapuoliin silloin, kun kyseisessä toimessa avustuksen saajat antavat rahoitustukea kolmansille osapuolille EU:n varainhoitoasetuksen 204 artiklan mukaisesti.

²¹ Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

²² Tätä nimitystä ei pidä tulkita Palestiinan valtion tunnustamiseksi, eikä se rajoita jäsenvaltioiden kantoja tässä asiassa.

B-OSA – NUORTEN OSALLISTUMINEN

SOLIDAARISUUSTOIMIIN

Tässä osassa esitetään kaikista Euroopan solidaarisuusjoukot -oppaan kattamista tämän ohjelmalohkon toimista ja toiminnasta seuraavat tiedot:

- niiden tavoitteet ja odotetut vaikutukset
- tuetut toimet
- taulukot, joissa esitetään ehdotusten arviointiperusteet
- lisätietoja toimien laatuominaisuuksista
- rahoitussäännöt.

Hakijoita kehoitetaan ennen hakemuksensa jättämistä lukemaan tarkasti juuri sitä toimea käsittelevä luku kokonaisuudessaan, josta he haluavat hakea tukea.

MITÄ TOIMIA TUETAAN?

Seuraavia tässä osiossa esiteltäviä toimia voidaan tukea:

- vapaaehtoishankkeet
- vapaaehtoistiimit ensisijaisilla aloilla
- solidaarisuushankkeet
- humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminta.

Tämä osio kattaa myös kaikki laatu- ja merkitykselliset tiedot ja perusteet, jotka ovat edellytyksenä osallistumiselle vapaaehtoishankkeisiin ja vapaaehtoistiimeihin ensisijaisilla aloilla.

Euroopan solidaarisuusjoukkojen yleisten ja erityisten tavoitteiden mukaisesti edellä esitettyjen ohjelmasta tuettujen toimien odotetaan vaikuttavan myönteisesti ja pitkäkestoisesti osallistujiin ja osallistujaorganisaatioihin sekä yhteisöihin, joissa toimet toteutetaan.

Solidaarisuustoimien sekä muun niihin mahdollisesti liittyvän tuetun toiminnan (esimerkiksi laatu- ja tukitoimenpiteiden) tarkoituksena on saada osallistujissa aikaan seuraavanlaisia vaikutuksia:

- taitojen ja osaamisen karttuminen henkilökohtaista, koulutuksellista, sosiaalista, kansalaistaitoihin liittyvää, kulttuurista ja ammatillista kehitystä varten
- aktiivisempi osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan ja yhteiskuntaan yleensä
- työllistyvyyden ja työmarkkinoille siirtymisen paraneminen
- aloitteellisuuden ja yrittäjähengen lisääntyminen
- vastuunoton lisääntyminen ja itsetunnon vahvistuminen
- kielitaidon kohentuminen
- muiden kulttuurien tuntemuksen lisääntyminen
- parempi tietoisuus Euroopan yhdentymiskehityksestä ja EU:n yhteisistä arvoista
- kasvanut motivaatio osallistua solidaarisuustoimiin myös tulevaisuudessa.

Tuettujen solidaarisuustoimien odotetaan myös tuottavan osallistujaorganisaatioille seuraavia tuloksia:

- paremmat valmiudet toimia EU:n tai kansainvälisellä tasolla
- innovatiiviset, paremmat keinot toimia kohderyhmien tarpeisiin vastaamiseksi
- moninaisuuden (esimerkiksi sosiaalinen, kielellinen, kulttuurinen, sukupuolen ja etninen moninaisuus, erilaiset kyvyt) syvällisempi tuntemus ja myönteisempi suhtautuminen siihen
- nykyaikaisempi, dynaamisempi, sitoutuneempi ja ammattimaisempi toimintaympäristö organisaatioiden sisällä.

Niissä yhteisöissä, joissa tuettuihin solidaarisuustoimiin liittyvää toimintaa toteutetaan, odotetaan seuraavia tuloksia:

- paremmat mahdollisuudet vastata yhteiskunnallisiin haasteisiin
- moninaisuuden (esimerkiksi sosiaalinen, kielellinen, kulttuurinen, sukupuolen ja etninen moninaisuus, erilaiset kyvyt) syvällisempi tuntemus ja myönteisempi suhtautuminen siihen.

Pitkällä aikavälillä tuettujen solidaarisuustoimien odotetaan vaikuttavan kokonaisuudessaan myönteisesti moniin sidosryhmiin EU:n jäsenvaltioissa, ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sekä ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa.

VAPAAEHTOISHANKKEET

MITÄ OVAT VAPAAEHTOISHANKKEET?

Vapaaehtoishankkeissa nuoret saavat mahdollisuuden osallistua solidaarisuustoimiin antamalla panoksensa osallistujaorganisaatioiden päivittäiseen työhön niiden yhteisöjen hyväksi, joissa toimia toteutetaan.

Vapaaehtoistoiminta on kokopäiväistä²³, palkatonta toimintaa, joka kestää enintään 12 kuukautta. Tällainen solidaarisuustoimi toteutetaan osallistujaorganisaatioiden kautta. Ne tarjoavat nuorille mahdollisuuden toteuttaa jäsenellisesti monenlaisia toimia.

Vapaaehtoishankkeilla on laaja kattavuus. Ne voivat liittyä esimerkiksi ympäristönsuojeluun, ilmastomuutoksen hillitsemiseen tai sosiaalisen osallisuuden lisäämiseen.

Vapaaehtoistoiminta voi tapahtua osallistujan asuinmaassa (kotimainen) tai muussa kuin osallistujan asuinmaassa (kansainvälinen).

MITÄ TOIMINTAA TÄMÄN TOIMEN PUITTEISSA VOIDAAN TUKEA?

Tukea myönnetään seuraaviin toimiin:

YKSILÖLLINEN VAPAAEHTOISTOIMINTA

Yksilöllinen vapaaehtoistoiminta on solidaarisuustoimi, jonka kesto on vähintään kaksi viikkoa ja enintään 12 kuukautta. Tämän tyyppinen toiminta tarjoaa nuorille mahdollisuuden antaa panoksensa solidaarisuustoimia harjoittavien organisaatioiden päivittäiseen työhön niiden yhteisöjen hyväksi, joissa toimia toteutetaan.

Yksilöllistä vapaaehtoistoimintaa voidaan toteuttaa

- **kansainvälisesti**, eli toimet toteutetaan eri maassa kuin osallistujien asuinmaa, tai
- **kotimaassa**, eli toimet toteutetaan osallistujan asuinmaassa. Kotimaan toiminnalla pyritään edistämään ja helpottamaan sellaisten nuorten osallistumista, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Ne ovat kuitenkin avoimia kaikille.

Kotimaan toimien pitäisi tuoda selkeää eurooppalaista lisäarvoa ja täydentää olemassa olevia kansallisia ohjelmia. Jos hankkeisiin kuuluu sellaisia kotimaan toimia, joiden eurooppalainen lisäarvo on vähäinen tai olematon, niitä ei katsota merkitykselliseksi solidaarisuusjoukkojen yhteydessä.

Yksilöllinen vapaaehtoistoiminta voi olla lyhytaikaista (14–59 päivää, matkustuspäivät pois lukien) tai pitkäaikaista (60–366 päivää, matkustuspäivät pois lukien).

VAPAAEHTOISTIIMIT

Vapaaehtoistiimit ovat solidaarisuustoimia, joissa vähintään kahdesta eri maasta tulevien osallistujien tiimit voivat harjoittaa yhdessä vapaaehtoistoimintaa kahdesta viikosta kahteen kuukauteen kestävä jakson ajan.

Vapaaehtoistiimien kokoonpanon on oltava kansainvälinen, ja vähintään neljäsosan vapaaehtoisista on tultava toisesta maasta kuin siitä, jossa toimi toteutetaan. Esimerkkejä:

- Maahan B laillisesti sijoittautunut organisaatio tekee avustushakemuksen vapaaehtoistoinnasta, johon osallistuu 20 henkilöä ja joka toteutetaan maassa B. Tässä tapauksessa vähintään viiden osallistujan on tultava muusta maasta kuin B:stä (maasta A, C, D jne.).
- Maahan A laillisesti sijoittautunut organisaatio tekee avustushakemuksen vapaaehtoistoinnasta, johon osallistuu 20 henkilöä ja joka toteutetaan maassa B. Tässä tapauksessa vähintään viiden osallistujan on tultava maasta A, koska yhteys hakijan kansalliseen toimistoon on säilytettävä (ks. kelpoisuusperusteet sivulla 22). Vapaaehtoistoimintaan voi osallistua myös muista maista tulevia vapaaehtoisia (maasta B, C, D jne.).

²³ Vähintään 30 ja enintään 38 tuntia viikossa.

Vapaaehtoistiimeissä Euroopan solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoiset hoitavat tehtäviä tietyssä hankkeessa lyhyen ajanjakson ajan (yleensä – mutta ei yksinomaan – lomilla, lukukausien välisillä tauoilla tai siirryttäessä koulutuksesta työelämään). Lyhyestä kestostaan huolimatta nämä toimet ovat arvokkaita sekä osallistujille että yhteisöille, joissa vapaaehtoistoiminta tapahtuu.

Esimerkkejä arvokkaasta työstä, joka voidaan saada toteutettua lyhyessäkin ajassa: luonnonkatastrofin tai ihmisen aiheuttaman katastrofin vahingoittaman kulttuuriperinnön kunnostaminen, sukupuuttovaarassa olevien lajien suojeleminen ja koulutustoiminnan järjestäminen pakolaisleireillä.

Vapaaehtoistimien toimien avulla erityisesti nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voi olla helpompi osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkoihin.

Tämäntyyppisen ryhmätoiminnan etuja verrattuna tavanomaiseen yksilölliseen vapaaehtoistoimintaan ovat muun muassa seuraavat:

- Vapaaehtoiset toimivat ryhmänä. Tämä voi olla kannustin nuorille, jotka eivät koe olevansa valmiita lähtemään haastaviin kokemuksiin yksin. Toimi on myös kestoltaan lyhyempi. Tämä voi edistää niiden nuorten osallistumista, jotka eivät voi sitoutua pitkäksi ajanjaksoksi opiskelunsa tai töidensä takia mutta haluavat silti auttaa yhteisöä.
- Tällaiset vapaaehtoistimet ovat erityisen sopivia ensi kertaa vapaaehtoistoimintaan osallistuville. Kokemus voi rohkaista osallistumaan kestoltaan pidempiin toimiin tai kannustaa käynnistämään oman solidaarisuushankkeen.

Lisäksi voidaan rahoittaa seuraavanlaista lisätoimintaa:

- **Valmistelevat vierailut** vapaaehtoistoiminnan tapahtumapaikkaan ennen toiminnan käynnistymistä. Valmistelevien vierailujen tarkoituksena on varmistaa toiminnan laadukkuus helpottamalla ja valmistelemalla hallinnollisia järjestelyjä, kehittämällä luottamusta ja yhteisymmärrystä sekä luomalla vankka kumppanuus hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ja nuorten välille. Vierailuja järjestetään sellaisten toimien yhteydessä, joihin osallistuu muita vähemmän mahdollisuuksia omaavia nuoria, tai kun vierailu on tarpeen sellaisen toimen toteuttamiseksi, jolla on vahva osallisuutta edistävä ulottuvuus. Vierailulla voi olla mukana sellaisia suunniteltuun vapaaehtoistoimintaan osallistuvia nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Näin he voivat valmistautua ja ottaa osaa toimen suunnitteluun niin, että heidän tarpeensa otetaan alusta alkaen huomioon. Valmistelevat vierailut voi toteuttaa myös verkossa. Rahoitusta voi kuitenkin saada vain paikan päällä tehtäviin valmisteleviin vierailuihin.

MITEN VAPAAEHTOISHANKE PERUSTETAAN?

Vapaaehtoishanke koostuu neljästä vaiheesta: suunnittelusta, valmistelusta, toteutuksesta ja jatkotoimista. Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistuvilla nuorilla olisi oltava aktiivinen rooli kaikissa vaiheissa, jotta oppimiskokemus olisi mahdollisimman hyvä:

- suunnittelu (muun muassa oppimistulosten ja toimintamuotojen määrittely, työohjelman ja toiminta-aikataulun laatiminen)
- valmisteluvaihe, johon kuuluvat käytännön järjestelyt, osallistujien valinta, sopimusjärjestelyt kumppaneiden ja osallistujien kanssa sekä osallistujien tarpeisiin mukautettu kielellinen, kulttuurinen ja tehtäväkohtainen lähtövalmennus
- toiminnan toteuttaminen
- jatkotoimivaihe, johon kuuluvat toiminnan arviointi, osallistumistodistusten antaminen, osallistujien tukeminen kotipaluuissa sekä toimen tulosten arviointi, levittäminen ja hyödyntäminen.

Useimmiten Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimen toteuttaa yksi tai useampi osallistujaorganisaatio. Kaikilla vapaaehtoistoimintaan osallistuvilla osallistujaorganisaatioilla on oltava **voimassa oleva laatumerkki**. Nämä organisaatiot *tukevat* toimen toteuttamista ja vapaaehtoisia tai *isännöivät* vapaaehtoisia:

- **Isäntäorganisaation rooli** kattaa kaikki solidaarisuusjoukkoihin osallistujan isännöimiseen liittyvät toimet, muun muassa nuoren toimintaohjelman laatimisen sekä osallistujan asianmukaisen ohjaamisen ja tukemisen kaikissa vaiheissa (jotkin näistä toimista voi hoitaa samaan hankkeeseen osallistuva tukioorganisaatio).
- **Tukioorganisaation rooliin** kuuluvat osallistujien tukeminen, valmentaminen ja/tai kouluttaminen ennen lähtöä, välittäjänä toimiminen osallistujien ja heidän isäntäorganisaatioidensa välillä ja/tai osallistujien tukeminen kotipaluuissa sekä hankkeen hallinnointi ja koordinointi.

Jos mukana on vain yksi organisaatio (kotimaan toimet tai vapaaehtoistimet), tämän on varmistettava, että kaikki vaiheet saadaan toteutettua ja että edellä mainitut tehtävät ja velvollisuudet täytetään. Tukioorganisaation mukanaoloa suositellaan vahvasti, jos toimeen osallistuu nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Lisäksi avustusta hakevilla organisaatioilla on oltava **voimassa oleva johtavien organisaatioiden laatumerkki**. Lisätietoja

laatumerkistä on tämän oppaan luvussa ”Solidaarisuustoimien vapaaehtoistehtävien laatumerkki”.

OSALLISTUJEN VALINTA

Nuorten, jotka haluavat osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkoihin, on rekisteröidyttävä Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin osoitteessa <https://youth.europa.eu/solidarity>. Nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat saada organisaatioilta tukea rekisteröintivaiheen loppuun saattamiseen. Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaali on kohtauspaikka nuorille ja laatumerkin saaneille organisaatioille, jotka haluavat toteuttaa solidaarisuustoimia. Organisaatioiden on valittava osallistujat rekisteröityneiden nuorten tietokannasta.

LAATU- JA TUKITOIMENPITEET

Vapaaehtoistoiminnan laadun ja osallistujien vahvan oppimisulottuvuuden varmistamiseksi on suunniteltu erilaisia toimenpiteitä ja palveluja, kuten valmennusta, kielivalmennustukea, hankitun osaamisen määrittämistä ja dokumentointia sekä vakuutuksia. Osa toimenpiteistä on vapaaehtoisia ja niitä voidaan käyttää osallistujien kiinnostuksen ja tarpeiden mukaan, ja osa niistä on pakollisia. Organisaatioiden tulisi pyrkiä edistämään yleisen verkkovalmennuksen käyttöä osana vapaaehtoisten oppimiskokemusta. Tarkempia tietoja näistä toimenpiteistä on tämän oppaan D-osassa.

PAINOPISTEET

OSALLISUUS JA MONINAISUUS

Euroopan solidaarisuusjoukot pyrkivät edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Organisaatioiden olisi suunniteltava saavutettavia ja osallistavia toimia ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset ja tarpeet, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Vapaaehtoishankkeilla olisi myös tuettava hankkeita ja toimia, joilla vastataan aktiivisesti osallisuutta ja moninaisuutta koskevaan kysymykseen laajemmin yhteiskunnassa.

Sellaisten **nuorten osallistamista, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia**, voidaan tukea täydentävillä tukitoimilla ja lisärahoituksella. Niiden avulla osallistujaorganisaatiot voivat ottaa paremmin huomioon tällaisten nuorten tarpeet.

Lisärahoituksen saamiseksi hakijoiden on kuvailtava, miten ne osallistavat toimintaan nuoria, jotka ovat suhteellisesti heikommassa asemassa eli joilla on vähemmän mahdollisuuksia kuin muilla nuorilla samalla alueella, samassa maassa, ikäryhmässä tai tilanteessa. Tässä mielessä ”osallistaminen” ei viittaa kohderyhmiin, joiden kanssa hakijaorganisaatiot voivat työskennellä. Sen sijaan se tarkoittaa, että helpotetaan sellaisten nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumista ottamalla osallisuus ja saavutettavuus huomioon hankkeen toimien suunnittelussa. Jotta tällaiset nuoret voivat osallistua toimintaan tasavertaisesti muiden kanssa, tarvitaan erityisiä tiedotus- ja tukitoimia.

YMPÄRISTÖNSUOJELU, KESTÄVÄ KEHITYS JA ILMASTOTOIMET

Vapaaehtoistoiminnalla olisi edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujien keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta toiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Vapaaehtoistoiminta olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoisesti esimerkiksi sisällyttämällä siihen kestäviä käytäntöjä, kuten uudelleenkäytettävien tai ympäristöä säästävien materiaalien käyttö, jätteen syntymisen vähentäminen ja kierrätys sekä kestävien liikennevälineiden käyttö.

Toiminnalla olisi myös tuettava ympäristönsuojeluun, kestävyteen ja ilmastotavoitteisiin liittyviä yhteiskunnallisia hankkeita ja toimia. Tällaisilla hankkeilla voidaan puuttua monenlaisiin kysymyksiin ja pyrkiä esimerkiksi suojelemaan, säilyttämään ja parantamaan luonnonpääomaa, lisäämään tietoisuutta ympäristökestävyydestä ja mahdollistamaan käyttäytymismuutoksia yksilöllisten mieltymysten, kulutustottumusten ja elämäntapojen suhteen. Vapaaehtoishankkeilla olisi myös pyrittävä ehkäisemään ja lieventämään tai korjaamaan äärimmäisten sääilmiöiden ja luonnonkatastrofien haittavaikutuksia, sekä tuettava toimia, joilla autetaan tällaisista äärimmäisistä sääilmiöistä tai luonnonkatastrofeista kärsineitä yhteisöjä.

DIGITAALISUUS

Euroopan solidaarisuusjoukot voivat auttaa eurooppalaisia toimimaan digitaalisessa ympäristössä heidän sukupuolestaan, iästään ja taustastaan riippumatta. Solidaarisuusjoukkojen olisi tuettava myös sellaisia hankkeita ja toimia, joiden tarkoituksena on vahvistaa digitaalisia taitoja, edistää digitaalista lukutaitoa tai auttaa ymmärtämään digitaalisen teknologian riskejä ja mahdollisuuksia. Digitaalisiin kysymyksiin liittyvän osaamisen ja tietoisuuden kehittäminen sekä uusien teknologioiden käyttö voidaan toiminnan suunnittelun ja tavoitteiden mukaisesti ottaa mukaan Euroopan solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoistoimintaan.

Osallistujaorganisaatioita kannustetaan hyödyntämään digitaalisia välineitä ja oppimismenetelmiä. Näiden avulla voidaan täydentää organisaatioiden toimia ja tuottaa niihin lisäarvoa, tehostaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä tukea tulosten levittämistä ja yhteisön kehittämistä. Myös yleisen verkkovalmennuksen ja EU Academyn alustoja olisi hyödynnettävä (lisätietoja näistä välineistä on D-osassa).

Organisaatiot voisivat myös harkita vapaaehtoisten välisen sekä vapaaehtoisten ja osallistujaorganisaatioiden välisen virtuaalisen yhteistyön lisäämistä ennen toimia, niiden aikana ja niiden jälkeen. Verkkotoiminnalla voidaan madaltaa muita vähemmän mahdollisuuksia omaavien nuorten osallistumiskynnystä ja vahvistaa hankkeiden kokonaisvaikutusta. Vapaaehtoistoiminnan yhdistäminen muihin virtuaalisiin komponentteihin voi myös parantaa hankkeen laatua.

OSALLISTUMINEN YHTEISKUNNALLISEEN TOIMINTAAN

Vapaaehtoishankkeilla olisi edistettävä nuorten osallistumista demokraattisiin prosesseihin ja kansalaistoimintaan. Euroopan solidaarisuusjoukot -ohjelman keskiössä on vapaaehtoistoiminta, ja se osallistaa ja voimaannuttaa nuoria toimimaan aktiivisesti yhteiskunnassa. Ohjelmalla vastataan Euroopan laajuisiin kehityssuuntauksiin, jotka liittyvät nuorten vähäiseen osallistumiseen yhteiskunnalliseen toimintaan sekä siihen, että nuoret tuntevat heikosti kaikkien EU:n kansalaisten elämään vaikuttavia Eurooppa-asioita.

Euroopan solidaarisuusjoukot kannustavat kaikkia osallistujaorganisaatioita kehittämään hankkeidensa laadukkuutta osallistavuuden avulla. Näin nuoret voivat osallistua aktiivisesti hanketoimien suunnitteluun ja toteutukseen ja huomata samalla, miten palkitsevaa aktiivinen kansalaisuus ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistuminen voi olla.

Resursseja, joiden avulla voidaan parantaa tuettujen hankkeiden osallistavuutta, on saatavilla muun muassa verkkosivuston participationpool.eu kautta. On myös suositeltavaa luoda yhteyksiä ja osallistua olemassa oleviin kansallisiin, kansainvälisiin tai (muihin) EU:n aloitteisiin ja foorumeihin, joilla kannustetaan yhteiskunnalliseen ja kansalaistoimintaan.

MITKÄ OVAT VAPAAEHTOISTOIMINNAN KELPOISUUSPERUSTEET?

Vapaaehtoishankkeiden puitteissa toteutetun vapaaehtoistoiminnan kelpoisuusperusteet on esitetty alla:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	Mikä tahansa voittoa tavoittelematon tai tavoitteleva, paikallinen, alueellinen, kansallinen tai kansainvälinen, julkinen tai yksityinen yhteisö, joka on laillisesti sijoittautunut EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan, tai mikä tahansa kansainvälinen organisaatio. Osallistujaorganisaatioilla on oltava voimassa oleva vapaaehtoistoiminnan laatumerkki viimeistään toimen alkaessa ja koko toimen ajan²⁴.	
Osallistujaorganisaatioiden määrä	Yksilöllinen vapaaehtoistoiminta	Kansainvälisiin toimiin on osallistuttava vähintään kaksi organisaatiota: yksi isäntäorganisaatio ja yksi tukioorganisaatio siitä maasta, jossa osallistuja oleskelee laillisesti (osallistujan alkuperämaa). Kotimaan toimiin vaaditaan vähintään yksi isäntäorganisaatio.
	Vapaaehtoistiimit	Mukana on oltava vähintään yksi organisaatio: joko isäntä- tai tukioorganisaatio.
Kesto	Yksilöllinen vapaaehtoistoiminta	2 viikosta 12 kuukauteen, matkustusaika pois lukien.
	Vapaaehtoistiimit	2 viikosta 2 kuukauteen ²⁵ , matkustusaika pois lukien.
Tapahtumapaikka	Yksilöllinen vapaaehtoistoiminta	Toimet on toteutettava isäntäorganisaatiossa tai jossain sen kohteissa. EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta tulevan vapaaehtoisen on osallistuttava toimeen EU:n jäsenvaltiossa, ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa tai ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa. Ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta tulevan vapaaehtoisen on osallistuttava toimeen EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa.
	Vapaaehtoistiimit	Toimet on toteutettava EU:n jäsenvaltiossa, ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa tai ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa.
	Valmistelevat vierailut	Valmistelevat vierailut on tehtävä vapaaehtoistoiminnan tapahtumapaikkaan.

²⁴ Organisaatioiden, joiden laatumerkin voimassaolo päättyy toimien aikana, olisi haettava uutta laatumerkkiä ajoissa varmistaakseen, että toimet ovat tukikelpoisia.

²⁵ Enintään 59 päivää, matkustuspäivät pois lukien.

Tukikelpoiset osallistujat	Yksilöllinen vapaaehtoistoiminta ja vapaaehtoistiimit	18–30-vuotiaat nuoret²⁶, jotka oleskelevat laillisesti EU:n jäsenvaltiossa, ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa tai ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa ja jotka ovat rekisteröityneet Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin. Vapaaehtoinen voi osallistua - yhteen yksilölliseen kansainväliseen vapaaehtoistoimeen, joka kestää pidempään kuin 2 kuukautta. Toiseen yli 2 kuukautta kestävään yksilölliseen kansainväliseen vapaaehtoistoimeen osallistuminen on mahdollista ainoastaan nuorille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tai kansallisen toimiston määrittämissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa. - useisiin yksilöllisiin kansainvälisiin vapaaehtoistoiimiin, jotka kestävät enintään 2 kuukautta²⁷ - useisiin vapaaehtoistiimien toimiin - useisiin kotimaan vapaaehtoistoiimiin. Yksi henkilö voi osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoistoimintaan yhteensä enintään 12 kuukauden ajan, ja toimet eivät saa olla päällekkäisiä. Osallistuminen Erasmus+ -ohjelman ja eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun toimintaan lasketaan mukaan sallittuun 12 kuukauden enimmäiskeston.
	Valmistelevat vierailut	Osallistujaorganisaatioiden edustajat ja vapaaehtoistoimintaan osallistuvat nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tapauksen mukaan myös tukihenkilöt.
Osallistujamäärä	Vapaaehtoistiimit	Vähintään 5 osallistujaa vapaaehtoistiimin toimea kohden vähintään kahdesta eri maasta, joista toinen on EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa. Vähintään neljäsosan vapaaehtoisista pitäisi oleskella laillisesti toisessa maassa kuin siinä, missä toimi toteutetaan.
Muut perusteet	Selkeän yhteyden ylläpitämiseksi maahan, jossa kansallinen toimisto sijaitsee, ▪ toimen (yksilöllisen vapaaehtoistoiminnan tai vapaaehtoistiimin toimen) tapahtumapaikkana on oltava sen kansallisen toimiston maa, jolle hakemus on toimitettu, tai ▪ yksilölliseen vapaaehtoistoimintaan osallistujan on tultava sen kansallisen toimiston maasta, jolle hakemus on toimitettu. Vapaaehtoistiimeissä on oltava vähintään yksi osallistuja sen kansallisen toimiston maasta, jolle hakemus on toimitettu.	

²⁶ Osallistujien on oltava 18–30-vuotiaita toimen alkamispäivänä.

²⁷ Enintään 59 päivää, matkustuspäivät pois lukien.

MITKÄ OVAT AVUSTUSKELPOISET KUSTANNUKSET JA SOVELLETTAVAT RAHOITUSSÄÄNNÖT?

Avustuskelpoiset kustannukset		Rahoitustapa	Määrä	Vihreä matkustaminen	Myöntöperuste
Matkatuki	Osallistujien edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	Kun yhdensuuntaisen matkan pituus on 10–99 km: 28 euroa/osallistuja	56 euroa	Perusteena osallistujakohtainen yhdensuuntaisen matkan pituus, tukihenkilöt mukaan lukien. Etäisyydet on laskettava Euroopan komission verkkosivustolla olevalla etäisyyslaskurilla ²⁸ . Hakijan on ilmoitettava yhdensuuntaisen matkan pituus laskeakseen edestakaiselle matkalle myönnettävän EU:n avustuksen määrän ²⁹ .
			Kun yhdensuuntaisen matkan pituus on 100–499 km: 211 euroa/osallistuja	285 euroa	
			Kun yhdensuuntaisen matkan pituus on 500–1 999 km: 309 euroa/osallistuja	417 euroa	
			Kun yhdensuuntaisen matkan pituus on 2 000–2 999 km: 395 euroa/osallistuja	535 euroa	
			Kun yhdensuuntaisen matkan pituus on 3 000–3 999 km: 580 euroa/osallistuja	785 euroa	
			Kun yhdensuuntaisen matkan pituus on 4 000–7 999 km: 1 188 euroa/osallistuja	1 188 euroa	

²⁸ https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/reference-documents-resources_fi

²⁹ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/distance-calculator>. Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimeen, hakija a) laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km), b) valitsee tähän etäisyyteen sovellettavan etäisyyshaarukan (500–1 999 km) ja c) laskee EU:n avustuksen, joka kattaa osan osallistujan edestakaisista matkakustannuksista Madridista Roomaan (275 euroa).

			Kun yhdensuuntaisen matkan pituus on vähintään 8 000 km: 1 735 euroa/osallistuja	1 735 euroa	
Avustuskelpoiset kustannukset		Rahoitustapa	Määrä		Myöntöperuste
Hallinnointikustannukset	Hallinnointikustannukset (esimerkiksi suunnittelu, rahoitus, koordinointi ja viestintä kumppanien välillä, hallinnolliset kulut)	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	238 euroa / osallistuja yksilöllisessä vapaaehtoistoiminnassa 125 euroa / osallistuja vapaaehtoistiimeissä		Perusteena osallistujamäärä, tukihenkilöt pois lukien.
Organisointituki	Vapaaehtoistoiminnan toteutukseen (esimerkiksi osallistujien lähtövalmennukseen valvontaan ja tukemiseen, oppimistulosten validointiin) suoraan liittyvät kustannukset ja osallistujien oleskeluun liittyvät kustannukset (esimerkiksi täysihoito, majoitus ja paikallisliikenne)	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	A1 osallistujaa kohden päivässä		Perusteena vastaanottava maa ja osallistujakohtainen toiminnan kesto, tukihenkilöt mukaan lukien. (Tarvittaessa) myös yksi matkustuspäivä ennen toimintaa ja yksi matkustuspäivä toiminnan jälkeen sekä vihreää matka-avustusta saavien osallistujien osalta enintään neljä lisäpäivää.
Osallisuustuki	Korvaus kustannuksista, joita organisaatioille aiheutuu tehostetusta mentoroinnista eli muita vähemmän mahdollisuuksia omaavien nuorten osallistumisen tukemiseksi mukautettujen toimien valmistelusta, toteutuksesta ja jatkotoimista	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	A2 sellaista osallistujaa, jolla on muita vähemmän mahdollisuuksia, kohden päivässä		Perusteena vastaanottava maa ja toiminnan keston muita heikommassa asemassa olevan osallistujan osalta, tukihenkilöt pois lukien. (Tarvittaessa) myös yksi matkustuspäivä ennen toimintaa ja yksi matkustuspäivä toiminnan jälkeen sekä vihreää matka-avustusta saavien osallistujien osalta enintään neljä lisäpäivää. Ehdollinen: vain toimissa, joihin osallistuu nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Taskuraha	Korvaus osallistujien henkilökohtaisista lisäkuluista	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	A3 osallistujaa kohden päivässä	Perusteena vastaanottava maa ja osallistujakohtainen toiminnan kesto, tukihenkilöt pois lukien. (Tarvittaessa) myös yksi matkustuspäivä ennen toimintaa ja yksi matkustuspäivä toiminnan jälkeen sekä vihreää matka-avustusta saavien osallistujien osalta enintään neljä lisäpäivää.
Kielivalmennustuki	Kustannukset, jotka liittyvät osallistujille ennen lähtöä tai toimen aikana tarjottavaan tukeen, jotta he voivat kohentaa taitojaan vapaaehtoistehtävien aikana käyttämässään kielessä	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	150 euroa osallistujaa kohden	Ehdollinen: Vain vähintään 60 päivää kestävää toimintaa varten. Kansainväliset toimet: vain sellaisia kieliä ja/tai tasoja varten, joita kielivalmennustuen verkkopalvelu ei tarjoa.
Valmisteleva vierailu	Valmistelevan vierailun paikan päällä toteuttamiseen liittyvät kustannukset, matka- ja oleskelukustannukset mukaan lukien	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	609 euroa valmistelevan vierailun osallistujaa kohden	Perusteena osallistujamäärä, tukihenkilöt mukaan lukien. Kussakin vapaaehtoistoimessa rahoitusta voi saada enintään kaksi osallistujaa osallistujaorganisaatiota kohden edellyttäen, että toinen heistä on vapaaehtoistoimintaan osallistuva nuori, jolla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
Poikkeukselliset kulut	Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset, turvallisuusselvitysvaatimuksista aiheutuvat kustannukset Henkilövakuutukseen liittyvät kustannukset kotimaan toimissa Osallistujien korkeat matkakustannukset (esimerkiksi matkustettaessa syrjäisimmille alueille ja sieltä pois), mukaan luettuna puhtaamman, vähemmän hiilidioksidipäästöjä	Todelliset kustannukset	Vakuudesta aiheutuvat kustannukset: 80 % avustuskelpoisista kustannuksista Korkeat matkakustannukset: 80 % avustuskelpoisista kustannuksista Muut kustannukset: 100 % avustuskelpoisista kustannuksista	Ehdollinen: Rahoitustukea koskeva pyyntö poikkeuksellisten kulujen kattamiseksi on perusteltava hakulomakkeessa, ja kansallisen toimiston on hyväksyttävä se. Vakuutuksiin liittyvät poikkeukselliset kulut korvataan ainoastaan kotimaan toimissa osallistujille, jotka tarvitsevat yksityisen henkilövakuutuksen saadakseen saman vakuutussuojan kuin kansainvälisissä toimissa. Poikkeuksellisen korkeiden matkakustannusten osalta hakijoiden on perusteltava, että tavallisten rahoitussääntöjen mukaiset (välimatkakategorian mukaiseen yksikkökustannustukeen perustuvat) korvaukset eivät kata vähintään 70:tä prosenttia osallistujien matkakuluista. Jos korvaukset poikkeuksellisen korkeista matkakustannuksista myönnetään, ne korvaavat vakimuotoisen matka-

	aiheuttavan liikennevälineen käyttö, joka lisää matkakustannuksia Organisaatioille muita vähemmän mahdollisuuksia omaavien nuorten tasavertaisen osallistumisen tukemisesta aiheutuvat kustannukset, jotka liittyvät tehostettuun mentorointiin, eli mukautetun toiminnan valmistelu, toteutus ja jatkotoimet Organisaatioille muita vähemmän mahdollisuuksia omaavien nuorten tasavertaisen osallistumisen tukemisesta aiheutuvat kustannukset, jotka liittyvät kohtuullisiin mukautuksiin tai fyysiseen omaisuuteen tehtäviin investointeihin. Avustajiin/tukihenkilöihin liittyvät kustannukset voivat myös olla avustuskelpoisia.			avustuksen. Tehostettuun mentorointiin liittyvien poikkeuksellisten kulujen osalta hakijoiden on perusteltava, että tavallisten rahoitussääntöjen mukaiset ("osallisuustukeen" eli päivä- ja osallistujakohtaiseen yksikkökustannustukeen perustuvat) korvaukset eivät kata vähintään 80:tä prosenttia aiheutuneista kustannuksista. Jos sellaisten nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumisen tukemisesta aiheutuvia poikkeuksellisia kuluja korvataan, tämä korvaa osallisuustukiavustuksen.
--	---	--	--	--

MITKÄ OVAT YSIKKÖKUSTANNUKSET PÄIVÄSSÄ OSALLISTUJAA KOHDEN?

	Organisointituki – Toimen kustannukset (euroa päivässä)	Osallisuustuki (euroa päivässä)	Taskuraha (euroa päivässä)
	A1	A2	A3
Itävalta	35	12	7
Belgia	36	12	6
Bulgaria	30	10	7
Kroatia	40	13	10
Kypros	30	9	7
Tšekki	24	8	7
Tanska	55	19	12
Viro	25	8	5
Suomi	36	12	7
Ranska	28	9	8
Saksa	33	12	7
Kreikka	30	9	7
Unkari	24	8	7
Irlanti	52	18	11
Italia	28	9	6
Latvia	25	8	5
Liettua	26	8	6
Luxemburg	37	13	7
Malta	29	11	6
Alankomaat	36	13	7
Puola	25	8	6
Portugali	27	9	6
Romania	23	8	4
Slovakia	24	8	6
Slovenia	26	8	5
Espanja	25	8	6
Ruotsi	35	12	7
Pohjois-Makedonian tasavalta	20	6	4
Islanti	36	12	8
Liechtenstein	34	11	8
Turkki	24	8	6
EU:n naapurialueen kumppanimaa	29	9	6

MITEN RAHOITUSTA VOI SAADA?

Vain organisaatiot, joilla on johtavien organisaatioiden laatumerkki³⁰, voivat hakea rahoitusta vapaaehtoishankkeisiin.

Avustushakemukset perustuvat toimiin, jotka on hyväksytty etukäteen johtavien organisaatioiden laatumerkin myöntämiseen liittyvän arviointimenettelyn aikana. Lisätietoja laatumerkin hakemisesta on tämän oppaan asiaa käsittelevässä osassa. Näin ollen tässä yksinkertaistetussa avustushakumenettelyssä ei vaadita yksityiskohtaista kuvausta suunnitelluista toimista. Sen sijaan hakemuksissa keskitytään arvioimaan toteutettavien toimien ja niihin osallistuvien osallistujien lukumäärää sekä edistettäviä toimintapoliittisia painopisteitä.

Toteutettavissa toimissa on noudatettava kunkin tyyppisen toimen osalta tämän oppaan asiaa koskevissa luvuissa vahvistettuja sääntöjä ja periaatteita.

KELPOISUUSPERUSTEET JA TIEDOT HAKEMUKSISTA

Tukikelpoiset hakijat	Organisaatiot, joilla on voimassa oleva johtavien organisaatioiden laatumerkki avustusten hakuajankohtana.
Tukikelpoiset toimet	- Yksilöllinen vapaaehtoistoiminta - Vapaaehtoistiimien toiminta Lisäksi voidaan toteuttaa seuraavia tukitoimia: - Valmistelevat vierailut Kunkin toimen kuvaus sekä niiden kelpoisuusperusteet esitetään edellä kohdissa ”Mitä toimintaa tämän toimen puitteissa voidaan tukea?” ja ”Mitkä ovat vapaaehtoistoiminnan kelpoisuusperusteet?”
Hankkeiden kesto	Enintään 24 kk
Mihin hakemus jätetään?	Hakijaorganisaation sijoittautumismaan kansalliseen toimistoon ³¹ .
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa seuraaviin ajankohtiin mennessä: - kesäkuun 1. päivän ja joulukuun 31. päivän välisenä aikana alkavia hankkeita koskevat avustushakemukset on jätettävä viimeistään saman vuoden 20. helmikuuta klo 12.00 (Brysselin aikaa) - tammikuun 1. päivän ja toukokuun 31. päivän välisenä aikana alkavia hankkeita koskevat avustushakemukset on jätettävä viimeistään edellisen vuoden 1. lokakuuta klo 12.00 (Brysselin aikaa) (mahdollinen lisäkierrös). Kansalliset toimistot voivat järjestää kaksi valintakierrosta asettamalla kummatkin edellä mainitut määräajat tai vain ensimmäisen määräajan. Tiedot julkaistaan kansallisen toimiston verkkosivustolla.
Hakemusten määrä	Organisaatio voi jättää vain yhden hakemuksen kullakin valintakierroksella. Jos järjestetään toinen valintakierros, kansallinen toimisto voi päättää, että ensimmäisellä hakukierroksella avustuksen saaneet vapaaehtoishankkeet eivät voi saada avustusta saman ehdotuspyynnön toisella kierroksella. Hakijoita pyydetään tarkistamaan asia kansallisen toimistonsa verkkosivustolta.
Miten haetaan?	Oppaan E-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Poissulkemisperusteet	Hakemuslomakkeeseen on liitettävä laillisen edustajan valaehdotin vakuutus käyttäen saatavilla olevaa mallia.

VALINTAPERUSTEET

Ks. oppaan E-osan vaiheet 2 ja 3.

³⁰ Lisätietoja on kyseistä laatumerkkiä koskevassa osassa sivulla 37.

³¹ Kansainvälisten organisaatioiden on poikkeuksellisesti haettava laatumerkkiä siltä kansalliselta toimistolta, joka on myöntänyt niille johtavien organisaatioiden laatumerkin.

MÄÄRÄRAHAT

Tässä yksinkertaistetussa hakumenettelyssä hakemuksia ei arvioida laadullisesti, joten arviointikriteerejä ei sovelleta. Myönnettävän avustuksen määrään vaikuttavat useat tekijät:

- käytettävissä olevien määrärahojen kokonaismäärä
- haetut toimet
- avustuksen vähimmäis- ja enimmäismäärä
- johtavien organisaatioiden laatumerkkiä koskevan hakemuksen pistemäärä
- hakijan tulokset
- poliittiset painopisteet ja aihealueet, joita haetulla toiminnalla edistetään.

Kansallinen toimisto julkaisee avustuksen perus- ja enimmäismäärää, jakoperusteiden pisteytystä, kunkin perusteen painotusta, jakomenetelmää ja akkreditoituja hankkeita varten käytettävissä olevia määrärahoja koskevat yksityiskohtaiset säännöt ennen ehdotuspyynnön määräaika.

VAPAAEHTOISTIIMIT ENSISIJAISILLA ALOILLA

MITÄ OVAT VAPAAEHTOISTIIMIT ENSISIJAISILLA ALOILLA?

Vapaaehtoistiimit ensisijaisilla aloilla ovat laaja-alaisia, vaikutuksiltaan suuria hankkeita, jotka tukevat vapaaehtoistoimintaa, jossa vähintään kahdesta eri maasta tulevien nuorten ryhmät osoittavat solidaarisuutta toteuttamalla lyhytaikaisia toimenpiteitä. Niillä vastataan yhteisiin eurooppalaisiin haasteisiin toiminta-aloilla, jotka määritellään kunakin vuonna EU:n tasolla.

MITKÄ OVAT TÄMÄN TOIMEN VUODEN 2024 EHDOTUSPYYNNÖN PAINOPISTEET?

HÄTÄAPU ASEELLISIA SELKKAUKSIA PAKENEVILLE HENKILÖILLE JA MUILLE LUONNONKATASTROFIEN TAI IHMISEN AIHEUTTAMIEN KATASTROFIEN UHREILLE

Ohjelma voi tuottaa merkittävää lisäarvoa edistämällä avun ja tuen tarjoamista ihmisille, joiden hengen, toimeentulon ja yhteisön luonnonkatastrofit tai ihmisen aiheuttamat katastrofit, mukaan lukien aseelliset selkkaukset, ovat vaarantaneet. Yksilöiden ja yhteisöjen välisen solidaarisuuden merkitys sekä kotimaassa että kansainvälisesti on korostunut Venäjän Ukrainaan tekemän hyökkäyksen ja sen seurauksena EU:hun saapuvien pakolaisten suuren määrän myötä sekä usein esiintyvien äärimmäisen sääilmiöiden (esim. tulvat ja metsäpalot) ja tietyissä maissa viime aikoina tapahtuneiden voimakkaiden maanjäristysten myötä.

MYÖNTEISET OPPIMISKOKEMUKSET JA -TULOKSET NUORILLE, JOILLA ON MUITA VÄHEMMÄN MAHDOLLISUUKSIA

Solidaarisuusjoukot voivat tuottaa merkittävää lisäarvoa auttamalla heikommista lähtökohdista tulevia lapsia ja nuoria tai muita haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä saavuttamaan tiettyjä osaamistavoitteita. Tällä painopisteellä pyritään tavoittamaan kaikki nuoret, erityisesti sellaiset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, joten se on täysin yhdenmukainen Euroopan nuorison teemavuoden jatkotoimien ja perinnön kanssa.

MITKÄ OVAT TAVOITTEET?

Ensisijaisten alojen vapaaehtoistimien toiminnalla pyritään

- vastaamaan selvästi määriteltuihin, ratkaisemattomiin yhteiskunnallisiin haasteisiin, jotka liittyvät aseellisia selkkauksia pakeneville henkilöille ja muille luonnonkatastrofi- tai ihmisen aiheuttamien katastrofi-uhreille annettavaan hätäapuun ja/tai nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, myönteisten oppimiskokemusten ja -tulosten kartuttamiseen; edistämään solidaarisuutta osallistujamaissa; antamaan nuorille mahdollisuuksia hankkia taitoja ja osaamista, jotka ovat hyödyksi heidän henkilökohtaisen, koulutuksellisen, sosiaalisen ja ammatillisen kehityksensä kannalta
- tarjoamaan konkreettisia hyötyjä yhteisöille, joiden parissa toimintaa toteutetaan
- varmistamaan suora yhteys osallistujan ja solidaarisuustoimien edunsaajien välillä, jotta nuori voi hankkia taitoja, jotka ovat hänen koulutuksensa ja sosiaalisen kehityksensä kannalta hyödyllisiä
- tavoittamaan nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, mukaan lukien pakolaiset, turvapaikanhakijat ja maahanmuuttajat
- edistämään moninaisuutta, kulttuurien välistä ja uskontojen välistä vuoropuhelua – ja EU:n ihmisarvoa, vapautta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksien kunnioittamista koskevia arvoja, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina – sekä hankkeita, joilla parannetaan nuorten medialukutaitoa, kriittistä ajattelua ja aloitekykyä
- parantamaan osallistujaorganisaatioiden valmiuksia ja lisäämään niiden toiminnan kansainvälisyyttä
- lisäämään nuorten vapaaehtoisten keskuudessa muita kulttuureja ja maita koskevaa tietämystä ja tuntemusta tarjoamalla heille tilaisuus rakentaa kansainvälisiä kontaktiverkostoja ja osallistua aktiivisesti yhteiskuntaelämään, jotta he tuntuivat itsensä Euroopan kansalaisiksi ja heille kehittyisi eurooppalainen identiteetti.

MITÄ TOIMINTAA TÄMÄN TOIMEN PUITTEISSA VOIDAAN TUKEA?

Tukea myönnetään seuraaviin toimiin:

Vapaaehtoistiimit

Vapaaehtoistiimit ovat kokoaikaisia³² solidaarisuustoimia, joista ei makseta korvausta ja joissa vähintään viiden osallistujan ryhmät voivat harjoittaa vapaaehtoistoimintaa yhdessä vähintään kaksi viikkoa ja enintään kaksi kuukautta (enintään 59 päivää matkustuspäivät pois lukien). Ryhmän kokoonpanon tulisi olla kansainvälinen (osallistujia vähintään kahdesta eri maasta). Vähintään neljäsosan tiimin jäsenistä olisi tultava muista tukikelpoisista maista kuin siitä, jossa toimi toteutetaan. Nuoret voivat olla mukana vain yhdessä toimesta kerrallaan. Vapaaehtoistiimeissä Euroopan solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoiset hoitavat tehtäviä tietyssä hankkeessa lyhyen ajan (yleensä – mutta ei yksinomaan – lomilla, lukukausien välisillä tauoilla tai siirryttäessä koulutuksesta työelämään). Yhdessä hankkeessa olisi periaatteessa pyrittävä perustamaan vähintään 40 osallistujan vapaaehtoistiimejä.

Esimerkkejä arvokkaasta työstä, jota vapaaehtoistiimit voivat tehdä tämän toimen puitteissa, ovat muun muassa seuraavat:

virkestystoiminnan järjestäminen lapsille, kotoutumistoiminnan ja kulttuurivaihdon järjestäminen pakolaisille paikallisyhteisöissä, pakolaisten osallistaminen palvelujen tarjoamiseen yhteisölle ja heikoimmassa asemassa oleville väestöryhmille, esim. viheralueiden uudistaminen, käyttämättä jääneiden elintarvikkeiden keräys ja uudelleenjakso sekä materiaalien kierrätys.

Vapaaehtoistiimeissä vapaaehtoiset toimivat ryhmänä. Tämä voi olla kannustin nuorille, jotka eivät koe olevansa valmiita haastaviin kokemuksiin yksin. Toimi on kestoaltaan lyhyempi. Tämä voi edistää niiden nuorten osallistumista, jotka eivät voi sitoutua pitkäksi ajanjaksoksi opiskelunsa tai töidensä takia mutta haluavat silti auttaa yhteisöä.

Edellä mainittu tekee vapaaehtoistiimeistä **osallistavan toimintamuodon**, joka soveltuu erityisesti ensimmäiseksi kokemukseksi vapaaehtoistoiminnasta ja johon nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, on helpompi osallistua. Kokemus voi rohkaista osallistumaan kestoaltaan pidempiin toimiin tai kannustaa käynnistämään oman solidaarisuushankkeen.

Täydentävä toiminta

Täydentävä toiminta on oheistoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa sekä kasvattaa hankkeen tuloksia ja tehostaa sen vaikutuksia paikallis-, alue- ja/tai Euroopan tasolla. Täydentävän toiminnan tarkoitus on lisätä tietoisuutta vapaaehtoistoiminnan arvosta nuorille ja yhteisöille sekä vahvistaa vapaaehtoisten hankkimien taitojen ja osaamisen tunnustamista. Toiminnalla voitaisiin myös parantaa solidaarisuusalan organisaatioiden valmiuksia vastata yhteisiin eurooppalaisiin haasteisiin ja kehittää vapaaehtoishankkeita.

Täydentävää toimintaa voivat olla esimerkiksi työpajat, konferenssit, seminaarit, kurssit, työn varjostaminen (ns. job shadowing), valmennus ja hyvien käytäntöjen vaihto. Vapaaehtoisten fyysistä läsnäoloa edellyttävä täydentävä toiminta olisi toteutettava vapaaehtoistoiminnan aikana.

Valmisteleva vierailu

Valmistelevat vierailut ovat vierailuja vapaaehtoistoiminnan järjestämispaikkaan ennen toiminnan aloittamista. Niiden olisi varmistettava sellaisten toimien korkea laatu, joihin osallistuu muita vähemmän mahdollisuuksia omaavia nuoria, tai kun vierailu on tarpeen sellaisen toimen toteuttamiseksi, jolla on vahva osallisuutta edistävä ulottuvuus. Vierailussa voidaan keskittyä helpottamaan ja valmistelemaan hallinnollisia järjestelyjä, kehittämään luottamusta ja yhteisymmärrystä sekä luomaan vankka kumppanuus hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ja ihmisten välille. Vierailulla voi olla mukana suunniteltuun toimeen osallistuvia nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Näin he voivat valmistautua ja ottaa osaa toimen suunnitteluun niin, että heidän tarpeensa otetaan alusta alkaen huomioon.

³² Vähintään 30 ja enintään 38 tuntia viikossa.

MITEN HANKE PERUSTETAAN?

Hankkeen toteuttaa vähintään kolme tukikelpoista organisaatiota vähintään kahdesta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannelle maasta, ja se koostuu yleensä seuraavista vaiheista:

- suunnittelu (muun muassa tarpeiden ja tavoitteiden määrittely, työohjelman ja toimien aikataulun laatiminen)
- valmistelu (käytännön järjestelyt, osallistujien valinta, sopimusjärjestelyt kumppaneiden ja osallistujien kanssa sekä osallistujien kielellinen, kulttuurinen ja tehtäväkohtainen lähtövalmennus)
- toimien toteuttaminen (mukaan luettuna osallistujien tukeminen ja ohjaaminen toimien aikana)
- jatkotoimet (toimien arviointi, osallistujien seuranta, osallistumistodistusten antaminen sekä hankkeen tulosten levittäminen ja hyödyntäminen).

Hankkeen ydin on vapaaehtoistimien kansainvälisten solidaarisuustoimien toteuttaminen. Hankkeisiin on kuuluttava vähintään yksi vapaaehtoistimin toimi, ja niissä olisi periaatteessa tarjottava vapaaehtoistyötä vähintään 40 nuorelle.

Hankkeeseen voi sisältyä myös täydentävää toimintaa. Lisäksi organisaatioita kannustetaan järjestämään valmistelevia vierailuja, joilla varmistetaan muita vähemmän mahdollisuuksia omaaville nuorille suunnattujen toimien korkea laatu.

Jäljempänä vahvistettuja kelpoisuusperusteita on noudatettava.

OSALLISTUJIEN VALINTA

Nuorten, jotka haluavat osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkoihin, on rekisteröidyttävä Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin. Nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat saada organisaatioilta tukea rekisteröintivaiheen loppuun saattamiseen. Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaali on kohtaamispaikka niille nuorille ja laatumerkin saaneille organisaatioille, jotka haluavat toteuttaa solidaarisuustoimia. Organisaatioiden on valittava osallistajat rekisteröityneiden nuorten tietokannasta.

LAATU- JA TUKITOIMENPITEET

Vapaaehtoistoiminnan laadun ja osallistujien vahvan oppimisulottuvuuden varmistamiseksi on suunniteltu erilaisia toimenpiteitä ja palveluja, kuten valmennusta, kielivalmennustukea, hankitun osaamisen määrittämistä ja dokumentointia sekä vakuutuksia. Osa toimenpiteistä on vapaaehtoisia ja niitä voidaan käyttää osallistujien kiinnostuksen ja tarpeiden mukaan, ja osa niistä on pakollisia. Organisaatioiden tulisi pyrkiä edistämään yleisen verkkovalmennuksen ja verkkokielivalmennustuen käyttöä osana vapaaehtoisten oppimiskokemusta. Tarkempia tietoja näistä toimenpiteistä on tämän oppaan D-osassa.

PAINOPISTEET

OSALLISUUS JA MONINAISUUS

Euroopan solidaarisuusjoukot pyrkivät edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Organisaatioiden olisi suunniteltava saavutettavia ja osallistavia toimia ottaen huomioon niiden nuorten näkemykset ja tarpeet, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Sellaisten **nuorten osallistamista, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia**, voidaan tukea täydentävillä tukitoimilla ja lisärahoituksella. Niiden avulla osallistujaorganisaatiot voivat ottaa paremmin huomioon tällaisten nuorten tarpeet.

Lisärahoituksen saamiseksi hakijoiden on kuvailtava, miten ne osallistavat toimintaan nuoria, jotka ovat suhteellisesti heikommassa asemassa eli joilla on vähemmän mahdollisuuksia kuin muilla nuorilla samalla alueella, samassa maassa, ikäryhmässä tai tilanteessa. Tässä mielessä ”osallistaminen” ei viittaa kohderyhmiin, joiden kanssa hakijaorganisaatiot voivat työskennellä. Sen sijaan se tarkoittaa, että helpotetaan sellaisten nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumista ottamalla osallisuus ja saavutettavuus huomioon hankkeen toimien suunnittelussa. Jotta tällaiset nuoret voivat osallistua toimintaan tasavertaisesti muiden kanssa, tarvitaan erityisiä tiedotus- ja tukitoimia.

YMPÄRISTÖNSUOJELU, KESTÄVÄ KEHITYS JA ILMASTOTOIMET

Vapaaehtoistoiminnalla olisi edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujien keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta toiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Vapaaehtoistoiminta olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoisesti esimerkiksi sisällyttämällä siihen kestäviä käytäntöjä, kuten jätteen vähentämistä ja kierrätystä sekä kestävien liikennemuotojen käyttöä.

DIGITAALISUUS

Osallistujaorganisaatioita kannustetaan hyödyntämään digitaalisia välineitä ja oppimismenetelmiä. Näiden avulla voidaan täydentää organisaatioiden toimia ja tuottaa niihin lisäarvoa, tehostaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä tukea tulosten levittämistä ja yhteisön kehittämistä. Myös **yleisen verkkovalmennuksen** ja **verkkokielivalmennustuen** alustoja olisi hyödynnettävä (lisätietoja näistä välineistä on D-osassa).

Organisaatiot voisivat myös harkita vapaaehtoisten välisen sekä vapaaehtoisten ja osallistujaorganisaatioiden välisen virtuaalisen yhteistyön lisäämistä ennen toimia, niiden aikana ja niiden jälkeen. Verkko toiminnalla voidaan madaltaa muita vähemmän mahdollisuuksia omaavien nuorten osallistumiskynnystä ja vahvistaa hankkeiden kokonaisvaikutusta. Vapaaehtoistoiminnan yhdistäminen muihin virtuaalisiin komponentteihin voi myös parantaa hankkeen laatua.

OSALLISTUMINEN YHTEISKUNNALLISEEN TOIMINTAAN

Euroopan solidaarisuusjoukot kannustavat kaikkia osallistujaorganisaatioita kehittämään hankkeidensa laadukkuutta osallistavuuden avulla. Näin nuoret voivat osallistua aktiivisesti hanketoimien suunnitteluun ja toteutukseen ja huomata samalla, miten palkitsevaa aktiivinen kansalaisuus ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistuminen voi olla. Resursseja, joiden avulla voidaan parantaa tuettujen hankkeiden osallistavuutta, on saatavilla muun muassa verkkosivuston participationpool.eu kautta. On myös suositeltavaa luoda yhteyksiä ja osallistua olemassa oleviin kansallisiin, kansainvälisiin tai (muihin) EU:n aloitteisiin ja foorumeihin, joilla kannustetaan yhteiskunnalliseen ja kansalaistoimintaan.

MITKÄ OVAT HANKKEIDEN ARVIOINTIPERUSTEET?

Hankkeet valitsee ja niitä hallinnoi koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA).

Hanke-ehdotukset arvioidaan seuraavin perustein: käsiteltäväksi ottamisen edellytykset, kelpoisuusperusteet, poissulkemisperusteet, valintaperusteet ja arviointikriteerit (ks. käsiteltäväksi ottamisen edellytykset, valintaperusteet ja poissulkemisperusteet E-osassa).

KELPOISUUSPERUSTEET JA TIEDOT HAKEMUKSISTA

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	Mikä tahansa voittoa tavoittelematon tai tavoitteleva, paikallinen, alueellinen, kansallinen tai kansainvälinen, julkinen tai yksityinen yhteisö, joka on laillisesti sijoittautunut EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan, tai mikä tahansa kansainvälinen organisaatio. Osallistujaorganisaatioilla (tuki- tai isäntärooli) on oltava voimassa oleva vapaaehtoistoiminnan laatumerkki hakuajankohtana ja koko hankkeen keston ajan³³.
Kuka voi hakea?	Ehdotuksen voi jättää vähintään kolmen tukikelpoisen osallistujaorganisaation konsortio, jolla on voimassa oleva vapaaehtoistyön laatumerkki vähintään kahdesta eri EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannelle maalle. Ainoastaan tukikelpoinen osallistujaorganisaatio, joka on sijoittautunut johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan, voi jättää rahoitushakemuksen konsortion puolesta.
Tukikelpoiset osallistujat	18–30-vuotiaat nuoret ³⁴ , jotka oleskelevat laillisesti EU:n jäsenvaltiossa, ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa tai ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa ja jotka ovat rekisteröityneet Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin.
Ensisijaiset alat	Hankkeiden on oltava EU:n ensisijaisten alojen (häätäpu aseellisia selkkauksia pakeneville henkilöille ja muille luonnonkatastrofien tai ihmisen aiheuttamien katastrofien uhreille ja/tai myönteiset oppimiskokemukset ja -tulokset nuorille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia) mukaisia.
Tapahtumapaikka	Toimet on toteutettava yhden hakijaorganisaation sijaintimaassa, paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jotka liittyvät ehdotuspyynnön tavoitteisiin.
Toimien määrä	Vapaaehtoistiimin toimia on toteutettava vähintään yksi.
Hankkeen kesto	12, 24 tai 36 kuukautta (pidennykset ovat mahdollisia, jos ne ovat asianmukaisesti perusteltuja ja toteutetaan muutoksella). Kesto on valittava hakuvaiheessa hankkeen tavoitteiden ja niiden toimien tyyppien perusteella, jota hankkeessa on sen elinkaaren aikana tarkoitus toteuttaa.
Mihin hakemus jätetään?	Koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin sähköisen toimitusjärjestelmän kautta (ks. E-osa).
Milloin hakemus jätetään?	Ehdotukset on toimitettava 8. helmikuuta 2024 klo 17.00 (Brysselin aikaa) mennessä rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin sähköisen toimitusjärjestelmän kautta (ks. E-osa).
Poissulkemisperusteet	Hakemuslomakkeeseen on liitettävä laillisen edustajan allekirjoittama valahtoinen vakuutus.

³³ Organisaatioiden, joiden laatumerkin voimassaolo päättyy toimien aikana, olisi haettava uutta laatumerkkiä ajoissa varmistaakseen, että toimet ovat tukikelpoisia.

³⁴ Osallistujien on oltava 18–30-vuotiaita toimen alkamispäivänä.

ARVIOINTIKRITEERIT

Jotta ehdotukset otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä, niiden on saatava

- a) vähintään 60 pistettä ja
- b) vähintään puolet enimmäispistemäärästä jokaisessa jäljempänä mainituista arviointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hankkeet, jotka saavat korkeimman pistemäärän ”merkityksellisyydestä, perusteluista ja vaikutuksesta”. Sen jälkeen otetaan huomioon ”hankkeen hallinnoinnin laatu” ja sen jälkeen ”hankesuunnitelman laatu”.

Merkityksellisyys, perustelut ja vaikutus (enintään 30 pistettä)	- Hankkeen merkityksellisyys Euroopan solidaarisuusjoukkojen tavoitteiden ja tälle toimelle asetetun temaattisen painopisteen kannalta - Missä määrin ehdotus liittyy ja sisällyttää asiaankuuluvat toimet hankkeen suunnitteluun - Missä määrin ehdotuksella vastataan hyvin määriteltyihin ja tärkeisiin yhteiskunnallisiin tarpeisiin - Hankkeen merkityksellisyys yksittäisten osallistujien ja osallistajaorganisaatioiden tarpeiden ja tavoitteiden kannalta - Missä määrin hankkeessa on mukana osallistujina muita vähemmän mahdollisuuksia omaavia nuoria - Missä määrin hanke hyödyttää yhteisöjä, joissa toimet toteutetaan - Hankkeen mahdollinen vaikutus paikallisella, alueellisella, kansallisella tai EU:n tasolla - Missä määrin hanke tuottaa eurooppalaista lisäarvoa - Missä määrin ehdotuksella edistetään EU:n yhteisiä arvoja, kuten ihmisarvon kunnioittamista, vapautta, kansanvaltaa, tasa-arvoa, oikeusvaltion periaatetta ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, ja torjutaan kaikenlaista syrjintää.
Hankesuunnitelman laatu (enintään 40 pistettä)	- Hankkeen tavoitteiden ja ehdotettujen toimien keskinäinen johdonmukaisuus - Hankkeen kaikkien vaiheiden (osallistujien lähtövalmennus, toimien toteutus, jatkotoimet ja osallistujien paluun yhteydessä annettava tuki) selkeys, kattavuus ja laatu - Muita vähemmän mahdollisuuksia omaavien nuorten tavoittamiseksi ja osallistamiseksi ehdotettujen toimenpiteiden laatu - Osallistujien oppimistulosten tunnustamista ja validointia koskevien järjestelyjen laatu sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden johdonmukainen hyödyntäminen - Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus, joilla vapaaehtoiset valitaan tai otetaan mukaan toimiin - Niiden epävirallisten oppimismenetelmien ja toimenpiteiden laatu, joita ehdotetaan, jotta osallistujat voivat hankkia taitoja ja osaamista, jotka ovat arvokkaita heidän henkilökohtaisen, koulutuksellisen, sosiaalisen, kansalaistaitoihin liittyvän ja kulttuurisen kehityksensä kannalta - Täydentävän toiminnan lisäarvo hankkeen tavoitteiden ja vaikutuksen kannalta
Hankkeen hallinnoinnin laatu (enintään 30 pistettä)	- Käytännön järjestelyjen, hallinnoinnin ja tukimenettelyjen laatu - Osallistajaorganisaatioiden keskinäisen sekä niiden ja muiden keskeisten sidosryhmien välisen yhteistyön ja viestinnän laatu - Hanketulosten arviointiin ja levitykseen liittyvien toimenpiteiden laatu

MITKÄ OVAT AVUSTUSKELPOISET KUSTANNUKSET JA SOVELLETTAVAT RAHOITUSSÄÄNNÖT?

EU:n tuki on enintään 400 000 euroa hanketta kohden.

Avustuskelpoiset kustannukset		Rahoitustapa	Määrä	Myöntöperuste
Vapaaehtoisten tuki	Matkakustannuksiin ja poikkeuksellisiin kuluihin, kuten viisumi- ja rokotuskustannuksiin, henkilövakuutukseen kotimaan toimissa, oleskelulupiin ja lääkärintodistuksiin myönnettävä korvaus sekä vapaaehtoisten henkilökohtaisiin lisäkuluihin myönnettävä rahoitus (taskuraha)	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	26 euroa vapaaehtoista kohden päivässä	Perusteena vapaaehtoistiimin toimen kesto (tarvittaessa myös yksi matkustuspäivä ennen toimea ja yksi matkustuspäivä toimen jälkeen) vapaaehtoista kohden, tukihenkilöt mukaan lukien.
Organisointituki	Hankkeen hallinnointikustannuksista (esimerkiksi suunnittelu, rahoitus, koordinointi ja viestintä kumppanien välillä, hallinnolliset kulut), vapaaehtoistoiminnan toteutukseen (esimerkiksi osallistujien lähtövalmennukseen valvontaan ja tukemiseen, oppimistulosten validointiin) suoraan liittyvistä kustannuksista ja osallistujien oleskeluun liittyvistä kustannuksista (esimerkiksi täysihoito, majoitus ja paikallisliikenne) myönnettävä korvaus. Täydentävän toiminnan kustannuksista myönnettävä korvaus Muihin kuluihin, kuten vakuudesta aiheutuviin kuluihin, myönnettävä korvaus	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	43 euroa vapaaehtoista kohden päivässä	Perusteena vapaaehtoistiimin toimen kesto (tarvittaessa myös yksi matkustuspäivä ennen toimea ja yksi matkustuspäivä toimen jälkeen) vapaaehtoista kohden, tukihenkilöt mukaan lukien.
Osallisuustuki	Organisaatioille muita vähemmän mahdollisuuksia omaavien nuorten tasavertaisen osallistumisen tukemisesta aiheutuvista kustannuksista sekä muun muassa fyysiseen omaisuuteen tehtävistä investoinneista, tehostetusta mentoroinnista ja valmistelevista vierailuista aiheutuvista kustannuksista myönnettävä korvaus	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	25 euroa muita vähemmän mahdollisuuksia omaavaa vapaaehtoista kohden päivässä	Perusteena vapaaehtoistiimin toimen kesto (tarvittaessa myös yksi matkustuspäivä ennen toimea ja yksi matkustuspäivä toimen jälkeen) sellaista vapaaehtoista kohden, jolla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tukihenkilöt pois lukien.

SOLIDAARISUUSTOIMIEN VAPAAEHTOISTEHTÄVIEN LAATUMERKKI

MIKÄ ON LAATUMERKKI?

Laatumerkki on prosessi, jolla todistetaan, että organisaatio on kykenevä ja halukas toteuttamaan korkealaatuisia solidaarisuustoimia Euroopan solidaarisuusjoukkojen periaatteiden, tavoitteiden ja laatuvaatimusten mukaisesti. Laatumerkin saaminen on ennakoedellytys vapaaehtoistointaan osallistumiselle.

MITKÄ OVAT LAATUMERKIN ERI TYYPIT?

Laatumerkin päätyyppejä on kolme riippuen roolista, jonka organisaatio haluaa prosessissa:

- **isäntäorganisaation rooli**, joka kattaa kaikki osallistujan isännöimiseen liittyvät toimet, muun muassa nuoren toimintaohjelman laatimisen ja osallistujan asianmukaisen ohjaamisen ja tukemisen hankkeen kaikissa vaiheissa
- **tukiorganisaation rooli**, johon kuuluvat osallistujien tukeminen, valmentaminen ja/tai kouluttaminen ennen lähtöä, välittäjänä toimiminen osallistujien ja heidän isäntäorganisaatioidensa välillä ja/tai osallistujien tukeminen kotiinpaluussa;
- **johtava rooli** organisaatioille, jotka hakevat avustuksia sekä hallinnoivat ja koordinoivat vapaaehtoishankkeita. Tätä roolia ei voi myöntää erikseen, vaan kyseisellä organisaatiolla on jo oltava isäntä- tai tukiorganisaation laatumerkki, jotta se voi toimia johtavassa roolissa. Lisätietoja johtavista organisaatioista on jäljempänä kohdassa ”Mikä on johtavien organisaatioiden laatumerkki?”

MITEN LAATUMERKKIJÄRJESTELMÄ TOIMII?

Laatumerkin saamista koskevat vaatimukset vaihtelevat laatumerkin tyypin mukaan.

Laatumerkki myönnetään kansallisten toimistojen toteuttaman oikeudenmukaisen ja läpinäkyvän valintaprosessin perusteella. Siinä on kolme päävaihetta: laatumerkkihakemuksen jättäminen, arviointi ja myöntäminen.

Laatumerkkihakemuksia voi tehdä milloin tahansa. Organisaatio toimittaa hakulomakkeen, johon se on täyttänyt haetun roolin laatumerkkiä koskevat osiot.

Kansallinen toimisto arvioi hakemukset kelpoisuusperusteiden, valintaperusteiden, arviointikriteerien sekä poissulkemisperusteiden mukaisesti (lisätietoa viimeksi mainitusta perustetyypistä on tämän oppaan E-osassa).

Kansallinen toimisto voi järjestää seurantakäyntejä, virallisia tarkastuksia tai muita toimia, joiden aikana arvioidaan, kykeneekö ehdokasorganisaatio noudattamaan laatuvaatimuksia, ja tarjotaan tukea. Viralliset tarkastukset voivat olla asiakirjatarkastuksia tai käyntejä organisaatioon. Kansallinen toimisto voi pyytää, että toisen maan kansallinen toimisto tai ulkopuolinen asiantuntija auttaa sitä tarkistamaan ja valvomaan hakemuksia.

Laatumerkki myönnetään koko ohjelmakaudeksi edellyttäen, että vaatimuksia noudatetaan jatkuvasti. Laatumerkki on voimassa organisaation viimeisen kumppanuustoimen päättymiseen saakka. Merkki toteutetaan käytännössä kuluvalle ohjelmakaudella myönnetyn avustuksen kautta. Kansalliset toimistot valvovat sääntöjen noudattamista ja voivat tehdä säännöllisiä arviointia.

Organisaatiot, joilla ei ole johtavien organisaatioiden laatumerkkiä, voivat toimia hankkeissa kumppaneina, mutta ne eivät voi hakea rahoitusta.

Kumppanien löytämisen helpottamiseksi kaikkien laatumerkin saaneiden organisaatioiden profiilit julkaistaan laatumerkkiorganisaatioiden tietokannassa³⁵.

Organisaatiot pääsevät laatumerkin saatuaan Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin, missä niitä kehoitetaan julkaisemaan tiedot vapaaehtoistoinnasta, jota varten ne etsivät kumppaneita. Organisaatioiden on käytettävä Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaalin tietokantaa mahdollisten osallistujien hakemiseen. Tietokantaan tulevat tiedot julkaistaan siinä muodossa kuin ne ovat laatumerkin hakulomakkeessa.

ENNALTA MÄÄRITETYT TOIMET JA KOHTEET

Laatumerkkiä hakevan organisaation, jolla on isäntäorganisaation rooli, on ilmoitettava ennalta määritetyt toimet eli vakiomuotoiset toimet, joihin vapaaehtoiset osallistuvat, sekä tehtävät, joita nämä suorittavat organisaatiossa.

Isäntäorganisaation roolin laatumerkkiä hakevat organisaatiot voivat ilmoittaa laatumerkkihakemuksen yhteydessä myös kohteita. Kohde on paikka, jossa toimet järjestetään tietyille määrälle vapaaehtoisia. Kohteen oikeushenkilöllisyyden on oltava sama kuin hakijana toimivan isäntäorganisaation. Perustapauksessa ensisijaisena kohteena pidetään isäntäorganisaation

³⁵ https://youth.europa.eu/volunteering/organisations_fi

pääosoitetta, mutta organisaatiot voivat ilmoittaa useamman kohteen ja isännöidä vapaaehtoisia useammassa kohteessa. Organisaatiot voivat järjestää vapaaehtoisille toimen, jota isännöidään eri kohteissa, jos vapaaehtoisten enimmäismäärä ei ylitä. Kohteiden soveltuvuus vapaaehtoistoimintaan olisi osoitettava laatumerkkiä koskevassa hakemuksessa. Kansalliset toimistot arvioivat kaikki ilmoitetut kohteet arviointikriteerien mukaisesti. Kaikkien kohteiden on oltava siinä maassa, johon isäntäorganisaatio on sijoittautunut.

Jokaiselle kohteelle on myös määritettävä ennalta toimet, joihin vapaaehtoiset osallistuvat hoidettavien tehtävien puitteissa.

MITKÄ OVAT PERIAATTEET JA LAATUSTANDARDIT?

Euroopan solidaarisuusjoukot takaavat laadukkaan vapaaehtoistoiminnan laatumerkin avulla. Toiminta perustuu keskeisten periaatteiden ja standardien yhdenmukaiseen tulkintaan:

- **Tiukat eettiset säännöt.** Vapaaehtoistoiminnan järjestämisessä on otettava huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa, EU:n perusoikeuskirjan 21 artiklassa ja muussa sovellettavassa EU:n, kansainvälisessä ja kansallisessa lainsäädännössä (myös yleisessä tietosuoja-asetuksessa 2016/679) vahvistetut EU:n arvot ja eettiset periaatteet.
- **Yhtäläiset mahdollisuudet ja syrjimättömyys.** Vapaaehtoiset on valittava oikeudenmukaisella, avoimella ja puolueettomalla tavalla. Sukupuoli, etninen ryhmä, uskonto, sukupuolinen suuntautuminen, poliittinen mielipide tai vammaisuus ei saa vaikuttaa valintaan. Vapaaehtoiselta ei saa edellyttää aiempaa tutkintoa eikä tiettyä koulutustasoa, kokemusta tai kielitaitoa. Toimeen liittyvien työtehtävien luonteen tai hankkeen taustan niin vaatiessa vapaaehtoiselta voidaan edellyttää tiettyjä ominaisuuksia. Osallisuuden edistämiseksi vapaaehtoistoimintaan osallistumisen on oltava vapaaehtoiselle maksutonta, lukuun ottamatta mahdollista osallistumista matkakustannuksiin (jos avustus ei kata niitä kokonaan). Toiminnassa olisi noudatettava vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen 9 artiklan periaatteita.
- **Palkkatyön korvaamisen välttäminen.** Vapaaehtoistoiminnalla ei saa korvata harjoittelu- tai työpaikkoja, jotta se ei vaikuttaisi haitallisesti mahdolliseen tai olemassa olevaan palkkatyöhön. Vapaaehtoisten osallistumisen olisi täydennettävä palkatun henkilöstön työtä. Heidän ei pitäisi korvata palkattua henkilöstöä eikä polkea heidän palkkojaan eikä palvelussuhteen ehtoja.
- **Vahingon välttäminen.** Osallistujien, osallistujaorganisaatioiden ja kohderyhmien turvallisuus on varmistettava. Tähän olisi sisällyttävä asianmukaiset turvallisuusselvitysvaatimukset haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien kanssa työskenteleville osallistujille sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Vapaaehtoistoiminta olisi toteutettava ottaen asianmukaisesti huomioon ennalta arvaamattomien olosuhteiden, kuten ympäristöonnetusten, konfliktien tai pandemian, vaikutukset. Toiminnassa olisi noudatettava lapsen oikeuksien edistämistä ja suojaamista koskeissa EU:n suuntaviivoissa vahvistettuja periaatteita³⁶.
- **Laadukkaiden, saatavilla olevien ja osallistavien toimien tarjoaminen.** Vapaaehtoistoiminnan avulla osallistujien olisi voitava kehittää taitojaan ja osaamistaan henkilökohtaista, sosiaalista ja yhteiskunnallista kehitystään varten. Organisaatioiden olisi sisällytettävä vapaaehtoisten toiminta paikalliseen kontekstiin ja helpotettava vapaaehtoisten vuorovaikutusta paikallisyhteisön ja kansalaisyhteiskunnan kanssa. Euroopan solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoistoiminnan arvo ja hyödyt olisi tunnustettava vapaaehtoisia varten validoimalla oppimistulokset.
- **Asiaankuuluvat valmennus- ja vapaaehtoistoimintajärjestelyt.** Osallistujille on varmistettava turvalliset ja ihmisarvoiset elinolot ja vapaaehtoistoiminnan olosuhteet. Nuorten ja organisaatioiden on allekirjoitettava vapaaehtoistointasopimus, jossa esitetään molempien osapuolten oikeudet ja velvollisuudet ja joka sisältää tarkkaan määritellyt vapaaehtoistehtävät.
- **Voiton tuottamisen kieltävä periaate.** Varainhoitoasetuksen mukaisesti edunsaajien ei pidä saada mitään voittoa myönnettyistä avustuksista rahoitetuista toimista (lisätietoja on tämän ohjelmaoppaan E-osassa). Organisaatioiden olisi katettava osallistujalle solidaarisuustoimiin osallistumisesta aiheutuvat kulut, mutta osallistujien ei ole tarkoitus saada niistä palkkaa tai taloudellista hyötyä.

Edellä mainittujen periaatteiden noudattamisen lisäksi vapaaehtoistoimintaa toteuttavien organisaatioiden on hoidettava alla luetellut tehtävät ja velvollisuudet.

Organisaatioiden on laatumerkkiä hakiessaan voitava osoittaa valmiutensa hoitaa ne tehtävät ja velvollisuudet, jotka liittyvät niiden hakemuksen kohteena olevaan rooliin.

³⁶ https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/organised-crime-and-human-trafficking/together-against-trafficking-human-beings_en

LAATUMERKIN SAANEIDEN ORGANISAATIOIDEN TEHTÄVÄT JA VELVOLLISUUDET

Hallinnointi <i>(Johtava organisaatio)</i>	- Varmistaa hankkeen tehokas koordinointi yhteistyössä kaikkien muiden osallistujaorganisaatioiden kanssa - Varmistaa, että kaikki hankkeeseen osallistuvat organisaatiot noudattavat vapaaehtoistoiminnan periaatteita ja laatuvaatimuksia - Toimittaa avustushakemukset ja vastata koko hanketta koskevista taloudellisista ja hallinnollisista asioista kansalliselle toimistolle - Hoitaa muiden mukana olevien organisaatioiden kaikki hallinnolliset tehtävät tai osa niistä - Jakaa avustus kaikkien organisaatioiden kesken - Toteuttaa ohjelman menettelyjen mukaista seurantaa, raportointia ja arviointia - Levittää tietoa hankkeen tuloksista ja toteuttaa muita tiedotustoimia
Ennen toimea <i>(Tukiorganisaation rooli)</i>	- Valita hankkeisiin Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin rekisteröityjä ehdokkaita tai tukea rekisteröityjä ehdokkaita sopivien mahdollisuuksien löytämisessä (myös isäntäorganisaatio voi suorittaa tämän tehtävän) - Varmistaa, että vapaaehtoinen allekirjoittaa vapaaehtoistointasopimuksen, joka sisältää oppimis- ja koulutusosan - Kannustaa vapaaehtoista ilmoittautumaan ja osallistumaan Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaalin kautta tarjottavaan yleiseen verkkovalmennukseen - Varmistaa, että vapaaehtoinen saa tukea kielivalmennuksessa (tarvittaessa tukea komission tarjoaman verkkokielivalmennuksen ja arvion suorittamisessa) - Auttaa vapaaehtoista asianmukaisissa valmisteluissa ennen lähtöä yksilöllisten tarpeiden ja valmennus- ja arviointijakson mukaisesti (erityistapauksissa myös isäntäorganisaatio voi suorittaa tämän tehtävän) - Varmistaa vapaaehtoisen osallistuminen lähtövalmennukseen, jos kansallinen toimisto tai SALTO-resurssikeskus järjestää sellaisen - Varmistaa, että vapaaehtoisella on eurooppalainen sairaanhoitokortti ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen pakollinen vakuutus (tarvittaessa) - Varmistaa, että vapaaehtoinen saa Euroopan solidaarisuusjoukkojen tietopaketin - Pitää yhteyttä vapaaehtoiseen ja isäntäorganisaatioon koko toimen ajan
Toimen aikana <i>(Isäntäorganisaation rooli)</i>	<i>Oppiminen, mentorointi ja tuki</i> - Varmistaa, että vapaaehtoinen osallistuu koko valmennus- ja arviointijaksoon (tarvittaessa) - Varmistaa, että vapaaehtoinen käyttää asianmukaisesti eurooppalaista sairaanhoitokorttia ja hyödyntää vakuutusjärjestelmää vain olosuhteiden vaatiessa (tarvittaessa) - Tarjota vapaaehtoiselle mahdollisuus suorittaa tarkasti määriteltäviä tehtäviä, joissa tämä voi hyödyntää ideoitaan, luovuuttaan ja kokemustaan - Määritellä vapaaehtoiselle selkeitä oppimismahdollisuuksia myös yhdessä hänen kanssaan - Tarjota vapaaehtoiselle tehtävään liittyvää tukea, valvontaa ja ohjausta - Tukea vapaaehtoisia, jotta he voivat pohtia oppimisprosessia sekä määrittää ja dokumentoida oppimistuloksensa EU:n validointityökaluilla, erityisesti Youthpass- tai Europass-todistuksen tai kansallisten välineiden avulla (myös tukiorganisaatio voi suorittaa tämän tehtävän) - Tukea tarvittaessa vapaaehtoisen osallistumista kielikursseille - Nimetä mentor, joka vastaa siitä, että vapaaehtoiset saavat - tukea oppimiseen liittyvän itsearvioinnin tekemiseksi - henkilökohtaista tukea - Kannustaa yhteyksiin muiden Euroopan solidaarisuusjoukkoihin osallistuvien nuorten kanssa aina, kun se on mahdollista - Tarjota mahdollisuuksia integroitua paikallisyhteisöön ja tavata muita ihmisiä <i>Elin- ja työolot</i> - Tarjota vapaaehtoiselle sopiva majoitus ja terveelliset ateriat (tai ateriakorvaus), myös lomakaudella - Varmistaa, että vapaaehtoinen voi käyttää paikallisia liikennevälineitä - Maksaa vapaaehtoiselle kuuluvat päivärahat viikoittain tai kuukausittain
Toimen jälkeen	Tarjota tukea vapaaehtoisen sopeuttamiseksi uudelleen kotiyhteisöön

(Tukiorganisaation rooli)	▪ Tarjota vapaaehtoiselle tilaisuus vaihtaa ja jakaa kokemuksia ja oppimistuloksia ▪ Kannustaa vapaaehtoista osallistumaan tulosten levittämiseen ja hyödyntämiseen ▪ Tarjota neuvontaa mahdollisuuksista lisäkoulutukseen tai työllistymiseen ▪ Varmistaa vapaaehtoisen osallistuminen Euroopan solidaarisuusjoukkojen vuotuisen tapahtumaan
---------------------------	--

MIKÄ ON JOHTAVIEN ORGANISAATIOIDEN LAATUMERKKI?

Johtavien organisaatioiden laatumerkin saaminen on ennakoedellytys rahoituksen hakemiseksi vapaaehtoishankkeiden toteuttamiseen. Tällaisen laatumerkin saaneet hakijat voivat saada vapaaehtoishankkeille rahoitusta yksinkertaistetulla menettelyllä, joka kuvataan tämän oppaan kohdan ”Vapaaehtoishankkeet” alakohdassa ”Miten rahoitusta voi saada?”, rahoituksen saatavuudesta ja tuloksellisuuden arvioinnista riippuen.

Johtavaa roolia hakevien organisaatioiden on määriteltävä hakulomakkeessa pidemmän aikavälin tavoitteensa, odotetut hyödyt ja käyttämänsä projektinhallintamalli. Osana hakemusta toimitettu toimintasuunnitelma voi realistisen suunnittelun mahdollistamiseksi kattaa vähintään kolmen vuoden jakson, ja sitä päivitetään säännöllisesti.

Johtavien organisaatioiden laatumerkkihakemukset arvioidaan kelpoisuusperusteiden, valintaperusteiden, poissulkemisperusteiden ja arviointikriteerien mukaisesti. Hakemuslomakkeen asianomaisen kohdan arvioinnissa käytetään myös täydentäviä arviointikriteerejä.

Jotta hakijalle voidaan myöntää johtavien organisaatioiden laatumerkki, sillä on oltava asianmukaiset, toimivat prosessit ja menettelyt korkealaatuisten solidaarisuustoimien toteuttamiseksi suunnitellulla tavalla. Hakijalta ei edellytetä aiempaa kokemusta Euroopan solidaarisuusjoukoista tai Erasmus+-ohjelmasta (2014–2020).

Laatumerkin myöntäminen johtaville organisaatioille riippuu siitä, onko organisaation isäntä- ja/tai tukiorganisaation (kumppaniorganisaatiot) rooliin esittämä laatumerkkihakemus hyväksytty.

Organisaatiot, joilla on isäntä- tai tukiorganisaation laatumerkki, voivat hakea johtavien organisaatioiden laatumerkkiä milloin tahansa ohjelmakauden aikana.

MITKÄ OVAT LAATUMERKIN ARVIOINTIPERUSTEET?

LAATUMERKIN KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset hakijat	Laatumerkki – mikä tahansa voittoa tavoittelematon tai tavoitteleva, paikallinen, alueellinen, kansallinen tai kansainvälinen, julkinen tai yksityinen yhteisö, joka on sijoittautunut laillisesti EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan, tai mikä tahansa kansainvälinen organisaatio. Johtavien organisaatioiden laatumerkki – mikä tahansa voittoa tavoittelematon tai tavoitteleva, paikallinen, alueellinen, kansallinen tai kansainvälinen, julkinen tai yksityinen yhteisö, joka on ollut laillisesti sijoittautunut EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan vähintään yhden vuoden ajan, tai mikä tahansa kansainvälinen organisaatio. Laatumerkkihakemuksessa pitäisi viitata ainoastaan organisaatioon osastojensa ja/tai jaostojensa muodostamana kokonaisuutena³⁷. Nuorten ryhmät eivät voi hakea laatumerkkiä.
Laatumerkin voimassaolo	Kaikki laatumerkit ovat voimassa ohjelmakauden 2021–2027 koko keston ajan. Kansallinen toimisto valvoo sääntöjen noudattamista ja tekee säännöllisiä uudelleenarviointeja kauden aikana. Ohjelmakauden 2021–2027 päätyttyä laatumerkki on voimassa siihen asti, kunnes viimeinen toimi, johon organisaatio osallistuu, päättyy. Johtavien organisaatioiden laatumerkki on voimassa edunsaajajärjestön allekirjoittaman viimeisen avustussopimuksen loppuun asti.
Milloin hakemus jätetään?	Hakemuksia voi tehdä jatkuvasti. Jos johtava organisaatio haluaa jättää avustushakemuksia ehdotuspyynnön ensimmäisellä kierroksella, sen on toimitettava johtavan organisaation laatumerkkihakemus viimeistään edellisen vuoden 31. lokakuuta. Vuonna 2023 tämä määräaika oli poikkeuksellisesti 31. joulukuuta 2023.

³⁷ Organisaation eri osastot eivät voi hakea erillisiä laatumerkkejä. Laatumerkit myönnetään organisaation tasolla (yksi oikeussubjekti = yksi laatumerkki).

Mihin hakemus jätetään?	EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneet organisaatiot jättävät hakemuksensa sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut³⁸. Kansainväliset järjestöt, jotka eivät ole sijoittautuneet EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan, voivat esittää hakemuksensa mille tahansa kansalliselle toimistolle. Ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan sijoittautuneet organisaatiot jättävät hakemuksensa soveltuvaan SALTO-resurssikeskukseen: ▪ Länsi-Balkanin maihin sijoittautuneet organisaatiot Kaakkois-Euroopan SALTO-resurssikeskukseen ▪ itäisiin kumppanimaihin, kansainvälisessä oikeudessa tunnustetulle Venäjän alueelle ja Norjaan sijoittautuneet organisaatiot Itä-Euroopan ja Kaukasuksen SALTO-resurssikeskukseen ▪ eteläisen Välimeren maihin sijoittautuneet organisaatiot SALTO EuroMed -resurssikeskukseen.
Poissulkemis-perusteet	Hakemuslomakkeeseen on liitettävä laillisen edustajan allekirjoittama valahtoinen vakuutus käyttäen saatavilla olevaa mallia.

VALINTAPERUSTEET [VAIN JOHTAVIEN ORGANISAATIOIDEN LAATUMERKKI]

TOIMINNALLISET EDELLYTYKSET

Laatumerkin myöntämisen edellytyksenä on myönteinen arvio organisaation kyvystä hoitaa edellä mainitut merkitykselliset tehtävät ja velvollisuudet. Johtavalla organisaatiolla on oltava riittävät toiminnalliset ja ammatilliset edellytykset toteuttaa ehdotettu toimintasuunnitelma.

Toiminnalliset edellytykset todennetaan hakemuksen (huomioon otetaan myös tiedot hakijan aiemmasta osallistumisesta Erasmus+-ohjelmaan ja/tai Euroopan solidaarisuusjoukkoihin) sekä organisaatioiden rekisteröintijärjestelmään toimitettujen asiakirjojen perusteella. Hakijat, jotka eivät täytä hakulomakkeessa vaadittuja tietoja, voidaan hylätä. Kansallinen toimisto varaa oikeuden pyytää täydentäviä asiakirjoja hakemukseen sisältyvien tietojen todentamiseksi.

TALOUDELLISET EDELLYTYKSET

Johtaviksi organisaatioiksi hakevilla organisaatioilla on oltava vakaat, riittävät rahoituslähteet säännöllisen toimintansa ylläpitämiseksi ehdotetun toimintasuunnitelman toteuttamisen aikana. Taloudellisia edellytyksiä ei kuitenkaan tarkasteta osana tämän laatumerkin valintamenettelyä. Ne tarkastetaan, kun laatumerkin saaneet organisaatiot hakevat avustusta. Lisätietoja on tämän oppaan E-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Laatumerkki myönnetään edellä mainittujen periaatteiden ja laatuvaatimusten mukaisesti. Hakemusten arviointiin sovelletaan seuraavia arviointikriteerejä. Jotkin perusteet liittyvät haettuun rooliin.

Merkityksellisyys	Se, missä määrin ▪ organisaation motiivit osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkoihin ovat vakuuttavia ja selvästi ilmaistuja ▪ organisaation tavoitteet ja säännöllinen toiminta vastaavat Euroopan solidaarisuusjoukkojen tavoitteiden kannalta merkityksellisiin kysymyksiin ja missä määrin niillä on vahva solidaarisuusulottuvuus ▪ ehdotuksella edistetään EU:n yhteisiä arvoja, kuten ihmisarvon kunnioittamista, vapautta, kansanvaltaa, tasa-arvoa, oikeusvaltion periaatetta ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, ja torjutaan kaikenlaista syrjintää.
Toimenpiteiden laatu	Se, missä määrin organisaatio noudattaa seuraavia ohjelman laatuvaatimuksia: ▪ valitsee osallistujat ja/tai ottaa ne mukaan toimiin avoimella, oikeudenmukaisella menettelyllä ▪ varmistaa asianmukaiset käytännön järjestelyt ja logistiset järjestelyt

³⁸ Huom. Toisen maan kansallisten viranomaisten valvonnassa olevat organisaatiot jättävät hakemuksen valvovan maan kansalliseen toimistoon.

	▪ varmistaa riittävän tuen osallistujille ennen toimea, sen aikana ja sen jälkeen tarvittaessa ▪ varmistaa, että osallistujat täyttävät asiaankuuluvat turvallisuusselvitysvaatimukset ja että haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien kanssa työskentelevät osallistujat osallistuvat erityisvalmennukseen sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti ▪ varmistaa asiaankuuluvan henkilökohtaisen tuen osallistujille ▪ varmistaa osallistujille vahvan oppimisosion sekä oppimistulosten tunnustamisen ja validoinnin ▪ takaa osallistujien ja kohderyhmien turvallisuuden ja suojelun vahingon välttämistä koskevan periaatteen mukaisesti ▪ välttää työpaikan korvaamista vapaaehtoistyöllä, rutiinitehtäviä ja tehtäviä, joilla on vähäinen oppimisvaikutus ▪ suunnittelee ja toteuttaa korkealaatuisia toimia, jotka vastaavat täyttämättömiin yhteiskunnallisiin tarpeisiin sekä hyödyttävät osallistujia, yhteisöjä ja kohderyhmiä ▪ pyrkii tavoittamaan, tukemaan ja osallistamaan muita vähemmän mahdollisuuksia omaavia nuoria.
Organisatoriset valmiudet	Se, missä määrin ▪ organisaatio on osoittanut, että se kykenee ja sitoutuu osoittamaan asianmukaiset resurssit Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimien hallinnointiin sovellettavien laatustandardien mukaisesti ▪ organisaatio on ehdottanut asianmukaisia toimenpiteitä toimien jatkuvuuden varmistamiseksi siinä tilanteessa, että organisaatiossa tapahtuu muutoksia ▪ organisaatio osoittaa, että se pystyy hyvin tunnistamaan kumppaneita ja toimimaan niiden kanssa.

Vain johtavia organisaatioita koskevat täydentävät arviointikriteerit

Ehdotusten on saatava vähintään 60 pistettä. Lisäksi niiden on saatava vähintään puolet enimmäispistemäärästä jokaisessa jäljempänä mainituista arviointikriteerien luokista.

Strateginen lähestymistapa <i>(enintään 20 pistettä)</i>	Se, missä määrin ▪ hakija laatii vakuuttavan pitkän aikavälin kehysten tarkasti määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi sekä selkeät välitavoitteet ja mukauttamistoimenpiteet ▪ ilmoitetuilla tavoitteilla vastataan tärkeisiin yhteiskunnallisiin tarpeisiin ja missä määrin ne ovat merkityksellisiä Euroopan solidaarisuusjoukkojen tavoitteiden kannalta ▪ suunnitellut toimet sopivat yhteen todettujen tarpeiden ja tavoitteiden kanssa ▪ ehdotetut tavoitteet ovat realistisia ja riittävän kunnianhimoisia suhteessa tavoitteisiin ja valmiuksiin ▪ suunnitellut toimet tuottavat selkeitä hyötyjä osallistujille, osallistajaorganisaatioille ja kohderyhmille ja missä määrin niillä on mahdollisesti myös laajempia vaikutuksia (esimerkiksi paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella tai valtioiden välisellä tasolla) ▪ suunnitellut toimet ja tavoitteet osoittavat tuottavansa eurooppalaista lisäarvoa ▪ hakija pyrkii suunnittelemaan esteettömiä ja osallistavia toimia ja/tai tukemaan hankkeita ja toimia, joilla vastataan aktiivisesti osallisuutta ja moninaisuutta koskevaan kysymykseen laajemmin yhteiskunnassa ▪ hakija pyrkii edistämään ympäristökestävyyttä ja vastuullisuutta sekä suunnittelee kestävän, ympäristöystävällisen toimintatavan sisällyttämistä toimiin ▪ hakija suunnittelee hyödyntävänsä digitaalisia välineitä ja menetelmiä toimien täydentämiseksi ja parantamiseksi.
Hankkeen hallinta ja koordinointi <i>(enintään 50 pistettä)</i>	Se, missä määrin ▪ organisaatio takaa hankkeen laadukkaan hallinnoinnin, muun muassa asianmukaiset viestintä- ja koordinoitustoimenpiteet kumppanien kanssa ▪ toimenpiteet, joilla levitetään tietoa toimien tuloksista osallistajaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella, ovat tarkoituksenmukaisia ja laadukkaita ▪ toimenpiteet toimien seuraamiseksi ja arvioimiseksi ovat tarkoituksenmukaisia ja laadukkaita.

MITKÄ OVAT SEURANTA-, RAPORTOINTI- JA LAADUNVARMISTUSTOIMENPITEET?

VALVONTA JA RAPORTOINTI

Laatumerkkiä arvioidaan säännöllisesti uudelleen. Kansallinen toimisto voi järjestää seurantakäyntejä ja virallisia tarkastuksia tai pyytää tilannekatsauksia ja arvioida niitä. Näiden perusteella se voi seurata organisaatioiden toimintaa, tarkastaa, että sovittuja laatuvaatimuksia noudatetaan, ja tarjota tukea.

Viralliset tarkastukset voivat olla asiakirjatarkastuksia tai käyntejä organisaation tiloihin tai muihin tiloihin, joissa toimia toteutetaan tai on toteutettu. Kansallinen toimisto voi pyytää, että toisen maan kansallinen toimisto tai ulkopuolinen asiantuntija auttaa sitä valvomaan ja seuraamaan kyseisessä maassa toteutettavia toimia.

Laatumerkin saaneiden organisaatioiden on ilmoitettava kansalliselle toimistolle kaikista sellaisista muutoksista organisaatiossaan, jotka olisi otettava huomioon niiden laatumerkissä. Kansallinen toimisto voi arvioida uudelleen, täyttääkö organisaatio edelleen laatumerkin myöntämisedellytykset.

JOHTAVIEN ORGANISAATIOIDEN LAATUMERKIN ERITYISJÄRJESTELYT

Organisaatioiden on vähintään kerran johtavien organisaatioiden laatumerkin voimassaoloaikana

- raportoitava edistymisestä tavoitteiden saavuttamisessa
- raportoitava siitä, miten ne varmistavat laatuvaatimusten noudattamisen
- päivitettävä toimintasuunnitelmansa.

Kansallinen toimisto voi pyytää tilanneraportin kaikista edellä luetelluista seikoista samanaikaisesti tai kustakin erikseen.

Kansallinen toimisto voi korvata tavoitteita ja laatuvaatimuksia koskevat raportointivelvoitteet seurantakäynnillä.

Jos raportoinnin, seurannan ja laadunvarmistustarkastusten perusteella saadut organisaation tulokset tai organisaatiossa tapahtuneet merkittävät muutokset niin edellyttävät, kansallinen toimisto voi muuttaa tilanneraporttien määrää ja aikataulua.

Johtavien organisaatioiden laatumerkin saaneet organisaatiot voivat pyytää laatumerkinsä ja toimintasuunnitelmansa päivittämistä ja uudelleenarviointia. Se voidaan tehdä laatumerkin voimassaoloaikana kahden vuoden välein. Pyyntöjä hallinnollisista muutoksista, jotka eivät vaikuta toimintasuunnitelmiin eivätkä edellytä laatuarviointia, voidaan esittää milloin tahansa.

KORJAAVAT TOIMENPITEET

Jos kyseessä on suuren riskin organisaatio tai jos organisaatio ei ole noudattanut kansallisen toimiston ohjeita tai määräaikoja, jos se on raportoinnin, seurannan tai laadunvarmistustarkastuksen perusteella saanut erittäin heikkoja tuloksia tai jos se on rikkinut ohjelman sääntöjä toistuvasti (myös toisessa toimessa), kansallinen toimisto voi toteuttaa seuraavat korjaavat toimenpiteet:

- Keskeytys: Jos organisaatioiden akkreditointi on keskeytetty, ne eivät voi enää osallistua ohjelmaan, ennen kuin ne ovat ryhtyneet toimenpiteisiin ja parantaneet tuloksellisuutta. Organisaatiot, joiden akkreditointi on keskeytetty ja joilla on johtavien organisaatioiden laatumerkki, eivät voi enää hakea rahoitusta. Kansallinen toimisto voi myös irtisanoa jotkin tai kaikki voimassa olevat avustussopimukset.
- Tarkkailu (kohdistuu vain johtaviin organisaatioihin): Jos johtavien organisaatioiden laatumerkin saanut organisaatio on asetettu tarkkailuun, kansallinen toimisto saattaa vähentää rahoitusta, jota organisaatio voi hakea. Tämän tyyppisen laatumerkin ensimmäistä kertaa saaneet organisaatiot voidaan asettaa tarkkailuun, jos toiminnallisia edellytyksiä koskevassa tarkastuksessa havaitaan heikkolaatuisen toteutuksen riski.

Tarkkailu- tai keskeytysaika jatkuu, kunnes kansallinen toimisto toteaa, että tässä ehdotuspyynnössä asetetut ehdot ja laatuvaatimukset täyttyvät jälleen ja että organisaatio on puuttunut heikon suoritustason riskiin.

Organisaatiot, joiden akkreditointi on keskeytetty tai joita tarkkaillaan, eivät voi hakea uutta laatumerkkiä.

VOIMASSAOLON PÄÄTTÄMINEN

Laatumerkin voimassaolo voidaan päättää, jos kansallisen toimiston ohjeiden ja määräaikojen laiminlyönti on jatkuvaa, jos tulokset ovat erittäin heikkoja tai jos ohjelman sääntöjä rikotaan toistuvasti. Kansallinen toimisto ottaa jokaisen laiminlyönnin asianmukaisesti huomioon ja ohjaa organisaatiota hyvissä ajoin, jotta korjaaviin toimenpiteisiin olisi riittävästi aikaa.

Lisäksi kansalliset toimistot voivat päättää laatumerkin voimassaolon, jos organisaatio lakkaa olemasta, tai johtavien organisaatioiden osalta, jos avustuspyyntöjä ei ole tehty vähintään kolmena peräkkäisenä vuotena.

SOLIDAARISUUSHANKKEET

MIKÄ ON SOLIDAARISUUSHANKE?

Solidaarisuushanke on nuorten itsensä käynnistämä, kehittämä ja toteuttama, voittoa tavoittelematon solidaarisuustoimi, jonka kesto on 2–12 kuukautta. Se antaa vähintään viiden nuoren ryhmälle tilaisuuden ilmaista solidaarisuutta ottamalla vastuuta ja sitoutumalla positiivisen muutoksen aikaansaamiseen paikallisyhteisössään. Hankkeella on oltava selkeästi määritetty teema, johon nuorten ryhmä haluaa perehtyä yhdessä, jonka on ilmentävä hankkeen konkreettisessa päivittäisessä toiminnassa ja joka koskee kaikkia ryhmän jäseniä. Solidaarisuushankkeissa olisi puututtava yhteisöjen keskeisiin haasteisiin, tarvittaessa myös raja-alueilla yhdessä yksilöityihin haasteisiin, ja niiden olisi myös tuotettava eurooppalaista lisäarvoa. Solidaarisuushankkeeseen osallistuminen on merkittävä epävirallisen oppimisen kokemus, jonka kautta nuoret voivat edistää henkilökohtaista, koulutuksellista, sosiaalista ja kansalaistaitoihin liittyvää kehittymistään.

Solidaarisuushanke koostuu yleensä seuraavista vaiheista:

- suunnittelutoimet
- valmistelutoimet
- toimien toteuttaminen
- jatkotoimet (muun muassa toimien arviointi sekä hankkeen tulosten levittäminen ja hyödyntäminen).

MITKÄ OVAT TAVOITTEET?

Solidaarisuushankkeen on liitettävä selkeästi **Euroopan solidaarisuusjoukkojen tavoitteisiin ja periaatteisiin**, erityisesti solidaarisuuteen. Tämän yhteisen arvon avulla voidaan puuttua niihin nykyisiin ja tuleviin yhteiskunnan haasteisiin, joihin nuoret eurooppalaiset ovat valmiita tarttumaan ilmaisemalla solidaarisuuttaan käytännössä. Solidaarisuushankkeessa voidaan keskittyä muita heikommassa asemassa oleviin nuoriin, joiden on vaikea osallistua yhteiskunnan toimintaan. Solidaarisuushankkeessa olisi otettava huomioon myös suunniteltujen toimien kestävyys ja ympäristöystävällisyys.

Nuorten pitäisi tarttua toimeen vastatakseen ympärillään oleviin ongelmiin ja haasteisiin. Tämän vuoksi solidaarisuushankkeen pitäisi liittyä suoraan siihen **paikallisyhteisöön**, jossa nuoret elävät – vaikka joissakin niistä voidaan puuttua myös alueellisiin tai jopa valtakunnallisiin ongelmiin. Joillakin solidaarisuushankkeilla voidaan myös ratkaista yhteisiä haasteita, jotka on tunnistettu yhdessä raja-alueilla. Solidaarisuushankkeen pitäisi vaikuttaa paikallisyhteisöön siltä pohjalta, että siinä puututaan paikallisiin ongelmiin, otetaan kohteeksi tietty ryhmä tai kehitetään paikallisia mahdollisuuksia (erityisesti yhteisöissä, jotka sijaitsevat maaseudulla tai eristyksissä olevilla, syrjäisillä tai raja-alueilla), mutta myös siksi, että hankkeeseen otetaan mukaan eri toimijoita ja kehitetään uusia kumppanuuksia. Yhteisöt voivat siis hyötyä solidaarisuushankkeesta asettamalla yhteisiä tavoitteita ja tekemällä yhteistyötä niiden saavuttamiseksi.

Sen lisäksi, että solidaarisuushankkeessa puututaan paikallisiin haasteisiin, siinä pitäisi myös tuottaa **eurooppalaista lisäarvoa** käsittelemällä EU:n tasolla määritettyjä painopisteitä. Solidaarisuushankkeessa pitäisi näkyä yhteinen huoli eurooppalaiseen yhteiskuntaan kuuluvista kysymyksistä, kuten kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisesta, ilmastonmuutoksesta tai demokraattisesta osallistumisesta. Eurooppalainen lisäarvo voi näkyä missä tahansa solidaarisuushankkeen osatekijässä, joka liittyy eurooppalaisiin kysymyksiin, arvoihin ja painopisteisiin. Eurooppalaisia painopisteitä edistetään myös levittämällä hanketuloksia. Rajat ylittävissä hankkeissa olisi oltava selvää, mitä yhteisiä haasteita on paikallisyhteisöillä, jotka sijaitsevat rajat ylittävillä alueilla mutta toistensa lähellä, ja miten solidaarisuushanke voisi hyödyttää näitä alueita vastaamalla näihin haasteisiin³⁹.

Solidaarisuushankkeeseen osallistuminen on nuorille myös tärkeä **epävirallisen oppimisen kokemus**. Sen pitäisi edistää tunnetta aloitteellisuudesta, aktiivisesta EU:n kansalaisuudesta ja yrittäjähengestä. Erityisesti hanketta vetävät nuoret voivat omaksua käytännössä sosiaalisen yrittäjyyden konseptin luomalla uusia tuotteita tai palveluita, jotka hyödyttävät paikallisyhteisöä tai yhteiskuntaa yleensä ja vastaavat merkittäviin yhteiskunnallisiin haasteisiin. Siirtämällä omat ideansa käytäntöön, kohtaamalla odottamattomia tilanteita, löytämällä ratkaisuja niihin ja kokeilemalla innovatiivisia, luovia toimenpiteitä nuoret oppivat uusia taitoja, kehittävät valmiuksiaan, ilmaisevat luovuuttaan ja ottavat vastuuta toiminnastaan. He kasvattavat itsetuntoaan, itsenäisyyttään ja oppimismotivaatiotaan. Solidaarisuushankkeen vetämiseen ja toteuttamiseen osallistuminen voi myös olla ensimmäinen askel kohti yrittäjyyttä tai organisaation perustamista solidaarisuus- ja nuorisotalalla tai voittoa tavoittelemattomalla sektorilla.

³⁹ Rajat ylittävien alueiden määrittelyssä sallitaan joustavuus, ja niihin voi kuulua myös meren toisistaan erottamia alueita, kunhan tunnustetaan selkeästi yhteiset haasteet, joihin hankkeella vastataan.

MITEN SOLIDAARISUUSHANKE PERUSTETAAN?

Nuorten, jotka haluavat muodostaa ryhmän solidaarisuushankkeen käynnistämiseksi, on rekisteröidyttävä Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin. Ryhmän jäsenille ei ole asetettu enimmäismäärää. Toimet toteutetaan hakijan asuinmaassa. Tämä helpottaa niiden nuorten osallistumista, joilla saattaa olla vaikeuksia osallistua kansainvälisiin toimiin.

Ryhmä päättää itsenäisesti työmenetelmistä ja siitä, miten hanketta hallinnoidaan. Yksi ryhmän jäsenistä ottaa laillisen edustajan roolin ja tekee hakemuksen (paitsi jos jokin organisaatio hakee ryhmän puolesta). Ryhmä jakaa tehtävät ja vastuualueet, varmistaa tehokkaan koordinoinnin ja viestinnän jäsentensä välillä sekä määrittää, miten paljon aikaa tehtävien suorittamiseen käytetään suhteessa hankkeen tavoitteisiin. Työmenetelmien tarkoituksena pitäisi olla ryhmän kaikkien jäsenten osallistaminen hankkeen ja toimien eri vaiheissa (valmistelu, toteutus ja tulosten jakaminen). Vaiheet pitäisi jäsenellä selkeästi hankkeen aikataulun avulla.

Solidaarisuushanketta suunnitteleva nuorisoryhmä voi hakea tukea **organisaatiolta** (miltä tahansa julkiselta tai yksityiseltä elimeltä). Organisaatio voi hakea ryhmän puolesta avustusta Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa. Organisaation roolin pitäisi olla hallinnollinen; sen pitäisi tukea ryhmää hankkeen elinkaaren hallinnollisissa ja taloudellisissa tehtävissä. Se voi kuitenkin tarjota tukea ja ohjausta myös oppimistulosten määrittämisessä ja dokumentoinnissa.

Solidaarisuushanketta toteuttavien nuorten tukena voi olla **ohjaaja**. Ohjaaja on resurssihenkilö, jolla voi olla kokemusta nuorisotyöstä ja joka on mukana nuorten ryhmien toiminnassa ja tukee heidän osallistumistaan hankkeen eri vaiheissa. Ohjaaja pysyy solidaarisuushankkeen ulkopuolella, joten hän ei ole ryhmän jäsen. Hän voi tarvittaessa tulla ryhmän puolesta hakemuksen tekemään organisaatiosta. Ohjaaja auttaa nuorten ryhmää niillä aloilla ja aihealueilla, joilla nuoret tarvitsevat tukea, jotta he voivat itse toteuttaa hankkeen menestyksekkäästi. Ohjaajalla voi olla erilaisia tehtäviä ryhmän tarpeiden perusteella. Tämä voidaan toteuttaa säännöllisillä valmennuksilla koko hankekauden ajan, tiettyjä aiheita koskevalla kohdennetulla valmennuksella tai näiden yhdistelmällä. Ohjaaja voi antaa neuvoja laadukkaasta oppimisprosessista ja auttaa oppimistulosten määrittämisessä ja dokumentoinnissa hankkeen lopuksi. Nuorten ryhmä voi hyödyntää yhden tai useamman ohjaajan tukea tarpeidensa mukaan. Lähtökohtaisesti ohjaaja työskentelee tukea hakevan nuorten ryhmän, ei hankkeen kohderyhmien, kanssa.

Ohjaaja voi olla esimerkiksi henkilö, jonka puoleen kääntyä, jos ryhmässä herää epäilyksiä tai kysymyksiä tai syntyy ristiriitoja. Hän voi olla kouluttaja, joka järjestää projektinhallintaa koskevan työpajan tai opettaa ryhmälle tiettyjä projekteissa tarvittavia taitoja, tai henkilö, joka tukee ja valvoo oppimisprosessia.

Hankkeen eri vaiheissa ryhmän pitäisi pohtia kokemaansa **oppimisprosessia**. Hankkeen suunnitteluvaiheen aikana pitäisi keskustella yhdessä hankkeen yleisten tavoitteiden lisäksi oppimistavoitteista. Toteutuksen aikana eri seikkoja pitäisi pohtia säännöllisesti, ja hankkeen loppupuolella ryhmän pitäisi pohtia toimenpiteitä, joiden avulla oppimistulokset saadaan näkyviin. Näiden oppimistulosten tunnustamiseksi ja validoimiseksi on suositeltavaa käyttää Youthpass-todistusta ja siihen liittyviä ohjeita oppimisprosessin pohtimiseksi.

Ryhmän pitäisi pohtia yhdessä toimenpiteitä hankkeen näkyvyyden ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen yleisen näkyvyyden varmistamiseksi. Ryhmän pitäisi myös pohtia **jatkotoimenpiteitä**. Tämä tarkoittaa, että hanke pitäisi asettaa pidemmän aikavälin kontekstiin ja suunnitella siten, että sillä on vaikutuksia myös päätyttyään. Jotta hankkeesta ja sen tuloksista tulee kestävämpiä, ryhmän pitäisi tehdä loppuarviointi. Näin pitäisi pystyä arvioimaan, onko hankkeen tavoitteet saavutettu ja ovatko ryhmän odotukset täyttyneet. Siten voidaan arvioida myös hankkeen yleistä onnistumista. Ryhmän pitäisi miettiä, miten hankkeen tuloksia voitaisiin jakaa ja kenen kanssa.

PAINOPISTEET

OSALLISUUS JA MONINAISUUS

Euroopan solidaarisuusjoukot pyrkivät edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Solidaarisuushankkeita toteuttavien nuorten olisi suunniteltava saavutettavia, osallistavia toimia ottaen huomioon niiden osallistujien tarpeet, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Sekä ryhmän jäsenille että kohderyhmälle on tarjolla erityisrahoitusta muita vähemmän mahdollisuuksia omaavien osallistumiseen.

YMPÄRISTÖNSUOJELU, KESTÄVÄ KEHITYS JA ILMASTOTOIMET

Solidaarisuushankkeilla olisi edistettävä ekologisesti kestävää, vastuullista toimintaa osallistujien keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoimien ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Solidaarisuushankkeet olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoisesti esimerkiksi sisällyttämällä niihin kestäviä käytäntöjä, kuten jätteen vähentämistä ja kierrätystä sekä kestävien liikennemuotojen käyttöä.

DIGITAALISUUS

Euroopan solidaarisuusjoukot tukevat digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien sisällyttämistä solidaarisuushankkeisiin. Solidaarisuushankkeita toteuttavia nuorten ryhmiä kannustetaan hyödyntämään digitaalisia välineitä ja oppimismenetelmiä. Näiden avulla voidaan täydentää ryhmien fyysisiä toimia ja parantaa niiden laatua.

OSALLISTUMINEN YHTEISKUNNALLISEEN TOIMINTAAN

Euroopan solidaarisuusjoukot kannustavat osallistavan ulottuvuuden sisällyttämistä hankkeisiin. Näin nuoret voivat osallistua aktiivisesti hanketoimien suunnitteluun ja toteutukseen ja huomata samalla, miten palkitsevaa aktiivinen kansalaisuus ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistuminen voi olla.

MITKÄ OVAT HANKKEIDEN ARVIOINTIPERUSTEET?

KELPOISUUSPERUSTEET JA TIEDOT HAKEMUKSISTA

Kuka toteuttaa hankkeen?	Vähintään viiden sellaisen 18–30-vuotiaan ⁴⁰ nuoren ryhmä, jotka oleskelevat laillisesti samassa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa ja jotka ovat rekisteröityneet Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin. Ryhmän jäsenille ei ole asetettu enimmäismäärää.
Kuka voi hakea?	Hankkeen toteuttava ryhmä. Yksi ryhmään kuuluvista nuorista ottaa laillisen edustajan roolin ja vastaa hakemuksen tekemisestä. Mikä tahansa EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan laillisesti sijoittautunut julkinen tai yksityinen elin hankkeen toteuttavan ryhmän puolesta.
Hankkeen tapahtuma- paikka	Hanke on toteutettava hakijan asuinmaassa. Tapauksissa, joissa hankkeella vastataan rajat ylittäviin haasteisiin, hanketoimia voidaan toteuttaa myös EU:n jäsenvaltioiden rajat ylittävillä alueilla, ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa ja ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa, joilla on yhteinen raja hakijan maan kanssa.
Hankkeiden kesto	2–12 kuukautta.
Mihin hakemus jätetään?	Sen maan kansalliseen toimistoon, jossa hakija laillisesti asuu.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa seuraaviin ajankohtiin mennessä: ▪ kesäkuun 1. päivän ja joulukuun 31. päivän välisenä aikana alkavia hankkeita koskevat avustushakemukset on jätettävä viimeistään saman vuoden 20. helmikuuta klo 12.00 (Brysselin aikaa) ▪ (mahdollinen lisäkierros) elokuun 1. päivän ja joulukuun 31. päivän välisenä aikana alkavia hankkeita koskevat hankehakemukset on jätettävä viimeistään saman vuoden 7. toukokuuta klo 12.00 (Brysselin aikaa) ▪ tammikuun 1. päivän ja toukokuun 31. päivän välisenä aikana alkavia hankkeita koskevat hakemukset viimeistään edellisen vuoden 1. lokakuuta klo 12.00 (Brysselin aikaa). Kansalliset toimistot voivat järjestää kolme valintakierrosta asettamalla kolme edellä mainittua määräaika tai vain ensimmäisen määräajan (20. helmikuuta) ja viimeisen määräajan (1. lokakuuta). Tiedot julkaistaan kunkin kansallisen toimiston verkkosivustolla.
Miten haetaan?	Oppaan E-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Poissulkemis- perusteet	Hakemuslomakkeeseen on liitettävä laillisen edustajan allekirjoittama valahtoinen vakuutus käyttäen saatavilla olevaa mallia.

⁴⁰ Osallistujien on oltava 18–30-vuotiaita hankkeen alkamispäivänä.

VALINTAPERUSTEET

Ks. oppaan E-osan vaiheet 2 ja 3.

ARVIOINTIKRITEERIT

Ehdotusten on saatava vähintään 60 pistettä, jotta hakemus otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi niiden on saatava vähintään puolet enimmäispistemäärästä jokaisessa jäljempänä mainituista arviointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hankkeet, jotka saavat korkeimman pistemäärän ”merkityksellisyydestä, perusteluista ja vaikutuksesta”. Sen jälkeen otetaan huomioon ”hankkeen hallinnoinnin laatu” ja sen jälkeen ”hankesuunnitelman laatu”.

Merkityksellisyys, perustelut ja vaikutus <i>(enintään 40 pistettä)</i>	- Hankkeen merkityksellisyys Euroopan solidaarisuusjoukkojen tavoitteiden ja painopisteiden kannalta - Missä määrin hankkeessa otetaan huomioon Euroopan solidaarisuusjoukkojen periaatteet - Missä määrin hanke tuottaa eurooppalaista lisäarvoa käsittelemällä olennaisia aihealueita - Hankkeen merkityksellisyys ryhmän jäsenten tarpeiden kannalta - Hankkeen merkityksellisyys kohderyhmän (jos sellainen on) ja yhteisöjen tarpeiden kannalta - Hankkeen mahdollinen vaikutus ryhmän jäseniin, muun muassa heidän henkilökohtaisiin ja yrittäjyyteen liittyviin taitoihinsa ja sosiaaliseen osallistumiseensa - Mahdollinen vaikutus kohderyhmään (jos sellainen on) ja paikallisyhteisöihin - Missä määrin ehdotuksella edistetään EU:n yhteisiä arvoja, kuten ihmisarvon kunnioittamista, vapautta, kansanvaltaa, tasa-arvoa, oikeusvaltion periaatetta ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, ja torjutaan kaikenlaista syrjintää.
Hankesuunnitelman laatu <i>(enintään 40 pistettä)</i>	- Hankkeen tavoitteiden ja ehdotettujen toimien keskinäinen johdonmukaisuus - Missä määrin hankkeen suunnittelevat, laativat ja toteuttavat nuoret - Missä määrin ryhmän kokoonpano sallii hankkeen tavoitteiden saavuttamisen - Ryhmän jäsenten osallistuminen hankkeen eri vaiheisiin - Hankkeen kaikkien vaiheiden (suunnittelu, valmistelu, toteutus, arviointi ja tulosten jakaminen) selkeys, kattavuus ja laatu - Missä määrin hankkeen oppimisprosessia ja oppimistuloksia on pohdittu, määritetty ja dokumentoitu, erityisesti Youthpass-todistuksen kautta - Missä määrin hankkeessa otetaan huomioon kestävät, ympäristöystävälliset käytännöt ja esteettömät, osallistavat toimet sekä hyödynnetään digitaalisia välineitä ja menetelmiä toimien täydentämiseksi ja parantamiseksi
Hankkeen hallinnoinnin laatu <i>(enintään 20 pistettä)</i>	- Ryhmän jäsenten väliset käytännön järjestelyt, hallinnointi, yhteistyö ja viestintä - Hanketulosten arviointitoimenpiteet - Toimenpiteet, joilla hanke tehdään näkyväksi muille, jotka eivät osallistu hankkeeseen - Toimenpiteet hanketulosten jakamiseksi

MITKÄ OVAT AVUSTUSKELPOISET KUSTANNUKSET JA SOVELLETTAVAT RAHOITUSSÄÄNNÖT?

Avustuskelpoiset kustannukset		Rahoitustapa	Määrä	Myöntöperuste
Hankehallinnointikustannukset	Hankkeen hallinnointiin ja toteutukseen (esimerkiksi valmisteluun, toimien toteutukseen, arviointiin, tulosten levittämiseen ja jatkotoimiin) liittyvät kustannukset	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	630 euroa kuukaudessa	Perusteena solidaarisuushankkeen kesto.
Ohjaajakustannukset	Kustannukset, jotka liittyvät ohjaajan osallistumiseen hankkeeseen	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	B1 työpäivältä Enintään 12 päivää	Perusteena hakijan kotimaa ja työpäivien määrä. Työpäivän määritelmä riippuu hakijan kotimaan kansallisesta lainsäädännöstä. Ehdollinen: Ohjaajaan liittyvät kulut on perusteltava hakulomakkeessa. Ohjauksen kesto ei liity hankkeen keston.
Poikkeukselliset kulut	Kulut, jotka aiheutuvat sellaisten nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumisen tukemisesta (jos nämä ovat hankkeen toteuttavan ryhmän jäseniä). Kulut, jotka aiheutuvat sellaisten ihmisten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumisen tukemisesta (jos nämä ovat hankkeen kohderyhmää).	Todelliset kustannukset	100 % avustuskelpoisista kustannuksista	Ehdollinen: Rahoitustukea koskevat pyynnöt poikkeuksellisten kulujen kattamiseksi on perusteltava asianmukaisesti hakulomakkeessa, ja kansallisen toimiston on hyväksyttävä ne. Hankkeen kohderyhmänä olevien muita vähemmän mahdollisuuksia omaavien henkilöiden poikkeuksellisia kustannuksia koskeva rahoitustukipyyntö voi olla enintään 7 000 euroa hanketta kohti.

MITKÄ OVAT YSIKKÖKUSTANNUKSET TYÖPÄIVÄÄ KOHDEN?

	Ohjaajakustannukset (euroa päivässä)
	B1
Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi ja Tanska	255
<u>Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali, Slovakia, Slovenia, Tšekki ja Viro</u>	227
Bulgaria, Kroatia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Puola, Romania, Turkki ja Unkari	137

C-OSA – NUORTEN OSALLISTUMINEN HUMANITAARISEEN APUUN LIITTYVIIN SOLIDAARISUUSTOIMIIN

Tässä osassa esitellään humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkki ja kuinka sen voi saada sekä kerrotaan Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkoihin (humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminta) osallistumisesta.

Tässä luvussa esitetään

- humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkin kuvaus
- Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen tavoitteiden, odotettujen vaikutusten ja tuettujen toimien kuvaus
- taulukot, joissa esitetään hankehakemusten arviointiperusteet
- lisätietoja toimien laatuominaisuuksista
- rahoitussäännöt.

Hakijoiden kannattaa lukea huolellisesti koko tämä osa ennen hakemuksen tekemistä.

MITÄ TOIMIA TUETAAN?

Tässä ohjelmalohkossa Euroopan solidaarisuusjoukot tukevat vapaaehtoistoimintaa humanitaariseen apuun liittyvissä solidaarisuustoimissa.

Koska humanitaarisen avun tarve maailmassa on lisääntynyt huomattavasti, on tarpeen edistää solidaarisuutta jäsenvaltioiden välillä sekä niiden kolmansien maiden kanssa, joihin ihmisten aiheuttamat katastrofit tai luonnonkatastrofit vaikuttavat, ja pyrkiä vahvistamaan solidaarisuuden edistämistä ja lisäämään humanitaarisen avun näkyvyyttä unionin kansalaisten keskuudessa. Avun antaminen humanitaarista apua tarvitseville ihmisille ja yhteisöille unionin ulkopuolisissa maissa inhimillisyyden, tasapuolisuuden, puolueettomuuden ja riippumattomuuden perusperiaatteiden pohjalta on tärkeä solidaarisuuden ilmaus.

Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen puitteissa toteutettavat toimet edistävät erityisesti tarveperusteisen humanitaarisen avun antamista, jolla pyritään pelastamaan ihmishenkiä, ehkäisemään ja lieventämään inhimillistä kärsimystä ja säilyttämään ihmisarvo, sekä haavoittuvassa asemassa olevien tai katastrofista kärsimään joutuneiden yhteisöjen valmiuksien ja selviytymiskyvyn vahvistamista. Tästä ohjelmalohkosta rahoitetut humanitaarisen avun vapaaehtoishankkeet tarjoavat 18–35-vuotiaille nuorille mahdollisuuden osallistua vapaaehtoistoimintaan, jonka tavoitteena on tukea humanitaarisia avustustoimia. Nämä toimet antavat nuorille mahdollisuuden suorittaa isäntäorganisaation toiminnan tukemiseksi tarvittavia tehtäviä.

Nuorten turvallisuuden varmistamiseksi tämän ohjelmalohkon mukaista vapaaehtoistoimintaa voidaan tehdä ainoastaan maissa

- joissa toteutetaan humanitaarisen avun toimia ja operaatioita ja
- joissa ei ole käynnissä kansainvälisiä tai muita aseellisia konflikteja⁴¹.

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/888, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman perustamisesta sekä asetusten (EU) 2018/1475 ja (EU) N:o 375/2014 kumoamisesta, 10 artiklan 2 kohta.

HUMANITAARISEN AVUN VAPAAEHTOISTOIMINNAN LAATUMERKKI

MIKÄ ON LAATUMERKKI?

Humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkki todistaa, että organisaatio on kykenevä ja halukas toteuttamaan korkealaatuisia solidaarisuustoimia toimen ”Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot” periaatteiden, tavoitteiden ja vaatimusten mukaisesti. Tämän laatumerkin hankkiminen on edellytys osallistumiselle vain humanitaarisen avun operaatioita tukevaan vapaaehtoistointaan.

MITKÄ OVAT LAATUMERKIN ERI TYYPIT?

Haettaessa humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkkiä hakijaorganisaatiot voivat valita jommankumman seuraavista rooleista:

- **tukiorganisaation rooli**, johon kuuluvat osallistujien tukeminen, perehdyttäminen ja/tai valmentaminen ennen lähtöä, välittäjänä toimiminen osallistujien ja heidän isäntäorganisaatioidensa välillä ja/tai osallistujien tukeminen kotiinpaluussa; rooli oikeuttaa organisaation myös tekemään hankehakemuksia ja koordinoimaan humanitaarisen avun vapaaehtoishankkeita koskevia kumppanuuksia
- **isäntäorganisaation rooli**, joka kattaa kaikki solidaarisuusjoukkoihin osallistujan isännöimiseen liittyvät toimet, muun muassa nuoren toimintaohjelman laatimisen ja osallistujan asianmukaisen ohjaamisen ja tukemisen hankkeen kaikissa vaiheissa.

MITEN LAATUMERKKIJÄRJESTELMÄ TOIMII?

Humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkki myönnetään kolmivaiheisen valintaprosessin jälkeen: hakemuksen jättäminen, arviointi ja myöntäminen.

Humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkkiä koskevia hakemuksia voi tehdä milloin tahansa ohjelmakauden aikana **toimeenpanovirastolle, joka on tämän toimen ainoa toimeenpaneva elin**. Hakemuksia arvioidaan määrätyin väliajoin vuosittaisen aikataulun mukaisesti, joka on sopusoinnussa humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan ehdotuspyyntöjen aikataulun kanssa.

Hakemukset arvioidaan käsiteltäväksi ottamisen edellytysten, kelpoisuusperusteiden, valintaperusteiden, poissulkemisperusteiden ja arviointikriteerien mukaisesti (lisätietoja käsiteltäväksi ottamisen edellytyksistä, valintaperusteista ja poissulkemisperusteista on tämän oppaan E-osassa). Valintaprosessin läpäisseille organisaatioille myönnetään humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkki. Toimeenpanovirasto myöntää tämän laatumerkin, valvoo sääntöjen noudattamista ja voi tehdä säännöllisiä arviointoja. Laatumerkki on voimassa koko ohjelmakauden ajan aina viimeisen hankkeen, johon organisaatio osallistuu, päättymiseen saakka.

Kumppanien löytämisen helpottamiseksi ja hankkeita koskevien yhteenliittymien perustamiseksi tämän laatumerkin saaneiden organisaatioiden profiilit julkaistaan laatumerkkiorganisaatioiden tietokannassa⁴² Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaalin. Mahdollisten kumppaneiden tunnistamiseen voidaan käyttää rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalien (Funding and Tender Opportunities Portal) kumppanihakuvälinettä⁴³.

LAATUMERKIN HAKEMINEN ISÄNTÄORGANISAATIOIDEN PUOLESTA

Laatumerkkiä tuki- tai isäntäorganisaation roolissa hakeva organisaatio voi hakea myös isäntäorganisaation roolin laatumerkkiä sellaisten jaostojensa puolesta, jotka sijaitsevat niillä kolmansien maiden alueilla, joilla toteutetaan humanitaarisen avun toimia ja operaatioita ja joilla ei ole käynnissä kansainvälisiä tai muita aseellisia konflikteja, ja joiden kanssa sillä on sama oikeushenkilöllisyys.

Tällä menettelyllä pyritään auttamaan suuria organisaatioita, joilla on useita jaostoja, myös silloin, kun nämä sijaitsevat eri maissa.

Hakijaorganisaatio on vastuussa sen (yhden tai useamman) isäntäorganisaation tarjoamien toimien laadusta ja turvallisuudesta, jonka puolesta se hakee laatumerkkiä.

⁴² https://youth.europa.eu/volunteering/organisations_fi

⁴³ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/partner-search>

MITKÄ OVAT LAATUSTANDARDIT?

Euroopan solidaarisuusjoukot takaavat laadukkaan vapaaehtoistoiminnan laatumerkin avulla. Osallistujaorganisaatioiden on noudatettava seuraavia periaatteita ja standardeja:

- **Yhtäläiset mahdollisuudet ja syrjimättömyys.** Vapaaehtoiset on valittava oikeudenmukaisella, avoimella ja puolueettomalla tavalla. Sukupuoli, etninen ryhmä, uskonto, seksuaalinen suuntautuminen, poliittinen mielipide tai vammaisuus ei saa vaikuttaa valintaan. Vapaaehtoiselta ei saa edellyttää aiempaa tutkintoa eikä tiettyä koulutustasoa, kokemusta tai kielitaitoa. Osallisuuden edistämiseksi vapaaehtoistointaan osallistumisen on oltava vapaaehtoiselle maksutonta. Toiminnassa olisi noudatettava vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen 9 artiklan periaatteita.
- **Palkkatyön korvaamisen välttäminen.** Vapaaehtoistoinnalla ei saa korvata harjoittelu- tai työpaikkoja, jotta se ei vaikuttaisi haitallisesti mahdolliseen tai olemassa olevaan palkkatyöhön. Vapaaehtoisten osallistumisen olisi täydennettävä palkatun henkilöstön työtä. Heidän ei pitäisi korvata palkattua henkilöstöä eikä polkea heidän palkkojaan eikä palvelussuhteen ehtoja.
- **Vahingon välttäminen.** Nuorten, osallistujaorganisaatioiden ja kohderyhmien turvallisuus on varmistettava. Tällaiseen turvallisuuteen olisi kuuluttava heikommassa asemassa olevien ryhmien parissa työskenteleviä vapaaehtoisia koskevat asianmukaiset turvallisuusselvitysvaatimukset sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Vapaaehtoistointa olisi toteutettava ottaen asianmukaisesti huomioon ennalta arvaamattomien olosuhteiden, kuten ympäristökriisien, konfliktien tai pandemian, vaikutukset. Toiminnassa olisi noudatettava lapsen oikeuksien edistämistä ja suojaamista koskeissa EU:n suuntaviivoissa vahvistettuja periaatteita⁴⁴.
- **Laadukkaiden, saatavilla olevien ja osallistavien toimien tarjoaminen.** Vapaaehtoistoiminnan avulla nuorten olisi voitava kehittää taitojaan ja osaamistaan henkilökohtaista, sosiaalista ja yhteiskunnallista kehitystään varten. Erityistä huomiota kiinnitetään kolmansien maiden isännöivien organisaatioiden valmiuksiin ja tarpeeseen sisällyttää vapaaehtoisten toiminta paikalliseen toimintaympäristöön sekä helpottaa vapaaehtoisten vuorovaikutusta paikallisten humanitaaristen toimijoiden, vastaanottavan yhteisön ja kansalaisyhteiskunnan kanssa. Euroopan solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoistoiminnan arvo ja hyödyt olisi tunnustettava vapaaehtoisia varten validoimalla oppimistulokset.
- **Asiaankuuluvat valmennus-, työskentely- ja vapaaehtoistointajärjestelyt.** Vapaaehtoisille on varmistettava turvalliset, ihmisarvoiset elin- ja työolot. Nuorten ja organisaatioiden on allekirjoitettava vapaaehtoistointasopimus, jossa esitetään molempien osapuolten oikeudet ja velvollisuudet ja joka sisältää tarkkaan määritellyt vapaaehtoistehtävät.
- **Voiton tuottamisen kieltävä periaate.** Varainhoitoasetuksen mukaisesti edunsaajien ei pidä saada mitään voittoa myönnettyistä avustuksista rahoitetuista toimista. Vapaaehtoistoinnassa olisi myös katettava osallistujalle solidaarisuustoimiin osallistumisesta aiheutuvat kulut, mutta osallistujien ei ole tarkoitus saada niistä palkkaa tai taloudellista hyötyä.

HUMANITAARISEN AVUN VAPAAEHTOISTOIMINNAN LAATUMERKIN SAANEEN

ORGANISAATION TEHTÄVÄT JA VELVOLLISUUDET

Edellä mainittujen periaatteiden noudattamisen lisäksi humanitaarisen avun vapaaehtoishankkeita toteuttavien organisaatioiden on hoidettava erityisiä tehtäviä ja velvollisuuksia laadukkaiden toimien varmistamiseksi. Organisaatioiden on laatumerkkiä hakiessaan voitava osoittaa edellytyksensä hoitaa tehtävät ja velvollisuudet, jotka liittyvät niiden hakemuksen kohteena olevaan rooliin, jäljempänä esitettävien vaatimusten mukaisesti. Luettelo ei ole kattava, ja joissakin tapauksissa tehtävät ja vastuut voivat olla päällekkäisiä isäntä- ja tukiorganisaatioiden välillä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta toimen yleistä laatua.

⁴⁴ https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/organised-crime-and-human-trafficking/together-against-trafficking-human-beings_en

TUKIORGANISAATION ROOLIA HAKEVAT ORGANISAATIOT

Hallinnointi	▪ Varmistaa Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan asetuksen ja erityisesti Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen puitteissa harjoitettavaa vapaaehtoistoimintaa koskevien artiklojen ja johdanto-osan kappaleiden noudattaminen ▪ Koordinaattorien puolesta: Varmistaa koordinointi yhteistyössä kaikkien muiden osallistajaorganisaatioiden kanssa ▪ Laatia riskinarviointi-, turvallisuusmenettely- ja evakuoitus suunnitelma ▪ Toteuttaa ohjelman menettelyjen mukaista seuranta, raportointia ja arviointia ▪ Levittää tietoa hankkeen tuloksista ja toteuttaa muita tiedotustoimia
Ennen toimea	▪ Varmistaa, että valintamenettelyssä noudatetaan avoimuutta ja yhdenvertaista kohtelua koskevia periaatteita ▪ Valita koulutettuja nuoria Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaalista ▪ Varmistaa, että vapaaehtoinen allekirjoittaa vapaaehtoistyösopimuksen⁴⁵ ▪ Varmistaa, että vapaaehtoinen saa tukea kielivalmennuksessa (tarvittaessa tukea komission tarjoaman verkkokielikurssin ja arvion suorittamisessa) ▪ Tunnistaa oppimistarpeet ja asettaa oppimistavoitteita ▪ Antaa vapaaehtoisille ennen lähtöä riittävät valmiudet mukautettuina osallistujan yksilöllisten tarpeiden sekä hankkeen, toimen ja isäntämaan erityispiirteiden perusteella ja valmennus- ja arviointijakson mukaisesti ▪ Tarjota tukea oppimisprosessiin sekä oppimistulosten määrittämiseen ja dokumentointiin EU:n validointityökalujen, erityisesti Youthpass- tai Europass-todistuksen, tai kansallisten välineiden avulla ▪ Kannustaa vapaaehtoista osallistumaan Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaalin kautta tarjottavaan yleiseen verkkovalmennukseen ▪ Varmistaa, että vapaaehtoiset täyttävät asiaankuuluvat turvallisuus selvitysvaatimukset ja että haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien kanssa toimivat vapaaehtoiset osallistuvat erityiseen valmennukseen sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti ▪ Varmistaa vapaaehtoisten osallistuminen lähtövalmennukseen, johon kuuluu myös turvallisuusohjeistus ▪ Varmistaa, että vapaaehtoisille on ennen kenttätööhön lähettämistä tehty terveystarkastus ▪ Varmistaa, että vapaaehtoinen kuuluu solidaarisuusjoukkojen pakollisen vakuutus suunnitelman piiriin ▪ Varmistaa, että vapaaehtoinen ymmärtää vakuutusjärjestelmän ehdot ▪ Varmistaa, että vapaaehtoisella on kaikki tarvittavat viisumit/oleskeluluvat tai muut vapaaehtoistoimintaa varten tarvittavat asiakirjat isäntäorganisaation maassa ▪ Varmistaa, että vapaaehtoinen saa Euroopan solidaarisuusjoukkojen tietopakettin ▪ Toteuttaa tai helpottaa matkustusjärjestelyjä maahan tai maasta, jossa vapaaehtoistoiminta toteutetaan ▪ Toteuttaa tarvittavat toimenpiteet vapaaehtoisten turvallisuuden varmistamiseksi ▪ Nimetä vapaaehtoiselle yhteyshenkilö ja pysyä yhteydessä vapaaehtoiseen ja isäntäorganisaatioon koko toimen ajan ▪ Tukea vapaaehtoisen asettautumista ja siirtymää ▪ Antaa tarvittavaa lisätukea vapaaehtoiselle ja vastaanottavalle järjestölle, erityisesti silloin, kun vapaaehtoiset ovat nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia
Toimen aikana	▪ Koordinaattorit: Koordinoita toimintaa isäntäorganisaatioiden kanssa sen varmistamiseksi, että hanke etenee suunnitellusti ▪ Osallistua väliarviointiin ja lopulliseen arviointiin ▪ Antaa sovittelutukea, jos isäntäorganisaation ja vapaaehtoisen välillä syntyy erimielisyyttä
Toimen jälkeen	▪ Varmistaa, että järjestetään vapaaehtoisten terveystarkastus ja psykologinen arviointi ▪ Tarjota tukea vapaaehtoisen auttamiseksi sopeutumaan uudelleen kotiyhteisöön ▪ Tarjota vapaaehtoiselle tilaisuus vaihtaa ja jakaa kokemuksia ja oppimistuloksia ▪ Kannustaa vapaaehtoista osallistumaan tulosten levittämiseen ja hyödyntämiseen ▪ Tarjota neuvontaa mahdollisuuksista lisäkoulutukseen tai työllistymiseen

⁴⁵ Ks. Kohta ”Muita tärkeitä seikkoja – osallistujien kanssa tehtävät sopimukset”

	Varmistaa vapaaehtoisen osallistuminen Euroopan solidaarisuusjoukkojen vuotuisen tapahtumaan
--	--

ISÄNTÄORGANISAATION ROOLIA HAKEVAT ORGANISAATIOT

Hallinnointi	Varmistaa Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan asetuksen ja erityisesti Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen puitteissa harjoitettavaa vapaaehtoistoimintaa koskevien artiklojen ja johdanto-osan kappaleen noudattaminen
Ennen toimea	Tehdä tarvittaessa yhteistyötä koordinaattorin ja tukiorganisaation kanssa toimea valmisteltaessa ja erityisesti vapaaehtoisten kanssa vapaaehtoistoimintaa varten
Toimen aikana	<i>Oppiminen, mentorointi ja tuki</i> - Varmistaa, että vapaaehtoinen osallistuu alkuvalmennukseen, johon kuuluu myös turvallisuusohjeistus - Varmistaa väliarvioinnin järjestäminen - Varmistaa, että vapaaehtoinen osallistuu koko valmennus- ja arviointijaksoon (tarvittaessa) - Tarjota vapaaehtoiselle mahdollisuus suorittaa tarkasti määriteltyjä tehtäviä, joissa tämä voi hyödyntää ideoitaan, luovuuttaan ja kokemustaan - Määritellä vapaaehtoiselle selkeitä oppimismahdollisuuksia myös yhdessä hänen kanssaan - Tarjota vapaaehtoiselle kokeneen henkilöstön avulla tehtävään liittyvää tukea, valvontaa ja ohjausta - Tukea vapaaehtoisia heidän oppimisprosessissaan - Tukea tarvittaessa vapaaehtoisen osallistumista kielikursseille - Nimetä mentori, joka vastaa siitä, että vapaaehtoiset saavat - tukea oppimiseen liittyvän itsearvioinnin tekemiseksi - henkilökohtaista tukea <i>Työskentely- ja elinolot vapaaehtoistoiminnan aikana</i> - Tarjota tukea vapaaehtoisten vapaaehtoistoimintaan tarvitseman viisumin ja/tai oleskeluluvan tai muiden lakisääteiden asiakirjojen hakemiseen - Varmistaa osallistujien turvallisuus hyväksyttyjen menettelyjen tai evakointisuunnitelman mukaisesti - Järjestää vapaaehtoiselle asiaankuuluvat työskentely- ja elinolot - Helpottaa vapaaehtoisten sopeutumista paikallisyhteisöön ja vuorovaikutusta ulkomaalaisyhteisön kanssa - Varmistaa konfliktien ennaltaehkäisy, sovittelu ja hyvinvointi, tarvittaessa myös psykologinen tuki - Varmistaa, että vapaaehtoinen voi käyttää paikallisia liikennevälineitä - Varmistaa viestintäkeinot, joiden avulla vapaaehtoinen voi olla yhteydessä konsortioikumppaneihin, muihin Euroopan solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoiisiin ja lähisukulaisiinsa - Antaa vapaaehtoiselle sovitut rahalliset avustukset - Antaa tarvittavaa lisätukea vapaaehtoiselle, erityisesti silloin, kun tämä on sellainen nuori, jolla on muita vähemmän mahdollisuuksia
Toimen jälkeen	- Antaa vapaaehtoiselle lopullinen suorituksen arviointi ja jälkipuinti - Seurata ja arvioida toimea koordinaattorin ja/tai tukiorganisaation kanssa välittömästi vapaaehtoistoiminnan päättymisen jälkeen - Edistää tulosten eri vaiheiden vaikuttavuutta ja jakamista sekä tukea hankkeen loppuarviointia

MITKÄ OVAT LAATUMERKIN ARVIOINTIPERUSTEET?

KELPOISUUSPERUSTEET JA TIEDOT HAKEMUKSISTA

Tukikelpoiset hakijat	Tukiorganisaation roolin laatumerkki – kansainväliset organisaatiot⁴⁶ ja mikä tahansa EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan laillisesti sijoittautunut organisaatio. Isäntäorganisaation roolin laatumerkki – mikä tahansa organisaatio, joka toimii niillä kolmansien maiden alueilla, joilla toteutetaan humanitaarisen avun toimia ja operaatioita ja joilla ei ole käynnissä kansainvälisiä tai muita aseellisia konflikteja.
Laatumerkin voimassaolo	Laatumerkkihakemuksessa pitäisi viitata ainoastaan organisaatioon osastojensa ja/tai jaostojensa muodostamana kokonaisuutena⁴⁷. Nuorten ryhmät eivät voi hakea laatumerkkiä.
Milloin hakemus jätetään?	Laatumerkki on voimassa ohjelmakauden 2021–2027 koko keston ajan. Kansallinen toimisto valvoo sääntöjen noudattamista ja tekee säännöllisiä uudelleenarviointeja kauden aikana. Ohjelmakauden 2021–2027 päätyttyä laatumerkki on voimassa siihen asti, kunnes viimeinen toimi, johon organisaatio osallistuu, päättyy. Johtavien organisaatioiden laatumerkki on voimassa edunsaajajärjestön allekirjoittaman viimeisen avustussopimuksen loppuun asti.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemuksia voi tehdä jatkuvasti. Organisaatioiden, jotka haluavat osallistua vuoden 2024 ehdotuspyynnön mukaisiin humanitaarisen avun vapaaehtoishankkeisiin, on täytynyt jättää laatumerkkihakemuksensa sähköisesti 21. syyskuuta 2023 klo 17.00 (Brysselin aikaa) mennessä. Organisaatioiden, jotka haluavat osallistua vuoden 2025 ehdotuspyynnön mukaisiin humanitaarisen avun vapaaehtoishankkeisiin, on jätettävä laatumerkkihakemuksensa rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin sähköisen toimitusjärjestelmän kautta (ks. E-osa) 24. syyskuuta 2024 klo 17.00 (Brysselin aikaa) mennessä.
Poissulkemisperusteet	Koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin sähköisen toimitusjärjestelmän kautta (ks. E-osa).
	Hakemuslomakkeeseen on liitettävä laillisen edustajan allekirjoittama valaehdotin vakuutus.

ARVIOINTIKRITEERIT

Laatumerkin saadakseen ehdotusten on täytettävä seuraavat arviointikriteerit:

TUKIORGANISAATION ROOLIA HAKEVAT ORGANISAATIOT

Merkityksellisyys	Se, missä määrin - organisaation motiivit osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkoihin ovat vakuuttavia ja selvästi ilmaistuja - organisaation tavoitteet koskevat Euroopan solidaarisuusjoukkojen tavoitteiden kannalta merkityksellisiä kysymyksiä - organisaation toiminta ja tausta ovat merkityksellisiä humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön kannalta ja missä määrin niillä on vahva solidaarisuuslottuvuus - organisaatio osoittaa sitoutuneensa humanitaarisiin periaatteisiin eli humanisuuteen, puolueettomuuteen, tasapuolisuuteen ja riippumattomuuteen, sekä vahingon välttämisen periaatteeseen. - ehdotuksella edistetään EU:n yhteisiä arvoja, kuten ihmisarvon kunnioittamista, vapautta, kansanvaltaa, tasa-arvoa, oikeusvaltion periaatetta ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, ja torjutaan kaikenlaista syrjintää.
--------------------------	--

⁴⁶ EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautumista koskevaa velvoitetta ei sovelleta kansainvälisiin järjestöihin.

⁴⁷ Organisaation eri osastot eivät voi hakea erillisiä laatumerkkejä. Laatumerkit myönnetään organisaation tasolla (yksi oikeussubjekti = yksi laatumerkki).

Toimenpiteiden laatu	Se, missä määrin organisaatio noudattaa seuraavia ohjelman laatuvaatimuksia: ▪ toteuttaa humanitaarisen avun tarpeisiin vastaavia toimia ja tarjoaa konkreettisia hyötyjä kohderyhmille ja paikallisyhteisöille ▪ varmistaa, että vapaaehtoisten turvallisuus ja terveys taataan ja että ehdotettuun majoitukseen ja vapaaehtoistehtäviin liittyviin riskeihin puututaan asianmukaisesti ▪ toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet vahingon välttämisen periaatteen noudattamiseksi ▪ varmistaa asianmukaiset käytännön järjestelyt ja logistiset järjestelyt ▪ varmistaa asiaankuuluvan mentoroinnin vapaaehtoisille ▪ varmistaa asiaankuuluvan henkilökohtaisen tuen vapaaehtoisille, mukaan lukien konfliktien ehkäisyä ja lieventämistä koskevat toimenpiteet ja psykologinen tuki ▪ toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet nuorten elinolojen ja vapaaehtoistoiminnan olosuhteiden varmistamiseksi ▪ toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet muita heikommassa asemassa olevien nuorten vapaaehtoisten erityistarpeiden tukemiseksi ▪ välttää työpaikan korvaamista vapaaehtoistyöllä, rutiinitehtäviä ja tehtäviä, joilla on vähäinen oppimisvaikutus ▪ edistää ympäristökestävyyttä ja vastuullisuutta sekä kestävän, ympäristöystävällisen toimintatavan sisällyttämistä toimiin ▪ hyödyntää digitaalisia välineitä ja menetelmiä toimien täydentämiseksi ja parantamiseksi.
Organisatoriset valmiudet	Se, missä määrin ▪ organisaatio on osoittanut kykynsä, kapasiteettinsa ja sitoumuksensa osoittaa asianmukaiset resurssit Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimien hallinnointiin sovellettavien laatustandardien, erityisesti humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan turvallisuusvaatimusten, mukaisesti ▪ organisaatio on ehdottanut asianmukaisia toimenpiteitä toimien jatkuvuuden varmistamiseksi siinä tilanteessa, että organisaatiossa tapahtuu muutoksia ▪ organisaatio osoittaa, että se pystyy toimimaan hyvin kumppaneiden kanssa ▪ toimenpiteet suunniteltujen toimien kestävyys varmistamiseksi ovat riittävän korkealaatuisia ▪ organisaatio takaa hankkeen laadukkaan hallinnoinnin, muun muassa asianmukaiset viestintä- ja koordinoituintoimenpiteet muiden tuki- tai isäntäorganisaatioiden kanssa ▪ toimenpiteet, joilla levitetään tietoa toimien tuloksista osallistujajärjestöissä ja niiden ulkopuolella, ovat tarkoituksenmukaisia ja laadukkaita ▪ toimenpiteet toimien seuraamiseksi ja arvioimiseksi ovat tarkoituksenmukaisia ja laadukkaita.

ISÄNTÄORGANISAATION ROOLIA HAKEVAT ORGANISAATIOT

Merkityksellisyys	Se, missä määrin - organisaation motiivit osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkoihin ovat vakuuttavia ja selvästi ilmaistuja - organisaation tavoitteet koskevat Euroopan solidaarisuusjoukkojen tavoitteiden kannalta merkityksellisiä kysymyksiä - organisaation toiminta ja tausta ovat merkityksellisiä humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön kannalta ja missä määrin niillä on vahva solidaarisuusulottuvuus - organisaatio osoittaa sitoutuneensa humanitaarisiin periaatteisiin eli humanisuuteen, puolueettomuuteen, tasapuolisuuteen ja riippumattomuuteen, sekä vahingon välttämisen periaatteeseen. - ehdotuksella edistetään EU:n yhteisiä arvoja, kuten ihmisarvon kunnioittamista, vapautta, kansanvaltaa, tasa-arvoa, oikeusvaltion periaatetta ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, ja torjutaan kaikenlaista syrjintää.
Toimenpiteiden laatu	Se, missä määrin organisaatio noudattaa seuraavia ohjelman laatuvaatimuksia: - toteuttaa humanitaarisen avun tarpeisiin vastaavia toimia ja tarjoaa konkreettisia hyötyjä kohderyhmille ja paikallisyhteisöille - varmistaa, että vapaaehtoisten turvallisuus ja terveys taataan ja että ehdotettuun majoitukseen ja vapaaehtoistoimintaan liittyviin riskeihin puututaan asianmukaisesti - toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että vapaaehtoisten elinolot ja vapaaehtoistoiminnan olosuhteet ovat asianmukaiset - toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet vahingon välttämisen periaatteen noudattamiseksi - varmistaa asianmukaiset käytännön järjestelyt ja logistiset järjestelyt - varmistaa asiaankuuluvan mentoroinnin vapaaehtoisille toiminnan aikana - varmistaa asiaankuuluvan henkilökohtaisen tuen vapaaehtoisille, mukaan lukien konfliktien ehkäisyä ja lieventämistä koskevat toimenpiteet ja psykologinen tuki - toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet muita heikommassa asemassa olevien nuorten vapaaehtoisten erityistarpeiden tukemiseksi - välttää työpaikan korvaamista vapaaehtoistyöllä, rutiinitehtäviä ja tehtäviä, joilla on vähäinen oppimisvaikutus - edistää ympäristökestävyyttä ja vastuullisuutta sekä kestävän, ympäristöystävällisen toimintatavan sisällyttämistä toimiin - hyödyntää digitaalisia välineitä ja menetelmiä toimien täydentämiseksi ja parantamiseksi.
Organisatoriset valmiudet	Se, missä määrin - organisaatio on osoittanut kykynsä, kapasiteettinsa ja sitoumuksensa osoittaa asianmukaiset resurssit Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimien hallinnointiin sovellettavien laatustandardien, erityisesti humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan turvallisuusvaatimusten, mukaisesti - organisaatio on ehdottanut asianmukaisia toimenpiteitä toimien jatkuvuuden varmistamiseksi siinä tilanteessa, että organisaatiossa tapahtuu muutoksia - organisaatio osoittaa, että se pystyy toimimaan hyvin kumppaneiden kanssa - organisaatio takaa hankkeen laadukkaan hallinnoinnin, muun muassa asianmukaiset viestintä- ja koordinoitavien toimenpiteet koordinaattorin ja/tai tukijorganisaation kanssa - toimenpiteet suunniteltujen toimien kestävyuden varmistamiseksi ovat riittävän korkealaatuisia - toimenpiteet, joilla levitetään tietoa toimien tuloksista osallistujajärjestöissä ja niiden ulkopuolella, ovat tarkoituksenmukaisia ja laadukkaita - toimenpiteet toimien seuraamiseksi ja arvioimiseksi ovat tarkoituksenmukaisia ja laadukkaita.

SEURANTA-, RAPORTOINTI- JA LAADUNVARMISTUSTOIMENPITEET

LAATUMERKIN MUUTTAMINEN TAI PÄIVITTÄMINEN

Humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkin saaneiden organisaatioiden on ilmoitettava myöntävälle elimelle kaikista sellaisista muutoksista organisaatiossaan, jotka olisi otettava huomioon niiden laatumerkissä.

SEURANTA JA TARKASTUKSET

Toimeenpanovirasto voi tehdä säännöllisiä tai satunnaisia tarkastuskäyntejä varmenttaakseen, että laatumerkin saaneet organisaatiot täyttävät edelleen laatuvaatimukset.

VOIMASSAOLON PÄÄTTÄMINEN

Jos toimeenpanoviraston ohjeiden ja määräaikojen laiminlyönti on jatkuvaa, jos tulokset ovat erittäin heikkoja tai jos ohjelman sääntöjä rikotaan toistuvasti, toimeenpanovirasto voi päättää humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkin voimassaolon. Toimeenpanovirasto ottaa jokaisen laiminlyönnin asianmukaisesti huomioon ja ohjaa organisaatiota hyvissä ajoin, jotta korjaaviin toimenpiteisiin olisi riittävästi aikaa.

Lisäksi toimeenpanovirasto voi päättää laatumerkin voimassaolon, jos organisaatio lakkaa olemasta.

VAPAAEHTOISTOIMINTA EUROOPAN HUMANITAARISEN AVUN VAPAAEHTOISJOUKOISSA (HUMANITAARISEN AVUN VAPAAEHTOISTOIMINTA)

MITÄ ON HUMANITAARISEN AVUN OPERAATIOITA TUKEVA VAPAAEHTOISTOIMINTA?

Vapaaehtoistoimintaa Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukoissa⁴⁸ (humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminta) toteutetaan kolmansissa maissa, joissa on käynnissä humanitaarisen avun operaatioita. Tämä toiminta tarjoaa 18–35-vuotiaille nuorille mahdollisuuden olla avuksi yhteiskunnalle lyhytaikaisen tai pitkäaikaisen vapaaehtoistoiminnan kautta, jolla pyritään parantamaan apua tarvitsevien ihmisten elinoloja. Vapaaehtoistoiminta on kokoaikaista⁴⁹ toimintaa ja siitä ei makseta korvausta. Hankkeissa on noudatettava humanitaarisen avun periaatteita, jotka ovat inhimillisuus, tasapuolisuus, puolueettomuus ja riippumattomuus, sekä vahingon välttämisen periaatetta.

MITKÄ OVAT TAVOITTEET?

Humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan puitteissa rahoitettavien hankkeiden olisi

- tarvittaessa edistettävä siirtymistä humanitaarisista toimista kestävään, osallistavaan pitkän aikavälin kehitykseen
- edistettävä haavoittuvassa asemassa olevien tai katastrofista kärsimään joutuneiden yhteisöjen valmiuksien ja selviytymiskyvyn vahvistamista
- parannettava katastrofivalmiutta ja vähennettävä katastrofiriskiä
- yhdistettävä hätäapu, kunnostustoimet ja kehitystoimet
- varmistettava vapaaehtoisten turvallisuuden korkea taso.

Lisäksi toimen laadun ja sen paikallisyhteisöihin kohdistuvien vaikutusten parantamiseksi hankkeisiin voidaan yhdistää täydentävää toimintaa. Niiden on edistettävä sellaisten paikallisten työntekijöiden ja vapaaehtoisten aktiivista osallistumista, joiden maissa ja yhteisöissä niitä pannaan täytäntöön.

MITÄ TOIMIA VOIDAAN TUKEA?

Humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnasta myönnetään tukea seuraaviin toimiin:

- yksilöllinen vapaaehtoistoiminta
- vapaaehtoistiimit
- täydentävä toiminta

YKSILÖLLINEN VAPAAEHTOISTOIMINTA

Yksilöllinen vapaaehtoistoiminta on humanitaarisen avun alan toimintaa, jonka kesto on 2–12 kuukautta matkustusaika pois lukien.

Tämäntyyppinen vapaaehtoistoiminta tarjoaa nuorille mahdollisuuden suorittaa isäntäorganisaation toiminnan tukemiseksi tarvittavia tehtäviä.

Yksilöllinen vapaaehtoistoiminta on kansainvälistä eli tapahtuu eri maassa kuin vapaaehtoisen tai vapaaehtoisten asuinmaa. Tästä kerrotaan tarkemmin kohdassa ”Yleiset kelpoisuusperusteet – maantieteellinen sijainti”.

Yksilöllistä vapaaehtoistoimintaa olisi tuettava mentorien asiantuntemuksella.

⁴⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/888, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman perustamisesta sekä asetusten (EU) 2018/1475 ja (EU) N:o 375/2014 kumoamisesta, 2 artiklan 12 kohta ja 9 artikla.

⁴⁹ Vähintään 30 ja enintään 38 tuntia viikossa.

VAPAAEHTOISTIIMIT

Vapaaehtoistiimit ovat toimia, joissa 5–40 vähintään kahdesta eri EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta tulevaa osallistujaa voi harjoittaa vapaaehtoistoimintaa vähintään kaksi viikkoa ja enintään kaksi kuukautta, matkustusaika pois lukien.

Vapaaehtoistimien toimet ovat kansainvälisiä, eli ne toteutetaan eri maassa kuin osallistujien asuinmaa. Tästä kerrotaan tarkemmin kohdassa ”Yleiset kelpoisuusperusteet – maantieteellinen sijainti”.

Vapaaehtoistiimeissä vapaaehtoiset lähetetään lyhyeksi ajaksi suorittamaan selvästi määriteltyä toimintaa, joka voidaan toteuttaa lyhyessä ajassa. Lyhyestä kestostaan huolimatta nämä toimet ovat arvokkaita sekä vapaaehtoisille että palvelusta hyötyville yhteisöille. Koska toiminta lyhytkestoista ja se tehdään yhteistyössä muiden kanssa, ihmisten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, on helpompi osallistua siihen.

Vapaaehtoistimien toimia voidaan tukea ottamalla mukaan asiantuntevia mentoreita. Mentoreiden tukea voidaan lisätä entisestään hankkeissa, joissa on mukana nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Tämäntyyppisten ryhmätoimien etuja verrattuna yksilölliseen vapaaehtoistoimintaan ovat muun muassa seuraavat:

- Vapaaehtoiset toimivat ryhmänä. Tämä voi olla kannustin nuorille, jotka eivät koe olevansa valmiita haastaviin kokemuksiin yksin.
- Toimi on kestoltaan lyhyempi. Tämä voi edistää niiden nuorten osallistumista, jotka eivät voi sitoutua pitkäksi ajanjaksoksi opiskelunsa tai töidensä takia mutta haluavat silti auttaa paikallisyhteisöä.

TÄYDENTÄVÄ TOIMINTA

Täydentävä toiminta on hankkeisiin liittyvää merkityksellistä oheistoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa, antaa niiden tuloksille suurempi kaikupohja ja lisätä niiden vaikutusta paikallisella ja/tai alueellisella tasolla. Tällaisella täydentävällä toiminnalla pyritään myös lisäämään tietoisuutta vapaaehtoistoiminnan ja solidaarisuuden arvosta paikallisella tasolla luomalla yhteys paikallisyhteisöön. Täydentävä toiminta, joka edellyttää vapaaehtoisten fyysistä läsnäoloa, olisi toteutettava vapaaehtoistoiminnan aikana.

Täydentävällä toiminnalla voidaan edistää paikallisten organisaatioiden ja yhteisöjen valmiuksien kehittämistä, jotta paikalliset toimijat sitoutuisivat hankkeeseen. Tässä yhteydessä voidaan käyttää erityisasiantuntijoita ja kokeneita ammattilaisia (toimeksiantosopimuksella) sen varmistamiseksi, että vapaaehtoiset (myös he, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia) saavat lisätukea ja että kokemuksia sukupolvien välillä voidaan jakaa.

Täydentävää toimintaa voi olla esimerkiksi kokoukset, valmennus, konferenssit, työn varjostaminen, koulutuskurssit ja paikallisille nuorille järjestettävät käytännön työpajat.

MITEN HANKE PERUSTETAAN?

Tästä lohkosta tuettavaan hankkeeseen olisi sisällyttävä vähintään yksi vapaaehtoistoimi, jossa on vähintään 15 osallistujaa hanketta kohti. Vapaaehtoistoimia voidaan yhdistellä joustavasti hankkeen tavoitteiden, paikallisella tasolla tunnistettujen tarpeiden sekä osallistujaorganisaatioiden ja vapaaehtoisten tarpeiden mukaan.

Hankkeen toteuttaa vähintään kolme tukikelpoista hakijaa, joilla on voimassa oleva humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkki. Niistä vähintään kahden on oltava kahden eri maan tukiorganisaatioita ja vähintään yhden isäntäorganisaatio, jolla ei ole yhteyttä toiseen hankkeeseen osallistuvaan tukiorganisaatioon.

Hanke koostuu yleensä seuraavista vaiheista:

- suunnittelu (muun muassa tarpeiden ja tavoitteiden määrittely, työohjelman ja toimien aikataulun laatiminen)
- valmistelu (käytännön järjestelyt, vapaaehtoisten valinta, sopimusjärjestelyt kumppaneiden ja osallistujien kanssa, vapaaehtoisten kielellinen, kulttuurinen ja oppimis- ja tehtäväkohtainen lähtövalmennus sekä valmistelukokoukset)
- vapaaehtoistoiminnan toteuttaminen (mukaan luettuna vapaaehtoisten tukeminen ja ohjaaminen toimien aikana)
- jatkotoimet (kuten toimien arviointi, osallistumistodistusten antaminen sekä hankkeen tulosten levittäminen ja

hyödyntäminen).

Kaikilla humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan osallistuvilla osallistujaorganisaatioilla on oltava voimassa oleva laatumerkki. Lisätietoja humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkistä on tämän oppaan asianomaisessa luvussa (C-osa – Humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkki).

Humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan osallistuvien organisaatioiden olisi täytettävä seuraavat roolit:

- **tukiorganisaation rooli**, johon kuuluvat vapaaehtoisten tukeminen, perehdyttäminen ja/tai valmentaminen ennen lähtöä (myös räätälöity valmennus muita vähemmän mahdollisuuksia omaaville), välittäjänä toimiminen vapaaehtoisten ja heidän isäntäorganisaatioidensa välillä ja/tai vapaaehtoisten tukeminen kotiinpaluussa; rooli oikeuttaa koordinaattorin myös tekemään hankehakemuksia ja hallinnoimaan konsortiota
- **isäntäorganisaation rooli**, joka kattaa kaikki vapaaehtoisen isännöimiseen liittyvät toimet, muun muassa vapaaehtoisen toimintaohjelman laatimisen ja vapaaehtoisen asianmukaisen ohjaamisen ja tukemisen hankkeen kaikissa vaiheissa (jotkin näistä toimista voi hoitaa samaan hankkeeseen osallistuva tukioorganisaatio). Jos toimintaan osallistuu ihmisiä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, on toteutettava erityisjärjestelyjä.

Liitännäiskumppaniorganisaatiot voivat osallistua hankkeeseen, jotta voidaan ottaa huomioon erityistarpeet, kuten nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistaminen. Liitännäiskumppaniorganisaatioilla ei tarvitse olla humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkkiä, koska niiden ei ole tarkoitus vastaanottaa eikä lähettää vapaaehtoisia.

Isäntäorganisaatiolla on ennen vapaaehtoisen saapumista kolmannessa maassa sijaitsevaan vapaaehtoistoiminnan harjoittamisen paikkaan oltava käytössä järjestelyt ja menettelyt, joilla varmistetaan vapaaehtoisten turvallisuus, myös turvallinen paluu vakavassa vaaratilanteessa.

Valmentajiin, mentoreihin ja asiantuntijoihin, jotka ovat osa humanitaarisen avun vapaaehtoistyön ”oppimis- ja koulutuskomponenttia” 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja joita ei katsota asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuiksi osallistujiksi, ei sovelleta ikärajaa.

OSALLISTUJIEN VALINTA

Nuorten, jotka haluavat osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkoihin, on rekisteröidyttävä [Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin](#)⁵⁰. Nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat saada rekisteröintivaiheen loppuun saattamiseen tukea tällaisten nuorten kanssa toimimiseen erikoistuneilta tahoilta. Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaali on kohtaamispaikka nuorille ja laatumerkin saaneille organisaatioille, jotka haluavat toteuttaa solidaarisuustoimia. Organisaatioiden on valittava osallistujat, jotka ovat rekisteröityneet portaaliin ja suorittaneet onnistuneesti komission järjestämät pakolliset valmennukset.

Humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan osallistumisesta kiinnostuneiden nuorten on tehtävä EU Academy -alustalla⁵¹ itsearviointi ja verkkovalmennus, johon kuuluu myös koe. Ne voi tehdä missä tahansa vaiheessa vuotta. Kokeen läpäisseet voidaan kutsua viisi päivää kestävään lähivalmennukseen, jota järjestetään useissa koulutustiloissa Euroopassa. Lähivalmennukseen on kuitenkin tarjolla vain rajoitettu määrä paikkoja. Kun lähivalmennus on suoritettu, ehdokkaat voivat hakea yksilölliseen vapaaehtoistoimintaan tai vapaaehtoistiimeihin humanitaarisen avun vapaaehtoishankkeissa. Valintamenettelyn hallinnointi ja tulosten ilmoittaminen hakijoille tehdään hankkeen puitteissa.

LAATU- JA TUKITOIMENPITEET

Vapaaehtoistoiminnan laadun ja nuorten vahvan oppimisulottuvuuden varmistamiseksi on suunniteltu erilaisia toimenpiteitä ja palveluja, kuten valmennusta, kielivalmennustukea, vakuutuksia sekä hankitun osaamisen määrittämistä ja dokumentointia. Osa toimenpiteistä on vapaaehtoisia ja niitä voidaan käyttää nuorten kiinnostuksen ja tarpeiden mukaan, ja osa niistä on pakollisia. Organisaatioiden tulisi pyrkiä edistämään yleisen verkkovalmennuksen ja verkkokielivalmennustuen käyttöä sekä komission tarjoamaa arviointia osana vapaaehtoisten oppimiskokemusta. Tarkempia tietoja näistä toimenpiteistä on tämän oppaan D-osassa.

⁵⁰ https://youth.europa.eu/solidarity_fi

⁵¹ <https://academy.europa.eu/>

PAINOPISTEET

OSALLISUUS JA MONINAISUUS

Euroopan solidaarisuusjoukot pyrkivät edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Organisaatioiden olisi suunniteltava saavutettavia ja osallistavia toimia ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset ja tarpeet, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Sellaisten **nuorten osallistamista, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia**, voidaan tukea täydentävillä tukitoimilla ja lisärahoituksella. Niiden avulla osallistujaorganisaatiot voivat ottaa paremmin huomioon tällaisten nuorten tarpeet.

Lisärahoituksen saamiseksi hakijoiden on kuvailtava, miten ne osallistavat toimintaan nuoria, jotka ovat suhteellisesti heikommassa asemassa eli joilla on vähemmän mahdollisuuksia kuin muilla nuorilla samalla alueella, samassa maassa, ikäryhmässä tai tilanteessa. Tässä mielessä ”osallistaminen” ei viittaa kohderyhmiin, joiden kanssa hakijaorganisaatiot voivat työskennellä. Sen sijaan se tarkoittaa, että helpotetaan sellaisten nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumista ottamalla osallisuus ja saavutettavuus huomioon hankkeen toimien suunnittelussa. Jotta tällaiset nuoret voivat osallistua toimintaan tasavertaisesti muiden kanssa, tarvitaan erityisiä tiedotus- ja tukitoimia.

Hankkeissa on kiinnitettävä huomiota **naisten erityistarpeisiin** ja naisten, naisryhmien ja naisverkostojen osallistamiseen aina, kun se on tarkoituksenmukaista.

YMPÄRISTÖNSUOJELU, KESTÄVÄ KEHITYS JA ILMASTOTOIMET

Hankkeen kaikkiin osiin olisi sisällytettävä vihreitä käytäntöjä. Organisaatioiden ja vapaaehtoisten olisi toimintaa suunnitellessaan noudatettava ympäristöystävällistä lähestymistapaa, joka kannustaa niitä keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä niiden tasolla voidaan tehdä, sekä auttaa niitä löytämään vaihtoehtoisia, vihreämpiä tapoja toteuttaa toimintaansa.

Vapaaehtoistoiminnalla olisi edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa nuorten keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta toiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä.

Vapaaehtoistoiminta olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoisesti esimerkiksi sisällyttämällä siihen kestäviä käytäntöjä, kuten jätteen vähentämistä ja kierrätystä.

DIGITAALISUUS

Osallistujaorganisaatioita kannustetaan hyödyntämään digitaalisia välineitä ja oppimismenetelmiä. Näiden avulla voidaan täydentää organisaatioiden toimia ja tuottaa niihin lisäarvoa, tehostaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä tukea tulosten levittämistä ja yhteisön kehittämistä. Myös EU Academy -alustalla olevia yleistä verkkovalmennusta ja verkkokielivalmennustukea olisi hyödynnettävä (lisätietoja näistä välineistä on D-osassa).

Organisaatiot voisivat myös harkita vapaaehtoisten välisen sekä vapaaehtoisten ja osallistujaorganisaatioiden välisen virtuaalisen yhteistyön lisäämistä ennen toimia, niiden aikana ja niiden jälkeen. Verkkotoiminnalla voidaan madaltaa muita vähemmän mahdollisuuksia omaavien nuorten osallistumiskynnystä ja vahvistaa hankkeiden kokonaisvaikutusta. Vapaaehtoistoiminnan yhdistäminen muihin virtuaalisiin komponentteihin voi myös parantaa hankkeen laatua.

OSALLISTUMINEN YHTEISKUNNALLISEEN TOIMINTAAN

Euroopan solidaarisuusjoukot kannustavat kaikkia osallistujaorganisaatioita kehittämään hankkeidensa laadukkuutta osallistavuuden avulla. Näin nuoret voivat osallistua aktiivisesti hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen ja huomata samalla, miten palkitsevaa aktiivinen kansalaisuus ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistuminen voi olla. Resursseja, joiden avulla voidaan parantaa tuettujen hankkeiden osallistavuutta, on saatavilla muun muassa verkkosivuston participationpool.eu kautta. On myös suositeltavaa luoda yhteyksiä ja osallistua olemassa oleviin kansallisiin, kansainvälisiin tai (muihin) EU:n aloitteisiin ja foorumeihin, joilla kannustetaan yhteiskunnalliseen ja kansalaistoimintaan.

MITKÄ OVAT HANKKEIDEN ARVIOINTIPERUSTEET?

Hankkeet valitsee ja niitä hallinnoi koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA).

Hanke-ehdotukset arvioidaan seuraavin perustein: käsiteltäväksi ottamisen edellytykset, kelpoisuusperusteet ja valintaperusteet (ks. käsiteltäväksi ottamisen edellytykset, poissulkemisperusteet ja valintaperusteet tämän oppaan E-osassa).

Seuraavaan taulukkoon on koottu kelpoisuusperusteet, jotka on täytettävä:

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset hakijat	Mikä tahansa voittoa tavoittelematon tai tavoitteleva, paikallinen, alueellinen, kansallinen tai kansainvälinen, julkinen tai yksityinen yhteisö, joka on laillisesti sijoittautunut sellaiseen EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan, jossa toteutetaan humanitaarisen avun toimia ja operaatioita ja joilla ei ole käynnissä kansainvälisiä tai muita aseellisia konflikteja⁵², tai mikä tahansa kansainvälinen organisaatio⁵³. Osallistajaorganisaatioilla (tuki- ja isäntäorganisaation rooli) on oltava voimassa oleva humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkki hakemusten toimittamisen määräaikaan mennessä ja hankkeen koko keston ajan. Tukikelpoisten osallistajaorganisaatioiden odotetaan muodostavan konsortio.
Konsortion kokoonpano	Konsortioon on kuuluttava vähintään kolme tukikelpoista osallistajaorganisaatiota, joilla on voimassa oleva humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkki. Näistä vähintään kahden on oltava tukioorganisaatioita, jotka tulevat eri EU:n jäsenvaltioista tai ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista, ja vähintään yhden isäntäorganisaatio, joka on erillinen oikeussubjekti ja jolla ei ole yhteyttä hankkeeseen osallistuviin tukioorganisaatioihin. Ainoastaan tukikelpoinen osallistajaorganisaatio, joka on sijoittautunut johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan, voi jättää rahoitushakemuksen konsortion puolesta. Tukioorganisaatioihin yhteydessä olevia tahoja ei oteta huomioon konsortion avustuskelpoisuuden vähimmäisvaatimuksissa.
Tukikelpoiset osallistajat	18–35-vuotiaat⁵⁴ nuoret, jotka oleskelevat laillisesti EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa ja ovat rekisteröityneet Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin ilmaistaakseen kiinnostuksensa humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan osallistumiseen mutta eivät ole vielä osallistuneet Euroopan solidaarisuusjoukkojen humanitaarisen avun yksilölliseen vapaaehtoistoimintaan. Osallistujan on oltava suorittanut komission järjestämät pakolliset valmennukset.
Tapahtumapaikka	Toimet on toteutettava yhden hakijaorganisaation sijaintimaassa, paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jotka liittyvät ehdotuspyynnön tavoitteisiin. Tämän toimen mukaista vapaaehtoistoimintaa voidaan harjoittaa ainoastaan osallistajaorganisaatioissa kolmansissa maissa, jotka eivät ole EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden luettelossa, joissa toteutetaan humanitaarisen avun toimia ja operaatioita ja joissa ei ole käynnissä kansainvälisiä tai muita aseellisia konflikteja.
Hankkeen kesto	Hankkeiden keston olisi oltava 12, 24 tai 36 kuukautta (pidennykset ovat mahdollisia, jos ne ovat asianmukaisesti perusteltuja ja toteutetaan muutoksella). Kesto on valittava hakuaiheessa hankkeen tavoitteiden ja niiden toimien tyyppien perusteella, jota hankkeessa on sen elinkaaren aikana tarkoitus toteuttaa.

⁵² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/888, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman perustamisesta sekä asetusten (EU) 2018/1475 ja (EU) N:o 375/2014 kumoamisesta, 10 artiklan 2 kohta.

⁵³ Jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautumista koskevaa velvoitetta ei sovelleta kansainvälisiin järjestöihin.

⁵⁴ Osallistujien on oltava 18–35-vuotiaita toimen alkamispäivänä.

Mihin hakemus jätetään?	Koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin sähköisen toimitusjärjestelmän kautta (ks. E-osa).
Milloin hakemus jätetään?	Ehdotukset on toimitettava viimeistään 16. huhtikuuta 2024 klo 17.00 (Brysselin aikaa).
Miten haetaan?	Hakuohjeet on oppaan E-osassa.
Poissulkemisperusteet	Hakemuslomakkeeseen on liitettävä laillisen edustajan allekirjoittama valahtoinen vakuutus.

ARVIOINTIKRITEERIT

Jotta ehdotukset otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä, niiden on saatava

- vähintään 60 pistettä
- vähintään puolet enimmäispistemäärästä jokaisessa jäljempänä mainituista arviointikriteerien luokista.

Jos useampi ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan ehdotukset, jotka ovat saaneet korkeimman pistemäärän ”merkityksellisyydestä, perusteluista ja vaikutuksista”. Sen jälkeen tulevat ehdotukset, jotka ovat saaneet korkeimmat pisteet ”hankesuunnitelman laadusta”, ja niiden jälkeen ehdotukset, jotka ovat saaneet korkeimmat pisteet ”hankkeen hallinnoinnin laadusta”.

Merkityksellisyys, perustelut ja vaikutus (enintään 40 pistettä)	- Hankkeen merkityksellisyys Euroopan solidaarisuusjoukkojen tavoitteiden ja tämän toimen erityisten tavoitteiden kannalta - Missä määrin ehdotus liittyy ja sisällyttää asiaankuuluvat toimet hankkeen suunnitteluun - Hankkeen merkityksellisyys kolmansien maiden vastaanottavien osallistajaorganisaatioiden ja kohderyhmien tarpeiden ja tavoitteiden kannalta - Miten tärkeää on, että ehdotuksella vastataan paikallisyhteisöjen hyvin määriteltäviin humanitaarisiin tarpeisiin, ja missä määrin hankkeesta on hyötyä sellaisille yhteisöille, joissa toimet toteutetaan - Missä määrin hanke on johdonmukainen ja täydentävä erityisesti unionin muihin ulkoisen toiminnan aloihin ja etenkin humanitaarista apua koskevaan politiikkaan, kehitysyhteistyöpolitiikkaan, naapuruuspolitiikkaan ja unionin pelastuspalvelumekanismiin nähden - Missä määrin hankkeessa on mukana osallistujina muita vähemmän mahdollisuuksia omaavia nuoria - Hankkeen vaikutusten arviointia, kestävyysvarmistamista ja tulosten levittämistä koskevien toimenpiteiden laatu - Täydentävän toiminnan lisäarvo hankkeen tavoitteiden kannalta ja se, missä määrin se edistää paikallisten organisaatioiden ja yhteisöjen valmiuksien kehittämistä - Missä määrin ehdotuksella edistetään EU:n yhteisiä arvoja, kuten ihmisarvon kunnioittamista, vapautta, kansanvaltaa, tasa-arvoa, oikeusvaltion periaatetta ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, ja torjutaan kaikenlaista syrjintää.
Hankesuunnitelman laatu (enintään 40 pistettä)	- Tarkoituksenmukaisuus ja laatu hankkeen kaikissa vaiheissa: hankkeen tavoitteiden ja ehdotettujen toimien keskinäinen johdonmukaisuus, loogiset yhteydet havaittujen ongelmien, tarpeiden ja ehdotettujen ratkaisujen välillä (esimerkiksi toimintalogiikka), hankkeen toteutettavuus ehdotetussa määräajassa - Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus, joilla vapaaehtoiset valitaan tai otetaan mukaan toimintaan - Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus, joilla vapaaehtoiset valitaan tai otetaan mukaan toimiin - Niiden toimenpiteiden laatu, joilla pyritään tavoittamaan ja osallistamaan nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia - Niiden epävirallisten oppimismenetelmien ja toimenpiteiden laatu, joita ehdotetaan, jotta vapaaehtoiset voivat hankkia taitoja ja osaamista, jotka ovat

	arvokkaita heidän henkilökohtaisen, koulutuksellisen, sosiaalisen, kansalaistaitoihin liittyvän ja kulttuurisen kehityksensä kannalta • Osallistujien oppimistulosten tunnustamista ja validointia koskevien järjestelyjen laatu sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden johdonmukainen hyödyntäminen • Vapaaehtoisten käytännön järjestelyjen laatu (esimerkiksi logistiikka, matkajärjestelyt, elinolot) • Vapaaehtoisten työn hallinnoinnin ja tukimenettelyjen laatu • Erityistoimenpiteet vapaaehtoisten turvallisuuden ja terveyden takaamiseksi ja ehdotetun majoitukseen ja vapaaehtoistehtäviin liittyvien riskien torjumiseksi, evakointimenettely mukaan luettuna • Se, missä määrin hankkeella edistetään sellaisten paikallisten työntekijöiden ja vapaaehtoisten aktiivista osallistumista, joiden maissa ja yhteisöissä se pannaan täytäntöön.
Hankkeen hallinnoinnin laatu (enintään 20 pistettä)	• Missä määrin hankkeessa on mukana tarkoituksenmukainen yhdistelmä toisiaan täydentäviä osallistujaorganisaatioita, joiden profiili ja kokemus takaavat hankkeen kaikinpuolisen onnistumisen • Osallistujaorganisaatioiden keskinäisen sekä niiden ja muiden keskeisten sidosryhmien välisen yhteistyön ja viestinnän laatu • Se, missä määrin hallintorakenteet ja päätöksentekomekanismit on organisoitu konsortion sisällä • Arviointimenetelmien ja -indikaattorien laatu, toimien ja tulosten kattavuuden ja niistä tiedottamisen seuranta ja todentaminen • Kustannustehokkuus: ehdotettu budjetti on riittävä hankkeen toteuttamiseksi asianmukaisesti ja hanke on suunniteltu siten, että varmistetaan paras vastine rahalle.

MITKÄ OVAT AVUSTUSKELPOISET KUSTANNUKSET JA SOVELLETTAVAT RAHOITUSSÄÄNNÖT?

EU:n avustus hanketta kohden on enintään 650 000 euroa.

Avustuskelpoiset kustannukset		Rahoitustapa	Määrä	Myöntöperuste
Vapaaehtoisten tuki	Matkakustannuksiin ja poikkeuksellisiin kuluihin, kuten viisumi- ja rokotuskustannuksiin, oleskelulupiin ja lääkärintodistuksiin myönnettävä korvaus sekä vapaaehtoisten henkilökohtaisiin lisäkuluihin myönnettävä rahoitus (taskuraha)	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	35 euroa vapaaehtoista kohden päivässä	Perusteena toimen kesto (tarvittaessa myös yksi matkustuspäivä ennen toimea ja yksi matkustuspäivä toimen jälkeen) vapaaehtoista kohden, tukihenkilöt mukaan lukien.
Organisointituki	Hankkeen hallinnointikustannuksista (esimerkiksi suunnittelu, rahoitus, koordinointi ja viestintä kumppanien välillä, hallinnolliset kulut), vapaaehtoistoiminnan toteutukseen (esimerkiksi vapaaehtoisten lähtövalmennukseen valvontaan ja tukemiseen, oppimistulosten validointiin) suoraan liittyvistä kustannuksista ja vapaaehtoisten oleskeluun liittyvistä kustannuksista (esimerkiksi täysihoito, majoitus ja paikallisliikenne) myönnettävä korvaus Täydentävän toiminnan kustannuksista myönnettävä korvaus Muihin kuluihin, kuten vakuudesta aiheutuviin kuluihin, myönnettävä korvaus	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	63 euroa vapaaehtoista kohden päivässä	Perusteena vapaaehtoistoiminnan kesto (tarvittaessa myös yksi matkustuspäivä ennen toimintaa ja yksi matkustuspäivä toiminnan jälkeen) vapaaehtoista kohden, tukihenkilöt mukaan lukien.
Osallisuustuki	Organisaatioille muita vähemmän mahdollisuuksia omaavien nuorten tasavertaisen osallistumisen tukemisesta aiheutuvista kustannuksista sekä muun muassa fyysiseen omaisuuteen tehtävistä investoinneista, tehostetusta mentoroinnista ja valmistelevista vierailuista aiheutuvista kustannuksista myönnettävä korvaus	Yksikkökustannuksiin perustuva korvaus	25 euroa vapaaehtoista kohden päivässä	Perusteena toimen kesto (tarvittaessa myös yksi matkustuspäivä ennen toimea ja yksi matkustuspäivä toimen jälkeen) sellaista vapaaehtoista kohden, jolla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tukihenkilöt pois lukien. Tämä korvaus myönnetään vapaaehtoisten tuen lisäksi.

D-OSA – LAATU- JA TUKITOIMENPITEET

Tässä osassa esitetään

- kuvaus tukitoimenpiteistä
- kuvaus niiden tavoitteista ja kohderyhmästä
- lisätietoa Euroopan solidaarisuusjoukkojen hankkeeseen osallistumisen keskeisistä seikoista.

Tässä osassa kuvatut laatu- ja tukitoimenpiteet koskevat vain tämän oppaan kattamia toimia.

Hakijoiden kannattaa lukea huolellisesti koko tämä osa ennen hakemuksen tekemistä.

MITÄ TOIMENPITEITÄ TUETAAN?

Euroopan solidaarisuusjoukot tarjoavat osallistujille ja osallistujaorganisaatioille monenlaisia laatu- ja tukitoimenpiteitä, jotka vaihtelevat toimen ja osallistujien ja organisaatioiden toimintatyyppin mukaan:

- oppimistuki
 - mentorointi
 - yleinen verkkovalmennus
 - kielivalmennustuki
 - humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan osallistuvien vapaaehtoisheidokkaiden pakollinen valmennus
 - valmennus- ja arviointijakso
 - oppimistulosten tunnustaminen
- vakuutus
- Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaali
- muita tärkeitä seikkoja
 - osallistumistodistus
 - sopimukset
 - viisumit.

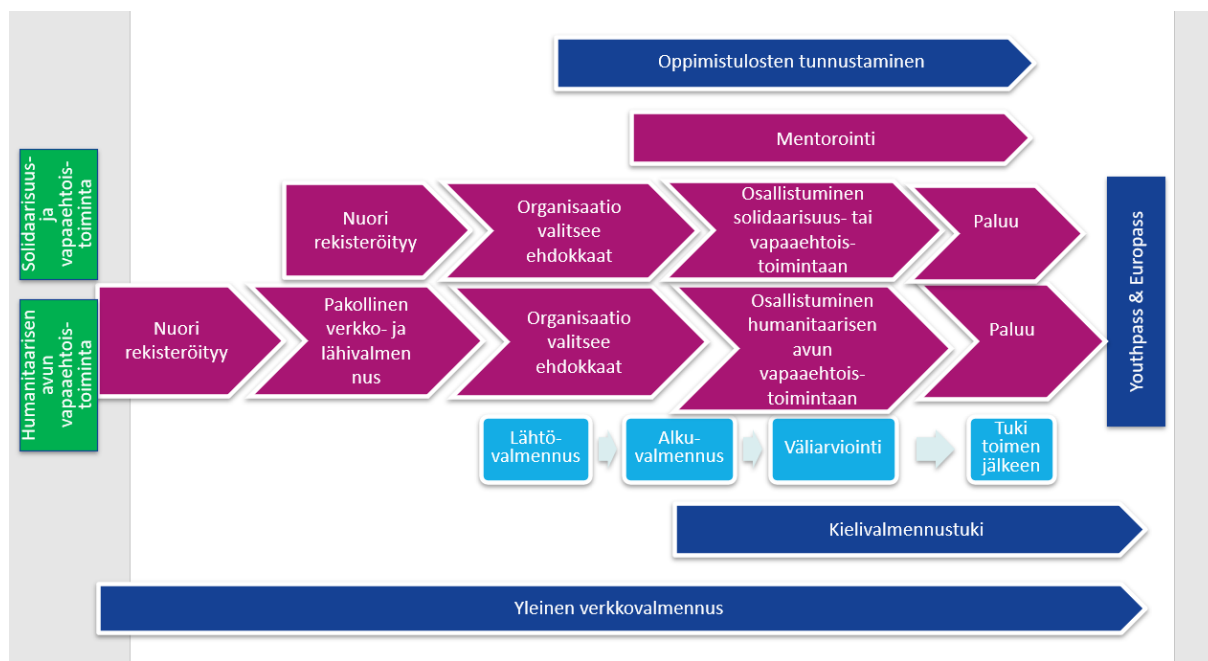
MIKÄ ON NÄIDEN TOIMENPITEIDEN TARKOITUS?

Laatu- ja tukitoimenpiteiden osalta Euroopan solidaarisuusjoukkojen erityistavoitteisiin pyritään toimilla, joiden tarkoituksena on

- varmistaa Euroopan solidaarisuusjoukkojen periaatteiden ja tavoitteiden noudattaminen kaikkien sellaisten julkisten ja yksityisten organisaatioiden osalta, jotka haluavat osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimiin
- varmistaa, että Euroopan solidaarisuusjoukkoihin osallistuville tarjottavilla solidaarisuustoimilla vastataan konkreettisiin, täyttämättömiin yhteiskunnallisiin tarpeisiin ja vahvistetaan yhteisöjä ja että se on laadukasta ja asianmukaisesti validoitua.

OPPIMISTUKI

Jotta toimintaan osallistumisen yhteydessä tapahtuvaa oppimista voidaan tukea, vahvistaa ja täydentää, tarjolla on erityisiä laatu- ja tukitoimenpiteitä: yleinen verkkovalmennus, kielivalmennustuki, valmennus- ja arviointijakso, mentorointi ja oppimistulosten tunnustaminen.

YLEINEN VERKKOVALMENNUS

MITÄ YLEINEN VERKKOVALMENNUS ON?

Yleinen verkkovalmennus sisältää Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin EU Academy -alustalla avoimesti saatavilla olevia valmennusmoduuleja rekisteröidyille ehdokkaille ja tiettyyn toimeen valituille osallistujille. Yleinen verkkovalmennus on yleinen, eri moduuleista koostuva perehdytys osallistujille ja rekisteröijille riippumatta heidän asemastaan Euroopan solidaarisuusjoukoissa. Sen aiheita ovat muun muassa Euroopan solidaarisuusjoukkojen tehtävä, eettiset säännöt, lahjomattomuus, osallistujien roolit ja velvollisuudet, eurooppalaiset arvot, kulttuurienvälinen tietämys, temaattinen koulutus, terveys ja turvallisuus ja Euroopan nuorison teemavuonna 2022 alkunsa saanut Youth Talks. Valmennuksen tavoite on tukea Euroopan solidaarisuusjoukkoihin rekisteröityneitä ehdokkaita solidaarisuustoimiin osallistumisessa ja edistää Euroopan solidaarisuusjoukkojen yhteisön luomista. Valmennuksen pitäisi olla osa Euroopan solidaarisuusjoukkojen tiettyihin hankkeisiin osallistuvien epävirallisen oppimisen prosessia. Lisäksi sen on tarkoitus kiinnittää portaaliin rekisteröityneiden ehdokkaiden, joita ei vielä ole valittu, huomio ja lisätä heidän motivaatiotaan. Yleiseen verkkovalmennukseen sisältyy opas, jota pidetään soveltuvana nuorisotyöntekijöille. Näin rikastutetaan yleistä verkkovalmennuskokemusta ja tarjotaan nuorille mahdollisuuksia harjoittaa toimintaa myös verkon ulkopuolella.

KOHDERYHMÄ

Yleinen verkkovalmennus on ensisijaisesti Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin rekisteröityneiden ehdokkaiden ja tiettyyn toimeen valittujen osallistujien käytettävissä.

KIELIVALMENNUSTUKI

MITÄ ON KIELIVALMENNUSTUKI?

Kielivalmennustukea tarjotaan osallistujille, jotka harjoittavat solidaarisuustoimia Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa. Toimesta riippuen kielivalmennustuki tarjotaan joko avustuksena (150 euroa) tai verkkokurssina Online Language Support palvelussa, jäljempänä 'OLS'. OLS-palvelu on Euroopan komission EU Academy -oppimisalustalla⁵⁵. Verkkokursseja suositetaan, koska sähköinen oppiminen tekee kielten opiskelusta saavutettavampaa ja joustavampaa. OLS:n avulla osallistujat voivat arvioida, harjoitella ja parantaa valitsemansa kielen taitoaan. EU Academy -alustalla voi myös verkostoitua muiden kanssa, joka mahdollistaa yhteistoiminnallisen oppimisen, ja alustalla on ilmaista kieltenopiskelumateriaalia. Kielivalmennustuen (150 euroa) tarjoaminen perustuu niiden organisaatioiden keskinäiseen luottamukseen, joiden tehtävä on taata asianmukainen kielivalmennustuki. Muita tukimuotoja voidaan tarjota tukemaan tiettyjen kohderyhmien kieltenoppimistarpeita. Vapaaehtoishankkeiden osallistujille voidaan myöntää erityistä kielivalmennustukea (150 euroa), jos vaadittua kieltä tai opetustasoa (liikkuvuusjakson pääkieli) ei ole vielä tarjolla OLS-palvelussa. Tällaisissa tapauksissa osallistujaorganisaatioiden on järjestettävä kielivalmennus. Kielivalmennustuen (150 euroa) saajien on kannustettava osallistujia aloittamaan kielen opiskelu jo ennen toimen alkua. Hankkeessa mukana olevat organisaatiot voivat käyttää myös organisoitujen kululuokkaa täyttääkseen osallistujien tarpeen saada pedagogista, tehtäviin liittyvää, kulttuurista tai kielellistä valmennusta (ks. "Rahoitussäännöt" oppaan B-osassa).

KOHDERYHMÄ

Vapaaehtoistoimintaan ja solidaarisuushankkeisiin (myös vapaaehtoistiimit ensisijaisilla aloilla, humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminta ja solidaarisuushankkeet) osallistuvat voivat saada kielivalmennustukea OLS-palvelun kautta. Perustelluissa tapauksissa muille osallistujille voidaan myöntää erityinen 150 euron avustus⁵⁶:

- Vapaaehtoishankkeet
- Vapaaehtoistiimit ensisijaisilla aloilla
- Humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminta

VALMENNUS- JA ARVIOINTIJAKSO

MIKÄ ON VALMENNUS- JA ARVIOINTIJAKSO?

Yksi Euroopan solidaarisuusjoukkojen keskeisistä piirteistä on osallistujaorganisaatioille, osallistujille ja mentoreille tarjottava valmennus- ja arviointijakso. Ensinnäkin nuoret osallistujat ohjataan epävirallisen oppimisprosessin läpi ennen toimea, sen aikana ja sen jälkeen. Toiseksi laatumerkin saaneita organisaatioita tuetaan, jotta ne voivat tarjota laadukkaita puitteet kokemukselle. Euroopan solidaarisuusjoukkojen valmennus- ja arviointiulottuvuudella on seuraavat tarkoitukset:

- Tarjota nuorille osallistujille jatkuvaa ohjausta ja tukea koko toimen ajan. Tällainen valmennus ja arviointi edistää jokaisen nuoren yleissivistävää koulutusta ja kehittymistä sekä helpottaa osallistujien, osallistujaorganisaatioiden ja kansallisten toimistojen tai SALTO-resurssikeskusten välisiä yhteyksiä. Lisäksi se auttaa ratkaisemaan konflikteja ja ehkäisemään riskejä sekä tarjoaa keinon osallistujien kokemuksen arvioimiseen. Osallistujien valmennus- ja arviointijakso täydentää muuta meneillään olevaa tukea, jota osallistujaorganisaatiot tarjoavat ennen toimea ja sen aikana.
- Tarjota mukana oleville organisaatioille laadukkaiden hankkeiden kehittämiseen ja toteuttamiseen tarvittava tuki ja välineet sekä mahdollisuus tiedonvaihtoon ja verkostoitumiseen Euroopan solidaarisuusjoukkojen muiden toimijoiden kanssa.
- Tarjota mentoreille ohjausta, miten vapaaehtoistoimintaan osallistuvia voidaan tukea ja mentoroida tehostetusti.

Laatu on valmistelun, valmennuksen ja arvioinnin tärkein tavoite. Maiden, kansallisten toimistojen, laatumerkin saaneiden organisaatioiden ja osallistujien moninaisuuden takia valmennuksen muoto on erittäin joustava. Laatuindikaattorien pitäisi kuitenkin olla kaikille valmennuksille yhteiset.

Seuraavaksi esitetään valmennus- tai arviointitapahtumalle asetetut vähimmäisvaatimukset. Valmentajat ja tapahtumien järjestäjät voivat tietenkin lisätä mitä tahansa maa- tai hankekohtaisia elementtejä, jotka he katsovat tarpeellisiksi tai mielenkiintoisiksi valmennus- tai arviointitapahtumaansa osallistuvien ihmisten kannalta. Vähimmäislaatuvaatimuksissa

⁵⁵ <https://academy.europa.eu/>

⁵⁶ Edellyttää, että osallistuja ei voi saada kielivalmennusta verkossa, koska tarvittavaa kieltä tai opetustasoa ei ole saatavilla.

tarkennetaan, mitä tapahtuman järjestäjät, hankkeen valvojat, mentorit tai osallistujat itse voivat odottaa valmennus- tai arviointitapahtumassa saavutettavan. Samalla kansallisten toimistojen, alueellisten SALTO-resurssikeskusten ja osallistajaorganisaatioiden pitäisi mahdollisimman pitkälti pyrkiä varmistamaan, että kullekin osallistujalle tarjottavat valmennus- ja arviointimahdollisuudet vastaavat heidän erityisiä tarpeitaan.

Valmennuksen tarjoajat voivat yhdistää eri valmennus- ja arviointivaiheet välttämällä kuitenkin sisältöjen päällekkäisyyttä ja luoda osallistujille siten jatkuvan oppimisprosessin ennen toimea, sen aikana ja sen jälkeen.

Valmennus- ja arviointijakson lisäksi osallistujat saavat jatkuvaa neuvontaa ja ohjausta ennen toimea, sen aikana ja sen jälkeen. Hankepäälliköiden, mentorien ja valmentajien koulutus muodostaa monimutkaisen toimenpidekokonaisuuden, jonka avulla he tukevat osallistujia ja osallistajaorganisaatioita koko Euroopan solidaarisuusjoukkoihin liittyvän kokemuksen aikana.

KENELLE VALMENNUS- JA ARVIOINTIJAKSO ON TARKOITETTU?

- Osallistujat: Valmennus- ja arviointijakso on tarkoitettu vapaaehtoisille, myös humanitaariseen apuun osallistuville vapaaehtoisille. Solidaarisuushankkeisiin osallistuvat voivat osallistua vain vuotuisiin tapahtumiin.
- Organisaatiot, joilla on laatumerkki, humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminta mukaan lukien.
- Mentorit voivat hyödyntää jäseneltyä tietämyksen siirtoa ja parhaita käytäntöjä, ja erityisesti uusia mentoreita voidaan perehdyttää.

OSALLISTUJIIEN VALMENNUS- JA ARVIOINTIJAKSO – MITEN SE TOTEUTETAAN?

Osallistujien valmennus- ja arviointijakso koostuu seuraavista tilaisuuksista:

- humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan osallistuvien vapaaehtoisehdokkaiden erityisvalmennus, jota hallinnoi EACEA ja jonka toteuttaa toimeksisaaja
- lähtövalmennus kansainvälisen vapaaehtoistoiminnan osallistujille – josta vastaavat yksilöllisen vapaaehtoistoiminnan tukioorganisaatiot tai vapaaehtoistiimien isäntä- tai tukioorganisaatiot (vapaaehtoisille, jotka tulevat muista maista kuin siitä, jossa toimi toteutetaan)
- vähintään kahden kuukauden pituiseen vapaaehtoistoimintaan osallistuville tarkoitettu alkuvalmennus – josta vastaavat kansalliset toimistot (jos vapaaehtoistoimintaa harjoitetaan EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa), SALTO-resurssikeskukset (jos vapaaehtoistoimintaa harjoitetaan ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa) tai isäntä- tai tukioorganisaatiot (jos vapaaehtoistoimintaa harjoitetaan alle kahden kuukauden ajan, vapaaehtoistiimit ja humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminta)
- väliarviointi (vain vähintään kuuden kuukauden kestoinen vapaaehtoistoiminta) – jonka toteutuksesta vastaavat kansalliset toimistot, SALTO-resurssikeskukset tai tuki- ja isäntäorganisaatiot (humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnassa).

Edellä mainittujen toimien lisäksi kaikille vapaaehtoistoimintaan osallistuville, humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan mukaan lukien, ja solidaarisuushankkeita toteuttaville osallistujille järjestetään Euroopan solidaarisuusjoukkojen vuotuinen tapahtuma. Vapaaehtoisilla on oikeus ja velvollisuus osallistua lähtövalmennus-, alkuvalmennus- ja väliarviointitilaisuuksiin, ja osallistajaorganisaatioiden on varmistettava, että niiden osallistujat osallistuvat valmennus- ja arviointijaksoon, joka katsotaan olennaiseksi osaksi toimea. Koska tietovaatimukset ovat erilaiset kansainvälisiin ja kotimaan toimiin osallistuvien ja vapaaehtoistoimintaan osallistuvien välillä, valmennuksen tarjoajat voivat mukauttaa valmennusten sisällön kunkin kohderyhmän mukaan.

HUMANITAARISEN AVUN VAPAAEHTOISTOIMINTAAN OSALLISTUVIEN VAPAAEHTOISEHDOKKAIDEN

ERITYISVALMENNUS

Nuorten, jotka haluavat osallistua humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan, on ensin suoritettava erityinen valmennus. Humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan osallistuvien vapaaehtoisehdokkaiden valmennuksen päätavoitteena on valmentaa ja perehdyttää nuoret vapaaehtoistoimintaan kolmansissa maissa. Näin varmistetaan, että heillä on tarvittavat taidot ja osaaminen, jotta he voivat auttaa apua tarvitsevia ihmisiä mahdollisimman tehokkaasti. Valmennuksessa käsitellään esimerkiksi EU:n ulkopoliittikkaa ja humanitaarisen avun ja kehitysavun yleisiä periaatteita sekä erityisiä käyttäytymiseen liittyviä taitoja, joita tarvitaan vapaaehtoistyössä kolmansissa maissa.

Valmennuksen ensimmäinen osa suoritetaan EU Academy -alustalla. Ensimmäisen itsearviointi. Sen jälkeen on vuorossa noin 25 tuntia verkkovalmennusta, jonka jälkeen tehdään koe. Kokeen läpäisseet pääsevät seuraavaan vaiheeseen eli viisi päivää kestävään lähivalmennukseen eri puolilla Eurooppaa sijaitsevilla koulutuskeskuksissa. Lähivalmennukseen on tarjolla vain rajoitettu määrä paikkoja. Lähivalmennuksen suorittaneet hakijat ovat nähtävillä Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin, josta humanitaarisen avun vapaaehtoishankkeisiin osallistuvat organisaatiot valitsevat osallistujat.

Valmennus on pakollinen kaikille hakijoille, jotka haluavat osallistua humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan. Valmennusta hallinnoi EACEA, ja sen toteuttaa toimeksisaaja.

LÄHTÖVALMENNUS

Jotta hanke voi onnistua ja Euroopan solidaarisuusjoukkoihin liittyvät kokemukset ovat osallistujalle myönteisiä ja rikastuttavia, on ehdottoman tärkeää, että tuki- tai isäntäorganisaatio valmentaa osallistujaa asianmukaisesti ennen lähtöä. Tämä valmennus on pakollista vain kansainväliseen vapaaehtoistoimintaan osallistuville. Valmennus pitäisi toteuttaa vähintään kuukausi ennen lähtöä, ja se pitäisi mukauttaa osallistujan yksilöllisten tarpeiden sekä hankkeen, toimen ja isäntämaan erityispiirteiden mukaan. Valmennuksesta vastaava organisaatio on vastuussa tietopaketin antamisesta kaikille hankkeessaan mukana oleville osallistujille.

On erittäin tärkeää antaa tietoa siitä, mitä Euroopan solidaarisuusjoukoilta voi odottaa (osa tietopakettia), sekä konfliktien ehkäisyn ja kriisinhallinnan peruseräpäätteistä. Valmennuksessa on annettava osallistujille käytännön ja teknistä tietoa muun muassa vakuutuksista, viisumeista, taskurahasta ja työajoista.

Päävastuu lähtövalmennuksen järjestämisestä on hakijaorganisaatiolla, mutta kansalliset toimistot voivat järjestää yhden päivän pituisen lähtövalmennusta tarjoavan tiedotustilaisuuden. Siellä luodaan yhteyksiä lähteviin osallistujiin ja varmistetaan, että tukioorganisaatiot valmistautuvat tuleviin toimiinsa (ei koske humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan osallistuvia).

ALKUVALMENNUS

Alkuvalmennuksen tärkein tavoite on esitellä isäntämaata osallistujille ja valmistella heitä toimeen ja Euroopan solidaarisuusjoukot -kokemukseen. Alkuvalmennus auttaa osallistujia sopeutumaan kulttuuriin ja henkilökohtaisiin haasteisiin. Osallistajat voivat sen avulla tutustua toisiinsa ja verkostoitua. Lisäksi osallistujien tulisi saada ohjausta konfliktien ehkäisyssä ja kriisinhallinnassa. Heille olisi tiedotettava ekologisesta kestävästä toiminnasta, johon ohjelmassa kannustetaan.

Samalla tämä valmennustilaisuus antaa osallistujille viestintätaitoja, monikulttuurisen oppimisen elementit mukaan luettuna. Se auttaa heitä tiedostamaan, että kulttuurierot edellyttävät erilaisia käyttäytymismalleja. Valmennus on osallistujille myös hyvä hetki suunnitella tulevia kuukausia, perehtyä Youthpassiin ja siihen liittyvään menettelyyn sekä kehittää toimen ajaksi omat henkilökohtaiset tavoitteet Euroopan solidaarisuusjoukkojen epävirallisen oppimisen filosofian mukaisesti.

Alkuvalmennus pitkäaikaisiin sekä kansainvälisiin että kotimaan toimiin osallistuville järjestetään kansallisten toimistojen tai SALTO-resurssikeskusten toimesta. Jos kyseessä on humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminta, isäntäorganisaation alkuvalmennuksen on oltava jäljempänä olevassa taulukossa esitettyjen vähimmäislaatuvaatimusten mukaista.

Alle kahden kuukauden pituisiin toimiin osallistuville vapaaehtoisille isäntä- tai tukioorganisaation on järjestettävä valmennus alla olevassa taulukossa esitettyjen vähimmäislaatuvaatimusten mukaisesti. Tällöin valmennus voi kuitenkin olla lyhyempi.

VÄLIARVIOINTI

Väliarvioinnin avulla osallistajat voivat arvioida siihenastista kokemustaan sekä pohtia isäntäorganisaation toimintaa, roolia ja tukea ja omaa panostaan. Arviointi tarjoaa mahdollisuuden oppia kaikkien kokemuksista. Sen avulla osallistajat voivat suunnitella toimintansa kehittämistä ja/tai parantamista ja miettiä, mitä aikovat tehdä pidemmällä aikavälillä, kun tämä kokemus on ohi. Arvioinnin on myös tarkoitus lisätä tietoisuutta henkilökohtaisesta oppimisprosessista ja yhdistää se Youthpass-todistuksessa tarkoitetun elinikäisen oppimisen avaintaitoihin ja Europass-kehykseen. Väliarviointi on pakollinen myös kotimaan toimiin osallistuville. Humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnassa isäntäorganisaation olisi järjestettävä väliarviointi verkossa yhteistyössä tukioorganisaation kanssa.

On erittäin tärkeää, että tapahtuma suunnitellaan osallistujien väliseksi tapaamiseksi. Se järjestetään riittävän pitkän ajan kuluttua osallistujien saapumisesta, jotta he ovat saaneet riittävästi kokemusta tarkastellakseen tilannettaan, mutta myös riittävän kauan ennen toimen päättymistä, jotta on vielä aikaa parantaa tilannetta tarvittaessa.

VOU TUINEN TAPAHTUMA

Euroopan solidaarisuusjoukkojen tapahtuma tarjoaa tilaisuuden tuoda yhteen vapaaehtoistoiminnan, myös humanitaarisen avun ja solidaarisuushankkeiden, entisiä, nykyisiä ja mahdollisia osallistujia. Tilaisuuden järjestävät kansalliset toimistot tai SALTO-resurssikeskukset. Se voi toimia arviointi- tai alumnitapaamisena ja/tai markkinointitilaisuutena. Se on erityisesti solidaarisuustoimensa kuluneen vuoden aikana päättäneille tärkeä tilaisuus keskustella kokemuksistaan, arvioida niitä sekä kertoa niistä nykyisille ja mahdollisille osallistujille. Yksi tapahtuman tavoitteista on varmistaa, että kansallinen toimisto saa palautetta hankkeista, osallistujaorganisaatioista, käytännön järjestelyistä ja yleisestä käsityksestä, joka osallistujilla on toiminnasta. Yksi avainkysymys on, mikä oppimisvaikutus toimella oli osallistujaan.

YLEISKATSAUS OSALLISTUIJEN JA EHDOKKAIDEN VALMENNUS- JA ARVIOINTIJAKSOON

	Ennen lähtöä	Saavuttaessa	Toiminnan puolivälissä	Vuosittain
Pitkäaikaiset kansainväliset vapaaehtoistyöntekijät	Pakollinen (tukiorganisaation järjestämä)	Pakollinen (kansallisten toimistojen tai alueellisten SALTO-resurssikeskusten järjestämä)	Pakollinen yli 6 kuukautta kestävä toiminnan osalta (kansallisten toimistojen tai alueellisten SALTO-resurssikeskusten järjestämä)	Pakollinen (kansallisten toimistojen tai alueellisten SALTO-resurssikeskusten järjestämä)
Pitkäaikaiset kotimaan vapaaehtoistyöntekijät	Valinnainen (isäntäorganisaation järjestämä)	Pakollinen (kansallisten toimistojen järjestämä)	Pakollinen yli 6 kuukautta kestävä toiminnan osalta (kansallisten toimistojen järjestämä)	Pakollinen (kansallisten toimistojen järjestämä)
Lyhytaikaiset kansainväliset vapaaehtoistyöntekijät	Pakollinen (tukiorganisaation järjestämä)	Pakollinen (isäntäorganisaation järjestämä)	Pakollinen	Pakollinen (kansallisten toimistojen tai alueellisten SALTO-resurssikeskusten järjestämä)
Lyhytaikaiset kotimaan vapaaehtoistyöntekijät	Valinnainen (isäntä- tai tukiorganisaation järjestämä)	Pakollinen (isäntäorganisaation järjestämä)	Pakollinen	Pakollinen (kansallisten toimistojen järjestämä)
Vapaaehtoistimien kansainväliset vapaaehtoiset	Pakollinen (isäntä- tai tukiorganisaation järjestämä)	Pakollinen (isäntä- tai tukiorganisaation järjestämä)	Pakollinen	Pakollinen (kansallisten toimistojen tai alueellisten SALTO-resurssikeskusten järjestämä)
Vapaaehtoistimien kotimaiset vapaaehtoiset	Valinnainen (isäntä- tai tukiorganisaation järjestämä)	Pakollinen (isäntä- tai tukiorganisaation järjestämä)	Pakollinen	Pakollinen (kansallisten toimistojen järjestämä)
Solidaarisuushankkeet	Pakollinen	Pakollinen	Pakollinen	Valinnainen (kansallisten toimistojen järjestämä)
Humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan osallistuvat ⁵⁷	Pakollinen (tukiorganisaation järjestämä)	Pakollinen (isäntäorganisaation järjestämä)	Pakollinen (isäntä- ja tukiorganisaatioiden järjestämä)	Valinnainen (kansallisten toimistojen järjestämä)

⁵⁷ Nuorten, jotka haluavat osallistua humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan, on ensin suoritettava erityinen valmennus.

ODOTETTAVAT TULOKSET

Humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan osallistuvien vapaaehtoishenkilöiden erityisvalmennus	Valmennuksen jälkeen vapaaehtoisilla pitäisi olla valmiudet osallistua tarveperusteisen ja periaatteellisen humanitaarisen avun antamiseen ottaen huomioon haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien erityistarpeet sekä osallistua toimiin, joilla voidaan edistää kestävän, osallistavan yhteiskunnan luomista.
Lähtövalmennus	Lähtövalmennuksen muoto vaihtelee valmennuskäytäntöjen, organisatoristen mahdollisuuksien ja osallistujien tarpeiden mukaan. Siitä huolimatta lähtövalmennuksessa on varmistettava, että lähtöön mennessä kaikki osallistujat - tuntevat Euroopan solidaarisuusjoukkojen konseptin - tuntevat toimeen osallistuvat kumppanit eli vapaaehtoistoiminnan isäntä- ja tukioorganisaation, mentorin ja tarvittaessa kansallisen toimiston/toimeenpanoviraston, resurssikeskukset ja Euroopan komission - ovat tutustuneet tietopaketin asiakirjoihin - ovat saaneet kannustusta yleisen verkkovalmennuksen oppimismahdollisuuksien hyödyntämiseksi - ovat kertoneet motivaatiostaan, odotuksistaan ja peloistaan sekä pohtineet tavoitteitaan, myös oppimistavoitteitaan - ovat saaneet asianmukaista käytännön ja teknistä tietoa viisumeista, oleskeluluvista, oikeudellisesta asemastaan osallistujina, vakuutuksesta (myös ohjeita pakollisen eurooppalaisen sairaanhoitokortin hankkimisesta ennen lähtöä), taskurahasta ja asiaankuuluvasta sopimuksesta Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa - ymmärtävät monikulttuurisen oppimisen merkityksen ja ovat tietoisia jatkuvasta monikulttuurisen oppimisen prosessista - ovat saaneet ohjeita tai ainakin tietoa kriisinhallinnasta - ovat tietoisia ohjelman kestävyysulottuvuudesta - ymmärtävät, että on merkityksellistä ja hyödyllistä saada tunnustusta yksilöllisille oppimistuloksille, erityisesti Youthpass- ja Europass-todistusten kaltaisten EU:n tason työkalujen avulla. Valmennuksen pitäisi myös sisältää moduuleja, joissa opitaan isäntämaan kieltä tai toiminnan yhteydessä käytettävää kieltä, jos kielivalmennustuen verkkopalvelu ja kielivalmennustuen avustukset eivät tarjoa tällaista kielivalmennusta.
Alkuvalmennus	Alkuvalmennuksen muoto vaihtelee kansallisten olosuhteiden, tilanteen ja valmennuskäytäntöjen mukaan. Siitä huolimatta siinä on varmistettava, että kaikki osallistujat - ovat tietoisia viisumeista, oleskeluluvista, oikeudellisesta asemastaan osallistujina, vakuutuksesta, sopimuksesta Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa ja tietopakettiin kuuluvista asiakirjoista ja että heillä on tilaisuus keskustella niihin liittyvistä kysymyksistä - ovat saaneet tietoa vieraaseen työympäristöön sopeutumisesta, oikeuksistaan ja velvoitteistaan sekä hyödyllisiä yhteystietoja, jotka auttavat asettautumisessa - tuntevat vakuutus- ja korvaushallintajärjestelmät (vakuutusasiakirjat ja menettelyt) ja ovat sisäistäneet, että eurooppalaisen sairaanhoitokortin käyttö on pakollista silloin, kun se on mahdollista - tietävät, mitä tukea kansalliselta toimistolta, SALTO-resurssikeskukselta ja EACEAlta voi saada - ovat saaneet tietoa isäntämaan historiasta, poliittisesta ja yhteiskunnallisesta tilanteesta, isäntäkulttuurin keskeisistä piirteistä ja paikalliseen yhteisöön osallistumisesta - tietävät, miten suhtautua kulttuurieroihin ja konflikteihin - ovat tietoisia kunkin osallistujaorganisaation roolista toimessa ja tuntevat omat oikeutensa ja velvollisuutensa - ovat tietoisia ekologisesta kestävästä toiminnasta, johon ohjelmassa kannustetaan - saavat mahdollisuuden tavata muita osallistujia ja verkostoitua heidän kanssaan - saavat perustietoa Euroopan unionista ja sen nuorisolaan politiikoista ja ohjelmista

	▪ saavat tietoa Euroopan solidaarisuusjoukkojen tavoitteista ja periaatteista ▪ tietävät, mitä Euroopan solidaarisuusjoukkoihin osallistuminen tarkoittaa ▪ ymmärtävät, että on merkityksellistä ja hyödyllistä saada tunnustusta yksilöllisille oppimistuloksille, erityisesti Youthpass- ja Europass-todistusten kaltaisten EU:n tason työkalujen avulla ▪ ovat määrittäneet selkeitä oppimistavoitteita ja ideoita toimintaansa varten. Tarvittaessa osallistujille pitäisi tarjota Online Linguistic Support -verkkokurssien jälkeen tukea kieliarviointien ja kurssien suorittamisessa.
Väliarviointi	Väliarvioinnin muoto vaihtelee kansallisten olosuhteiden, tilanteen ja valmennuskäytäntöjen mukaan. Siitä huolimatta jokaisen osallistujan olisi arvioinnin lopuksi oltava ▪ arvioinut henkilökohtaisesti toimintaa siihen saakka ja pohtinut toimintansa mahdollisuuksia ▪ jakanut henkilökohtaisia kokemuksiaan (uusien taitojen ja osaamisen oppiminen, yhteisön elämään osallistuminen, erilaisessa kulttuurissa eläminen, kielen käyttäminen) ▪ tunnistanut kohtaamiaan tai edessä olevia ongelmia, vaikeuksia tai konflikteja ja saanut vastaavasti tyydyttävää tukea ja ohjeita ”seuraavista askelista” näiden ongelmien ratkaisemiseksi ▪ työskennellyt sen toiminnan kehittämiseksi tai parantamiseksi, johon osallistuu ▪ saanut tietoa ja ohjeita mahdollisuuksista, joihin voisi osallistua toimen jälkeen ▪ ymmärtänyt, miten EU:n tason tunnustamistyökaluja, kuten Youthpass- ja Europass-todistusta, käytetään yksilöllisten oppimistulosten määrittämiseen ja dokumentointiin ▪ saanut tietoa laadittavasta osallistujaraportista.
Vuotuinen tapahtuma	Tapahtumien muoto vaihtelee kansallisten olosuhteiden, tilanteen ja käytäntöjen mukaan. Siitä huolimatta tapahtuman lopussa jokaisen osallistujan, joka on päättänyt toimensa kuluneen vuoden aikana, pitäisi olla arvioinut kokemustaan seuraavien seikkojen osalta: ▪ osallistujan ja osallistujaorganisaation välinen yhteistyö sekä osallistujan saama henkilökohtainen tuki ja valvonta ▪ henkilökohtainen panos toimintaan ▪ yleinen pedagoginen lähestymistapa ja omat oppimistulokset (henkilökohtaiset, ammatilliset, sosiaaliset), myös tietoisuus omista valmiuksista ja taidoista sekä tarvittaessa Youthpass- ja Europass-todistusten laatiminen ▪ lisääntynyt tietämys Euroopasta, muutokset asenteessa Eurooppaan ja moninaisuuden parempi ymmärtäminen ▪ kokemusten jakaminen muiden osallistujien kanssa. Lisäksi tapahtuma voi olla ▪ mahdollisille osallistujille ja osallistujaorganisaatioille tilaisuus tavata kokeneita osallistujia, myös solidaarisuushankkeita toteuttaneita osallistujia ▪ tilaisuus mainostaa Euroopan solidaarisuusjoukkoja ja niiden vaikutusta luomalla yhteyksiä sidosryhmiin, päättäjiin ja tiedotusvälineisiin ▪ verkostoitumistapahtuma, jossa voidaan tarkastella ja kehittää uusia hankkeita ja muita tapoja hyödyntää kokemuksia ▪ tilaisuus esitellä onnistuneita hankkeita ▪ mahdollisuus juhlia solidaarisuutta ja askel kohti Euroopan solidaarisuusjoukkojen yhteisön vahvistamista.

ORGANISAATIOIDEN VALMENNUS- JA ARVIOINTIJAKSO – MITEN SE TOTEUTETAAN?

Organisaatioiden valmennus- ja arviointijakso koostuu seuraavista osista:

- laatumerkin, myös humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkin, saaneiden organisaatioiden valmennus, joka keskittyy erityisesti uusiin tulokkaisiin ja henkilöstöön
- vuotuinen tapahtuma laatumerkin saaneille organisaatioille humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminta mukaan lukien.

Kansalliset toimistot vastaavat tällaisten valmennusten järjestämisestä kaikille laatumerkin saaneille organisaatioille maassaan. Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatioiden osalta järjestämisvastuu on asiasta vastaavilla SALTO-resurssikeskuksilla. Humanitaarisen avun vapaaehtoistoimintaan osallistuvien organisaatioiden osalta tällaisten valmennusten järjestämisestä vastaa EACEA. Kansalliset toimistot / SALTO-resurssikeskukset voivat päättää, että valmennuksia ei järjestetä, jos käytössä on muita välineitä, joilla varmistetaan seuranta ja laadukas toteutus.

Kansalliset toimistot / SALTO-resurssikeskukset voivat päättää tilata kaikki tilaisuudet tai osan niistä alihankkijoilta. Niiden pitäisi kuitenkin olla mahdollisimman paljon mukana tilaisuuksissa ja pitää säännöllisesti yhteyttä valmentajiin.

Laatumerkin saaneille organisaatioille suositellaan näihin tilaisuuksiin osallistumista.

EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKKOJEN LAATUMERKIN SAANEIDEN ORGANISAATIOIDEN VALMENNUS

Jotta hankkeet voivat onnistua ja kokemukset ovat myönteisiä ja rikastuttavia kaikille mukana oleville toimijoille, Euroopan solidaarisuusjoukkoihin osallistuvien, laatumerkin saaneiden organisaatioiden on tunnettava perusteellisesti solidaarisuusjoukkojen keskeiset arvot ja piirteet. Valmennuksen aikana nämä organisaatiot keskittyvät onnistuneeseen kokemukseen tarvittaviin osatekijöihin ja sen pohtimiseen, miten niiden hankkeita pitäisi pohtia ja kehittää.

Valmennuksessa pitäisi

- varmistaa, että jokainen organisaatio ymmärtää roolinsa ja velvollisuutensa
- antaa asianmukaista käytännön ja teknistä tietoa hankkeen hallinnoinnista
- lisätä tietoisuutta ohjelman tärkeistä piirteistä, kuten erityisestä tuesta muita vähemmän mahdollisuuksia omaaville nuorille, EU:n tason tunnustamisyökaluista, kuten Youthpass- ja Europass-todistuksista, kielivalmennustuen verkkopalvelusta ja mentorin roolista
- tarjota laadukkaan mentoroinnin kehittämiseksi tarvittava tuki ja työkalut
- tukea organisaatioita laadukkaiden hankkeiden kehittämisessä (esimerkiksi kumppanien ja osallistujien valinta, osallistujien tehtävien kehittäminen, kriisinhallinta ja tulosten levittäminen)
- tarjota organisaatioille verkostoitumis- ja kumppanuusmahdollisuuksia.

EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKKOJEN VUOTUINEN TAPAHTUMA

Tähän vuotuiiseen tapahtumaan on tarkoitus koota kaikkien Euroopan solidaarisuusjoukkojen laatumerkin saaneiden organisaatioiden edustajat jakamaan kokemuksia, ideoita ja käytäntöjä, esittelemään menestystarinoita sekä luomaan ja vahvistamaan verkostoja ja kumppanuuksia. Lisäksi tapahtuma tarjoaa tilaisuuden muistuttaa ohjelman keskeisistä arvoista ja piirteistä. Sen avulla voidaan myös arvioida organisaatioiden kohtaamia vaikeuksia ja syitä siihen, miksi jotkin laatumerkin saaneet organisaatiot eivät ole aktiivisia. Tämä tapahtuma voidaan yhdistää osallistujille tarkoitettuun Euroopan solidaarisuusjoukkojen vuotuiiseen tapahtumaan.

MENTOREIDEN VALMENNUS- JA ARVIOINTIJAKSO – MITEN SE TOTEUTETAAN?

Valmennus- ja arviointijakso on mentoreille vapaaehtoinen. Siinä tarjotaan valmennusta mentoreille, jotka tukevat vapaaehtoistoimintaan osallistuvia ja antavat heille tehostettua mentorointia.

Mentoreille tarkoitettu valmennus voi olla lähi- tai etävalmennusta tai molempia.

Kansalliset toimistot ja alueelliset SALTO-resurssikeskukset ovat vastuussa mentoreille tarkoitettun valmennuksen järjestämisestä tarpeen mukaan, ja ne voivat tilata kaikki tilaisuudet tai osan niistä alihankkijoilta. Niiden pitäisi kuitenkin olla mahdollisimman paljon mukana tilaisuuksissa ja pitää säännöllisesti yhteyttä valmentajiin ja mentoreihin.

Valmennuksessa pitäisi

- varmistaa, että mentorit ymmärtävät roolinsa ja velvollisuutensa
- antaa asianmukaista käytännön ja teknistä tietoa ohjelman erityispiirteistä vapaaehtoisten kannalta

- varmistaa, että mentorit tietävät, kuinka vapaaehtoisia ohjataan ja tuetaan heidän kokemuksensa aikana hankkimansa oppimisen tunnistamisessa
- esitellä hyvinvointiin liittyviä ongelmia, joita vapaaehtoistoimintaan usein liittyy, ja antaa ohjeita niiden ratkaisemiseen
- opastaa tehostetun mentoroinnin tarjoamisessa nuorille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia
- tarjota mentoreille verkostoitumismahdollisuuksia.

MENTOROINTI

MENTOROINTI VAPAAEHTOISTOIMINNASSA

Kaikille vapaaehtoistoimien osallistujille pitäisi tarjota henkilökohtaista tukea mentoroinnin avulla. Mentorointi koostuu isäntä- tai tukiorganisaation nimeämän mentorin ja osallistujan säännöllisistä tapaamisista sekä toimen toteutuspaikalla että sen ulkopuolella. Tapaamisissa pitäisi keskittyä osallistujien henkilökohtaiseen hyvinvointiin. Niissä olisi myös ohjattava ja tuettava vapaaehtoisia heidän kokemuksensa aikana hankkimansa oppimisen tunnistamisessa. Mentorointi on tarkoitettu yksittäisille osallistujille, joten tapaamisten sisältö ja tiheys vaihtelevat yksilöllisten tarpeiden mukaan. Mentoritapaamisten aiheina voivat olla muun muassa henkilökohtainen hyvinvointi, hyvinvointi tiimissä, tyytyväisyys tehtäviin ja käytännön asiat.

TEHOSTETTU MENTOROINTI

Tehostettu mentorointi on intensiivinen mentorointiprosessi, jota saatetaan tarvita muita vähemmän mahdollisuuksia omaavien nuorten tukemiseen silloin, kun he eivät kykene suorittamaan toimintaa itsenäisesti taikka tavanomaisen mentoroinnin tai tuutorituen turvin. Tämän tyyppistä mentorointia voidaan käyttää vapaaehtoistoiminnan yhteydessä. Tehostettu mentorointi tarkoittaa tiiviimpää yhteyttä, tapaamisia tavallista useammin ja enemmän aikaa tehtävien suorittamiselle. Tämä takaa vaiheittaisen tuen osallistujille sekä hanketoimien aikana että työajan ulkopuolella. Tehostettu mentorointi antaa osallistujille mahdollisuuden tulla niin itsenäiseksi kuin mahdollista, mikä edistää hankkeen onnistunutta toteutusta.

OPPIMISTULOSTEN TUNNUSTAMINEN

MITÄ OPPIMISTULOSTEN TUNNUSTAMINEN ON?

Jotta voidaan tukea Euroopan solidaarisuusjoukkojen vaikutusta osallistujien henkilökohtaiseen, koulutukselliseen, sosiaaliseen, kansalaistaitoihin liittyvään ja ammatilliseen kehittymiseen, solidaarisuustoimissa hankitut epävirallisen ja arkioppimisen tulokset eli taidot (yhdistelmä tietämystä, osaamista ja näkemystä) on määritettävä ja dokumentoitava. Tämä tehdään erityisesti EU:n tason tunnustamistyökalujen, kuten Youthpass- ja Europass-todistusten, avulla.

KOHDERYHMÄ

Epävirallisen ja arkioppimisen tulosten määrittämistä ja dokumentointia tarjotaan sekä osallistujille (vapaaehtoisista) että osallistujaorganisaatioille (pakollista, mikäli osallistuja pyytää sitä). Tämä tarkoittaa sitä, että jokainen nuori, joka osallistuu mihin tahansa Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimeen, voi hyödyntää menettelyä ja saada todistuksen, jossa määritetään ja dokumentoidaan yksilölliset oppimistulokset.

MITEN OPPIMISTULOSTEN TUNNUSTAMINEN TOIMII?

Jokainen nuori, joka osallistuu Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimiin, voi käydä läpi Youthpass-prosessin ja saada sen lopuksi Youthpass-todistuksen. Todistuksessa määritetään ja dokumentoidaan hankkeen aikana kehittyneet taidot. On suositeltavaa sisällyttää Youthpass-todistuksen oppimiseen liittyvä näkökulma hankkeeseen alusta asti ja käyttää sitä hanketoimien aikana välineenä, jonka avulla osallistujat voivat tulla tietoisiksi oppimisprosessistaan ja tuloksistaan sekä pohtia ja arvioida niitä. Tunnustamistarpeiden luonteen ja yksilöllisten solidaarisuustoimien mukaan voidaan käyttää myös muita välineitä, kuten Europass-todistusta.

Youthpass-todistukseen liittyvää lisätietoa ja tukea: <https://www.youthpass.eu/fi/>

Lisätietoa Europass-todistuksesta: <https://europa.eu/europass/fi>.

VAKUUTUS

MITÄ PITÄÄ TIETÄÄ OSALLISTUJEN VAKUUTUKSESTA?

Yksi Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa toteutettavien toimien keskeisistä näkökohdista on, että osallistujan on aina oltava turvallisessa ympäristössä. Sen takaamiseksi, että vapaaehtoistoimintaan osallistuvilla on suoja ennakoimattomien olosuhteiden varalta, on huolehdittava seuraavista seikoista:

- sairaanhoito ja hammashoito, raskaus ja synnytys, tapaturmat ja sairaalahoito
- henkivakuutus (vakuutus kuolemanriskin varalta)
- pysyvä työkyvyttömyys
- kolmannen osapuolen vastuu (sisältää tarvittaessa osallistujaorganisaatioiden ammatti-/yrityksen vastuuvakuutuksen)
- matkavakuutus.

Euroopan solidaarisuusjoukot tukevat vakuutusturvaa tarvittaessa

- joko Euroopan komission tarjoaman vakuutuksen avulla (kansainvälisissä toimissa)
- tai korvaamalla vakuutukseen liittyvät kustannukset (kotimaan toimissa).

KANSAINVÄLISET TOIMET

Jokainen kansainväliseen toimeen osallistuva on vakuutettu Euroopan solidaarisuusjoukkojen vakuutusjärjestelmässä. Euroopan solidaarisuusjoukkojen vakuutusjärjestelmä täydentää tarvittavan terveydenhuollon kattavuutta ulkomailta eurooppalaisen sairaanhoitokortin⁵⁸ perusteella tai tarjoaa tarvittaessa perusvakuutussuojan. Euroopan solidaarisuusjoukot tarjoavat vakuutusturvan siitä hetkestä, kun osallistujat lähtevät asuinpaikastaan mennäkseen isäntämaahan, aina siihen saakka, kun osallistuja palaa kotiin toimen päättämisen jälkeen⁵⁹, seuraavasti:

- Euroopan solidaarisuusjoukkojen vakuutuksen **täydentävää** vakuutusturvaa tarjotaan osallistujille, jotka ovat oikeutettuja eurooppalaiseen sairaanhoitokorttiin.
- **Perusvakuutussuojaa** tarjotaan osallistujille, jotka
 - eivät voi saada eurooppalaista sairaanhoitokorttia
 - eivät voi saada eurooppalaista sairaanhoitokorttia ilmaiseksi (eli ilman osallistujalle aiheutuvia kustannuksia) tai eivät ole oikeutettuja saamaan sitä suorittamaansa toimintaan tai omaan tilanteeseensa liittyvän kansallisen sääntelyn takia
 - tulevat maasta tai lähtevät maahan, jota EU:n sosiaaliturvan yhteensovittaminen ei koske.

Kansainvälisiin toimiin osallistuvilla on oltava eurooppalainen sairaanhoitokortti ennen isäntämaahan saapumista. Kortilla saa välttämättömää sairaanhoitoa julkisessa terveydenhoitojärjestelmässä tilapäisen oleskelun aikana EU-maissa sekä Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa samoin edellytyksin ja samoin kustannuksin kuin kyseisten maiden vakuutetut (joissakin maissa hoito on ilmaista).

Tietoa osallistujien vakuutussuojasta ja sen tarjoamasta tuesta sekä ohjeita heidän sisällyttämisestään vakuutukseen on saatavilla vakuutusyhtiön verkkosivustolla.

KOTIMAAN TOIMET

Jos osallistuja tarvitsee yksityisen henkilövakuutuksen kansallisen sääntelykehyksen takia, osallistujaorganisaatioiden on hankittava osallistujalle koko toimen ajaksi henkilövakuutus, jonka on tarjottava sama vakuutussuoja kuin kansainvälisissä toimissa, erityisesti vakuutussuoja, joka ei liity toimeen. Jos tätä yksityistä vakuutusta tarvitaan, organisaatio voi käyttää sen rahoittamiseen poikkeuksellisia kuluja.

Kotimaan toimissa Euroopan komissio ei määrittele vastuuvakuutukselle tiettyä muotoa eikä suosittele tiettyjä vakuutusyhtiöitä. Hankkeen organisoijien tehtäväksi jää sopivimman vakuutuksen valinta toteutettavan hanketyypin ja kyseisessä maassa tarjolla olevien vakuutusmuotojen perusteella. Hankekohtaisen vakuutuksen ottaminen ei ole tarpeen, jos osallistujat jo kuuluvat hankkeen organisoijien voimassa olevien vakuutusten piiriin.

⁵⁸ Lisätietoja eurooppalaisesta sairaanhoitokortista on osoitteessa <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=fi>

⁵⁹ Vakuutussuoja päättyy sellaisten vapaaehtoisten osalta, jotka päättävät olla palaamatta asuinmaahansa vapaaehtoistoiminnan jälkeen. Vakuutus kattaa mahdollisen jatkohoidon kahden kuukauden ajan toiminnan päättymisen jälkeen.

EUROOPAN KOMISSIION TARJOAMA VAKUUTUS

KOHDERYHMÄ

Jokaisen kansainvälisiin toimiin osallistuvan on oltava ilmoittautunut Euroopan solidaarisuusjoukkojen vakuutusjärjestelmään tai isäntämaan terveydenhoitojärjestelmään. Vakuutus täydentää pakollisen eurooppalaisen sairaanhoitokortin ja/tai kansallisten sosiaaliturvajärjestelmien vakuutussuojaa tai kattaa tietyissä tapauksissa kaikki kustannukset.

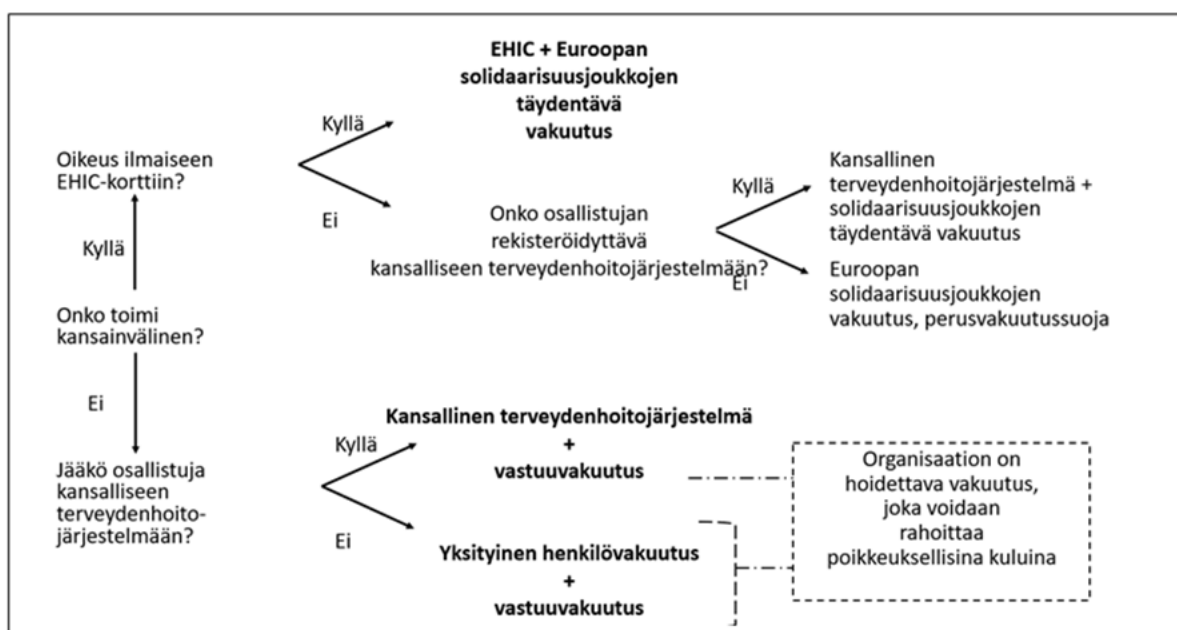
MITEN VAKUUTUSSUOJA TOIMII?

Edunsaajaorganisaatio on vastuussa vapaaehtoishankkeista tuettavien toimien osalta hankkeensa hallinnoinnista siinä tietoteknisessä välineessä, jonka Euroopan komissio tarjoaa hankkeiden hallinnointia varten (Beneficiary Module, edunsaajia koskeva moduuli). Edunsaajan on kirjattava kaikki tiedot toimesta, jossa osallistujat ovat mukana. Osallistujien sisällyttäminen vakuutusjärjestelmään tapahtuu automaattisesti järjestelmän kautta ja perustuu sinne lisätyihin tietoihin. Ilmoittautuminen vakuutuksen piiriin on tehtävä ennen osallistujien lähtöä, joten edunsaajan on kirjattava tiedot järjestelmään ennen toimen alkamista (yleensä kaksi viikkoa etukäteen). Ilmoittautuminen kattaa toimen keston, mukaan luettuna matkustuspäivät. Lisäksi edunsaaja on vastuussa tietojen pitämisestä ajan tasalla edunsaajaa koskevassa moduulissa, erityisesti toimen alkamis- ja päättymispäivien, tapahtumapaikan jne. osalta, koska nämä tiedot liittyvät vakuutusturvaan. Edunsaajaorganisaatio vastaa toimesta ”vapaaehtoistiimit ensisijaisilla aloilla” tuettavan toiminnan ja humanitaariseen avun vapaaehtoistoimintaan liittyvän toiminnan osalta osallistujien rekisteröimisestä sekä toimea koskevien tietojen (alkamis- ja päättymispäivä, paikka) kirjaamisesta Euroopan komission tai toimeenpanoviraston tietojärjestelmiin. Kyseiset tiedot siirretään automaattisesti vakuutuksentarjoajalle⁶⁰.

Vakuutus tarjoaa eurooppalaista sairaanhoitokorttia (EHIC) tai muuta osallistujilla mahdollisesti olevaa vakuutusta täydentävän suojan. Osallistujilla on oltava eurooppalainen sairaanhoitokortti ennen lähtöään. Tietyissä tapauksissa, joissa vapaaehtoisilla ei kansallisten sääntöjen mukaan ole toimen aikana vakuutussuojaa eurooppalaisen sairaanhoitokortin puitteissa tai osallistuja tulee maasta, jota EU:n sosiaaliturvan yhteensovittaminen ei koske, vakuutusyhtiö tarjoaa täyden vakuutussuojan (ks. edellä). Vakuutussuojassa on omat rajoituksensa ja enimmäismääränsä. Sillä on tarkoitus kattaa kiireellinen, välttämätön hoito, joka ei voi odottaa toimen päättymistä ja osallistujan kotiinpaluuta.

Osallistujien ja organisaatioiden on vielä otettava huomioon, että kyseessä on yksityinen vakuutusjärjestelmä. Siksi on erittäin suositeltavaa ottaa yhteyttä vakuutusyhtiöön ennen sairauskulujen aiheutumista, koska se voi antaa osallistujalle tietoa siitä, korvataanko kulut ja miten.

Seuraavassa prosessivuokaaviossa selitetään kaikki mahdolliset vakuutussuojat. On huomattava, että toimesta ja vakuutussuojan muodosta riippumatta organisaatio vastaa lopulta siitä, että osallistuja on asianmukaisesti vakuutettu.

⁶⁰ Lisätietoja menettelystä annetaan, kun hanke on hyväksytty.

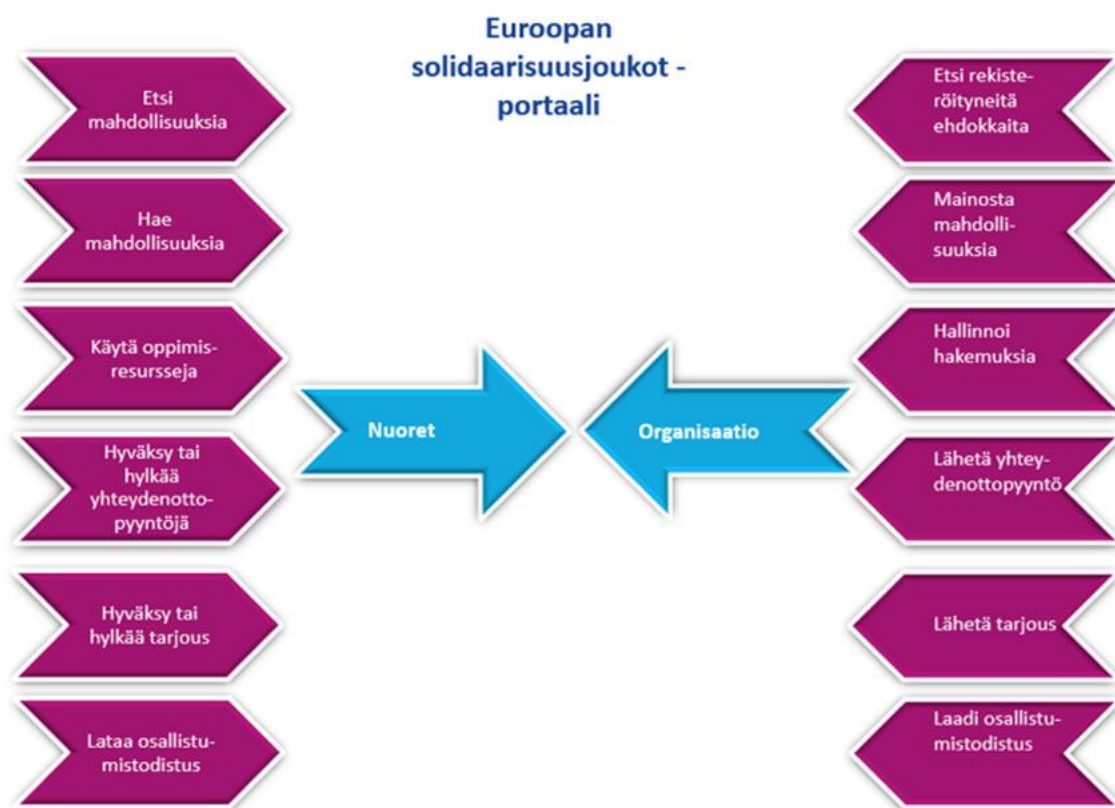
EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKKOJEN PORTAALI

Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaali tarjoaa EU:ta ja jäsenmaita koskevaa tietoa ja mahdollisuuksia, jotka kiinnostavat solidaarisuusosalalle haluavia nuoria. Se on keskitetty yhteyspiste sekä kiinnostuneille nuorille että organisaatioille, jotka haluavat liittyä solidaarisuusjoukkoihin ja osallistua niiden toimintaan. Portaaliissa nuoret voivat myös osallistua verkkovalmennuksiin, saada muita palveluita ja ennen kaikkea muodostaa yhteisön muiden samanmielisten nuorten kanssa. Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin pääsee osoitteesta https://youth.europa.eu/solidarity_fi

MITEN PORTAALI TOIMII?

PORTAALI YHDISTÄÄ NUORET JA ORGANISAATIOT

Vähintään 17-vuotiaat nuoret, jotka haluavat osallistua solidaarisuustoimiin, rekisteröityvät Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin. Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliissa nuoret ja laatumerkin saaneet organisaatiot, jotka haluavat toteuttaa solidaarisuustoimia, voivat löytää toisensa. Portaaliissa laatumerkin saaneet organisaatiot voivat mainostaa mahdollisuuksia vapaaehtoistoimintaan, hakea rekisteröityjä ehdokkaita ja ottaa heihin yhteyttä. Myös rekisteröityneet ehdokkaat voivat etsiä mahdollisuuksia ja ilmaista kiinnostuksensa niihin. Kun organisaatio ja rekisteröitynyt ehdokas ovat löytäneet toisensa, organisaatio lähettää rekisteröityneelle ehdokkaalle tarjouksen.

YHTEISÖN LUOMINEN JA PALVELUJEN TARJOAMINEN

Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaali tarjoaa rekisteröityneille ehdokkaille lisäpalveluita. Yleisen verkkovalmennuksen – joka on saatavilla portaalin kautta – lisäksi rekisteröityneille ehdokkaille tarjotaan yhteisötoimintaa, ajankohtaisia uutiskirjeitä ja muuta hyödyllistä sisältöä, jota kehitetään vähitellen. Rekisteröityneet nuoret voivat myös käyttää mobiilisovellusta, jonka avulla he voivat vaihtaa ja jakaa kokemuksia muiden solidaarisuusjoukkoihin rekisteröityneiden nuorten kanssa. He voivat myös tukea merkittäväällä tavalla yhteiskuntaa osallistumalla verkostoihin, kuten Euroopan solidaarisuusverkostoon (EuSN) tai EuroPeers-verkostoon.

MUITA TÄRKEITÄ SEIKKOJA

OSALLISTUMISTODISTUS

Osallistumistodistus on todistus, joka tukee Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimintaan osallistumisen näkyvyyttä. Solidaarisuustoimen lopuksi osallistujilla on oikeus saada osallistumistodistus Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaalin välityksellä edellyttäen, että toimi on saatettu päätökseen ja että osallistujat ovat toimittaneet osallistujaraporttinsa.

SOPIMUKSET

HANKEKUMPPANEIDEN VÄLISET SOPIMUKSET

Kaikkien tiettyyn Euroopan solidaarisuusjoukkojen hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden on erittäin suositeltavaa tehdä keskenään sopimus. Sopimuksen tarkoituksena on määritellä selkeästi kaikkien toimiin osallistuneiden osapuolten vastuualueet, tehtävät ja rahoitusosuudet. Osallistujaorganisaatiot saavat itse keskenään päättää, miten EU:n avustus jaetaan ja mitä kustannuksia sillä rahoitetaan.

Keskinäinen sopimus on tärkeä keino varmistaa, että kumppanit tekevät solidaarisuustoimessa tiivistä, joustavaa yhteistyötä. Sen avulla voidaan myös välttää mahdolliset ristiriidat tai ratkaista ne. Sopimuksessa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- viittaus hankkeeseen osallistuvan hakijaorganisaation ja avustuksen myöntäneen toimiston välillä tehtyyn avustussopimukseen
- kaikkien toimiin osallistuvien organisaatioiden nimet ja yhteystiedot
- jokaisen osallistujaorganisaation rooli ja vastuualueet; EU-avustuksen jakaminen
- osallistujaorganisaatioiden väliset maksu- ja varainsiirtomenettelyt.

Tämä käytäntö on erittäin suositeltava kaikkien kumppanien etujen turvaamiseksi. Se on kuitenkin vain kumppanien kesken laadittava sisäinen asiakirja, eikä avustuksen myöntävä kansallinen toimisto edellytä sitä.

OSALLISTUJIIEN KANSSA TEHTÄVÄT SOPIMUKSET

Ennen lähtöä jokaisen Euroopan solidaarisuusjoukkojen tukemaan yksilölliseen vapaaehtoistoimintaan tai vapaaehtoistiimin toimintaan osallistuvan nuoren on allekirjoitettava vapaaehtoistoimintasopimus käyttäen Euroopan komission tarjoamaa mallia, joka sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- kyseisen sopimuksen osapuolten oikeudet ja velvollisuudet, kenttätönn kesto ja paikka sekä tehtävien kuvaus
- viittaus osallistujien vakuutuksen ehtoihin
- solidaarisuusjoukkojen antama rahoitus
- toimen aikana suoritettavat tehtävät
- tarvittaessa viittaus turvallisuusselvitysvaatimuksiin sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

VIISUMIT JA OLESKELULUVAT

Euroopan solidaarisuusjoukkojen hankkeisiin osallistuvien on joissakin tapauksissa hankittava viisumi ulkomailla, toimen isäntänä toimivassa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa oleskelua varten. Kaikkien osallistujaorganisaatioiden velvollisuutena on varmistaa, että vaaditut luvat (lyhyt- tai pitkäaikaiset viisumit tai oleskeluluvat) ovat kunnossa ennen kaavaillun toimen alkua. Lupien hakeminen toimivaltaisilta viranomaisilta hyvissä ajoin on erittäin suositeltavaa, sillä hakuprosessi voi kestää viikkoja. Kansalliset toimistot ja toimeenpanovirasto voivat antaa tarkempia ohjeita ja avustaa esimerkiksi viisumi-, oleskelulupa- ja sosiaaliturva-asioissa. EU:n maahanmuuttoportaali on yleistietoa lyhyt- ja pitkäaikaisista viisumeista ja oleskeluluvista:

https://immigration-portal.ec.europa.eu/index_en.

E-OSA – TIETOA HAKIJOILLE

Kaikkia mahdollisia hakijoita (mukaan lukien nuorisoryhmät, kun kyse on solidaarisuushankkeista, jotka rinnastetaan jäljempänä organisaatioihin), jotka aikovat jättää hanke-ehdotuksen saadakseen EU:n rahoitustukea tai Euroopan solidaarisuusjoukkojen laatumerkin, kehoitetaan lukemaan huolellisesti oppaan tämä osa, joka on laadittu Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046⁶¹ (jäljempänä 'varainhoitoasetus') säännösten ja varainhoitoasetuksen soveltamissääntöjen mukaisesti.

Kaikki myönnettyihin avustuksiin sovellettavat sopimus- ja rahoitusmääräykset esitetään avustussopimusten malleissa, jotka ovat Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastosta (EACEA) haettavien hankkeiden osalta saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa (Funding and Tender Opportunities Portal, FTOP)⁶² ja kansallisista toimistoista haettavien hankkeiden osalta asianomaisen kansallisen toimiston verkkosivustolla. Jos niissä esitetyt tiedot poikkeavat tässä oppaassa esitetyistä tiedoista, avustussopimusten määräykset ja mallit ovat etusijalla tämän oppaan E-osassa esitettyihin tietoihin nähden. Monet tässä osassa kuvailuista toimenpiteistä ja annettavista tiedoista ovat merkityksellisiä myös organisaatioille, jotka haluavat hakea laatumerkkiä.

Yksittäiset henkilöt eivät voi esittää hanke-ehdotuksia Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa, lukuun ottamatta henkilöitä, jotka hakevat sellaista (vähintään viisihenkisen) nuorten ryhmän puolesta, joka haluaa toteuttaa solidaarisuushankkeen (jäljempänä 'nuorten ryhmät').

MITEN HAKEMUS TEHDÄÄN?

Hakijan, joka jättää Euroopan solidaarisuusjoukkojen hanketta koskevan hakemuksen, on toimittava seuraavasti:

- 1) Rekisteröityminen. Jokaisen hakijan on rekisteröidyttävä seuraavasti:
 - a. Toimeenpanoviraston hallinnoimat toiminnot: hakijoiden, sidosyhteisöjen ja liitännäiskumppanien on rekisteröidyttävä rahoitus- ja tarjouskilpailuportaaliin⁶³ saadakseen PIC-koodin (Participant Identification Code)⁶⁴. Organisaatioiden tai ryhmien, jotka ovat jo saaneet PIC-koodin osallistuttuaan muihin EU-ohjelmiin, ei tarvitse rekisteröityä uudestaan. Edellisen rekisteröitymisen yhteydessä saatu PIC-koodi on voimassa myös haettaessa Euroopan solidaarisuusjoukkoihin.
 - b. Kansallisten toimistojen hallinnoimat toimet: Hakemuksessa mukana olevien organisaatioiden tai nuorten ryhmien on rekisteröidyttävä Erasmus+-ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen rekisteröintijärjestelmään (<https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc>), jotta ne saavat organisaatiotunnuksen. Organisaatioiden tai nuorten ryhmien, jotka ovat jo saaneet tällaisen tunnuksen, ei tarvitse rekisteröityä uudestaan.
- 2) Organisaatioiden on tarkistettava kyseisen toimen perusteiden täyttyminen.
- 3) Organisaatioiden on tarkistettava rahoitusehdot (sovelletaan vain rahoituspyyntöihin, ei laatumerkkeihin).
- 4) Organisaatioiden on täytettävä hakulomake ja lähetettävä se.

VAIHE 1: REKISTERÖI ORGANISAATIO

Missä tahansa hakemuksessa mukana olevien organisaatioiden tai nuorten ryhmien on rekisteröidyttävä sekä ilmoitettava oikeudellista ja taloudellista asemaansa koskevat perustiedot joko Erasmus+-ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen verkkoportaaliin niiden hankkeiden osalta, jotka esitetään kansallisille toimistoille, tai osallistujien rekisteröintiportaaliin niiden hankkeiden osalta, jotka esitetään koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA).

Kun rekisteröinti on tehty, organisaatio tai ryhmä saa organisaation tunnuksen (jos hakemukset toimitetaan kansalliselle toimistolle) tai PIC-koodin (Participant Identification Code) (jos hakemukset toimitetaan EACEA:lle). Tämä koodi on tunniste,

⁶¹ EU:n varainhoitoasetukseen voi tutustua seuraavassa osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32018R1046>

⁶² <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

⁶³ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

⁶⁴ PIC-koodi on hakulomakkeessa vaadittava pakollinen tieto.

jota tarvitaan hakemusten jättämiseksi ja joka helpottaa hakulomakkeiden täyttämistä verkossa (kun lomakkeeseen kirjoitetaan tämä koodi, kaikki organisaation tai ryhmän rekisteröitymisvaiheessa antamat tiedot täyttyvät lomakkeeseen automaattisesti).

Huomaa, että organisaatioiden tai nuorten ryhmien, jotka ovat jo osallistuneet Erasmus+-ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimiin ja joilla on PIC-koodi, ei tarvitse rekisteröityä uudelleen voidakseen tehdä hakemuksen kansallisesti hallinnoidulla tasolla. Organisaation tunnus on annettu automaattisesti, ja se löytyy käyttämällä hakutoimintoa Erasmus+-ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen verkkoportaaliin.

MISSÄ REKISTERÖINTI TAPAHTUU?

Kansallisten toimistojen hallinnoimat toimet: organisaatiota (tai nuorten ryhmää) edustava henkilö voi rekisteröityä Erasmus+-ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen rekisteröintijärjestelmään seuraavasti:

- luo EU Login -tili (jollei organisaatiota tai yhteisöä, joilla ei ole oikeushenkilöllisyyttä, edustavalla henkilöllä jo ole tiliä); uuden EU Login -tilin voi luoda seuraavalla verkkosivulla: <https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi>;
- kirjaudu Erasmus+-ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen rekisteröintijärjestelmään osoitteessa <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc> ja rekisteröi edustamasi organisaatio tai ryhmä.

Organisaation tai nuorten ryhmän tarvitsee rekisteröityä vain kerran. Kun rekisteröitymisen kaikki vaiheet on suoritettu loppuun, organisaatio tai nuorten ryhmä saa organisaatiotunnuksen.

Toimeenpanoviraston hallinnoimat toimet: organisaatiota edustava henkilö voi rekisteröityä rahoitus- ja tarjouskilpailuportaaliin seuraavasti:

- luo käyttäjätili eli niin sanottu EU Login -tili (jollei organisaatiota tai ryhmää edustavalla henkilöllä jo ole tiliä); uuden EU Login -tilin voi luoda seuraavalla verkkosivulla: <https://webgate.ec.europa.eu/cas/>;
- kirjaudu rekisteröintiportaaliin osoitteessa <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home> ja rekisteröi edustamasi organisaatio; portaaliin tarjotaan opastusta ja vastauksia usein esitettyihin kysymyksiin.

Organisaation tarvitsee rekisteröityä vain kerran. Kun rekisteröitymisen kaikki vaiheet on suoritettu loppuun, organisaatio saa PIC-koodin⁶⁵.

OIKEUDELLISEN MUODON JA TALOUDELLISTEN EDELLYTYSTEN OSOITTAMINEN

Organisaatioiden on osana rekisteröitymisprosessia myös ladattava seuraavat asiakirjat:

- oikeussubjektilomake (lomake on ladattavissa Euroopan komission verkkosivustolta osoitteessa https://commission.europa.eu/publications/legal-entities_fi;
- tilitietolomake, johon merkitään pankin sijaintimaa, vaikka hakijaorganisaatio olisikin virallisesti rekisteröity jossakin toisessa maassa (lomake on ladattavissa osoitteessa: https://commission.europa.eu/publications/financial-identification_fi). Tilitietolomake on toimitettava vain hakijaorganisaation osalta, kumppaniorganisaatioilta sitä ei vaadita.

Jos haettu avustus on yli 60 000 euroa, hakijoiden on mahdollisesti ladattava verkkoon myös muita asiakirjoja osoitukseksi organisaation taloudellisista edellytyksistä. Lisätietoja on jäljempänä kohdassa "Valintaperusteet".

VAIHE 2: VARMISTA, ETTÄ HANKE ON PERUSTEIDEN MUKAINEN

Hanketta suunnitellessaan ja ennen EU:n tuen hakemista osallistajaorganisaatioiden tai nuorten ryhmien on tarkistettava, että hanke täyttää käsiteltäväksi ottamisen edellytykset sekä kelpoisuus- ja valintaperusteet ja arviointikriteerit eivätkä poissulkemisperusteet koske sitä.

KÄSITELTÄVÄKSI OTTAMISEN EDELLYTYKSET

Hakemukset on lähetettävä **ehdotuspyynnössä mainittuun määräaikaan mennessä**.

Hakemusten on oltava luettavissa ja helposti saatavilla.

Hakemuksissa on oltava kaikki osat ja pakolliset liitteet. Hakemuksen määräajan umpeuduttua vain kirjoitus- tai laskuvirheitä

⁶⁵ PIC-koodi on hakulomakkeessa vaadittava pakollinen tieto.

voidaan korjata hallintoviraston pyynnöstä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

Kansallisten toimistojen hallinnoimat toimet: hakemukset on toimitettava **sähköisesti** Euroopan komission verkkosivustolla ja kansallisten toimistojen verkkosivustoilla olevilla lomakkeilla.

Toimeenpanovirastosta haettavat toimet: hakemukset on toimitettava **sähköisesti** rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin sähköisen toimitusjärjestelmän kautta: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>. Hakemukset (liitteet ja todistusasiakirjat mukaan luettuina) on jätettävä toimitusjärjestelmässä olevia lomakkeita käyttäen.

Hakemusten pituus saa olla enintään 40 sivua haettaessa arvoltaan vähäisiä avustuksia (enintään 60 000 euroa) ja enintään 70 sivua muiden ehdotuspyyntöjen osalta. Humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminnan laatumerkkiä koskevien hakemusten sivumäärä saa olla enintään 40 sivua. Arvioijat eivät ota huomioon enimmäissivumäärän ylittäviä sivuja.

KELPOISUUSPERUSTEET

Kelpoisuusperusteilla määritetään, voiko hakija osallistua ehdotuspyyntöön ja jättää toimea koskevan hanke-ehdotuksen. Niitä sovelletaan hakijoihin ja hankkeisiin/toimintaan, joita varten avustusta haetaan (esimerkiksi osallistujaorganisaatioiden profiili ja/tai lukumäärä, hankkeen tai/ja toiminnan tyyppi, toteutusaika, osallistujien profiili ja/tai lukumäärä).

Jotta hankkeet ja toiminta olisivat avustuskelpoisia, niiden on täytettävä kaikki niiden toimien tai toiminnan kelpoisuusperusteet, joiden mukaisesti hanke-ehdotus jätetään. Jos hanke ei hakuvaiheessa täytä näitä perusteita, se hylätään ilman jatkoarviointia. Jos toteutus- tai loppuraporttivaiheessa ilmenee, ettei perusteita ole täytetty, voidaan katsoa, että toiminta ei täytä tukikelpoisuusehtoja, ja hankkeelle alun perin myönnetty EU:n avustus voidaan periä takaisin.

Kuhunkin toimeen sovellettavat kelpoisuusperusteet esitetään oppaan B- ja C-osassa.

POISSULKEMISPERUSTEET

Hakija ei saa osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa järjestettäviin ehdotuspyyntöihin, jos se on jossakin seuraavista EU:n varainhoitoasetuksen⁶⁶ 136–140 ja/tai 141 artiklassa tarkoitetuista tilanteista:

- a) Hakija on tehnyt konkurssin, sen osalta on käynnistetty maksukyvyttömyys- tai likvidaatiomenettely, sen varoja hallinnoi selvitysmies tai tuomioistuim, sille on vahvistettu akordi, sen liiketoiminta on keskeytetty tai se on muun vastaavan, unionin oikeuden tai kansallisiin lakeihin perustuvan menettelyn alainen.
- b) Lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että hakija on laiminlyönyt sovellettavan lainsäädännön mukaisen velvollisuutensa maksaa veroja tai sosiaaliturvamaksuja.
- c) Lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että hakija on syyllistynyt ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen rikkomalla sovellettavia lakeja tai määräyksiä tai ammattikuntansa eettisiä sääntöjä tai osallistumalla mihin tahansa muuhun virheelliseen toimintaan, joka vahingoittaa sen ammatillista uskottavuutta, jos kyseinen toiminta osoittaa vilpillistä aikomusta tai vakavaa laiminlyöntiä, mukaan lukien erityisesti jokin seuraavista:
 - i) väärin tietojen antaminen vilpillisesti tai tuottamuksellisesti, kun näitä tietoja vaaditaan sen tarkistamiseksi, ettei poissulkemisperusteita ole tai että tukikelpoisuus- tai valintaperusteet täyttyvät, tai sopimuksen toimeenpanossa;
 - ii) sopimuksen tekeminen muiden henkilöiden tai yhteisöjen kanssa kilpailun vääristämiseksi;
 - iii) teollis- ja tekijänoikeuksien loukkaaminen;
 - iv) yritys vaikuttaa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän päätöksentekoon ratkaisu- tai myöntämismenettelyn aikana;
 - v) yritys saada luottamuksellisia tietoja, joiden avulla on mahdollista saada perusteettomia etuja myöntämismenettelyssä.
- d) Lainvoimaisessa tuomiossa on todettu, että hakija on syyllistynyt johonkin seuraavista:
 - i) petos, sellaisena kuin tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371⁶⁷ 3 artiklassa ja 26. heinäkuuta 1995 annetulla neuvoston säädöksellä tehdyn yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen⁶⁸ 1 artiklassa;
 - ii) lahjuksen ottaminen tai antaminen, sellaisena kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2017/1371 4 artiklan 2

⁶⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä.

⁶⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁶⁸ EYVL C 316, 27.11.1995, s. 48.

- kohtassa, tai lahjuksen antaminen, sellaisena kuin se on määriteltynä 26. toukokuuta 1997 annetulla neuvoston säädöksellä⁶⁹ tehdyn sellaisen lahjonnan, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskevan yleissopimuksen 3 artiklassa, tai neuvoston puitepäättöksen 2003/568/YOS⁷⁰ 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut menettelyt, tai korruptio sellaisena kuin se on määriteltä muussa sovellettavassa lainsäädännössä;
- iii) neuvoston puitepäättöksen 2008/841/YOS⁷¹ 2 artiklassa tarkoitetut rikollisjärjestöön liittyvät menettelyt;
 - iv) rahanpesu tai terrorismin rahoitus, sellaisina kuin niitä tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849⁷² 1 artiklan 3–5 kohdassa;
 - v) terrorismirikokset tai terroritoimintaan liittyvät rikokset, sellaisina kuin ne on määriteltä terrorismin torjumisesta 15 päivänä maaliskuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/541 3 ja 14 artiklassa ja III osastossa, tai tällaisiin rikoksiin yllyttäminen, avunanto niihin tai niiden yritys;
 - vi) lapsityövoiman käyttö tai muut ihmiskauppaa koskevat rikokset, sellaisina kuin niitä tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/36/EU⁷³ 2 artiklassa.
- e) Talousarviosta rahoitetun sopimuksen täytäntöönpanossa on ollut hakijan puolelta merkittäviä puutteita keskeisten velvoitteiden toimeenpanossa, mikä on
- i) johtanut sopimuksen ennen aikaiseen irtisanomiseen
 - ii) johtanut sopimussakkojen soveltamiseen tai muihin sopimuksen mukaisiin seuraamuksiin tai
 - iii) havaittu tulojen ja menojen hyväksyjän, OLAFin tai tilintarkastustuomioistuimen suorittamien tarkastusten, tilintarkastusten tai tutkinnan yhteydessä.
- f) Lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että hakija on syyllistynyt neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95⁷⁴ 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun väärinkäyttöön.
- g) Lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että hakija on perustanut eri lainkäyttöalueelle yhteisön tarkoituksena kiertää sellaisia vero- tai sosiaalilainsäädäntöön perustuvia velvoitteita tai muita lakisääteisiä velvoitteita lainkäyttöalueella, jolla yhteisön sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka sijaitsee.
- h) Lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että yhteisö on perustettu g alakohdassa tarkoitettussa tarkoituksessa.
- i) Jos lainvoimaista tuomiota ei ole annettu tai lopullista hallinnollista päätöstä ei ole tehty, hakija on jossakin edellä alakohdissa c, d, f, g ja h tarkoitetuista tilanteista, erityisesti seuraavien seikkojen perusteella:
- i) tosiseikat, jotka on havaittu asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden osalta EPPOn, tilintarkastustuomioistuimen, OLAFin tai sisäisen tarkastajan suorittaman tarkastuksen taikka EU:n toimielimen, EU:n toimipaikan tai EU:n viraston tai elimen tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla suoritettavan muun tarkastuksen, tilintarkastuksen tai valvonnan yhteydessä;
 - ii) muut kuin lopulliset hallinnolliset päätökset, joihin voi sisältyä ammattietiikkaa koskevien normien noudattamisen varmentamisesta vastaavan toimivaltaisen valvontaelimen toteuttamia kurinpitotoimia;
 - iii) unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hoitavien henkilöiden ja yhteisöjen päätöksissä tarkoitetut tosiseikat;
 - iv) tiedot, jotka on toimittanut EU:n varainhoitoasetuksen 142 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti unionin varoja EU:n varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti hoitava yhteisö;
 - v) komission päätökset unionin kilpailuoikeuden rikkomisista tai toimivaltaisen kansallisen viranomaisen päätökset unionin tai kansallisen kilpailuoikeuden rikkomisista;
 - vi) hakijalle on ilmoitettu millä tahansa tavalla, että Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) tutkii sitä, joko sen vuoksi, että OLAF on antanut sille tilaisuuden esittää huomautuksia itseään koskevista seikoista, koska OLAF on tehnyt sille tutkimuksen aikana tarkastuksia paikalla tai koska sille on ilmoitettu OLAFin tutkimuksen

⁶⁹ EYVL C 195, 25.6.1997, s. 1.

⁷⁰ Neuvoston puitepäättös 2003/568/YOS, tehty 22 päivänä heinäkuuta 2003, lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla (EUVL L 192, 31.7.2003, s. 54).

⁷¹ Neuvoston puitepäättös 2008/841/YOS, tehty 24 päivänä lokakuuta 2008, järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta (EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42).

⁷² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

⁷³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäättöksen 2002/629/YOS korvaamisesta (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1).

⁷⁴ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

aloittamisesta, päättämisestä tai mistä tahansa siihen liittyvästä seikasta.

j) Jos asetuksen 135 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu hakija on jossakin seuraavista tilanteista:

- i) Luonnollinen tai oikeushenkilö, joka kuuluu 135 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen hakijan hallinto-, johto- tai valvontaelimeen tai jolla on valtuudet edustaa hakijaa, tehdä päätöksiä sen puolesta tai valvoa sitä, on yhdessä tai useammassa edellä c–h alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.
- ii) Asetuksen 135 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen hakijan veloista rajoittamattomassa vastuussa oleva luonnollinen tai oikeushenkilö on yhdessä tai useammassa edellä a tai b alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.
- iii) Luonnollinen henkilö, joka on olennaisessa asemassa oikeudellisen sitoumuksen tekemisen tai täyttämisen kannalta, on yhdessä tai useammassa edellä c–h alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.

Jos hakija on yhdessä edellä luetelluista poissulkemiseen oikeuttavista tilanteista, sen tulisi ilmoittaa toimenpiteet, joihin se on ryhtynyt tilanteen korjaamiseksi, ja osoittaa siten luotettavuutensa. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi tekniset, organisatoriset ja henkilöstöhallinnon toimenpiteet, joilla estetään tilanteen toistuminen, korvataan vahingot tai maksetaan sakot. Tämä ei koske tämän kohdan d alakohdassa tarkoitettuja tilanteita.

Jos edellä c–h alakohdissa tarkoitetuissa tapauksissa ei ole annettu lainvoimaista tuomiota tai tehty mahdollisesti lopullista hallinnollista päätöstä, kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi sulkea alustavasti hakijan pois ehdotuspyynnöstä, mikäli tämän osallistuminen muodostaisi vakavan ja välittömän uhan unionin taloudellisille eduille.

Jos toimeen, jota koskevan ehdotuksen hakija on jättänyt, osallistuu sidosyhteisöjä, samoja poissulkemisperusteita sovelletaan sidosyhteisiin.

Hakijat tai soveltuvin osin sidosyhteisöt voidaan hylätä myöntämismenettelyssä, jos jokin menettelyyn osallistumista varten vaadittu vakuutus tai tieto osoittautuu vääräksi.

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi julkistaa verkkosivustollaan seuraavat tiedot, jotka koskevat poissulkemista ja edellä c–h alakohdissa tarkoitetuissa tapauksissa tarvittaessa määrättävää taloudellista seuraamusta:

- a) kyseisen hakijan nimi;
- b) poissulkemiseen oikeuttava tilanne;
- c) poissulkemisen kesto ja/tai taloudellisen seuraamuksen määrä.

Poissulkemisperusteita sovelletaan hakijoihin kaikissa Euroopan solidaarisuusjoukot -ohjelman toimissa. Todistaakseen, ettei mikään edellä mainituista tilanteista koske niitä, kaikkien EU-avustuksen hakijoiden on annettava valahtoinen vakuutus, jonka mukaan niitä ei koske mikään edellä tarkoitetuista tilanteista. Tämä vakuutus sisältyy hakulomakkeeseen tai on sen liitteenä.

Varainhoitoasetuksen 135 artiklan 4 kohdan ja 138 artiklan mukaisesti taloudellisia seuraamuksia voidaan määrätä sellaiselle EU:n varojen saajalle, jonka kanssa on tehty sopimus ja jonka osalta EU:n rahoittaman sopimuksen noudattamisessa on ollut merkittäviä puutteita keskeisten velvoitteiden täytäntöönpanon osalta.

Komissio katsoo lisäksi, että seuraavilla organisaatioilla on tai voi olla eturistiriitoja tämän oppaan mukaisesti toteutettavien toimintojen osalta, minkä vuoksi ne eivät ole tai eivät ehkä ole oikeutettuja osallistumaan ohjelmaan:

- Kansalliset viranomaiset, joiden tehtävänä on valvoa kansallisia toimistoja ja Euroopan solidaarisuusjoukot -ohjelman toimeenpanoa maassaan, eivät voi hakea tukea toimesta, jota jonkin maan kansallinen toimisto hallinnoi, tai osallistua tällaiseen toimeen, mutta ne voivat jättää hakemuksen osallistumisesta (hakijoina tai kumppaneina) toimeenpanoviraston tai koulutuksen ja kulttuurin pääosaston hallinnoimiin toimiin, ellei tätä ole nimenomaisesti suljettu pois kyseisen toimen osalta (ks. oppaan B-osa).
- Kansalliset toimistot (oikeussubjektit, joilla ei ole muuta toimintaa) tai kansalliset toimistot, jotka ovat sellaisten oikeussubjektien osastoja, jotka hoitavat muitakin kuin kansallisten toimistojen tehtäviä, eivät voi hakea tukea tämän oppaan mukaisesti toteutettavasta toimesta eivätkä osallistua sellaiseen.
- Rakenteet ja verkostot, jotka on erikseen nimetty tai osoitettu Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevassa asetuksessa tai jossakin Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimeenpanemiseksi hyväksytyssä komission vuotuisessa toimintaohjelmassa saamaan komissiolta rahoitusta Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimeenpanon yhteydessä ja jotka toimivat saman oikeussubjektin alaisuudessa kuin kansallinen toimisto, eivät voi hakea avustusta minkään maan kansallisen toimiston hallinnoimasta toimesta tai osallistua tällaiseen toimeen. Ne voivat kuitenkin jättää hakemuksen osallistumisesta (hakijoina tai kumppaneina) toimeenpanoviraston tai koulutuksen ja kulttuurin pääosaston hallinnoimiin toimiin, ellei tätä ole nimenomaisesti suljettu pois kyseisen toimen osalta (ks. oppaan B-osa). Ennen kuin niille myönnetään avustus tai niiden kanssa tehdään sopimus, niiden on kyettävä osoittamaan, ettei niillä ole eturistiriitoja joko toteuttamiensa varotoimien ansiosta tai koska niiden sisäisessä organisaatiossa edut on erotettu selkeästi toisistaan. Lisäksi niiden on ilmoitettava kustakin EU:n tukemasta toimesta tai toiminnasta aiheutuvat kustannukset ja tulot. Päätöksen siitä, onko tosiasiallisesta eturistiriidattomuudesta annettu riittävät vakuudet, tekee omalla vastuullaan toimeenpanovirasto tai koulutuksen ja kulttuurin pääosasto sen mukaan, kumpaan hakemus jätetään.

- Oikeussubjektit, joiden alaisuudessa toimii kansallinen toimisto mutta joilla on muuta toimintaa, joka kuuluu tai ei kuulu Euroopan solidaarisuusjoukkojen tehtäväkenttään, tai näihin oikeussubjekteihin sidoksissa olevat oikeushenkilöt eivät voi hakea tukea toimesta, jota jonkin maan kansallinen toimisto hallinnoi, tai osallistua tällaiseen toimeen. Ne voivat kuitenkin jättää hakemuksen osallistumisesta toimeenpanoviraston tai koulutuksen ja kulttuurin pääosaston hallinnoimiin toimiin, ellei tätä ole nimenomaisesti suljettu pois kyseisen toimen osalta (ks. oppaan B-osa). Ennen kuin niille myönnetään avustus tai niiden kanssa tehdään sopimus, niiden on kuitenkin kyettävä osoittamaan, ettei niillä ole eturistiriitoja joko toteuttamiensa varotoimien ansiosta tai koska niiden sisäisessä organisaatiossa edut on erotettu selkeästi toisistaan (esimerkiksi vähintään erillinen kirjanpito, erilliset raportointi- ja päätöksentekolinjat sekä toimenpiteet, joilla estetään pääsy luottamuksellisiin tietoihin). Lisäksi niiden on ilmoitettava kustakin EU:n tukemasta toimesta tai toiminnasta aiheutuvat kustannukset ja tulot. Päätöksen siitä, onko tosiasiallisesta jäävittömyydestä annettu riittävät vakuudet, tekee omalla vastuullaan se taho, johon hakemus jätetään.

VALINTAPERUSTEET

Valintaperusteiden avulla kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto arvioi hakijan taloudellisia ja toiminnallisia edellytyksiä toteuttaa ehdottamansa hanke.

TALOUDELLISET EDELLYTYKSET

Taloudelliset edellytykset tarkoittavat, että hakijalla on kestävät ja riittävät rahoituslähteet, jotta se kykenee jatkamaan toimintaansa koko hankkeen toteuttamisen tai tuetun tilikauden ajan ja osallistumaan hankkeen rahoitukseen.

Taloudelliset edellytykset tarkistetaan tavallisesti kaikkien edunsaajien osalta, lukuun ottamatta

- julkisyhteisöjä, mukaan lukien jäsenvaltioiden organisaatiot
- julkisia oikeussubjekteja ja laitoksia ja koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan organisaatioita, jotka ovat kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana saaneet yli 50 prosenttia vuosituloistaan julkisista lähteistä⁷⁵
- kansainvälisiä organisaatioita
- hakijoita, joiden hakeman hankeavustuksen määrä on enintään 60 000 euroa.

Jos hakijana on muu kuin jokin edellä mainittu organisaatio ja EU-avustusta koskeva hakemus on määrältään enintään 60 000 euroa, hakijan on annettava valahtoinen vakuutus siitä, että niillä on taloudelliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen. Vakuutus sisältyy hakulomakkeeseen.

Jos hakijana on muu kuin jokin edellä mainittu organisaatio ja EU-avustusta koskeva hakemus on määrältään yli 60 000 euroa, hakijan on valahtoinen vakuutuksen lisäksi toimitettava rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin tai organisaatioiden rekisteröintijärjestelmän kautta seuraavat asiakirjat:

- hakijan tuloslaskelma
- tase viimeksi päättyneeltä tilikaudelta
- muut pyydetyt asiakirjat.
- Jos hakemus koskee yli 750 000 euron avustusta, hakijaa voidaan vaatia toimittamaan edellä mainittujen tietojen lisäksi ulkopuolisen hyväksytyn tilintarkastajan laatima tilintarkastuskertomus. Kertomuksessa hyväksytään tilit viimeisimmältä tilikaudelta, jolta ne ovat käytettävissä. Yhteisöt, jotka eivät voi toimittaa edellä mainittuja asiakirjoja, koska ne ovat vasta perustettuja, voivat korvata ne taloudellisia tietoja tai hakijan taloudellisten riskien varalta ottamaa vakuutusta koskevalla ilmoituksella.

Toimeenpanoviraston hallinnoimat toimet: Ks. myös *Rules on Legal Entity Validation, LEAR Appointment and Financial Capacity Assessment*⁷⁶. Jos toimeenpanovirasto epäilee kumppanikonsortion puolesta jätettyä hanke-ehdotusta käsitellessään konsortion taloudellisia edellytyksiä, sen olisi tehtävä riskinarviointi, jonka perusteella kaikilta osallistuvilta organisaatioilta voidaan pyytää edellä mainitut asiakirjat. Tämä ei ole riippuvaista avustuksen määrästä.

Organisaatioiden on ladattava nämä asiakirjat rahoitus- ja tarjouskilpailuportaaliin tai organisaatioiden rekisteröintijärjestelmään joko rekisteröityessään (katso edellä kohta "Vaihe 1: Rekisteröi organisaatio") viimeistään toimen vahvistettuun hakemuksen jättämisen määräaikaan mennessä tai kun EU:n validointiyritykset pyytävät hakijaa toimittamaan tarvittavat tositteet. Keskitetysti hallinnoitujen toimien osalta tämä pyyntö lähetetään kummankin järjestelmän viestintäjärjestelmän kautta.

Jos kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto katsoo edellä mainittujen asiakirjojen perusteella, että hakijan vaaditut taloudelliset edellytykset ovat heikot, se voi

- pyytää lisätietoja
- päättää myöntää (yhden tai useamman) ennakkomaksun, jolla on pankkitakaus
- päättää olla myöntämättä ennakkomaksua tai myöntää pienennetyn ennakkomaksun
- päättää myöntää ennakkomaksun, joka maksetaan erissä

⁷⁵ Kansallisia, EU:n tai muita hankeapurahoja ei katsota julkisiksi varoiksi taloudellisten edellytysten tarkistuksessa.

⁷⁶ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/rules-lev-lear-fca_fi.pdf

- vaatia laajempaa taloudellista vastuuta eli kaikkien edunsaajien yhteisvastuuta tai sidosyhteisöjen yhteisvastuuta.

Jos taloudelliset edellytykset eivät ole riittävät, kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston on hylättävä hakemus.

TOIMINNALLISET EDELLYTYKSET

Toiminnallisilla edellytyksillä tarkoitetaan, että hakijalla on riittävä ammatillinen osaaminen ja pätevyys ehdotetun hankkeen toteuttamiseen. Hakijoilla on oltava tarvittava asiantuntemus, pätevyys ja resurssit toteuttaakseen hankkeet menestyksellisesti ja hoitaakseen oman osuutensa (muun muassa riittävä kokemus vastaavankokoisista ja -luonteisista hankkeista).

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin perusteella luopua vaatimuksesta varmistaa julkisyhteisöjen, jäsenvaltioiden organisaatioiden tai kansainvälisten organisaatioiden toiminnalliset edellytykset.

Kansallisten toimistojen hallinnoimat toimet: hakijoiden on annettava valahtoinen vakuutus, jonka mukaan niillä on toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen. Laatumerkin tapauksessa toiminnalliset edellytykset arvioidaan lomakkeen asiaankuuluvien kysymysten avulla. Jos hakulomakkeessa sitä vaaditaan ja jos avustus on enemmän kuin 60 000 euroa, hakijoiden on toimitettava hankkeen avainhenkilöiden ansioluettelot osoittaakseen, että heillä on hankkeeseen soveltuva työkokemus, tai muita asiakirjoja, kuten

- luettelo pääasiallisen työryhmän asiaan liittyvistä julkaisuista
- täydellinen luettelo aiemmista hankkeista tai aiemmasta toiminnasta, jotka liittyvät/joka liittyy asianomaiseen toimintapolitiikan alaan tai tiettyyn toimeen.

Lisäksi lohkosta ”nuorten osallistuminen solidaarisuustoimiin” tuetuilla johtavien organisaatioiden laatumerkin hakijoilla on oltava vähintään vuoden kokemus toiminnan toteuttamisesta voidakseen hakea laatumerkkiä. Julkisyhteisöjen fuusioita tai vastaavia rakennemuutoksia edeltävä kokemus otetaan huomioon tässä tarkoitettuna asianmukaisena kokemuksena.

Edellä esitetty ehto todennetaan hakemuksen (huomioon otetaan myös tiedot hakijan aiemmasta osallistumisesta vuosien 2014–2020 Erasmus+-ohjelmaan ja/tai Euroopan solidaarisuusjoukkojen ohjelmaan) sekä organisaatioiden rekisteröintijärjestelmään toimitettujen asiakirjojen perusteella. Hakijat, jotka eivät täytä hakulomakkeessa vaadittuja tietoja, voidaan hylätä tällä perusteella. Kansallinen toimisto voi pyytää täydentäviä asiakirjoja hakemukseen sisältyvien tietojen todentamiseksi.

Toimeenpanoviraston hallinnoimat toimet: toiminnalliset edellytykset arvioidaan rinnakkain laatua koskevan kriteerin kanssa hakijoiden ja heidän hankeryhmiensä pätevyyden ja kokemuksen perusteella, mukaan lukien toiminnalliset resurssit (henkilö-, tekniset ja muut resurssit), tai poikkeuksellisesti niiden toimenpiteiden perusteella, joita ehdotetaan pätevyyden ja kokemuksen saamiseksi tehtävän toteuttamisen aloittamiseen mennessä.

Hakijoilla katsotaan olevan riittävät toiminnalliset edellytykset, jos ehdotuspyynnössä asetetut niitä koskevat vaatimukset täyttyvät.

Hakijoiden on osoitettava valmiutensa antamalla hakulomakkeessa seuraavat tiedot:

- hankkeen hallinnoinnista ja toteuttamisesta vastaavan henkilöstön yleiset profiilit (pätevyys ja kokemus)
- kuvaus konsortion kokoonpanosta
- luettelo EU:n rahoittamista hankkeista neljän edellisen vuoden ajalta.

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi pyytää täydentäviä asiakirjoja hakemukseen sisältyvien tietojen todentamiseksi.

ARVIOINTIKRITEERIT

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi arviointikriteerien avulla arvioida Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa jätettyjen hanke-ehdotusten laatua.

Solidaarisuushankkeissa ja vapaaehtoistiimeissä ensisijaisilla aloilla hanke-ehdotukset, jotka ylittävät sekä laatua koskevien arviointikriteerien yksittäisten osa-alueiden pisterajat että laatua koskevan kokonaispisterajan, otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä (käytettävissä olevan budjetin rajoissa). Muut hanke-ehdotukset asetetaan varallaolueluetteluun siltä varalta, että saadaan lisäämäärärahoja (tapauksen mukaan), tai ne hylätään.

Tämän oppaan mukaisesti toteutettaviin eri toimiin sovellettavat arviointikriteerit esitetään tämän oppaan B- ja C-osassa.

VAIHE 3: VARMISTA, ETTÄ HANKE TÄYTTÄÄ TALOUDELLISET EHDOT

AVUSTUSMUODOT

Avustus voidaan myöntää seuraavissa muodoissa⁷⁷:

Yhdistelmä seuraavista:

- korvataan tosiasiallisesti aiheutuneet avustuskelpoiset kustannukset: esimerkiksi poikkeukselliset kustannukset viisumeihin liittyvien kustannusten kattamiseksi
- korvaus maksetaan yksikkökustannusten perusteella, jotka kattavat tietyt avustuskelpoiset kustannuserät, jotka on selkeästi yksilöity ennalta soveltamalla kiinteää summaa yksikköä kohti: esimerkiksi vapaaehtoishankkeiden organisointituki

Näin hakijoiden on helppo laskea haettavan avustuksen määrä ja laatia hankkeelle realistinen rahoitus suunnitelma. Tässä oppaassa kuvattujen Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimien kululuokkiin sovellettavat avustusmuodot esitetään B-osan avustuskelpoisia kustannuksia ja sovellettavia rahoitussääntöjä koskevien taulukoiden ”Rahoitustapa”-sarakkeessa.

EU-AVUSTUKSIIN SOVELLETTAVAT PERIAATTEET

TAANNEHTIVUUSKIELTO

Päättäneeseen toimintaan ei myönnetä avustusta takautuvasti.

Avustusta voidaan myöntää jo aloitettuun toimintaan vain, jos hakija voi osoittaa, että toiminta oli aloitettava ennen avustussopimuksen allekirjoittamista. Tällaisissa tapauksissa rahoitettavat kustannukset eivät kuitenkaan saa olla aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämispäivää⁷⁸.

Jos hakija alkaa toteuttaa hanketta ennen avustussopimuksen allekirjoittamista, se tekee sen omalla vastuullaan.

USEAAN KERTAAN JÄTETTY HAKEMUKSET

Kansallisten toimistojen hallinnoimat toimet: saman hakijaorganisaation samaan tai eri toimistoon tai toimeenpanovirastoon kahdesti tai useammin jättämä sama hakemus hylätään aina. Saman tai eri hakijaorganisaation samaan tai eri toimistoon jättämät täysin samankaltaiset tai hyvin samankaltaiset hakemukset arvioidaan erityisen huolellisesti, ja ne saatetaan kaikki hylätä.

Toimeenpanoviraston hallinnoimat toimet: hakijat voivat jättää useamman kuin yhden ehdotuksen eri hankkeista saman ehdotuspyynnön perusteella (ja saada niihin rahoitusta). Organisaatiot voivat osallistua useisiin ehdotuksiin. MUTTA: Jos hyvin samankaltaisia hankkeita koskevia ehdotuksia on useita, vain yksi ehdotus hyväksytään ja arvioidaan. Hakijoita pyydetään peruuttamaan muut (tai ne hylätään).

Ehdotuksia voidaan muuttaa ja toimittaa uudelleen jättämisen määräaikaan saakka.

ALKUPERÄINEN SISÄLTÖ JA HAKEMUKSEN TEKIJÄ

Kaikkien hankkeita tai laatumerkkejä koskevien hakemuksien sisällön on oltava hakijaorganisaation laatimaa alkuperäistä sisältöä. Muille organisaatioille tai ulkopuolisille henkilöille ei saa maksaa hakemuksen laatimisesta. Kansallinen toimisto voi sulkea hakijan pois valintamenettelystä, päättää myönnetyn hankkeen tai peruuttaa myönnetyn laatumerkin milloin tahansa, jos se toteaa, että näitä sääntöjä ei ole noudatettu.

PÄÄLLEKKÄISTEN TUKIEN KIELTO

Jokainen EU:n rahoittama hanke tai toimi voi saada vain yhtä avustusta EU:n talousarviosta kullekin edunsaajalle. Samoja kustannuksia ei missään olosuhteissa saa rahoittaa unionin talousarviosta kahdesti.

Päällekkäisrahoitusriskin välttämiseksi hakijoiden on ilmoitettava hakemuksen asianomaisessa osiossa kaikki myönnetty tai haetut rahoitusmäärät ja niiden lähteet riippumatta siitä, onko kyseessä sama hanke vai jokin muu hanke, toiminta-avustukset mukaan luettuina.

⁷⁷ Päätös, jossa annetaan lupa käyttää kertasummia, yksikkökustannuksia ja kiinteitä määriä vapaaehtoistoimintaan ja solidaarisuushankkeiden toimiin Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa: https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/reference-documents-resources_fi

⁷⁸ Poikkeuksellisesti ja oikeusperustan mukaisesti kustannukset voivat olla tukikelpoisia, jos ne ovat aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämispäivää, jos rahoituspäätöksessä niin mainitaan.

VOITON TUOTTAMISEN KIELTO

Unionin talousarviosta rahoitetun avustuksen tarkoituksena tai tuloksena ei saa olla voiton tuottaminen edunsaajan toteuttaman hankkeen puitteissa. Voitolla tarkoitetaan loppumaksun suorittamisen yhteydessä laskettua ylijäämää, saatuja maksuja suhteessa toimen tai työohjelman tukikelpoisiin kustannuksiin. Saadut maksut rajoittuvat EU-avustukseen ja kyseisen toimen tai työohjelman tuottamaan tuloon.⁷⁹ Voiton tuottamisen kieltävää periaatetta ei sovelleta yksikkökustannuksiin perustuvaan taikka kertakorvauksena tai kiinteämääräisenä rahoituksena myönnettävään avustukseen, voittoa tavoittelemattomien organisaatioiden toteuttamiin toimiin eikä enintään 60 000 euron avustushakemuksiin.

Kun voittoa syntyy, komissiolla on oikeus periä siitä takaisin prosenttiosuus, joka vastaa unionin rahoitusosuutta avustuskelpoisista kustannuksista, joita edunsaajalle on tosiasiallisesti aiheutunut toimen toteuttamisesta.

Avustuksen tuottamaa voittoa laskettaessa ei oteta huomioon luontoissuoritusten muodossa annettua yhteisrahoitusta.

YHTEISRAHOITUS

EU:n myöntämän avustuksen on tarkoitus kannustaa toteuttamaan hankkeita, jotka eivät olisi toteutettavissa ilman EU:n rahoitustukea, ja se perustuu yhteisrahoitusperiaatteeseen. Yhteisrahoitus tarkoittaa, että EU:n avustuksella ei voida kattaa hankkeen kaikkia kuluja, vaan hanketta on rahoitettava myös muista lähteistä (esimerkiksi edunsaajan omilla varoilla, toimen tuottamilla tuloilla ja kolmansilta osapuolilta saaduilla rahoitusosuuksilla).

Kun EU-avustusta tarjotaan yksikkökustannuksiin perustuvana korvauksena, – kuten useimmissa tämän oppaan sisältämissä toimita tapahtuu –, komissio varmistaa voiton tuottamisen kiellon ja yhteisrahoituksen periaatteiden noudattamisen koko toimen osalta jo etukäteen, kun se määrittelee tällaisten yksiköiden, kertakorvausten tai kiinteiden määrien tasot tai prosenttiosuudet. Voiton tuottamisen kiellon ja yhteisrahoituksen periaatteiden noudattaminen on yleisenä oletuksena, joten hakijoiden ei tarvitse toimittaa tietoja EU-avustuksen lisäksi käyttämistään rahoituslähteistä, eikä niiden tarvitse perustella hankkeesta aiheutuneita kustannuksia.

Avustuksen maksaminen yksikkökustannusten tukeen perustuvina korvauksina, kertakorvauksina tai kiinteämääräisen rahoituksen muodossa ei kuitenkaan rajoita oikeutta tutustua edunsaajan lakisääteiseen kirjanpitoon. Jos tarkastuksessa ilmenee, että maksun perusteena oleva tapahtuma ei ole toteutunut (esimerkiksi hanketoimia ei ole toteutettu hakuvaiheessa hyväksytyn suunnitelman mukaisesti tai toiminnassa ei ole ollut osallistujia), ja edunsaajalle on suoritettu maksu yksikkökustannusten korvaamiseen perustuvina avustuksina, kertakorvauksina tai kiinteämääräisen rahoituksen muodossa aiheuttomasti, kansallinen toimisto tai EACEA voi periä takaisin summan, joka on enintään yhtä suuri kuin avustuksen määrä. Jos tuotokset tai toteutetut toimet eivät ole riittävän laadukkaita, avustusta voidaan lisäksi pienentää osittain tai se voidaan perua kokonaan, vaikka toimet olisi toteutettu ja ne olisivat tukikelpoisia.

Euroopan komissio voi myös tilastointia tai seuranta varten tehdä edunsaajista otannan selvittääkseen, kuinka suuria kustannuksia yksikkökustannusten tukeen perustuvien korvausten, kertakorvausten tai kiinteämääräisen rahoituksen perusteella tuetuissa hankkeissa todellisuudessa aiheutuu.

KUSTANNUKSET JA RAHOITUSOSUUDET, JOTKA OVAT AVUSTUSKELPOISIA JA JOTKA EIVÄT OLE AVUSTUSKELPOISIA

Jotta kustannukset ja rahoitusosuus olisivat avustuskelpoisia, niiden on täytettävä seuraavat tukikelpoisuusedellytykset:

AVUSTUSKELPOISET KUSTANNUKSET

AVUSTUSKELPOISUUTTA KOSKEVAT YLEISET EHDOT

1. Todelliset kustannukset
 - ovat tosiasiallisesti aiheutuneet edunsaajalle
 - ovat aiheutuneet hankkeen keston aikana, lukuun ottamatta loppuraportteihin ja tarkastuslausuntoihin liittyviä kustannuksia, joita voi aiheutua hankkeen toteuttamisen jälkeen
 - on kirjattu hankkeen arvioituun kokonaistalousarvioon
 - ovat välttämättömiä avustuksen kohteena olevan hankkeen toteuttamiseksi
 - ovat yksilöitävissä ja todennettavissa, ja ne on kirjattu edunsaajan kirjanpitoon ja määritetty edunsaajan kotimaassa sovellettavien kirjanpitosääntöjen ja edunsaajan tavanomaisten kustannuslaskentakäytäntöjen mukaisesti

⁷⁹ Tässä tarkoituksessa saadut maksut rajoittuvat hankkeen tuottamaan tuloon. Edellä määritellyllä voitolla (tai tappiolla) tarkoitetaan tällöin alustavasti hyväksytyn avustussumman ja toimen tuottaman tulon sekä edunsaajalle aiheutuneiden avustuskelpoisten kustannusten välistä eroa. Lisäksi kaikki mahdollisesti syntynyt voitto peritään takaisin. Kansallisella toimistolla tai toimeenpanovirastolla on oikeus periä voitosta takaisin prosenttiosuus, joka vastaa unionin rahoitusosuutta avustuskelpoisista kustannuksista, joita edunsaajalle on tosiasiallisesti aiheutunut toimen toteuttamisesta. Jäljempänä on lisätietoja voiton laskemisesta toimita, joita tuetaan korvaamalla tietty osa avustuskelpoisista kustannuksista.

- täyttävät sovellettavassa vero- ja sosiaalilainsäädännössä asetetut vaatimukset
 - ovat kohtuullisia ja perusteltuja ja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisia erityisesti taloudellisuuden ja vaikuttavuuden osalta.
2. Yksikkökorvaukseen perustuvat rahoitusosuudet:
- Ne on ilmoitettava yhdessä hankkeen arvioidussa budjetissa esitetyistä budjettikohdissa:
 - i) yksiköiden on oltava seuraavien vaatimusten mukaisia:
 - edunsaaja on tosiasiallisesti käyttänyt niitä tai tuottanut ne toimeenpanon aikana
 - ne ovat välttämättömiä toimen toteuttamiseksi ja
 - ii) yksiköiden määrän on oltava yksilöitävissä ja todennettavissa etenkin kirjanpidon ja todentavien asiakirjojen perusteella.

AVUSTUSKELPOISUUTTA KOSKEVAT ERITYISET EDELLYTYKSET

Avustuskelpoiset kustannukset voivat olla välittömiä tai välillisiä.

VÄLITTÖMÄT KUSTANNUKSET

Toimen avustuskelpoisia välittömiä kustannuksia ovat kustannukset, jotka täyttävät tukikelpoisuudelle edellä esitetyt ehdot ja jotka voidaan yksilöidä toimen toteuttamiseen välittömästi liittyviksi erityiskustannuksiksi ja kirjata suoraan sen kustannuksiksi. Ehdotuspyynnössä ilmoitettavien avustuskelpoisten välittömien kustannusten lisäksi tukikelpoisiksi katsotaan myös seuraavat kustannusluokat:

- ennakkomaksutakuusta aiheutuneet kustannukset, kun kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto sitä vaatii edunsaajalta
- rahoitus selvityksistä annettaviin todistuksiin ja toimintaa koskeviin tarkastusraportteihin liittyvät kustannukset, jos kansallinen toimisto edellyttää niitä
- poistokustannukset edellyttäen, että ne ovat edunsaajalle tosiasiallisesti aiheutuneita.

Edunsaajan sisäisten kirjanpitojärjestelmien ja tarkastusmenettelyjen avulla on voitava osoittaa, että hankkeen yhteydessä ilmoitetut tulot ja menot täsmäävät vastaavien tositteiden ja tilinpäätöksen kanssa.

ARVONLISÄVERO (ALV)

Arvonlisäveroa pidetään avustuskelpoisena kustannuksena vain, jos sitä ei voida periä takaisin kansallisen arvonlisäverolainsäädännön mukaisesti⁸⁰. Ainoana poikkeuksena ovat valtioiden, hallinnollisten alueiden tai kuntien ja muiden julkisoikeudellisten yhteisöjen viranomaisen ominaisuudessa harjoittama toiminta tai suorittamat liiketoimet⁸¹. Lisäksi

- vähennyskelpoinen arvonlisävero, jota ei kuitenkaan ole vähennetty (kansallisten olosuhteiden tai edunsaajien huolimattomuuden vuoksi), ei ole avustuskelpoinen kustannus
- arvonlisäverodirektiiviä ei sovelleta EU:n ulkopuolisiin maihin. Ohjelmaan assosioitumattomien maiden organisaatiot voidaan vapauttaa veroista (myös arvonlisäverosta), tulleista ja maksuista, jos Euroopan komission ja sen ohjelmaan assosioitumattoman maan välillä, johon organisaatio on sijoittautunut, on tehty sopimus.

AVUSTUSKELPOISET VÄLILLISET KUSTANNUKSET

Tietentyypisissä toimissa (oppaan B- ja C-osassa on lisätietoja eri toimia koskevista rahoitussäännöistä) avustuskelpoisina välillisinä kustannuksina hyväksytään kiinteämääräinen summa, joka on korkeintaan seitsemän prosenttia hankkeen avustuskelpoisista välittömistä kustannuksista (joihin ei lueta mahdollisia vapaaehtoistyöntekijöistä aiheutuvia kustannuksia) ja vastaa hankkeesta edunsaajalle aiheutuvia yleisiä hallintokustannuksia, joita avustuskelpoiset välittömät kustannukset eivät kata (esimerkiksi sähkö- tai internetlaskut, tilakustannukset) mutta joiden voidaan katsoa aiheutuvan hankkeesta.

Välillisiin kustannuksiin ei saa sisältyä talousarvion muihin kohtiin kuuluvia kustannuksia. Välilliset kustannukset eivät ole avustuskelpoisia, jos edunsaajalle on jo myönnetty unionin talousarviosta rahoitettava toiminta-avustus.

⁸⁰ Jäsenvaltioissa kansallisella arvonlisäverolainsäädännöllä pannaan täytäntöön arvonlisäverodirektiivi 2006/112/EY.

⁸¹ Ks. direktiivin 13 artiklan 1 kohta.

KUSTANNUKSET, JOTKA EIVÄT OLE AVUSTUSKELPOISIA

Seuraavat kustannukset eivät ole avustuskelpoisia:

- edunsaajan maksama pääoman tuotto ja osinko
- lainoihin ja lainanhoitoon liittyvät kustannukset
- varaukset tappioiden tai velkojen varalta
- korkokustannukset
- epävarmat saamiset
- kurssitappiot
- arvonlisävero, jos se voidaan periä takaisin kansallisen arvonlisäverolainsäädännön mukaisesti (ks. arvonlisäveroa koskeva kohta edellä)
- edunsaajan ilmoittamat, johonkin toiseen EU:n tukemaan hankkeeseen tai toimintasuunnitelmaan liittyvät kustannukset (ks. myös avustuskelpoisia välillisiä kustannuksia koskeva kohta edellä)
- kohtuuttomat tai perusteettomat kustannukset
- kolmansilta peräisin olevat luontoissuoritukset
- vuokrattujen tai leasing-vuokrattujen laitteiden vuokratkauden jälkeisestä osto-optiosta aiheutuvat kustannukset
- pankkitilien avaamisesta ja hoitamisesta aiheutuvat kustannukset (mukaan lukien maksut, jotka edunsaajan pankki veloittaa kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston suorittamista tilisiirroista).
- Ilmaiset luontoissuoritukset ovat sallittuja mutta kustannusneutraaleja, eli niitä ei voida ilmoittaa kustannuksiksi.

RAHOITUSLÄHTEET

Hakijan on ilmoitettava hakulomakkeessa rahoitus, joka saadaan muista lähteistä kuin EU-avustuksesta. Ulkopuolinen yhteisrahoitus voi olla edunsaajan omia varoja, kolmansien osapuolten rahoitusta tai hankkeen tuottamaa tuloa. Jos loppuraporttia esitettäessä ja loppumaksua haettaessa on näyttöä siitä, että tulot ylittävät (ks. kohdat ”Voiton tuottamisen kielto” ja ”Yhteisrahoitus”) hankkeesta aiheutuneet avustuskelpoiset kustannukset, kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto on oikeutettu perimään voitosta takaisin osuuden, joka vastaa unionin maksamaa rahoitusosuutta edunsaajalle hankkeen toteutuksesta tosiasiallisesti aiheutuneista kustannuksista. Tämä ei koske hankkeita, joissa haettu avustus on enintään 60 000 euroa.

Luontoissuorituksia ei hyväksytä yhteisrahoituslähteeksi.

VAIHE 4: TÄYTÄ HAKULOMAKE JA LÄHETÄ SE

Euroopan solidaarisuusjoukkojen mukaista EU-avustusta haetaan kunkin toimen omalla lomakkeella. Lomakkeet ovat saatavissa Euroopan komission, kansallisten toimistojen tai toimeenpanoviraston verkkosivustoilta (ks. https://youth.europa.eu/solidarity/contacts_fi).

HAKUMENETTELY

HAKEMUSLOMAKKEET

Hakijoiden on lähetettävä hakemuksensa verkossa asiaankuuluvalla kansalliselle toimistolle tai toimeenpanovirastolle oikealla sähköisellä lomakkeella, johon on liitetty mukaan kaikki vaaditut liitteet. Postitse, lähettipalvelun välityksellä, faksilla tai sähköpostitse lähetettyjä hakemuksia ei hyväksytä.

Kansallisten toimistojen hallinnoimat toimet: sähköiset lomakkeet ovat saatavilla osoitteessa <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc> ja ne on täytettävä jonkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen maan virallisella kielellä. Lisätietoja sähköisen lomakkeen täyttämisestä ja lähettämisestä saat ohjeista. Ohjeissa myös kerrotaan, mitä tehdä teknisten ongelmien yhteydessä. Linkki ohjeisiin löytyy sähköisistä lomakkeista. Ne ovat saatavilla myös kansallisten toimistojen verkkosivustoilla.

Toimeenpanoviraston hallinnoimat toimet: hakemukset on toimitettava sähköisesti rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin sähköisen toimitusjärjestelmän kautta (<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>). Lisätietoja toimitusprosessista (tietotekniset seikat mukaan lukien) on verkko-oppaassa, joka on osoitteessa https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf

Jos kyseessä on konsortion hanke, koordinaattori jättää kaikkien konsortion jäsenten nimissä yhden hakemuksen, joka koskee hanketta kokonaisuudessaan.

Hakemukset on toimitettava asianomaiselle kansalliselle toimistolle tai toimeenpanovirastolle. Jos hakija on jättänyt hakemuksen muulle kansalliselle toimistolle kuin sille, joka vastaa ehdotuspyynnöstä, tämä kansallinen toimisto ohjaa

hakemuksen uudelleen oikealle kansalliselle toimistolle.

NOUDATA MÄÄRÄAIKAA

Hakemus on jätettävä kyseiselle toimelle asetettuun määräaikaan mennessä. Määräajat on ilmoitettu oppaan B- ja C-osassa kunkin toimen osalta kohdassa ”Kelpoisuusperusteet”.

Huom.

Kansallisten toimistojen hallinnoimien toimien sähköiset lomakkeet on aina lähetettävä määräpäivästä riippumatta viimeistään klo 12:00 (Brysselin aikaa).

Toimeenpanoviraston hallinnoimia toimia, joita on käsitelty tässä oppaassa ja jotka ovat komission Funding and Tender Opportunities Portal (FTOP) -portaalin vaatimusten mukaiset, koskevat hanke-ehdotukset on toimitettava määräpäivästä riippumatta toimeenpanovirastolle viimeistään klo 17.00 (Brysselin aikaa).

Muilla aikavyöhykkeillä sijaitsevien maiden hakijoiden on syytä ottaa tämä huomioon hylkäämisen välttämiseksi.

MITÄ TAPAHTUU HAKEMUKSEN JÄTTÄMISEN JÄLKEEN?

Kaikki kansallisten toimistojen ja toimeenpanoviraston vastaanottamat hakemukset arvioidaan.

ARVIOINTIMENETTELY

Hanke-ehdotukset arvioidaan yksinomaan tässä oppaassa kuvattujen perusteiden mukaisesti.

Kansallinen viranomainen tai toimeenpanovirasto

- tarkistaa, että hanke-ehdotus täyttää käsiteltäväksi ottamisen edellytykset ja kelpoisuusperusteet ja että hakija täyttää valintaperusteet eivätkä poissulkemisperusteet koske sitä
- arvioi, missä määrin osallistujaorganisaatiot täyttävät arviointikriteerit (lukuun ottamatta vapaaehtoishankkeiden avustuspyyntöjä). Laatuarvioinnin tukena käytetään yleensä riippumattomia asiantuntijoita, joilla voi olla arvioinnissa tukenaan Euroopan komission laatimat ohjeet. Mahdolliset ohjeet ovat saatavilla Euroopan komission ja hankkeiden hallinnoinnista vastaavien toimistojen verkkosivustoilla
- tarkistaa, ettei hanke-ehdotukseen liity päällekkäisrahoituksen vaaraa. Tarvittaessa tämä tarkistus tehdään yhteistyössä muiden kansallisten toimistojen ja toimeenpanoviraston tai sidosryhmien kanssa.

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto asettaa arviointikomitean, joka hallinnoi koko valintamenettelyä. Arviointikomitean – tarvittaessa asiantuntijoiden tuella – suorittaman arvioinnin perusteella laaditaan luettelo hankkeista, jotka ehdotetaan valittaviksi.

Kaikissa tässä oppaassa kuvatuissa toimitissa hakijoita saatetaan arviointimenettelyn aikana pyytää toimittamaan lisätietoja tai antamaan selvityksiä hakemuksen yhteydessä toimitetuista oheisasiakirjoista edellyttäen, etteivät tällaiset lisätiedot tai selvitykset muuta ehdotusta olennaisella tavalla. Lisätietojen ja selvitysten pyytäminen on erityisen perusteltua, jos kyseessä on hakijan tekemä ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe tai – hankkeessa, jota rahoitetaan usean edunsaajan sopimuksen perusteella – yhden tai useamman kumppanin valtakirja puuttuu (lisätietoja usean edunsaajan sopimuksista on jäljempänä kohdassa ”Avustussopimus”).

LOPULLINEN PÄÄTÖS

Arviointimenettelyn lopuksi kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto päättää, mille hankkeille avustusta myönnetään, seuraavien seikkojen perusteella:

- arviointikomitean laatima luettelo hakijoista paremmuusjärjestyksessä (solidaarisuushankkeet ja vapaaehtoistiimit ensisijaisilla aloilla)
- kussakin toimessa käytettävissä olevat määrärahat.

Menettelyn lopputuloksesta riippumatta hakemusiakirjoja ja niiden liitteitä ei lähetetä takaisin hakijalle valintamenettelyn päätyttyä.

TULOSTEN ILMOITTAMINEN

Kutakin toimea koskevien valintatulosten ilmoittamista koskeva alustava aikataulu löytyy jäljempänä olevasta kohdasta ”Hankevaiheiden määräajat ja maksujärjestelyt”. Arviointituloksesta tiedotetaan kaikille hakijoille kirjeitse.

Toimeenpanoviraston hallinnoimat toimet: hyväksytyt hakemukset kutsutaan avustuksen valmisteluun. Muut merkitään varallaololuetteloon tai hylätään. Kutsu avustuksen valmisteluun ei ole virallinen rahoitussitoumus. Ennen avustuksen myöntämistä on tehtävä erilaisia oikeudellisia tarkistuksia, kuten oikeussubjektin vahvistaminen sekä taloudellisia edellytyksiä ja poissulkemisperusteita koskeva tarkistus. Tässä vaiheessa hakijoita pyydetään toimittamaan organisaationsa taloudelliset tiedot ja nimeämään oikeussubjektin edustaja (LEAR). Jos hakija katsoo, että arviointimenettely oli virheellinen, hän voi tehdä valituksen (arvioinnin tulosta koskevassa kirjeessä esitettyjä määräaikoja ja menettelyjä noudattaen). Sähköisesti toimitettavien valitusten merkkimäärä saattaa olla rajoitettu. On huomattava, että ilmoitukset, joita ei ole avattu kymmenen päivän kuluessa niiden lähettämisestä, katsotaan avatuiksi, ja että määräajat lasketaan avaamisesta alkaen (ks. myös rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin käyttöehdot).

MITÄ TAPAHTUU HAKEMUKSEN HYVÄKSYMISEN JÄLKEEN?

AVUSTUSSOPIMUS

Jos hankkeelle päätetään myöntää Euroopan solidaarisuusjoukkojen ohjelman mukaista EU-avustusta, kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto ja hakija allekirjoittavat avustussopimuksen. Hakijalle toimitetaan avustussopimus, joka on allekirjoitettava ja palautettava kansalliseen toimistoon tai toimeenpanovirastoon. Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto allekirjoittaa sopimuksen viimeisenä. Kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen, hakijasta tulee EU-avustuksen edunsaaja, ja se voi käynnistää hankkeen⁸². Toimen tyypistä riippuen avustussopimus voi olla joko yhden edunsaajan sopimus, jolloin hakija on ainoa edunsaaja, tai usean edunsaajan sopimus, jolloin kaikista kumppaniorganisaatioista tulee sopimuksen edunsaajia. Usean edunsaajan sopimuksen allekirjoittaa koordinaattori, joka on kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston ainoa yhteystaho. Kaikki muut hankkeeseen osallistuvat organisaatiot (muut edunsaajat) allekirjoittavat kuitenkin valtakirjan, jolla ne valtuuttavat koordinaattorin toimimaan pääedunsaajana. Hakijan kumppaneiden on yleensä toimitettava valtakirja hakuvaiheessa. Jos valtakirjat toimitetaan myöhemmässä vaiheessa, niiden on oltava saatavilla viimeistään avustussopimuksen allekirjoittamishetkellä.

Kutakin toimea koskevien avustussopimusten alustava vastaanottamisaikataulu löytyy jäljempänä olevasta kohdasta ”Hankevaiheiden määräajat ja maksujärjestelyt”.

AVUSTUKSEN MÄÄRÄ

Hakemuksen hyväksyminen ei ole sitoumus siitä, että hakijalle välttämättä myönnetään hakemuksessa mainittu avustusmäärä. Rahoitusta voidaan pienentää eri toimia koskevien erityisten rahoitussääntöjen perusteella.

Avustuksen myöntäminen yhdellä valintakierroksella ei ole tae avustuksen myöntämisestä myöhemmillä kierroksilla.

On syytä huomata, että sopimuksen mukainen avustuksen määrä on enimmäismäärä, jota ei voida korottaa, vaikka hakija hakisi suurempaa summaa.

Kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston siirtämien varojen on oltava yksilöitävissä siltä tililtä tai alatililtä, jonka edunsaaja on ilmoittanut avustuksen maksua varten.

Toimeenpanoviraston hallinnoimat toimet: raportointi ja maksujärjestelyt esitetään rahoitus- ja tarjouskilpailuportaaliissa julkaistussa avustussopimuksen mallissa.

MAKSUMENETTELYT

Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa tuettuja hankkeita tai avustuspyyntöjä koskevat maksumenettelyt vaihtelevat toimen tyyppin, avustussopimuksen keston ja arvioidun taloudellisen riskin mukaan.

Ensimmäistä ennakkomaksua lukuun ottamatta maksut tai takaisinperinnät perustuvat edunsaajan toimittamien raporttien tai maksupyyntöjen tarkasteluun (kyseiset asiakirjapohjat tulevat saataville kansallisten toimistojen tai toimeenpanoviraston verkkosivustoille kuluvaan vuoden aikana).

Seuraavassa kuvaillaan Euroopan solidaarisuusjoukkojen yhteydessä sovellettavia maksumenettelyjä.

ENNAKKOMAKSU

Ennakkomaksu siirretään edunsaajalle 30 päivän kuluessa siitä, kun viimeinen kahdesta osapuolesta on allekirjoittanut avustussopimuksen ja mahdolliset vakuudet on saatu (ks. kohta ”Vakuus” jäljempänä). Ennakkomaksun tarkoitus on antaa edunsaajan käyttöön käteisvaroja. Kansalliset toimistot tai toimeenpanovirasto voivat päättää jakaa ensimmäisen ennakkomaksun useampaan erään. Ne voivat myös pienentää ennakkomaksua tai jättää sen maksamatta, jos edunsaajan taloudelliset edellytykset ovat heikot.

SEURAAVAT ENNAKKOMAKSUT

Joissakin toimissa edunsaajalle maksetaan toinen – ja joissakin tapauksissa vielä kolmas – ennakkomaksuerä 30 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto on vastaanottanut edunsaajalta uuden ennakkomaksupyyntö, tai 60 kalenteripäivän kuluessa, jos uuden ennakkomaksupyyntö mukana toimitetaan väliraportti. Uutta ennakkomaksuerää voi pyytää, kun vähintään 70 prosenttia edellisestä ennakkomaksusta on käytetty. Jos yhden tai useamman edeltävän ennakkomaksuerän käyttöä koskevasta selvityksestä ilmenee, että siitä on käytetty vähemmän kuin 70 prosenttia toimen kustannusten kattamiseen, uudesta ennakkomaksuerästä vähennetään edeltävästä ennakkomaksuerästä

⁸² Poikkeukset tästä säännöstä: ks. tämän oppaan kohta ”Taannehtivuuskielto”.

käyttämättä jääneet määrät.

VÄLIRAPORTTI (TAI TILANNERAPORTTI / TEKNINEN RAPORTTI)

Joissakin toimissa edunsaajia voidaan pyytää toimittamaan väliraportti sekä tilanneraportti tai tekninen raportti, jossa kerrotaan toimien toteutustilanteesta. Joissakin tapauksissa raportti lähetetään uuden ennakkomaksupyynnön yhteydessä. Väliraportit sekä tilanne- ja tekniset raportit on toimitettava avustussopimuksessa mainittuun määräaikaan mennessä.

LOPPUMAKSU TAI YLIMÄÄRÄISEN TUEN TAKAISINPERINTÄ

Edunsaajalle maksettavan loppumaksun suuruus määritetään loppuraportin perusteella. Loppuraportti on toimitettava avustussopimuksessa mainittuun määräaikaan mennessä. Jos a) hankkeita, joihin avustus myönnettiin, ei ole toteutettu tai ne on toteutettu toisin kuin suunnitelmassa esitettiin, b) edunsaajalle todellisuudessa aiheutuneet avustuskelpoiset kustannukset ovat pienemmät kuin hakuvaiheessa arvioitiin tai c) toteutetut toimet tai syntyneet tuotokset eivät ole riittävän laadukkaita, rahoitusta voidaan pienentää samassa suhteessa tai edunsaajaa voidaan mahdollisesti vaatia maksamaan takaisin ennakkomaksuna saamansa ylimääräinen avustus.

Joissakin toimissa kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi perustelluissa tapauksissa maksaa koko myönnetyn avustuksen ennakkomaksuerinä. Loppumaksua ei tällöin makseta. Jos edunsaajan avustussopimuksessa mainittuun määräaikaan mennessä toimittamasta loppuraportista kuitenkin käy ilmi, että a) hankkeita, joihin avustus myönnettiin, ei ole toteutettu tai ne on toteutettu toisin kuin suunnitelmassa esitettiin, b) edunsaajalle todellisuudessa aiheutuneet avustuskelpoiset kustannukset ovat pienemmät kuin hakuvaiheessa arvioitiin tai c) toteutetut toimet tai syntyneet tuotokset eivät ole riittävän laadukkaita, edunsaajaa vaaditaan maksamaan takaisin ennakkomaksuna saamansa ylimääräinen avustus.

Loppumaksu maksetaan tai liikaa maksettua avustusta koskeva takaisinmaksukehoitus lähetetään yleensä 60 kalenteripäivän kuluessa loppuraportin vastaanottamisesta.

Yksityiskohtaisia tietoja kuhunkin toimeen sovellettavista maksumenettelyistä on jäljempänä kohdassa ”Hankevaiheiden määräajat ja maksujärjestelyt”.

HANKEVAIHEIDEN MÄÄRÄAJAT JA MAKSUJÄRJESTELYT

Taulukossa esitetyt alustavat ajankohdat annetaan vain yleisesti tiedoksi, eivätkä ne sido kansallisia toimistoja tai toimeenpanovirastoa oikeudellisesti. Alla esitetyistä maksujärjestelyistä on myös huomattava, että niitä sovelletaan yleisesti mutta avustussopimukseen voidaan sisällyttää muunlaisia järjestelyjä kunkin hakijaorganisaation tilanteen (esimerkiksi taloudellisten edellytysten) mukaan. Jos EU:n määrärahat ovat jonakin varainhoitovuonna vähissä, ensimmäisiä ennakkomaksueriä voidaan entisestään pienentää.

	Hankevaiheiden määräajat			Maksujärjestelyt		
	Tuen myöntämisen alustava ilmoitusajankohta	Avustussopimuksen alustava allekirjoitusajankohta	Loppumaksun tai takaisinmaksukehotuksen ajankohta	Yleinen ennakkomaksuerien määrä	Väliraportti (tekninen raportti)	Eri vaiheissa maksettava normaali avustusosuus (%)
Nuorten osallistuminen solidaarisuustoimiin						
Laatumerkki	2 kk hakemuksen jättämismääräajasta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta
Vapaaehtoistoimintaa koskevat avustushakemukset	3 kk hakemuksen jättämismääräajasta	6 kk hakemuksen jättämismääräajasta	60 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun kansallinen toimisto on vastaanottanut loppuraportin	1	Valinnainen	Ennakkomaksu: 80 % Loppumaksu: 20 %
Vapaaehtoistiimit ensisijaisilla aloilla	6 kk hakemuksen jättämismääräajasta	9 kk hakemuksen jättämismääräajasta	60 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun EACEA on vastaanottanut loppuraportin	1	Ei	Ennakkomaksu: 80 % Loppumaksu: 20 %
Solidaarisuushankkeet	3 kk hakemuksen jättämismääräajasta	4 kk hakemuksen jättämismääräajasta	60 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun kansallinen toimisto on vastaanottanut loppuraportin	1	Ei	Ennakkomaksu: 80 % Loppumaksu: 20 %
Nuorten osallistuminen humanitaariseen apuun liittyviin solidaarisuustoimiin						
Laatumerkki	6 kk hakemuksen jättämismääräajasta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta
Humanitaarisen avun vapaaehtoistoiminta	6 kk hakemuksen jättämismääräajasta	9 kk hakemuksen jättämismääräajasta	60 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun EACEA on vastaanottanut loppuraportin	1	Ei	Ennakkomaksu: 80 % Loppumaksu: 20 %

MUITA TÄRKEITÄ SOPIMUSEHTOJA

RAHOITUSVAKUUS

Jos kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto pitää hakijan taloudellisia edellytyksiä heikkoina, se voi ennakkomaksun suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajaamiseksi vaatia yli 60 000 euron avustuksen saavalta organisaatiolta etukäteen vakuuden. Vakuus voidaan vaatia enintään ennakkomaksun/-maksujen suuruisena.

Vakuuden tarkoituksena on saada pankki tai rahoituslaitos vastaamaan edunsaajan avustussopimuksesta johtuvista velvoitteista peruuttamattomasti ja ensimmäisestä vaatimuksesta.

Vakuus hankitaan euromääräisenä Euroopan unionin jäsenvaltiossa sijaitsevalta hyväksytyltä pankilta tai rahoituslaitokselta. Jos edunsaaja on EU:n ulkopuolisesta maasta, kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi hyväksyä kyseisen maan pankin tai rahoituslaitoksen antaman vakuuden, jos se katsoo, että tämä tarjoaa vastaavat taloudelliset takeet ja ominaisuudet kuin EU:n jäsenvaltiossa tarjotaan.

Tällaisen vakuuden sijasta voidaan antaa kolmannen osapuolen omavelkainen takaus tai saman avustussopimuksen osapuolina olevien edunsaajien yhteisvastuullinen takaus.

Vakuus vapautetaan sen jälkeen, kun ennakkomaksu on asteittain vähennetty edunsaajalle avustussopimuksen ehtojen mukaisesti suoritetuista väli- tai loppumaksuista. Jos loppumaksu tapahtuu takaisinperinnän muodossa, vakuus joko vapautetaan sen jälkeen, kun edunsaajalle on ilmoitettu, tai se on nimenomaisesti voimassa loppumaksuun asti. Jos loppumaksun suorittaminen tapahtuu takaisinperinnän muodossa, vakuus on voimassa, kunnes on kulunut kolme kuukautta veloituskulun tiedoksiantamisesta edunsaajalle.

ALIHANKINTA JA HANKINTASOPIMUKSEN TEKEMINEN

Edunsaaja voi käyttää alihankintaa teknisissä palveluissa, jotka kuuluvat toimintoon liittyviin tehtäviin ja edellyttävät erityistaitoja (jotka liittyvät esimerkiksi lakiasioihin, kirjanpitoon, verotukseen, henkilöstöresursseihin tai tietotekniikkaan). Se voi myös käyttää toteuttamiseen liittyviä hankintasopimuksia. Edunsaajalle tämentyyppisistä palveluista aiheutuvat kustannukset voidaan siten katsoa avustuskelpoisiksi, jos ne täyttävät kaikki muut avustussopimukseen sisältyvät perusteet.

Jos hankkeen toteutus edellyttää tavaroiden, työsuoritusten tai palvelujen hankintaa (toteuttamiseen liittyvä hankintasopimus), edunsaajan on tehtävä sopimus taloudellisesti edullisimman eli kokonaistaloudellisimman tarjouksen perusteella ja huolehdittava siitä, ettei eturistiriitoja synny ja että asiakirjat säilytetään tarkastuksen varalta.

Jos toteuttamiseen liittyvän hankintasopimuksen arvo on yli 60 000 euroa, kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi ottaa käyttöön edunsaajaa koskevia erityissääntöjä edellisessä kohdassa mainittujen lisäksi. Mahdolliset erityissäännöt julkaistaan kansallisten toimistojen tai toimeenpanoviraston verkkosivustoilla.

MYÖNNETTYJÄ AVUSTUKSIA KOSKEVIEN TIETOJEN JULKAISEMINEN

Avoimuusperiaate ja vaatimus julkistaa tiedot jälkikäteen edellyttävät, että tiedot unionin rahoituksen saajista on julkaistava komission, toimeenpanoviraston ja/tai kansallisten toimistojen verkkosivuilla kuuden kuukauden kuluessa sen varainhoitovuoden päättymisestä, jona rahoitus myönnettiin.

Tiedot voidaan julkaista myös jollakin muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, esimerkiksi Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Kansalliset toimistot ja toimeenpanovirasto julkaisevat seuraavat tiedot:

- edunsaajan nimi ja sijaintipaikka
- myönnetty avustussumma
- tuen luonne ja tarkoitus.

Julkaisemisesta luovutaan, jos se saattaisi uhata asianomaisten henkilöiden oikeuksia ja vapauksia sellaisina kuin ne ovat suojattuina Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tai jos se saattaisi vahingoittaa edunsaajien kaupallisia etuja, edellyttäen, että edunsaaja on esittänyt asianmukaisesti perustellun pyynnön.

Luonnollisia henkilöitä koskevat julkaistut henkilötiedot poistetaan kahden vuoden kuluttua sen varainhoitovuoden päättymisestä, jona varat myönnettiin. Samoin on poistettava sellaisia oikeushenkilöitä koskevat henkilötiedot, joiden virallisessa nimessä yksilöidään yksi tai useampi luonnollinen henkilö (esimerkiksi yhdistys tai yritys, joka on nimetty perustajiensa mukaan).

Edunsaajaorganisaatiot eivät saa julkaista tämentyyppisiä tietoja Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimiin osallistuvista nuorista.

JULKISUUS

Hankkeen tai toiminnan näkyvyyden parantamista sekä tulosten levittämistä ja hyödyntämistä (jotka ovat arviointikriteereitä) koskevien vaatimusten lisäksi jokaista avustusta saavaa hanketta koskee julkisuusvelvoite.

Edunsaajien on ilmoitettava selvästi Euroopan unionin rahoitus kaikissa hankettaan koskevissa tiedotteissa ja julkaisuissa niiden muodosta tai välineestä riippumatta (internet mukaan lukien) ja sellaisen toiminnan yhteydessä, joiden toteuttamisessa avustusta käytetään⁸³.

Tässä on noudatettava avustussopimuksen määräyksiä. Jos näitä määräyksiä tai säännöksiä ei täysin noudateta, edunsaajan avustusta voidaan pienentää.

TARKASTUKSET

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto ja/tai Euroopan komissio voivat tehdä avustuksen käyttämistä koskevia teknisiä ja taloudellisia tarkastuksia. Ne voivat myös tarkastaa edunsaajan lakisääteisen kirjanpidon arvioidakseen ajoittain kertakorvaukset, yksikkökustannukset tai kiinteämääräisen rahoituksen. Edunsaaja sitoutuu laillisen edustajansa allekirjoituksella toimittamaan todisteet siitä, että avustus on käytetty asianmukaisesti. Euroopan komissio, toimeenpanovirasto, kansalliset toimistot ja/tai Euroopan tilintarkastustuomioistuimien tai niiden valtuuttama elin voi milloin tahansa kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston maksamaa loppumaksua tai sen suorittamaa takaisinperintää seuraavien viiden vuoden aikana – tai enintään 60 000 euron avustusten tapauksessa kolmen vuoden aikana – tarkistaa, miten avustus on käytetty. Edunsaajien on siksi säilytettävä kirjanpito, alkuperäiset tositteet, tilastotiedot ja muut avustukseen liittyvät asiakirjat kyseisen ajanjakson ajan.

Tarkastuksia koskevat yksityiskohtaiset säännöt sisältyvät avustussopimukseen.

TIETOSUOJA

Kansalliset toimistot, toimeenpanovirasto ja Euroopan komissio käsittelevät kaikkia hakulomakkeeseen, avustussopimukseen tai avustuspäätökseen sisältyviä henkilötietoja seuraavan lainsäädännön mukaisesti:

- luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725
- toissijaisesti ja vain, mikäli asetusta (EU) 2018/1725 ei sovelleta, yleinen tietosuoja-asetus (GDPR tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus 2016/679) tai kansallinen tietosuojalainsäädäntö, mikäli yleistä tietosuoja-asetusta ei sovelleta (EU:n ulkopuoliset maat).

Ellei tietoja ole erikseen merkitty vapaaehtoisiksi, hakulomakkeessa pyydetty tiedot ovat tarpeen, jotta avustushakemus voidaan arvioida ja käsitellä Euroopan solidaarisuusjoukkojen oppaan mukaisesti. Kyseisestä unionin avustushakemasta vastaava osasto tai yksikkö käsittelee henkilötietoja ainoastaan tässä tarkoituksessa (ja toimii rekisterinpitäjänä). Henkilötietoja voidaan siirtää hakemusten arviointiin tai avustusten hallinnointiin osallistuville kolmansille osapuolille tiedonsaantitarpeen perusteella. Niitä voidaan siirtää myös Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti valvonnasta ja tarkastuksista vastaaville elimille tai elimille, jotka on valtuutettu suorittamaan ohjelman tai sen toimien arviointeja. Henkilötietoja voidaan luovuttaa etenkin unionin taloudellisten etujen suojaamistarkoituksessa sisäisen tarkastuksen yksiköille, Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle, taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelimelle tai Euroopan petostentorijavirastolle sekä siirtää komission ja toimeenpanovirastojen tulojen ja menojen hyväksyjien välillä. Hakijalla on oikeus saada itseään koskevat tiedot ja oikaista niitä. Henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä kysymyksissä kannattaa ottaa yhteyttä hankkeen valinneeseen kansalliseen toimistoon tai toimeenpanovirastoon. Riitatilanteissa hakijalla on oikeus milloin tahansa saattaa asia Euroopan tietosuojavaltuutetun käsiteltäväksi. Henkilötietojen käsittelystä on lisätietoja avustussopimuksessa.

Komission verkkosivustolla on yksityiskohtainen tietosuojaseloste yhteystietoihin henkilötietojen käsittelystä Euroopan solidaarisuusjoukkojen yhteydessä.

Kansallisten toimistojen hallinnoimat toimet:

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/erasmus-and-data-protection>

EACEAn hallinnoimat toimet:

https://ec.europa.eu/research/participants/data/support/legal_notice/h2020-ssps-grants-sedia_en.pdf

⁸³ Euroopan solidaarisuusjoukkojen visuaalista ilmettä koskevat ohjeet ovat saatavilla seuraavalla sivustolla: [Viestintä | Euroopan nuorisoportaali \(europa.eu\)](#)

Toimeenpanoviraston hallinnoimien toimien yhteydessä hakijoille – ja jos ne ovat oikeussubjekteja, henkilöille, jotka ovat kyseisen hakijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseniä tai käyttävät edustus-, päätös- tai valvontavaltaa hakijan osalta, tai luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, jotka ovat rajoittamattomassa vastuussa hakijan veloista – ilmoitetaan, että toimeenpanoviraston tulojen ja menojen hyväksyjä voi tallentaa heidän henkilötietonsa (nimi, luonnollisen henkilön tapauksessa suku- ja etunimi, osoite, oikeudellinen muoto sekä oikeushenkilön tapauksessa sellaisten henkilöiden suku- ja etunimi, joilla on valtuudet edustaa kyseistä oikeushenkilöä tai tehdä päätöksiä sen puolesta tai valvoa sitä) varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmään (EDES), mikäli he ovat jossakin tilanteessa, jota tarkoitetaan asetuksessa (EU, Euratom) N:o 2018/1046.

AVOIN LISENSSI SEKÄ IMMATERIAALIOIKEUDET

Avoimen lisenssin kautta teoksen omistaja sallii kaikkien käyttää kyseistä resurssia. Avoimia lisenassejä on erilaisia sen mukaan, miten laaja käyttöoikeus niillä sallitaan tai miten sitä rajoitetaan, ja edunsaajat voivat itse valita, minkälaista lisenssiä niiden tuotoksiin sovelletaan. Kullakin tuotetulla resurssilla on oltava avoin lisenssi.

Avoim lisenssi ei merkitse tekijänoikeuksien tai immateriaalioikeuksien siirtoa. Edunsaajat pysyvät tuottamiensa aineistojen tekijänoikeuksien haltijoina ja saavat käyttää niitä haluamallaan tavalla. Edunsaajien edellytetään ainoastaan saattavan oppimisresurssit (tai muut hankkeessa tuotetut asiakirjat ja tietovälineet) vapaasti saataville avoimilla lisenasseillä. Tämä ehto tarkoittaa, että lisenssien on katettava ainakin käyttöoikeus sekä mieluiten myös jakamis- ja muokkausoikeudet. Edunsaajat voivat myös kaupallistaa hankkeen tuotokset. Kokemus osoittaa, että vapaa saatavuus tuo näkyvyyttä ja voi innostaa kiinnostuneita käyttäjiä ostamaan painetun version tai fyysisen aineiston, asiakirjan tai tietovälineen.

LIITE I – SANASTO

Tukihenkilö	Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia (erityisesti vammaisten), mukana toimessa oleva henkilö, joka suojelee, tukee ja avustaa heitä sekä helpottaa tehokasta oppimista toimen aikana.
Toimi	Hankkeen osana toteutettu tehtäväkokonaisuus. Toimella on tietty kohde, ajanjakso ja ala.
Hakija	Osallistujaorganisaatio tai epävirallinen nuorten ryhmä, joka jättää avustushakemuksen.
Hakemuksen viimeinen jättöpäivä	Määräaika, johon mennessä hakemus on toimitettava kansalliselle toimistolle tai toimeenpanovirastolle, jotta se voidaan ottaa huomioon.
Liitännäiskumppani	Osallistujaorganisaatio, joka osallistuu hankkeen tiettyjen tehtävien/toimien toteuttamiseen tai tukee hankkeen tunnetuksi tekemistä ja kestävyyttä, mutta jota ei sopimusten hallinnoinnin osalta pidetä edunsaajana. Se ei saa ohjelmasta rahoitusta osana hanketta (sillä ei ole oikeutta periä kustannuksia tai vaatia rahoitusosuuksia). Sitä ei oteta huomioon tukikelpoisuustarkoituksessa, eikä sen tarvitse validoida PIC-tunnustaan.
Edunsaaja	Avustussopimuksen allekirjoittajat (joko suoraan tai liittymislomakkeella/valtuutuksella).
Ehdotuspyyntö	Komission julkaisema tai sen puolesta julkaistu pyyntö esittää tiettyyn määräaikaan mennessä ehdotus toimeksi, joka vastaa asetettuja tavoitteita ja täyttää vaaditut ehdot. Ehdotuspyynnöt julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä (C-sarja) ja/tai komission, kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston asiaa koskevilla verkkosivustoilla tai portaaleissa.
Osallistumistodistus	Euroopan solidaarisuusjoukkojen yhteydessä tällä tarkoitetaan asiakirjaa, joka annetaan Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimen loppuun suorittaneelle henkilölle. Se on todiste osallistumisesta ja soveltuissa tapauksissa oppimistuloksista.
Kirjoitus- tai laskuvirhe	Asiakirjassa vahingossa tehty pikkuvirhe tai epähuomio, joka muuttaa sen merkityksen: esimerkiksi kirjoitusvirhe tai sanan, lauseen tai numeron lisääminen tai poisjätto vahingossa.
Ohjaaja	Resurssihenkilö, joka ei ole ryhmän jäsen mutta joka tukee nuoria solidaarisuushankkeen valmistelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.
Yhteisrahoitus	Yhteisrahoitusperiaatteen mukaisesti edunsaajan on itse vastattava osasta EU:n tukeman hankkeen kustannuksia, tai ne on katettava muulla ulkopuolisella rahoituksella kuin hankkeeseen saadulla EU:n avustuksella.
Konsortio	Vähintään kaksi osallistujaorganisaatiota, jotka valmistelevat ja toimittavat ehdotuksen sekä toteuttavat ja seuraavat hanketta. Sopimuksen allekirjoittavat kaikki osallistujaorganisaatiot tai yksi niistä, jolle muut ovat antaneet asianmukaisesti valtuudet.
Koordinaattori	Osallistujaorganisaatio, joka hakee avustusta kumppaniorganisaatioiden konsortion nimissä. Koordinaattorilla on erityisvelvoitteita, joista määrätään avustussopimuksessa.
Kansainvälinen toimi	Toimi, joka tapahtuu toisessa maassa kuin se, jossa osallistuja laillisesti asuu.
Sijaitseva/sijoittautunut	Organisaation tai elimen katsotaan sijaitsevan jossakin maassa tai olevan sijoittautunut johonkin maahan, jos se täyttää ne kansalliset edellytykset (esimerkiksi rekisteröinti, ilmoitus tai julkaisu), joiden perusteella kyseisen maan viranomainen voi tunnustaa sen virallisesti. Nuorten ryhmän laillisen edustajan laillisella asuinpaikalla katsotaan olevan vastaavat vaikutukset, kun arvioidaan ryhmän kelpoisuutta Euroopan solidaarisuusjoukkojen mukaiseen avustukseen.

EU Academy	EU Academy on EU:n omistama verkkoalusta, joka sisältää ensi käden tietoa, korkeatasoisia oppimateriaaleja ja arvokasta tietoa suoraan EU:n toimielimiltä henkilöille, joiden työ liittyy EU:n toiminta-alaan. Tavoitteena on helpottaa EU:n politiikan ymmärtämistä ja miten sitä pannaan täytäntöön monilla eri aloilla. EU Academyn tavoitteena on tarjota nykyaikainen ja osallistava oppimisympäristö, jonka avulla edistetään ja parannetaan EU-asioihin liittyvän tiedon soveltamista yksinkertaisella, älykkäällä ja innostavalla tavalla.
Europass	Europass on Euroopan osaamishjelmaan puitteissa perustettu verkkoportaali, joka tarjoaa yksityishenkilöille ja organisaatioille verkkopohjaisia työkaluja ja tietoa oppimismahdollisuuksista, tutkintojen viitekehysistä ja tutkinnoista, ohjauksesta, osaamista koskevan tiedon hankinnasta, itsearviointivälineistä ja taitojen ja tutkintojen dokumentoinnista sekä yhteyksistä oppimis- ja työllistymismahdollisuuksiin. Europass-portaali tarjoaa myös työkaluja ja ohjelmistoja, jotka tukevat digitaalista koulutusta koskevassa toimintasuunnitelmassa ilmoitettuja digitaalisesti allekirjoitettuja todistuksia. Alusta on yhteydessä oppimismahdollisuuksia koskeviin kansallisiin tietolähteisiin sekä kansallisiin tutkintotietokantoihin tai -rekistereihin.
Euroopan solidaarisuusverkosto (EuSN)	Euroopan solidaarisuusverkosto (EuSN) on keväällä 2019 perustettu yhteisö. Verkosto pyrkii yhteisen edun ja näkemyksen kautta luomaan eurooppalaisen verkoston, jossa kaikki tekevät yhteistyötä parantaakseen nuorten solidaarisuusjoukkojen osallistujien kokemusta.
EuroPeers-verkosto	EuroPeers-verkosto koostuu nuorista, jotka ovat saaneet eurooppalaista kokemusta EU:n nuoriso-ohjelmista ja haluavat jakaa kokemuksiaan kaltaistensa kanssa. He ovat Erasmus+-nuoriso-ohjelman, Euroopan solidaarisuusjoukkojen tai muiden kansallisten järjestelyjen lähettiläitä, jotka auttavat nuoria liikkumaan Euroopassa työnteon ja koulutuksen parissa. EuroPeers järjestää omia tapahtumiaan, tai koulut, nuorten asioita käsittelevät virastot tai kulttuurikeskukset kutsuvat heitä keskusteluihin. Verkosto toimii vapaaehtois pohjalta.
Ylivoimainen este	Odottamaton ja poikkeuksellinen tilanne tai tapahtuma, johon osallistuja ei ole voinut vaikuttaa ja joka ei johdu hänen virheestään tai huolimattomuudestaan. Edunsaajia kehoitetaan tarkistamaan tarkka määrittelmä ja ehdot avustussopimuksesta.
Yleinen verkkovalmennus	Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin avoimesti saatavilla oleva valmennus rekisteröidyille ehdokkaille ja tiettyyn toimeen valituille osallistujille.
Vihreä matkustaminen	Kestävä matkustaminen, jossa suurin osa matkasta tehdään vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla, kuten linja-autolla, junalla tai kimppekyydillä.
Nuorten ryhmä	Vähintään viiden nuoren muodostama ryhmä, jolla ei ole asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaista omaa oikeushenkilöllisyyttä. Yhdellä ryhmän edustajista on oikeuskelpoisuus tehdä oikeudellisia sitoumuksia sen puolesta.
Isäntäorganisaatio	Organisaatio, joka on vastuussa kaikista solidaarisuusjoukkoihin osallistujan isännöimiseen liittyvistä toimista, muun muassa nuoren toimintaohjelman laatimisesta ja osallistujan asianmukaisesta ohjaamisesta ja tukemisesta hankkeen kaikissa vaiheissa.
Humanitaarisen avun toimi	Toimi, joka tukee kolmansissa maissa toteutettavia kriisin jälkeisiä, pitkäaikaisia humanitaarisen avun operaatioita ja jonka tarkoituksena on antaa tarveperusteista apua, jolla pyritään suojelemaan ihmishenkiä, ehkäisemään ja lieventämään inhimillistä kärsimystä sekä säilyttämään ihmisarvo ihmisten aiheuttamissa katastrofeissa tai luonnonkatastrofeissa. Siihen sisältyvät avustus-, hätäapu- ja suojelutoimet humanitaaristen kriisien aikana tai niiden jälkitilanteissa, tukitoimenpiteet, joilla varmistetaan apua tarvitsevien luokse pääseminen ja helpotetaan avun esteetöntä toimittamista, sekä toimet, joiden tarkoituksena on parantaa katastrofivalmiutta ja vähentää katastrofiriskiä. Toimissa yhdistyvät hätäapu, kunnostustoimet ja kehitystoimet, ja niillä edistetään haavoittuvassa asemassa olevien tai katastrofista kärsivien yhteisöjen selviytymiskykyä sekä valmiutta toimia kriisitilanteissa ja toipua niistä.
Kotimaan toimi	Toimi, joka tapahtuu samassa maassa, jossa osallistuja laillisesti asuu.

Arkioppiminen	Työhön, perhe-elämään tai vapaa-aikaan liittyvästä arkipäivän toiminnasta oppiminen, joka ei ole tavoitteiden, ajankäytön tai oppimisen tuen osalta organisoitua eikä jäseneltyä; se ei välttämättä ole oppijan näkökulmasta tietoisesti tavoiteltua.
Kansainvälinen organisaatio tai järjestö	Kansainvälisillä sopimuksilla perustetut järjestöt ja niiden perustamat erityisjärjestöt varainhoitoasetuksen 156 artiklan mukaisesti. Seuraavat järjestöt rinnastetaan kansainvälisiin järjestöihin: Punaisen Ristin kansainvälinen komitea sekä Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun yhdistysten kansainvälinen liitto.
Avaintaidot	Sellaisten perustietojen, -taitojen ja -asenteiden kokonaisuus, joita kaikki ihmiset tarvitsevat itsensä toteuttamiseen ja kehittämiseen, työllistymiseen, sosiaaliseen osallisuuteen, kestäväan elämäntyyliin, onnistuneeseen elämään rauhanomaisessa yhteiskunnassa, terveystietoiseen elämänhallintaan ja aktiiviseen kansalaisuuteen (ks. elinikäisen oppimisen avaintaidoista 22. toukokuuta 2018 annettu neuvoston suositus 2018/C 189/01).
Oppimistulokset	Kuvaukset siitä, mitä osallistuja tietää, ymmärtää ja pystyy tekemään oppimisprosessin päätteeksi; oppimistulokset määritellään tietoina, taitoina ja osaamisena.
Oikeussubjekti	Luonnollinen henkilö tai kansallisen oikeuden, unionin oikeuden tai kansainvälisen oikeuden perusteella muodostettu ja tunnustettu oikeushenkilö, jolla on oikeushenkilöllisyys ja joka voi omissa nimissään käyttää oikeuksia ja jolle voidaan asettaa velvoitteita, tai varainhoitoasetuksen 197 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yhteisö, joka ei ole oikeushenkilö.
Kohde	Paikka, jossa vapaaehtoistoiminta järjestetään tietyllä määrällä vapaaehtoisia. Kohteen oikeushenkilöllisyyden on oltava sama kuin isäntäorganisaation. Perustapauksessa isäntäorganisaation pääosoitetta pidetään ensisijaisena kohteena, mutta organisaatiot voivat ilmoittaa useamman kohteen ja isännöidä vapaaehtoisia useammassa kohteessa.
Pitkäaikainen vapaaehtoistoiminta	Osallistuminen vapaaehtoistoimintaan, joka kestää vähintään 60 päivää, matkustuspäivät pois lukien.
Hankkeen toteuttavan epävirallisen ryhmän jäsen	Solidaarisuushankkeissa hanketta toteuttavia nuoria kutsutaan jäseniksi.
Kansallinen toimisto	Elin, joka vastaa kansallisella tasolla ohjelman toimeenpanon hallinnoinnista jossakin jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Kussakin maassa voi olla yksi tai useampi kansallinen toimisto.
Kansallinen viranomainen	Viranomainen, joka vastaa kansallisella tasolla ohjelman hallinnoinnin seurannasta ja valvonnasta jossakin jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Kussakin maassa voi olla yksi tai useampi kansallinen viranomainen.
Uusi organisaatio / uusi toimija	Osallistujaorganisaatio, joka ei ole saanut tukea tietyn tyyppiseen toimeen solidaarisuusjoukoista.
Epävirallinen oppiminen	Oppiminen, joka tapahtuu suunnitellussa oppimistoiminnassa, johon kuuluu jonkinlaista oppimisen tukea, mutta joka ei ole osa virallista koulutusjärjestelmää.
Osallistuja	Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin rekisteröitynyt nuori, joka osallistuu hankkeeseen kaikilta osin ja joka voi saada Euroopan unionin rahoitusta, joka on tarkoitettu osallistumiskustannusten (etenkin matka- ja oleskelukustannusten) kattamiseen.
Osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia	Henkilöt, joilla on taloudellisista, sosiaalisista, kulttuurisista, maantieteellisistä tai terveyssyistä, maahanmuuttajataustan takia tai esimerkiksi vammaisuuden ja oppimisvaikeuksien vuoksi tai muista syistä, jotka Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklan mukaan voivat olla syrjinnän perusteita, erilaisia esteitä ikätovereihinsä verrattuna.
Osallistujaorganisaatio	Kaikki organisaatiot tai nuorten ryhmät, jotka osallistuvat jonkin Euroopan solidaarisuusjoukkojen hankkeen toteuttamiseen. Sen mukaan, mikä rooli niillä on hankkeessa, osallistujaorganisaatiot voivat olla hakijoita tai täysivaltaisia tai liitännäiskumppaneita.
Kumppaniorganisaatio	Kun kyse on kansallisten toimistojen hallinnoimista toimista, organisaatio, joka on virallisesti mukana hankkeessa (muu edunsaaja), mutta ei hakijan asemassa.

Valmisteleva vierailu	Suunnittelukäynti isäntämaahan ennen vapaaehtoistoimintaa. Vierailun tarkoituksena valmistella tätä toimintaa ja varmistaa sen korkea laatu sekä luoda luottamusta, ymmärrystä ja vankka kumppanuus hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden välille.
Hanke	Määriteltyjen tavoitteiden ja tulosten saavuttamiseksi suunniteltujen ja järjestettyjen toimien yhtenäinen kokonaisuus.
Tutkinto	Arviointi- ja validointiprosessin virallinen tulos, joka saadaan, kun toimivaltainen elin vahvistaa tiettyjen vaatimusten mukaisten oppimistulosten saavuttamisen.
Laatumerkki	Menettely sen varmistamiseksi, että tietystä Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimesta rahoitusta tavoittelevat organisaatiot täyttävät ne laadulliset vaatimukset ja ennakoedellytykset, jotka Euroopan komissio on määrittänyt kyseistä toimea varten. Laatumerkin myöntää toimeenpanovirasto, kansallinen toimisto tai SALTO-resurssikeskus sen mukaan, minkä tyyppisestä organisaatiosta on kyse ja/tai missä maassa tukea hakeva organisaatio sijaitsee.
Rekisteröitynyt ehdokas	17–35-vuotias henkilö, joka on rekisteröitynyt Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaaliin ilmaistakseen kiinnostuksensa osallistua solidaarisuustoimiin mutta ei vielä osallistu sellaiseen.
Lyhytaikainen vapaaehtoistoiminta	Osallistuminen vapaaehtoistoimintaan, joka kestää enintään 59 päivää, matkustuspäivät pois lukien.
Solidaarisuustoimi	Laadukas, osallistava toimi, jolla vastataan merkittäviin yhteiskunnallisiin haasteisiin ja joka voi olla muodoltaan eri alojen vapaaehtoistoimintaa, solidaarisuushanke tai verkostoitumistoimi, myös humanitaarisen avun alalla Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa
Avoimuutta ja tunnustamista lisäävät unionin välineet	Välineet, joilla sidosryhmiä autetaan ymmärtämään, arvostamaan ja tarvittaessa tunnustamaan oppimistuloksia ja tutkintoja kaikkialla unionissa.
Epävirallisen tai arkioppimisen validointi	Prosessi, jonka aikana valtuutettu elin vahvistaa, että henkilö on saavuttanut asiaankuuluvat vaatimukset täyttävät oppimistulokset, ja joka koostuu seuraavasta neljästä erillisestä vaiheesta: ▪ henkilön kokemusten kartoittaminen vuoropuhelun avulla ▪ henkilön kokemusten dokumentointi ▪ kokemusten virallinen arviointi ▪ arvioinnin tulosten merkitseminen todistusasiakirjaan, mikä voi johtaa tutkinnon osan suoritusmerkintään tai koko tutkinnon suorittamiseen.
Tapahtumapaikka	Fyysinen paikka, jossa toiminta järjestetään.
Nuorisotavoitteet	Eurooppalaiset nuorisotavoitteet laadittiin EU:n nuorisostrategian puitteissa. Näissä tavoitteissa yksilöidään nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä ja tuodaan esiin haasteita. https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_fi
Nuorisostrategia	Euroopan unionin nuorisostrategiassa 2019–2027 vahvistetaan puitteet eurooppalaiselle yhteistyölle nuorisoalalla komission 22. toukokuuta 2018 antaman tiedonannon ”EU:n uusi nuorisostrategia: nuorten osallistaminen, yhdistäminen ja vaikutusmahdollisuudet” perusteella. ”Sitouttamisen” keskeisellä alalla EU:n nuorisostrategiassa pyritään nuorten mielekkääseen osallistumiseen kansalaistoimintaan, talouteen, yhteiskuntaan, kulttuuriin ja politiikkaan. Strategialla edistetään nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan, tuetaan yhteiskunnallista ja kansalaistoimintaa ja pyritään varmistamaan, että kaikilla nuorilla on tarvittavat resurssit yhteiskunnalliseen osallistumiseen. https://europa.eu/youth/strategy_fi
Youthpass-todistus	EU:n väline, jonka avulla parannetaan Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa tuettuihin hankkeisiin osallistuvien oppimistulosten tunnustamista. Youthpass käsittää a) todistukset, jotka osallistujat voivat saada, ja b) määritellyn prosessin, joka auttaa nuoria ja organisaatioita pohtimaan hankkeessa saavutettuja oppimistuloksia. Youthpass kuuluu myös laajempaan Euroopan komission strategiaan, jolla pyritään edistämään epävirallisen ja arkioppimisen sekä nuorisotyön tunnustamista niin Euroopassa kuin sen ulkopuolella.

LIITE II – OSALLISTUMINEN USEAAN TOIMEEN

Seuraavassa taulukossa on yleiskatsaus toimien mahdollisista yhdistelmistä osallistujille. Sarakkeessa 1 (harmaa) on toimi, johon osallistuja on osallistunut ensimmäisenä, ja muissa sarakkeissa sen jälkeiset toimet. Kunkin toimityypin kelpoisuuskriteerit esitetään tämän oppaan asiaa koskevassa luvussa.

Yksi henkilö voi osallistua Euroopan solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoistoimintaan yhteensä enintään 12 kuukauden ajan, ja toimet eivät saa olla päällekkäisiä. Osallistuminen Erasmus+ -ohjelman ja eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun toimintaan lasketaan mukaan sallittuun 12 kuukauden enimmäiskesto.

Toteutettu toimi	Lyhytaikainen – yksilöllinen vapaaehtois-toiminta	Vapaaehtoi-tiimit	Pitkäaikainen yksilöllinen kansainvälinen vapaaehtois-toiminta	Pitkäaikainen yksilöllinen kotimaan vapaaehtois-toiminta	Solidaarisu ushanke	Humanitaarisen avun yksilöllinen vapaaehtois-toiminta	Humanitaaris en avun vapaaehtois-tiimit
Pitkäaikainen yksilöllinen kansainvälinen vapaaehtois-toiminta	✓	✓	X (Poikkeus: toinen toimi nuorille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksi a, tai asian-mukaisesti perustelluissa tapauksissa)	✓	✓	✓	✓
Lyhytaikainen yksilöllinen vapaaehtois-toiminta (kansain-välinen tai kotimaan toimi)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vapaaehtois-tiimit	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Pitkäaikainen kotimaan vapaaehtois-toiminta	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Solidaarisuus-hanke	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Humanitaarise n avun yksilöllinen vapaaehtois-toiminta	✓	✓	X (Poikkeus: toinen toimi nuorille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksi a, tai asian-mukaisesti perustelluissa tapauksissa)	✓	✓	X	✓
Humanitaarise n avun vapaaehtois-tiimit	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

LIITE III – YHTEYSTIEDOT

Euroopan komissio – koulutuksen ja kulttuurin pääosasto (PO EAC)

https://youth.europa.eu/solidarity_fi

Euroopan komissio – koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA)

https://www.eacea.ec.europa.eu/grants/2021-2027/european-solidarity-corps_en

Kansalliset toimistot

https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/contact-national-agencies_fi